

Etusivu>Hae oikeusalan ammattilaisia>Oikeudelliset ammattit

Oikeudelliset ammattit

Euroopan unionin (EU) jäsenvaltioiden oikeus- ja tuomioistuinjärjestelmissä toimii monenlaisten oikeusalan ammattien harjoittajia, kuten asianajajia, notaareja, tuomareita, syyttäjiä ja haastemiehiä. Oikeusalan ammattien harjoittajista käytetään jäsenvaltioissa eri ammattinimikkeitä, ja myös heidän tehtävissään ja asemassaan voi olla suuria eroja jäsenvaltioiden välillä.

Tällä sivulla annetaan yleistä tietoa eri oikeusalan ammateista ja niihin liittyvistä tehtävistä ja velvollisuuksista.

Tietoa kunkin maan tilanteesta saa napsauttamalla kyseisen maan lippua.

Jos haluat kysyä neuvoa oikeusalan ammatin harjoittajalta tai löytää sellaisen tietystä Euroopan unionin jäsenvaltiossa, käytä tämän sivuston [Hae oikeusalan ammattilaisia](#).

Johdanto

Asianajajia lukuun ottamatta Euroopan unionin lainsäädännössä ei säädetä oikeusalan ammattien harjoittamisen yleisistä edellytyksistä. Oikeusalan ammattien sääntely tapahtuu kansallisella tasolla. Vaikka kansallisissa säännöksissä on luonnollisesti yhteisiä piirteitä, ne ovat yleensä melko erilaisia eri maissa, sillä alalla vaalitaan hyvinkin vanhoja perinteitä.

Euroopan neuvoston ministerikomitea on antanut lukuisia oikeusalan ammatteihin liittyviä suosituksia. Nämä aloitteet koskevat muun muassa asianajajan ammatin harjoittamista ja tuomareiden riippumattomuutta. Euroopan neuvoston ministerikomitean suosituksiin ja muihin aihetta käsitteleviin tietoihin voi tutustua Euroopan neuvoston [verkkosivuilla](#).

Lisäksi [Euroopan ihmisoikeussopimuksessa](#) todetaan, että jokaisella rikoksesta syytetyllä on oikeus puolustautua henkilökohtaisesti tai itse valitsemansa oikeudenkäyntiavustajan välityksellä ja että jos hän ei pysty itse maksamaan saamastaan oikeusavusta, hänen on saatava se korvauksetta oikeudenmukaisuuden niin vaatiessa. Määräys koskee lähinnä rikosoikeudellisia asioita, mutta [Euroopan ihmisoikeustuomioistuin](#) (EIT) on laajentanut sen koskemaan myös yksityisoikeudellisia asioita.

Tuomarit

Tuomari on johtava viranhaltija, joka käsittelee asian joko yksin tai useamman tuomarin kokoonpanon puheenjohtajana. Tuomareiden valtuudet, tehtävät, nimitysmenettelyt, koulutus ja heitä koskevat säännöt vaihtelevat huomattavasti eri valtioiden lainkäyttöalueilla. Tuomari toimii eräänlaisena riidan ratkaisijana ja johtaa oikeudenkäyntiä puolueettomasti julkisessa istunnossa. Tuomari kuulee kaikkia todistajia ja tutustuu asianosaisten esittämään muuhun todistusaineistoon, arvioi asianosaisten luotettavuutta ja antaa sitten käsiteltävästä asiasta päätöksen laintulkintansa ja oman arvionsa perusteella.

Lisätietoa tuomarin ammatista on seuraavilla verkkosivuilla:

[Euroopan hallintotuomareiden yhdistys](#) (AEAJ)

[Euroopan tuomareiden ja syyttäjien yhdistys](#) (EJPA)

[Kansainvälinen tuomariliitto](#) (erityisesti Euroopan jaosto)

[Euroopan tuomarit demokratian ja vapauden puolesta](#) (MEDEL).

Syyttäjät

Syyttäjälaitoksella (syyttäjänvirastolla) on hyvin tärkeä rooli rikosoikeudellisissa menettelyissä. Syyttäjän rooli, tehtävät ja valtuudet ovat hyvin erilaisia eri jäsenvaltioissa.

Tuomioistuinten henkilöstö

Tuomioistuinten virkailijoiden virkanimikkeissä on suuria maakohtaisia eroja, esimerkiksi Ranskassa *greffier*, Saksassa *Rechtspfleger*.

Myös heidän tehtävänkuvassaan on suuria eroja oikeusjärjestelmien välillä: tuomioistuimen virkailija saattaa toimia apulaistuomarina, apulaissyöttäjänä tai tuomioistuimen hallintopäällikkönä, tai hänellä voi olla erityistehtäviä tietyissä menettelyissä. Joissakin maissa tuomioistuimen virkailijoilla on oltava oikeustieteen tutkinto ja he saavat antaa oikeudellista neuvontaa. Heille järjestetään myös ammatillista täydennyskoulutusta.

Maasta riippumatta tuomioistuimen virkailijoiden tärkeimpiin tehtäviin kuuluu ottaa vastaan oikeusistuntoihin saapuvat asianosaiset sekä vastata oikeusjärjestelmän yleisestä toimivuudesta.

Tämän ammattikunnan edustajia edustaa Euroopan tasolla Euroopan tuomioistuinvirkaileijoiden liitto (E.U.R.), joka on eri maiden ammattijärjestöjen riippumaton yhteistyöelin. Sen tehtäviin kuuluu osallistuminen lainsäädännön laatimiseen, kehittämiseen ja yhdenmukaistamiseen Euroopassa ja kansainvälisesti, yhteistyö Euroopan unionin toimielinten kanssa, jäsentensä ja koko ammattikunnan etujen ajaminen ja oikeusjärjestelmän toimivuuden kehittäminen.

Haastemiehet (oikeusvirkamiehet)

Haastemiesten ammatista on säädetty kunkin jäsenvaltion lainsäädännössä. Säännöksissä on eroja jäsenvaltioiden välillä.

Euroopan tasolla ammattikunnan etuja ajaa [kansainvälinen haastemiesten liitto](#) (UIHJ). Liitto edustaa ammattikuntansa jäseniä kansainvälisissä järjestöissä ja tekee yhteistyötä kansallisten ammattijärjestöjen kanssa. Liiton tavoitteena on parantaa kansallista prosessioikeutta ja kansainvälisiä sopimuksia, ja se pyrkii kaikin tavoin edistämään ideoita, hankkeita ja aloitteita, jotka auttavat kehittämään ja parantamaan haastemiesten riippumatonta asemaa.

Tuomioistuinten henkilöstöä edustaa myös tuomioistuinten virkailijoiden eurooppalainen kattojärjestö (European Chamber of Judicial Officers, CEHJ). CEHJ on Belgian lain alainen yleishyödyllinen yhdistys, jonka tavoitteena on edistää tuomioistuinten virkailijoiden osallistumista alan kehittämiseen EU:ssa muiden oikeusalan ammattilaisten rinnalla.

Asianajajat

Asianajajan tehtävästä voi vastata yksittäinen henkilö, yhtiö tai valtio. Asianajaja toimii asiakkaan uskottuna neuvonantajana ja edustajana sekä myös muiden asianosaisten arvostamana ammatinharjoittajana, ja hänen osallistumisensa lainkäyttöön on välttämätöntä sen oikeudenmukaisuuden takaamiseksi. Asianajajan on työssään täytettävä kaikki edellä kuvatut vaatimukset sekä huolehdittava tarkoin asiakkaansa eduista ja suojeltava hänen oikeuksiaan. Tällä tavoin hän täyttää myös asianajajan yhteiskunnallisen tehtävän: hänen on ennakoitava ja ehkäistävä ristiriitoja, varmistettava, että ristiriidat ratkaistaan yksityis-, julkis- tai rikosoikeuden hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti ottaen huomioon asianosaisten oikeudet ja edut, edistettävä lainsäädännön kehittämistä ja puolustettava vapauden, oikeuden ja oikeusvaltion periaatteita.

Asianajajien toimintaa valvovat kunkin jäsenvaltion ammattialajärjestöt (asianajajaliitot ja -yhdistykset) tai viranomaiset, joiden tehtävänä on säätää ammattieettisiä sääntöjä ja valvoa asianajajien kurinpitomenettelyjä.

Euroopan unionin lainsäädännössä ei säädetä oikeusalan ammattien harjoittamisen yleisistä edellytyksistä. Vuonna 1998 annetussa **direktiivissä** määritetään kuitenkin edellytykset, joiden mukaisesti jossakin jäsenvaltiossa ammatillisen pätevyyden hankkinut asianajaja voi harjoittaa ammattiaan pysyvästi toisessa jäsenvaltiossa.

Euroopan unionin tasolla asianajajia edustaa **EU:n asianajajaliittojen neuvosto** (CCBE), joka on vuonna 1960 perustettu kansainvälinen yleishyödyllinen järjestö. Se toimii unionin ja kansallisten asianajajaliittojen ja yhdistysten välisenä yhteispisteenä asianajajan ammatin harjoittamiseen liittyvissä asioissa.

Notaarit

Notaarit ovat oikeusalan ammattilaisia, jotka ovat erikoistuneet tiettyihin oikeudellisiin asioihin ja joilla on valtuudet suorittaa niihin liittyviä tehtäviä. Notaarit ovat tehtäviensä ja velvollisuuksiensa ansiosta tärkeässä asemassa valtion lainsäädäntöelimissä niissä 22 jäsenvaltiossa, joiden oikeusjärjestys perustuu roomalaiseen oikeuteen. Irlanti on ainoa Euroopan unionin jäsenvaltio, jossa on käytössä common law -järjestelmä. Myös siellä toimii notaarien ammattikunta, joiden toimenkuva kattaa monia erilaisia oikeudellisia palveluja. Heidän tehtävänsä ja toimivaltuutensa liittyvät ennen muuta oikeustoimiin ja ulkomaisten lainkäyttöalueiden käyttöön tarkoitettuihin asiakirjoihin. Notaareilla on näissä maissa myös merkittävä rooli oman maansa ulkomaankauppaan liittyvissä lakiasioissa.

Notaarien tehtävänä on erityisesti

laatia yksityisiä sopimuksia ja ohjata osapuolia kohdellen kumpaakin osapuolta oikeudenmukaisesti. Laatiessaan virallisia asiakirjoja notaari on vastuussa niiden laillisuudesta sekä antamistaan ohjeista. Notaarin on tiedotettava osapuolille heidän velvoitteidensa vaikutuksista ja seurauksista.

saattaa voimaan laatimansa asiakirjat. Asiakirja voidaan sen jälkeen rekisteröidä suoraan viralliseen rekisteriin tai panna täytäntöön ilman tuomarin ennalta toteuttamia toimia, jos joku osapuolista ei täytä velvoitteitaan.

toimia puolueettomana välimiehenä, joka tiukasti lakia noudattaen auttaa osapuolia pääsemään molempien osapuolten kannalta hyväksyttävään sopimukseen.

Notaarit ovat viranomaisia, joille valtiot siirtävät julkisen vallan käyttöön liittyviä valtuuksia julkisen palvelutehtävän hoitamista varten. Notaarit hoitavat tehtäviään itsenäisinä ammatinharjoittajina.

Notaareita sitoo salassapitovelvollisuus. Notaarien nimittämiseen sovelletaan samantyyppisiä ehtoja kuin tuomareiden nimittämiseen, ja heidän toimiaan leimaavat samalla tavoin riippumattomuus, viran vakinaisuus, puolueettomuus, sitovuus ja täytäntöönpanokelpoisuus. Notaarien toimintaa valvoo oikeusministeriö.

Niissä 22:ssa EU:n jäsenvaltiossa, joiden oikeusjärjestys perustuu roomalaiseen oikeuteen, toimii noin 35 000 notaaria.

Notaareiden ja EU:n toimielinten välisissä suhteissa notaareita edustaa **Euroopan unionin notaarien liitto** (CNUE), joka perustettiin vuonna 1993. CNUE edustaa notaareja kaikissa niissä roomalaista oikeutta soveltavassa EU-valtioissa, joissa notaaritoimi on käytössä: Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro. Irlannin notaareilla on oma kansallinen etujärjestönsä, mutta kansainvälisellä tasolla heitä edustaa UK and Ireland Notarial Forum.

Päivitetty viimeksi: 11/09/2023

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.

Oikeudelliset ammatit - Belgia

Tässä osassa on tietoa oikeusalan ammateista Belgiassa.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Tässä osassa kerrotaan muun muassa seuraavista oikeusalan ammateista:

syyttäjät

tuomarit

asianajajat

notaarit

haastemiehet

Syyttäjälaitos

Organisaatio

Syyttäjälaitos (*ministère public*) muodostuu **syyttäjistöön** (*parquet, auditorat*) kuuluvista oikeusviranomaisista, jotka hoitavat virkatehtäviään siinä tuomioistuimessa (*cour, tribunal*), jossa he työskentelevät.

Arrondissement-tuomiopiireissä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa (*tribunal de première instance*) ja erityisesti nuoriso-oikeudessa, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jaosto, syyttäjinä toimivat **procureur du Roi** ("kruununsyyttäjä") ja apulaissyyttäjät. He hoitavat syyttäjän tehtäviä myös tuomiopiirinsä poliisituomioistuimissa ja kauppatuomioistuimissa.

Työtuomioistuimissa (*tribunal du travail*) syyttäjinä toimivat **pääsyyttäjät** (*auditeur du travail*), joita avustavat apulaissyyttäjät. He hoitavat näitä tehtäviä myös toimivaltuutensa kuuluvissa rikosasioissa rikosoikeudessa, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jaosto, ja poliisituomioistuimissa.

Muutoksenhakutuomioistuimissa (*cour d'appel*) ja **toisen oikeusasteen työtuomioistuimissa** (*cour du travail*) syyttäjän tehtäviä hoitaa **procureur général**, joka johtaa ja valvoo yleistuomioistuinten ja työtuomioistuimen syyttäjiä. Yleistuomioistuimessa syyttäjää avustavat apulaissyyttäjät (*premier avocat général, avocats généraux* ja substitués du procureur général). Työtuomioistuimessa syyttäjää avustavat apulaissyyttäjät (*premier avocat général, avocats généraux* ja substitués généraux).

Kassaatiotuomioistuimessa syyttäjänä toimii **kassaatiotuomioistuimen pääsyyttäjä** (*procureur général*) apulaissyyttäjiineen (*premier avocat général, avocats généraux*). Vaikka nimitykset ovat samat, syyttäjän tehtävät kassaatiotuomioistuimessa ovat täysin erilaiset kuin muissa tuomioistuimissa.

Kassaatiotuomioistuin ei nimittäin tutki asiaperusteita vaan oikeudellisten menettelyjen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta.

Syyttäjä tekee tutkimuksiaan ja nostaa syytteitä **riippumattomasti**. Toimivaltaisella ministerillä on kuitenkin oikeus määrätä syyttäjä nostamaan kanteita ja antaa sitovia rikosoikeudellisia toimintaohjeita – myös tutkimusten tekemisen ja syytteenoston alalla.

Tehtävät

Syyttäjälaitoksella on useita tehtäviä, jotka liittyvät **rikosasioiden ja siviili-asioiden käsittelyyn ja jatkotoimiin**.

Rikosasioissa syyttäjät valvovat (yhteiskunnan edun nimissä), että rikosoikeudenkäynti etenee sääntöjenmukaisesti sekä asiaperusteiden käsittelyn että oikeudenkäyntiä edeltävän esitutkinta- ja tutkintamenettelyn osalta. Oikeuskäsittelyn aikana he valvovat rikosoikeuden soveltamista ja huolehtivat siitä, että rangastusten täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet toteutetaan. **Rikostuomioistuimessa** (*cour d'assises*) syyttäjänä toimii muutoksenhakutuomioistuimen pääsyyttäjä (*procureur général près la cour d'appel*). Häntä voi kuitenkin edustaa rikostuomioistuimessa myös muu syyttäjistön jäsen.

Sivilliasioissa syyttäjän on toimittava viran puolesta laissa säädettyissä tapauksissa. Lisäksi syyttäjän on otettava siviilikanteet ajaakseen aina kun yleinen järjestys sitä edellyttää. Tällöin syyttäjäviranomaisen on annettava asiasta kirjallinen tai suullinen lausunto. Syyttäjäviranomaisen lausuntoa on pyydyttävä

asioissa, jotka liittyvät oikeudenkäyntilain (*Code judiciaire*) 764 §:n 1 momentissa lueteltuihin kysymyksiin. Syyttäväviranomainen voi pyytää saada tiedon myös muista asioista lausunnon antamista varten, jos se katsoo tämän asianmukaiseksi, ja tuomioistuin voi myös tuoda asian sen tietoon viran puolesta (oikeudenkäyntilain 764 §:n 2 momentti).

Näiden varsinaisten päätehtäviensä lisäksi syyttäjistöllä on tuomiopiirissään myös valta **panna täytäntöön rikosoikeutta koskevat poliittiset päätökset ja toimintaohjeet ja seurata niiden täytäntöönpanoa**.

Oikeusministeri vahvistaa toimintaohjeet kuultuaan syyttäjäkollegiota (joka muodostuu viiden muutoksenhakutuomioistuimen pääsyyttäjistä).

Syyttäjäkollegio toimii oikeusministerin alaisuudessa ja tekee päätöksiä edistääkseen mahdollisimman johdonmukaista politiikkaa ja koordinoitua sekä syyttäjistön toiminnan yleistä asianmukaisuutta.

Syyttäjäkollegion toimivalta kattaa koko maan, ja sen päätökset velvoittavat muutoksenhakutuomioistuinten pääsyyttäjiä ja kaikkia heidän alaisuudessaan toimivia syyttäjistön edustajia.

Lisätietoja on [syyttäjälaitoksen verkkosivulla](#).

Tuomarit

Organisaatio

Belgian valtio perustuu vallanjaon periaatteeseen eli lainsäädäntövallan, toimeenpanovallan ja tuomiovallan erottamiseen toisistaan. Belgian oikeuslaitos on riippumaton.

Oikeuslaitos jakautuu tuomarikuntaan (*magistrature assise*, joka muodostuu tribunal- ja cour-tuomioistuinten tuomareista) ja syyttäjälaitokseen (*magistrature debout*, syyttäjistä, ks. edellä).

Oikeuslaitos koostuu tribunal- ja cour-tuomioistuinten, jotka ratkaisevat riita-asiat. Lisäksi oikeuslaitos valvoo toimeenpanovallan käyttäjän toimien lainmukaisuutta.

Yleensä tribunal-tuomioistuinten tuomareista käytetään nimitystä *juge* ja cour-tuomioistuinten tuomareista nimitystä *conseiller*.

Tuomarikunnan tehtävänä on soveltaa lakia siviilioikeudellisiin riita-asioihin sekä rikkomuksiin.

Tietyissä tuomioistuimissa päätöksentekoon osallistuu ammattituomareiden lisäksi maallikkotuomareita. Maallikkotuomareita toimii seuraavissa tuomioistuimissa:

kauppatuomioistuin (*tribunal de commerce*): ammattituomareita ja maallikkotuomareita.

työtuomioistuin (*tribunal de travail*): ammattituomareita ja maallikkotuomareita.

rangaistusten täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin (*tribunal de l'application des peines*): ammattituomareita ja asesoreja (*assesseurs en application des peines*).

Syyttäjälaitoksella on oikeusjärjestelmässä oma yhteiskunnallinen tehtävänsä, johon kuuluu rikosoikeudellisten sääntöjen noudattamisen lisäksi myös siviilioikeudellisia tehtäviä muun muassa sosiaali-, nuoriso- ja kauppaoikeuden alalla.

Hallinto ja tuki

[Tuomioistuinten kollegio \(*Collège des cours et tribunaux*\)](#)

Cour- ja tribunal-tuomioistuimet ovat osa oikeuslaitosta. Ne toimivat demokraattisen oikeusvaltion periaatteen mukaisesti ja edistävät lainsäätäjän antamien valtuuksien rajoissa konfliktien ratkaisemista tai ehkäisemistä riippumattomasti, puolueettomasti ja ammattimaisesti. Ne noudattavat oikeusnormeja, käyttävät saatavilla olevia resursseja ja pyrkivät huolehtimaan siitä, että kaikki toiminta on mahdollisimman laadukasta.

Kollegio avustaa tribunal- ja cour-tuomioistuinten niiden päätehtävässä seuraavasti:

se pyytää tarvittavia resursseja läpinäkyvästi, ammattimaisesti ja perusteltavissa olevalla tavalla ja varmistaa niiden optimaalisen käytön;

se toimii tuomioistuinten hallinnon tiedottajana suhteessa ulkopuolisiin toimijoihin;

se tukee tuomioistuinten hallintoa.

[Syyttäjälaitoksen kollegio \(*Collège du ministère public*\)](#)

Syyttäjälaitoksen kollegioon kuuluu viiden pääsyyttäjän lisäksi liittovaltion syyttäjä (*procureur fédéral*), kolme syyttäjäneuvoston (*Conseil des procureurs du Roi*) jäsentä ja yksi työtuomioistuimen pääsyyttäjien neuvoston (*Conseil des auditeurs du travail*) jäsen. Kollegio käsittelee yhdessä kaikkia syyttäjälaitoksen hyvään hallintotapaan liittyviä kysymyksiä.

Syyttäjäkollegion puheenjohtaja on myös syyttäjälaitoksen kollegion puheenjohtaja.

Syyttäjälaitoksen kollegio tukee syyttäjäkollegion määrittelemän kriminaalipolitiikan täytäntöönpanoa. Se huolehtii siitä, että syyttäjälaitoksen viestintä, tiedonhallinta, tietokoneistaminen, työmäärän mittaaminen, työprosessit, tilastot ja strateginen henkilöstöhallinto ovat mahdollisimman hyvällä tasolla. Lisäksi se antaa hallinnollista tukea lainkäyttöelimille eli yleistuomioistuimille, työtuomioistuimille (*auditorats généraux du travail*), yleisille syyttäväviranomaisille (*parquets du procureur du Roi*), työsuojeluviranomaisille (*auditorats du travail*) ja liittovaltion syyttäjänvirastolle (*parquet fédéral*).

Syyttäjälaitoksen kollegio toteuttaa näiden tehtävien hoitamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja voi antaa sitovia suosituksia ja ohjeita.

Se kokoontuu kerran viikossa. Se kuulee säännöllisesti oikeusministeriä.

Lausunnot

[Tuomarien ja syyttäjien neuvoo-antava neuvosto \(*Conseil consultatif de la Magistrature*\)](#)

Tuomarien ja syyttäjien neuvoo-antava neuvosto edustaa tuomareita ja syyttäjiä suhteessa viranomaisiin asioissa, jotka liittyvät heidän asemaansa, työoloihinsa ja oikeuksiinsa.

Oikeuslaitoksen itsenäiset ja liittovaltiotason elimet

[Korkea oikeusneuvosto \(*Conseil supérieur de la Justice*\)](#)

Valvonta ja lausunnot

Korkean oikeusneuvoston tehtävänä on auttaa Belgian oikeuslaitosta tehostamaan toimintaansa. Sillä on keskeinen rooli tuomareiden ja syyttäjien valinnassa ja nimeämisessä, ja se hoitaa oikeuslaitoksen toiminnan ulkoista valvontaa erityisesti suorittamalla tarkastuksia ja yksittäisiä tutkintatoimia, käsittelemällä kanteluja ja antamalla lausuntoja.

Korkea oikeusneuvosto on parlamenttista, hallituksesta ja oikeuslaitoksesta riippumaton elin.

[Oikeusalan koulutuslaitos \(*Institut de formation judiciaire*\)](#)

Koulutus

Oikeusalan koulutuslaitos on riippumaton liittovaltion elin, joka vastaa tuomareiden ja syyttäjien sekä oikeuslaitoksen henkilöstön kokonaisvaltaisen kehittämis- ja koulutuspolitiikan suunnittelusta ja toteutuksesta, jotta toiminta on mahdollisimman laadukasta.

Asianajajat

Tehtävät

Asianajaja on lain ja oikeuden ammattilainen. Hänen on noudatettava eettisiä sääntöjä, jotka takaavat **täyden riippumattomuuden**. Lisäksi häntä sitoo salassapitovelvollisuus.

Asianajaja on koulutettu toimimaan eri oikeudenaloilla, jotka ovat usein myös päällekkäisiä (yhtiöoikeus, hallinto-oikeus, kaupunkisuunnittelua koskeva oikeus, vero-oikeus, perheoikeus jne.). Asianajaja voi uransa aikana erikoistua yhteen tai useampaan oikeusalaan hankittuaan niitä koskevaa erityisosaamista.

Asianajajan tehtävä on avustaa asiakkaitaan sekä tuomioistuimissa että kaikissa sellaisissa tilanteissa, joissa tämä saattaa tarvita oikeudellista tukea, virallista edustajaa, tekstinlaatijaa tai yksinkertaisesti moraalista tukea.

Yleisesti ottaen asianajajalla on kolme tehtävää:

asianajaja **neuvoo**

asianajaja **sovittelee**

asianajaja **hoitaa puolustusta**.

Asianajaja voi puhua asiakkaansa puolesta ja edustaa häntä kaikissa Belgian tuomioistuimissa (poliisituomioistuimien, rauhantuomioistuimien, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien, kauppantuomioistuimien, työtuomioistuimien, muutoksenhakutuomioistuimien, toisen oikeusasteen työtuomioistuimien, rikostuomioistuimien, korkein hallinto-oikeus) samoin kuin muissa Euroopan unionin valtioissa.

Asianajaja avustaa myös välimies- ja sovittelumenettelyissä, kaikkien vaihtoehtoisten riidratkaisumenettelyjen yhteydessä (*méthode alternative de résolution des conflits*, M.A.R.C.) sekä kaikissa kokoontumisissa ja kokouksissa.

Asianajajan tehtävät eivät rajoitu riitatilanteissa toimimiseen. He antavat myös neuvoja ja laativat tai mukauttavat sopimuksia niin, että oikeudenkäynnit voidaan usein välttää.

Asianajaja voi auttaa asiastaan myös kiinteistön ostossa tai vuokraamisessa, yrityksen perustamisessa, velkojen hoitamiseen liittyvien vaikeuksien ratkaisemisessa, uuden työsuhteen tekemisessä, onnettomuuden tai hyökkäyksen uhriksi joutumisen jälkeen, asiakkaan saatua kutsun oikeuteen, avioeron yhteydessä jne.

Asianajaja on kaikkia varten

Lain mukaan vähävaraiset henkilöt voivat saada oikeusapua (aikaisemmalta nimeltään *pro deo*) tai oikeudenkäyntiapua.

Oikeusapu merkitsee vapautusta asianajajakuluista joko kokonaan tai osittain. Järjestelmä on kaksitasoinen:

Ensivaiheen oikeusapua voi saada kuka tahansa ilman tulorajoja. Sen yhteydessä asianajajat pitävät vastaanottoja lyhyitä yhteydenottoja varten, joissa voi pyytää alustavaa neuvoa oikeudellisista kysymyksistä, kysyä tietoja tms.

Toiminnasta vastaavat ensisijaisesti oikeusapulautakunnat (*Commission d'Aide Juridique*, C.A.J.).

Toisen vaiheen oikeusapua voivat saada henkilöt, jotka täyttävät tietyt taloudelliset edellytykset tai ovat tietyntilaisessa tilanteessa. Tämä apu on tilanteen mukaan kokonaan tai osittain ilmaista ja sen myötä voi saada tuekseen asianajajan avustamaan oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä, antamaan perusteellisempaa neuvontaa tai auttamaan sovittelussa.

Toisen vaiheen oikeusavusta vastaavat oikeusaputoimistot (*Bureaux d'Aide Juridique*, B.A.J.).

Oikeudenkäyntiapu merkitsee osittaista tai täyttä vapautusta oikeudenkäyntikuluista (notariaattimaksut, siirtoleimaverot, haastemiehen maksut, notaari- ja asiantuntijapalkkiot jne.). Asiakkaan on haettava tätä apua itse tai asianajajansa välityksellä oikeudenkäyntiaputoimistosta (*bureau d'assistance judiciaire*).

Vastuuviranomaiset

Kaikki asianajajat kuuluvat asianajajayhdistykseen; tällä hetkellä Belgiassa on 25 asianajajayhdistystä.

Belgian ranskankielisten ja saksankielisten asianajajayhdistysten liitto (*L'Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone*, AVOCATS.BE) kattaa kaikki Belgian ranskankielisten ja saksankielisten yhteisöjen asianajajayhdistykset (11 ranskankielistä ja 1 saksankielinen asianajajayhdistys).

Belgian hollanninkielisten asianajajayhdistysten liitto (*Orde van Vlaamse Balies*, O.V.B.) kattaa kaikki Belgian hollanninkielisten yhteisöjen asianajajayhdistykset (13 asianajajayhdistystä).

Lisätietoja asianajajan ammatista annetaan seuraavilla verkkosivuilla:

 [Belgian ranskankielisten ja saksankielisten asianajajayhdistysten liitto](#)

 [Belgian hollanninkielisten asianajajayhdistysten liitto](#)

Tietokannan käyttö on **maksutonta**.

Notaarit

Notaarit ovat kuninkaan nimittämiä **virkamiehiä**. Lain mukaan notaarin on vahvistettava tietyt asiakirjat, jotta niitä voidaan pitää osapuolten välisinä sopimuksina (**viralliset asiakirjat**). Siispä esimerkiksi kiinteistöä myytäessä on käännettävä notaarin puoleen. Virallisiin asiakirjoihin liittyvien asioiden lisäksi notaarin puoleen voidaan kääntyä myös perinnönjakoon ja henkilökohtaisen sopimuksen laatimiseen liittyvissä asioissa, lausunnon saamiseksi jne.

Notaarit ovat toimivaltaisia pääasiassa kolmella tärkeällä alalla, jotka ovat

kiinteistöoikeus (kiinteistön myynti, laina jne.)

perheoikeus (avioehto, perinnöt, avioerot jne.)

liikeoikeus (yhtiöiden perustaminen jne.).

Belgiassa toimii myös **kansallinen notaariyhdistys** (*Chambre nationale des notaires*). Sen **päätehtävänä** on

edustaa Belgian notaareja suhteissa päättäjiin ja toimielimiin toimivaltansa rajoissa

laatia ammattieettisiä sääntöjä

antaa notaariyhdistyksille suosituksia kurinpidollisista toimista.

Belgiassa toimii myös provinssitaso notaariyhdistyksiä. Ne ovat ammattikunnan kurinpitotehtäviä, joiden päätehtävänä on valvoa ammattieettisten sääntöjen noudattamista ja selvittää ammatillisuonteisia kiistoja (esimerkiksi käsitellä kanteluita). Kantelujen käsittelyä varten on perustettu myös notaarien

sovittelupalvelu (www.ombudsnotaire.be).

Lisäksi notaarit kuuluvat kansalliseen notaariiliittoon (*Fédération Royale du Notariat Belge*, Fednot). Fednot on notaarien ammattijärjestö, joka tukee notaari-toimistoja antamalla oikeudellisia lausuntoja, neuvontaa ja suosituksia notaari-toimiston hallinnoinnista, tarjoamalla tietoteknisiä ratkaisuja ja koulutusta sekä hoitamalla yleisölle tiedottamista. Fednot-verkostoon kuuluu 1 150 notaari-toimistoa, joissa työskentelee 1 550 notaaria ja 8 000 muun henkilöstön jäsentä.

Lisätietoja annetaan [Fédération Royale du Notariat belge](#) verkkosivuilla.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Haastemies (*huissier de justice*) on **oikeushallinnon virkamies**. Haastemiehen ammatti luetaan kuitenkin **vapaaksi ammatiksi** (*profession libérale*). Toisin sanoen haastemies on toisaalta julkisen vallan edustaja, toisaalta hän hoitaa tehtävänsä **riippumattomasti**.

Koska valtio on siirtänyt haastemiehille julkista valtaa, he ovat **virkamiehiä**. He eivät voi kieltäytyä toimeksiannosta, lukuun ottamatta tilanteita, joissa ammattieettiset säännöt tai laki edellyttävät kieltäytymistä. Näin on esimerkiksi silloin, kun haastemies on jäävi tai toimeksianto on laitton. Haastemies ei siis toimi koskaan omasta aloitteestaan vaan aina jonkun toimeksiannosta. Haastemiehen on noudatettava jokaisessa toimeksiannossaan erilaisia lakisäätöisiä velvoitteita. Haastemies voi periä työstään maksun kulujensa kattamiseksi kokonaan tai osittain.

Vapaan ammatin harjoittajana haastemies toimii riippumattomasti ja puolueettomasti. Kuka tahansa voi hyödyntää hänen ammattikokemustaan. Tämä tarkoittaa sitä, ettei hän saa viranomaisilta minkäänlaista palkkaa, korvausta eikä maksua.

Haastemiehen tehtävät voidaan jakaa kahteen pääryhmään: **mulhin kuin oikeudellisiin tehtäviin** (saatavan vapaaehtoinen perintä, virallinen pöytäkirja) ja **oikeudellisiin tehtäviin** (tiedoksianto, tuomion täytäntöönpano). Tehtäviään hoitaessaan haastemiehen on usein annettava kansalaisille tietoja siitä, miten he voivat käyttää oikeuksiaan. Hänen on esimerkiksi vastattava toimeksiantoa koskeviin kansalaisen kysymyksiin riippumatta siitä, onko tämä hänen asiakkaansa vai toimeksiannon kohde.

Kaikki saman *arrondissement*-tuomiopiiriin haastemiehet kuuluvat samaan **haastemiesyhdistykseen** (*chambre des huissiers*). Yhdistyksen päätehtävänä on valvoa, että tuomiopiiriin haastemiehet noudattavat kurinpitösääntöjä ja heihin sovellettavia lakeja ja asetuksia, sekä ratkaista haastemiesten välisiä kiistoja.

Belgiassa toimii myös kansallinen haastemiesliitto (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique*), jonka **päätehtävänä** on valvoa haastemiesten kurinpitösääntöjen ja ammattieettisten sääntöjen yhdenmukaisuutta puolustaa jäsentensä etuja

edustaa jäseniään.

Lisätietoja annetaan Belgian haastemiesliiton [Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique](#) verkkosivuilla.

Muita ammatteja

Tuomareiden ja syyttäjien tukena toimii useita muitakin hallinto- ja oikeusvirkamiehiä: kirjaajia, lakimiesavustajia, syyttäjän lakimiesavustajia, syyttäjän sihteerejä sekä hallintohenkilöstöä.

Jokaisessa oikeuskäsittelyssä tuomarin apuna toimii **kirjaaja** (*greffier*). Kirjaaja valmistelee tuomarin työtä esimerkiksi kokoamalla oikeuskäsittelyssä tarvittavat asiakirjat. Oikeuskäsittelyn aikana kirjaaja pitää kirjaa menettelyn kulusta ja puheenvuoroista ja huolehtii kaikkien asiakirjojen asianmukaisesta laadinnasta. Lisäksi kirjaaja hoitaa ja koordinoi tuomioistuimen kanslian (*greffe*) hallinto- ja kirjanpito tehtäviä. Jokaisessa tuomioistuimessa on kanslia, jota johtaa pääkirjaaja (*greffier en chef*). Tuomioistuimen koosta riippuen kussakin kansliassa toimii yksi tai useampi kirjaaja. Heillä on apunaan hallintohenkilöstöä.

Lakimiesavustajat (*référéndaires*) ovat juristeja, jotka avustavat tuomareita tuomioistuimissa tuomioiden laadinnassa. He avustavat asioiden käsittelyssä yhden tai useamman tuomarin ohjeiden mukaan ja alaisuudessa. He tutustuvat asiaa koskeviin asiakirjoihin, tarkastelevat oikeudellisia kysymyksiä ja luonnostelevat tuomioita.

Syyttäjälaitoksen syyttäjät voivat käyttää juristeja asioiden oikeudelliseen valmisteluun. Syyttäjälaitoksen palveluksessa toimiessaan heitä kutsutaan syyttäjistön lakimiesavustajiksi (*juristes de parquet*). He suorittavat oikeudellista tutkintaa, ohjaavat tiedonkulkua tai valmistelevat oikeudenkäyntitoimia ja haasteita yhden tai useamman syyttäjänviraston syyttäjän toimeksiannosta ja alaisuudessa.

Kullakin syyttäjänvirastolla on sihteeristö, jota johtaa sihteeristön päällikkö (*secrétaire en chef*). Syyttäjistön sihteerit avustavat syyttäjäviranomaisia erityisesti tutkimus- ja dokumentointitehtävissä sekä asiakirjakokonaisuuksien kokoamisessa. He mm. pitävät asiakirjat ja rekisterit ajan tasalla ja hoitavat arkistoa. Sihteerien määrä riippuu syyttäjänviraston suuruudesta. Syyttäjäviranomaisen sihteerien apuna toimii hallintohenkilöstöä.

Tuomioistuimen kanslioissa ja syyttäjäviranomaisten sihteeristöissä toimii myös suuri määrä hallintohenkilöstöä. Sen tehtävänä on hoitaa käsiteltävänä olevien asioiden asiakirjakokonaisuuksia ja huolehtia tietojen syöttämisestä tietokantoihin. Lisäksi hallintohenkilöstö käsittelee postia, hoitaa arkistointia ja ohjaa kansliaan tai syyttäjänvirastoon saapuvia vieraita.

Lisätietoja näistä ammateista on [asiakirjassa](#) (378 Kb) .

Maksutonta oikeudellista neuvontaa antavat organisaatiot

Jokainen kansalainen voi saada **maksutta alustavaa oikeudellista neuvontaa**, jota antavat oikeusalan ammattilaiset. Kyse on **ensivaiheen oikeusavusta**, jossa oikeusalan ammattilaiset

antavat käytännön neuvoja

antavat oikeudellisia tietoja

esittävät alustavan oikeudellisen kannanoton

kehottavat kansalaista kääntymään erikoistuneen organisaation puoleen.

Asiaa ei ratkaista heti, vaan kyseessä on **alustava neuvonta**. Oikeudellisia päivityksiä järjestetään oikeuspalatseissa (*palais de justice*), rauhantuomioistuimissa (*justice de paix*), oikeustaloissa (*maison de justice*), tietyissä kunnallishallinnon virastoissa, useimmissa julkisissa sosiaaliaputoimistoissa (CPAS) ja erilaisissa voittoa tavoittelemattomissa yhdistyksissä, joilla on oma oikeudellinen palvelu.

Lisätietoja annetaan verkko-oppaassa [L'aide juridique: un meilleur accès à la justice](#), jossa käsitellään oikeusapua ja oikeussuojakeinoja.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja annetaan [Belgian oikeusministeriön verkkosivuilla](#).

Päivitetty viimeksi: 28/07/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Bulgaria

Tällä sivulla annetaan tietoja oikeusalan ammateista Bulgariassa.

Oikeusalan ammatit: johdanto

Syyttäjälaitos

Tutkintatuomarit

Tuomarit

Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat

Notaarit

Muut oikeusalan ammatit

Oikeusalan ammatit: johdanto

Tärkeimmät oikeusalan ammatit Bulgariassa ovat **syyttäjä**, **tutkintatuomari**, **tuomari**, **asianajaja**, **notaari**, **yksityinen täytäntöönpanoa suorittava toimihenkilö**, **täytäntöönpanoa suorittava virkamies** ja **rekisterituomari**. Niistä säädetään Bulgarian perustuslaissa ja oikeuslaitosta koskevassa laissa.

Syyttäjälaitos

Organisaatio

Bulgarian tasavallan syyttäjälaitokseen kuuluvat valtakunnansyyttäjä, korkeimman kassaatiotuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, korkeimman hallinto-oikeuden yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, kansallinen tutkintavirasto, muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot, erityisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, sotaoikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, maakunnalliset syyttäjänvirastot, erityissyyttäjänvirasto, maakunnallisten sotatuomioistuimen yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot ja piirisyyttäjänvirastot. Maakunnallisissa syyttäjänvirastoissa on maakunnalliset tutkintayksiköt ja erityissyyttäjänvirastossa on oma tutkintayksikkönsä. Maakunnallisissa syyttäjänvirastoissa on lisäksi hallintoyksiköt, joiden syyttäjät osallistuvat hallinnollisiin menettelyihin.

Syyttäjälaitos on yhtenäinen ja keskitetty laitos. Kaikki syyttäjät ja tutkintatuomarit toimivat valtakunnansyyttäjän alaisuudessa. Kukin syyttäjä vastaa toiminnastaan virka-asteikossa ylemmälle syyttäjälle, ja kaikki syyttäjät ja tutkintatuomarit toimivat vastaavan syyttäjänviraston hallinnollisen päällikön alaisuudessa. Sotatuomioistuimen syyttäjät ja tutkintatuomarit ovat tehtäviään suorittaessaan riippumattomia sotilasviranomaisista.

Valtakunnansyyttäjän nimitystä ja vapauttaa tehtävästään Bulgarian tasavallan presidentti [ylimmän tuomioistuinneuvoston](#) ehdotuksesta seitsemän vuoden toimikaudeksi, jota ei voida uusia.

Syyttäjien nimityksen, ylentäminen tai alentaminen virka-asteikossa, siirtäminen ja tehtävästä vapauttaminen tapahtuvat ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä.

Syyttäjälaitoksessa on seuraavat virat:

korkeimman kassaatiotuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä sekä korkeimman hallinto-oikeuden yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä – vähintään 12 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä

muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä, sotaoikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä ja erityisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä – vähintään 10 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; erityisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjältä edellytetään kuitenkin vähintään 12 vuoden työkokemusta, josta vähintään 8 vuoden on oltava syyttäjän tai tutkintatuomarin tehtävistä

maakunnallisen syyttäjänviraston syyttäjä, maakunnallisen sotatuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä ja erityissyyttäjänviraston syyttäjä – vähintään 8 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; erityissyyttäjänviraston syyttäjältä edellytetään kuitenkin vähintään 10 vuoden työkokemusta, josta vähintään 5 vuoden on oltava syyttäjän tai tutkintatuomarin tehtävistä

piirisyyttäjänviraston syyttäjä – vähintään kolmen vuoden kokemus tuomioistuintyöstä
nuorempi syyttäjä – ei vaadita työkokemusta.

Syyttäjä vakinaistetaan ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä 5 palvelusvuoden ja työsuorituksesta annetun myönteisen kokonaisarvioinnin jälkeen.

Asema ja tehtävät

Valtakunnansyyttäjä johtaa syyttäjälaitosta ja antaa sen toimintaa koskevia ohjeita ja neuvoja. Yhdessä ministeriöiden ja valtion laitosten päälliköiden kanssa valtakunnansyyttäjä perustaa tutkinnassa avustavia yhteistyöelimiä, jotka toimivat valtakunnansyyttäjän nimeämän syyttäjän valvonnassa.

Valtakunnansyyttäjä voi saattaa asioita perustuslakituomioistuimen tutkittavaksi.

Syyttäjä johtaa tutkintaa valvovan syyttäjän ominaisuudessa. Syyttäjä voi esittää vastalauseita ja pyytää laittomien toimenpiteiden kumoamista tai muuttamista laissa säädettyissä määräajoissa ja laissa säädettyin edellytyksin. Syyttäjä voi keskeyttää toimenpiteen täytäntöönpanon, kunnes toimivaltainen viranomais on käsitellyt vastalauseen. Kaikkiin syyttäjän toimiin ja toimenpiteisiin on mahdollista hakea muutosta virka-asteikossa välittömästi ylemmältä syyttäjänvirastolta, mikäli niihin ei sovelleta tuomioistuinvalvontaa. Ylempi syyttäjä tai ylempään syyttäjänviraston syyttäjä voi toteuttaa alempien syyttäjien toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä sekä kirjallisesti kumota näiden tekemiä päätöksiä tai keskeyttää niiden soveltamisen laissa säädettyissä tapauksissa. Syyttäjät hoitavat virkatehtäviään riippumattomasti ja lainsäädäntöä noudattaen. Syyttäjät ovat poliittisesti neutraaleja, tekevät ratkaisunsa lainsäädännön ja asiassa kerättyjen todisteiden perusteella ja omaatuntoaan ja sisäistä vakuumustaan noudattaen.

Lisätietoa saa [Bulgarian tasavallan syyttäjälaitoksen](#) verkkosivuilta.

Bulgarian syyttäjähdistys on poliittisesti sitoutumaton vapaaehtoisjärjestö, johon kuuluvat tuomarit työskentelevät tai ovat työskennelleet Bulgarian syyttäjälaitoksen palveluksessa. Syyttäjähdistyksen tarkoituksena on saattaa yhteen syyttäjälaitoksessa toimivat tuomarit kaikkialta maasta, varmistaa tarpeellisten tietojen saanti ja näkemysten vaihto syyttäjän työhön liittyvissä kysymyksissä sekä kehittää syyttäjälaitoksen ja syyttäjien kansainvälisiä yhteyksiä. Lisätietoa saa syyttäjähdistyksen verkkosivuilta: <http://ecocrime.bg>.

Tutkintatuomarit

Oikeuslaitosta koskevan lain nojalla tutkintatuomareilla on Bulgariassa tuomarin (*magistrat*) asema.

Tutkintaviranomaisia ovat kansallinen tutkintavirasto, maakunnallisten syyttäjänvirastojen tutkintayksiköt sekä erityissyyttäjänviraston tutkintayksikkö. Sofian kaupungin syyttäjänviraston tutkintayksikkö vastaa asemaltaan maakunnallista tutkintayksikköä.

Kansallista tutkintavirastoa johtaa valtakunnansyyttäjä joko suoraan tai viraston johtajan välityksellä, joka toimii myös apulaisvaltakunnansyyttäjänä tutkinnan alalla. Kansallisen tutkintaviraston johtaja vastaa virastonsa tutkintatuomareiden ja muun henkilöstön hallinnollisesta ja organisatorisesta johtamisesta ja antaa menettelyohjeita maakunnallisten tutkintayksiköiden tutkintatuomareille.

Maakunnallisten syyttäjänvirastojen maakunnalliset tutkintayksiköt ja erityissyyttäjänviraston tutkintayksikkö koostuvat tutkintatuomareista.

Maakunnallisten syyttäjänvirastojen maakunnallisten tutkintayksiköiden sekä erityissyyttäjänviraston tutkintayksikön tutkintatuomarit vastaavat kyseisen syyttäjänviraston hallintopäällikön heille osoittamien asioiden tutkinnasta.

Suorittaessaan rikosoikeudenkäynteihin liittyviä tehtäviään tutkintaviranomaiset toimivat syyttäjän valvonnassa ja ohjauksessa.

Tutkintatuomareiden tutkinnan aikana antamat määräykset sitovat kaikkia valtiollisia elimiä, oikeushenkilöitä ja kansalaisia.

Tuomarit

Tuomarien nimityksen, ylentäminen ja alentaminen virka-asteikossa, siirtäminen ja tehtävästä vapauttaminen tapahtuvat Bulgariassa ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä.

Organisaatio

Tuomarit toimivat seuraavissa viroissa:

korkeimman kassaatiotuomioistuimen tuomari sekä korkeimman hallinto-oikeuden tuomari – vähintään 12 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä

muutoksenhakutuomioistuimen tuomari, sotaoikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen tuomari ja rikosoikeudellisen erityismuutoksenhakutuomioistuimen tuomari – vähintään 10 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; rikosoikeudellisen erityismuutoksenhakutuomioistuimen tuomarilta edellytetään kuitenkin vähintään 12 vuoden työkokemusta, josta vähintään 8 vuoden on oltava tuomarin tehtävistä rikosoikeudenkäynneistä

maakuntatuomioistuimen tuomari, hallintotuomioistuimen tuomari, sotatuomioistuimen tuomari ja erityisrikostuomioistuimen tuomari – vähintään 8 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; erityisrikostuomioistuimen tuomarilta edellytetään kuitenkin vähintään 10 vuoden työkokemusta, josta vähintään 5 vuoden on oltava tuomarin tehtävistä rikosoikeudenkäynneistä

piirituomioistuimen tuomari – vähintään kolmen vuoden kokemus tuomioistuintyöstä
nuorempi tuomari – ei vaadita työkokemusta.

Tuomarit vakinaistetaan ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä 5 palvelusvuoden ja työsuorituksesta annetun myönteisen kokonaisarvioinnin jälkeen. **Bulgarian tuomariliitto** (SSB) perustettiin Sofiassa 28.3.1997. Perustajajäseniä oli 30, heidän joukossaan korkeimman kassaatiotuomioistuimen tuomareita sekä maakuntatuomioistuinten ja piirituomioistuinten tuomareita kautta maan.

Tuomariliiton edeltäjä oli vuonna 1919 perustettu Bulgarian tuomareiden liitto. Se toimi vuoteen 1945 epävirallisena tuomarien ammattialajärjestönä, joka puolusti jäsenistönsä ammatillisia etuja ja etsi keskusteluissaan ratkaisuja sen ongelmiin.

Lisätietoja saa [☞ Bulgarian tuomariliiton verkkosivuilta](#).

Bulgarian tuomareiden yhdistys perustettiin turvaamaan kansalaisille oikeudenkäytön tasapuolisuus ja avoimuus sekä oikeussuojan saatavuus.

Yhdistys pyrkii tuomioistuinjärjestelmän puitteissa toimimaan perustuslain sekä säännösten mukaisesti ja ammatillisia sääntöjä noudattaen. Lisätietoa saa Bulgarian tuomareiden yhdistyksen verkkosivuilta: [☞ https://judgesbg.org](https://judgesbg.org).

Asema ja tehtävät

Bulgarian tuomariliitto taltioi asiakirjoja muun muassa tuomareihin kohdistetuista kurinpitomenettelyistä, toimii välittäjänä tuomarien ja muiden virkamiesten välisissä riita-asioissa, avustaa lainsäätäjää lainsäädäntöprosessissa, pitää rekistereitä ja julkaisee omaa lehteä.

Oikeusavustajat ja apulaissyöttäjät

Oikeusavustajia on maakuntatuomioistuimissa, hallinto- ja muutoksenhakutuomioistuimissa, korkeimmassa kassaatiotuomioistuimessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Apulaissyöttäjiä on maakuntatuomioistuinten, muutoksenhakutuomioistuinten, korkeimman kassaatiotuomioistuimen ja korkeimman hallinto-oikeuden yhteydessä toimivissa syyttäjänvirastoissa.

Oikeusavustajaksi tai apulaissyöttäjäksi voidaan nimittää henkilö, jolla on tuomarin, syyttäjän tai tutkintatuomarin pätevyys ja joka on läpäissyt tuomioistuimen viranhaltijoiden kilpailun.

Oikeusavustajat nimittää asianomaisen tuomioistuimen hallintopäällikkö. Apulaissyöttäjät nimittää valtakunnansyyttäjä tai asianomaisen syyttäjänviraston hallintopäällikkö.

Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat

Asianajajat

Bulgariassa asianajajan ammatin harjoittamisesta säädetään perustuslaissa. Asianajajana voi toimia vain valantehnyt, asianajajayhdistykseen kuuluva henkilö. Kullakin maakuntatuomioistuimen tuomiopiirillä on oma asianajajayhdistyksensä, joka kuuluu ylimmän asianajajaneuvoston alaisuuteen. Tämän kotipaikka sijaitsee Sofiassa. Asianajajien asemasta, oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään asianajajalalla.

Ylin asianajajaneuvosto on oikeushenkilö ja koostuu asianajajayhdistysten edustajista, joita on säännön mukaan yksi 40:tä asianajajaa kohti.

Ylin asianajajaneuvosto kutsuu koolle ja järjestää Bulgarian asianajajien yleiskokoukset, panee niiden päätökset täytäntöön ja raportoi niille, määrittää talousarvioonsa kerättävät asianajajien liittymis- ja vuosimaksut, antaa asianajajalain mukaisia määräyksiä, ratkaisee asianajajayhdistysten yleiskokouksen päätösten lainvastaisuutta tai asianajajaneuvostojen vaalin laillisuutta koskevat valitukset, ratkaisee asianajajaharjoittelijoiden hyväksymisestä ja asianajajien rekisteröinnistä tehtyjä asianajajaneuvostojen päätöksiä koskevat valitukset ja vastalauseet, sekä varmistaa ja hyväksyy menot, jotka liittyvät ylimmän valvontaneuvoston ja ylimmän kurinpitotuomioistuimen toimintaan.

Ylin asianajajaneuvosto pitää yhtä rekisteriä asianajajista, yhtä nuoremmista asianajajista ja lakiasiantuntijain rekisteriä sekä yhtä ulkomaisista asianajajista, joilla on oikeus toimia puolustusasianajajina Bulgarian tuomioistuimissa.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoa löytyy [☞ ylimmän asianajajaneuvoston verkkosivuilta](#).

Notaarit

Organisaatio

Notaari on henkilö, jonka vastuulle valtio on antanut lakisääteisten notaarin tehtävien suorittamisen. Notaari suorittaa tehtäviään riippumattomasti ja yksinomaan lainsäädäntöä noudattaen. Oikeusministeri valvoo, että kaikki notaarit noudattavat toiminnassaan lainsäädäntöä ja notaariliiton sääntöjä. Notaarien asemasta, oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään notaareista ja notaaritoimesta annetulla lailla.

Asema ja tehtävät

[☞ Notaariliitto](#) on notaareista ja notaaritoimesta annetun lain nojalla perustettu Bulgarian tasavallan notaarien järjestö. Kaikki notaarit ovat automaattisesti Bulgarian notaariliiton jäseniä. Notaariliitto on oikeushenkilö, jonka kotipaikka on Sofia.

Notaariliiton elimet ovat yleiskokous, notaarineuvosto, valvontaneuvosto ja kurinpitolautakunta. Notaariliittoa edustaa notaarineuvoston puheenjohtaja. Notaariliitto järjestää ja tukee notaarien toimintaa, puolustaa ja edistää ammatin mainetta ja pitää yllä suhteita vastaavia tehtäviä hoitaviin kansainvälisiin järjestöihin.

Lisätietoa saa [☞ notaariliiton verkkosivuilta](#).

Muut oikeusalan ammatit

Yksityiset täytäntöönpanoa suorittavat toimihenkilöt

Yksityinen täytäntöönpanoa suorittava toimihenkilö on henkilö, jonka tehtäväksi valtio on antanut siviilivaateiden täytäntöönpanon ja julkisten saatavien perinnän. Hän toimii asianomaisen maakuntatuomioistuimen alueella.

Yksityisten täytäntöönpanoa suorittavien toimihenkilöiden yhdistyksen tehtävänä on edistää kyseistä ammattia ja tehostaa täytäntöönpanomenettelyä Bulgariassa puolustamalla yleistä etua ja tukemalla omaa jäsenistöään.

Oikeudellinen tietokanta

[☞ Yksityisten täytäntöönpanoa suorittavien toimihenkilöiden yhdistys](#) pitää rekisteriä yksityisistä täytäntöönpanoa suorittavista toimihenkilöistä.

Rekisteri on julkinen ja saatavilla yhdistyksen verkkosivuston kautta. Kaikilla on oikeus tehdä hakuja rekisterissä ja saada rekisteriotteita (yksityisiä täytäntöönpanoa suorittavia toimihenkilöitä koskeva laki).

Yksityisten täytäntöönpanoa suorittavien toimihenkilöiden on esitettävä oikeusministeriölle puolivuositain ja vuosittain toimintakertomukset, joita oikeusministeri käyttää perustana luodessaan, ylläpitäessään ja kehittäessään tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskevaa tietojärjestelmää.

Oikeusministeriö kerää tietojärjestelmän käytöstä maksun, jonka suuruus määritellään ministerineuvoston hyväksymässä hinnastossa. Tietojärjestelmään pääsy viran puolesta on maksuton valtion viranomaisille, paikallishallinnon elimille ja julkisia tehtäviä suorittaville henkilöille.

Täytäntöönpanoa suorittavat virkamiehet

Täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten tehtävänä on siviilivaateiden täytäntöönpano. Valtio voi antaa heidän tehtäväkseen myös julkisten saatavien perinnän laissa määritetyissä tapauksissa.

Oikeusministeri päättää täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten lukumäärän.

Piirituomioistuimissa, joissa ei ole täytäntöönpanoa suorittavia virkamiehiä, näiden tehtäviä hoitaa asianomaisen tuomioistuimen puheenjohtajan nimeämä piirituomioistuimen tuomari oikeusministerille tehdyn ilmoituksen mukaan.

Oikeusministeri nimittää täytäntöönpanoa suorittavat virkamiehet kilpailun perusteella. Oikeusministeri voi myös määrätä kilpailun pidettäväksi piirituomioistuimen puheenjohtajan ehdotuksesta.

 Bulgarian täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten yhdistys on riippumaton ja vapaaehtoinen ammattialajärjestö, joka puolustaa jäsenistönsä ammatillisia, henkisiä, kulttuurisia, sosiaalisia ja aineellisia etuja sekä edistää ammattia ja sen arvostusta valtiossa ja yhteiskunnassa.

Oikeudellinen tietokanta

Bulgarian täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten yhdistyksen verkkosivustolta on pääsy **täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten rekisteriin**.

Rekisterituomarit

Rekisterituomarit toimivat piirituomioistuimissa.

Rekisterituomarit määräävät tai epäävät rekisteröinnit ja kiinteistörekisteriin tehtävät merkinnät tai poistot sekä tekevät otteiden ja todistusten myöntämistä koskevat päätökset. He suorittavat lakisääteisiä notaarin- ja muita toimia. Rekisterituomarit voivat toimia vain oman tuomiopiirinsä alueella.

Oikeusministeri päättää rekisterituomareiden lukumäärän.

Sellaisissa piirituomioistuimissa, joissa rekisterituomaria ei ole tai joissa tämä on estynyt hoitamasta tehtäviään, rekisterituomarin tehtävistä huolehtii piirituomioistuimen tuomari oikeusministerille tehdyn ilmoituksen mukaan.

Oikeusministeri voi siirtää rekisterituomarin tehtävät samassa tuomioistuimessa toimivalle täytäntöönpanoa suorittavalle virkamiehelle.

Oikeusministeri nimittää rekisterituomarit kilpailun perusteella. Oikeusministeri voi myös määrätä kilpailun pidettäväksi piirituomioistuimen puheenjohtajan ehdotuksesta.

Bulgarian rekisterituomareiden yhdistys on riippumaton ja vapaaehtoinen ammattialajärjestö, joka puolustaa jäsenistönsä ammatillisia, henkisiä, kulttuurisia, sosiaalisia ja aineellisia etuja sekä edistää ammattia ja sen arvostusta valtiossa ja yhteiskunnassa. Lisätietoa saa järjestön verkkosivuilta: <http://www.basv.free.bg>

Lisätietoa tuomioistuinten henkilöstöstä löytyy [täältä](#) (378 Kb) **en**.

Päivitetty viimeksi: 08/05/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Tšekki

Tällä sivulla on tietoa oikeusalan ammateista Tšekissä.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Oikeusalan ammatteja ovat tuomari, syyttäjä, asianajaja, notaari ja ulosottomies.

Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjät ovat syyttäjälaitoksessa toimivia oikeusalan ammattilaisia. Syyttäjälaitoksen muodostavat valtion viranomaiset edustavat valtiota yleisen edun suojelemiseksi määrittelyissä asioissa. Syyttäjälaitoksen toimivaltaan kuuluvia asioita hoitavat syyttäjät. Muut viranomaiset tai henkilöt eivät saa puuttua heidän toimintaansa eivätkä korvata tai edustaa heitä heidän tehtäviensä hoidossa.

Syyttäjälaitoksen rakenne on samanlainen kuin tuomioistuinlaitoksen (piiriaste, alueaste ja ylin aste). Syyttäjälaitosta johtaa Brnossa toimiva valtakunnansyyttäjänvirasto, joka vastaa syyttäjien keskusorganisaatiosta ja ammatin sääntelystä. Hallituksella on valta nimittää ja erottaa valtakunnansyyttäjä oikeusministeriön esityksestä.

Ammattialaliitot

Yleisten syyttäjien ammattialaliittona on Tšekin yleisten syyttäjien liitto (**Unie státních zástupců České republiky**), johon liittyminen on vapaaehtoista. Liitto avustaa syyttäjänvirastojen tehtävien hoitamisessa ja edistää päätöksenteon lainmukaisuutta ja riippumattomuutta. Lisäksi liitto osallistuu yleisten syyttäjien ja syyttäjäharjoittelijoiden koulutuksen järjestämiseen ja edustaa yleisten syyttäjien etuja.

Ammattisäännöstenä ovat yleisten syyttäjien ammattietikassäännöt.

Oikeusministeriön verkkosivustolla (**Ministerstvo spravedlnosti**) on luettelo yleisistä syyttäjistä virastoittain jaoteltuina.

Tehtävät – syyttäjälaitoksen toimivalta

Yleiset syyttäjät ovat julkishallinnon virkamiehiä, jotka edustavat valtiota yleisen edun turvaamisessa. Heidän tehtävänä on nostaa syytteet rikosoikeudenkäynnissä ja valvoa lainsäädännön noudattamista tutkintavankeuden ja vapausrangaistusten täytäntöönpanoon käytettävissä laitoksissa, pakkohoitolaitoksissa, nuorisovankiloissa ja huoltolaitoksissa. Heidän tehtäviinsä kuuluvat myös rikosten ennaltaehkäisy sekä avun tarjoaminen rikoksen uhreille.

Syyttäjälaitoksen toimivalta rikosoikeudenkäynnissä

Syyttäjillä on valtuudet toimia rikosoikeudenkäynnin kaikissa vaiheissa. Syyttäjällä on tietyt prosessuaaliset oikeudet ja vastaavat prosessuaaliset velvollisuudet.

Syyttäjälaitoksen toiminnasta säädetään laissa N:o 283/1993. Sen pääasiallisena tehtävänä on nostaa syytteet rikosoikeudenkäynnissä ja huolehtia muista sille rikosprosessilaissa määrätyistä tehtävistä. Lisäksi se valvoo lainsäädännön noudattamista tutkintavankeuden ja vapausrangaistusten täytäntöönpanoon käytettävissä laitoksissa, pakkohoitolaitoksissa, nuorisovankiloissa ja huoltolaitoksissa sekä muissa laitoksissa, joissa laki oikeuttaa henkilökohtaisen vapauden rajoittamiseen. Se toimii myös muissa kuin rikosoikeudenkäynneissä ja suorittaa sille lainsäädännössä määrättyjä erityistehtäviä.

Rikosoikeudenkäynnin valmistelussa syyttäjä valvoo lainmukaisuutta. Valmistelussa tiettyihin toimiin ovat oikeutettuja vain syyttäjät siten kuin rikosprosessilaissa (laissa N:o 141/1961) säädetään.

Ennen rikosoikeudenkäynnin alkamista syyttäjälle on annettava tiedoksi rikokseen viittaavat seikat (rikosprosessilain 158 §:n 2 momentti).

Syyttäjän nostamasta syytteestä (rangaistusvaatimuksesta) käynnistyy menettely, jossa tuomioistuin voi aloittaa oikeudenkäynnin asian käsittelymiseksi.

Syyttäjän on osallistuttava pääkäsittelyyn, jonka aluksi hän esittää syytteen ja lopuksi loppulausunnon.

Syyttäjällä on toimivaltaa myös sovittaessa syylisyydestä ja rangaistuksesta.

Syyttäjällä on oikeus valittaa ratkaisusta minkä tahansa tuomioperusteissa olevan virheen takia. Valitus voi olla joko syytetyn eduksi tai vahingoksi.

Korkeimpaan oikeuteen voi valittaa ylin syyttäjä.

Syyttäjä voi myös hakea oikeudenkäynnin uusimista joko syytetyn eduksi tai vahingoksi.

Ala-ikäistä vastaan käytävässä oikeudenkäynnissä syyttäjä on velvollinen olemaan läsnä pääkäsittelyyn lisäksi myös julkisissa istunnoissa (nuoriso-oikeuslaki N:o 218/2003).

Päätökset asian siirtämisestä vaihtoehtoiseen riidanratkaisuun valmistelun aikana voi tehdä yksinomaan syyttäjä.

Syyttäjälaitoksen toiminta muissa kuin rikosasioissa

Syyttäjälaitoksella on oikeus hakea siviilioikeudellisen menettelyn aloittamista tai puuttua jo käynnistettyyn siviilimenettelyyn, mutta vain lain sallimissa tapauksessa.

Syyttäjän toimivalta siviilimenettelyssä perustuu Tšekin tasavallan perustuslain 80 §:ään, jonka mukaan syyttäjälaitos paitsi nostaa rikossyytteet myös huolehtii muista sille laissa määrätyistä tehtävistä. Syyttäjälain mukaan syyttäjä voi toimia myös muissa kuin rikosoikeudenkäynneissä. Tästä toimivallasta säädetään tarkemmin siviililaissa, jossa täsmennetään, milloin syyttäjälaitos voi puuttua siviiliasioissa aloitettuun menettelyyn.

Sen lisäksi, että syyttäjälaitoksesta voi tulla siviilioikeudellisen menettelyn osapuoli, se voi myös itse hakea menettelyn käynnistämistä, esimerkiksi isyyden kiistämistä koskevilla tapauksilla perhelain nojalla ylimmän syyttäjän kautta.

Pätevyysvaatimukset ja muut edellytykset

Syyttäjänhoito alkaa virkaan nimittämisellä. Syyttäjän nimittää virkaansa ylimmän syyttäjän esityksestä oikeusministeri. Nimitys on voimassa toistaiseksi. Syyttäjä vannoo nimityksen jälkeen virkavalan oikeusministerille.

Syyttäjäksi voidaan nimittää Tšekin kansalainen, joka täyttää seuraavat edellytykset:

oikeustoimikelpoisuus,

hyvä maine,

nimittämishetkellä vähintään 25 vuoden ikä,

oikeustieteen kandidaatin tutkinto tšekkiläisestä korkeakoulusta,

loppukokeen läpäiseminen,

ammattietiikka ja

suostumus siihen, että hänet nimitetään yleisen syyttäjän virkaan ja osoitetaan tiettyyn syyttäjänvirastoon.

Nimitys yleiseksi syyttäjäksi on voimassa toistaiseksi, mutta yleinen syyttäjä voidaan tilapäisesti vapauttaa tehtävistään oikeusministerin päätöksellä. Yleisen syyttäjän viranhoidon päättyy, kun hän saavuttaa 70 vuoden iän tai kuolee tai hänet julistetaan kuolleeksi. Se päättyy myös, jos hän menettää oikeustoimikelpoisuutensa kokonaan tai osittain, kieltäytyy vannomasta virkavalaa, menettää Tšekin kansalaisuuden tai ryhtyy hoitamaan yleisen syyttäjän esteelliseksi tekevää toimea tai jos hänet tuomitaan rikoksesta, todetaan kykenemättömäksi hoitamaan virkaansa tai hänen terveydentilansa estää viranhoidon pysyvästi. Viranhoidon päättyy myös siinä tapauksessa, että hänet vapautetaan kurinpidollisessa menettelyssä yleisen syyttäjän tehtävistä tai hän itse eroaa virastaan.

Oikeusministeri laatii syyttäjälaitoksen talousarvion. Syyttäjien asemasta säädetään laissa N:o 283/1993.

Esteettömyys

Yleinen syyttäjä ei laissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta saa toimia välimiehenä tai sovittelijana riita-asioissa, edustaa tuomioistuinasian osapuolia eikä toimia asianomistajan tai tuomioistuin- tai hallintoasian osapuolen asiamiehenä. Hän ei myöskään saa olla syyttäjän viranhoidon ohella muussa palkallisessa työsuhteessa tai harjoittaa muuta ansiotoimintaa, lukuun ottamatta oman omaisuutensa hoitoa, tieteellistä, pedagogista, kirjallista, taiteellista ja julkaisutoimintaa sekä toimintaa ministeriön tai hallituksen neuvoa-antavissa elimissä tai parlamentin elimissä. Hän voi hoitaa nk. päällikkösyöttäjän tai tämän varamiehen tehtävää ja hänet voidaan tilapäisesti siirtää hoitamaan tehtäviä ministeriössä tai Tšekin oikeusakatemiassa.

Palkkaus

Yleisten syyttäjien palkkauksesta säädetään erikseen ja siitä vastaa valtio.

Ammatillinen vastuu

Vahingosta, jonka yleinen syyttäjä aiheuttaa lainvastaisella päätöksellä tai laittomalla viranomaismenettelyllä, vastaa erillisen lainsäädännön mukaisesti valtio.

Yleinen syyttäjä voidaan asettaa myös kurinpidolliseen vastuuseen.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomarien asemaa koskeva perussäännös on Tšekin tasavallan perustuslain 82 §:n 1 momentti, jonka mukaan tuomarit ovat viranhoidossaan riippumattomia eikä heidän puolueettomuuttaan saa heikentää. Tuomarien asemasta on säädetty tuomioistuimista ja tuomareista annetussa laissa N:o 6 /2002.

Virkaan nimittäminen ja virkakausi

Kelpoisuusehdot täyttävän tuomarin nimittää virkaansa tasavallan presidentti. Ryhtyessään hoitamaan virkaansa tuomari vannoo virkavalan. Tuomarin nimitykseen ei ole lakisääteistä oikeutta.

Tuomarinviran hoitoon valmistaudutaan kolme vuotta kestäväällä harjoittelulla tuomioistuimessa. Tuomioistuinharjoittelun jälkeen suoritetaan tuomarintutkinto.

Tuomari nimitetään virkaansa toistaiseksi, mutta tuomari voi keskeyttää viran hoitamisen, jos oikeusministeri vapauttaa hänet tilapäisesti tehtävistään.

Tuomarin virkasuhde päättyy sen vuoden lopussa, jona tuomari täyttää 70 vuotta. Se päättyy myös tuomarin kuolemaan tai kuolleeksi julistamiseen, eroamiseen tai päätökseen, jossa hänet todetaan kykenemättömäksi hoitamaan tehtäviään.

Pätevyysvaatimukset ja muut edellytykset

Tuomariksi voidaan nimittää henkilö, joka täyttää seuraavat edellytykset:

Tšekin kansalainen,

täysi oikeustoimikelpoisuus,

hyvämaineinen,

vähintään 30 vuoden ikä,

oikeustieteen kandidaatin tutkinto tšekkiläisestä korkeakoulusta,

tuomarintutkinnon suorittaminen,

ammattietiikka ja

suostumus tuomariksi nimittämiseen ja osoittamiseen tiettyyn tuomioistuimeen.

Maallikkotuomarit ovat tavallisia kansalaisia (joilla ei ole rikosrekisteriä). He vannovat valan tuomioistuimen puheenjohtajan edessä, ja heidän toimikautensa on neljä vuotta.

Esteettömyys

Oikeuden puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan tehtäviä lukuun ottamatta tuomarit eivät saa harjoittaa muuta ansiotoimintaa, lukuun ottamatta oman omaisuutensa hoitoa, tieteellistä, pedagogista, kirjallista, taiteellista ja julkaisutoimintaa sekä toimintaa ministeriön tai hallituksen neuvoa-antavissa elimissä tai parlamentin elimissä.

Palkkaus

Tuomarien palkkauksesta säädetään lailla.

Tehtävät

Tuomarien perusoikeutena ja -velvollisuutena on säilyttää riippumattomuutensa ja perustaa päätöksensä ainoastaan lakiin, jota heidän on tulkittava omantuntonsa ja parhaan tietämyksensä mukaan. He eivät saa antaa esimerkiksi poliittisten puolueiden etujen, julkisen mielipiteen tai tiedotusvälineiden vaikuttaa päätöksisiinsä viranhoidossa. Tuomareiden riippumattomuuden ja puolueettomuuden loukkaaminen tai vaarantaminen on kielletty. Tuomarit ovat velvollisia tekemään päätöksensä kohtuullisessa ajassa ilman aiheetonta viivytystä ja antamaan oikeudenkäynnin asianosaisille ja heidän edustajilleen mahdollisuuden käyttää oikeuksiaan. Tuomarit eivät kuitenkaan saa käsitellä heidän kanssaan asian sisältöä tai prosessuaalisia kysymyksiä, jotka saattavat vaikuttaa asiaan.

Kun tuomari on lopettanut virkansa hoitamisen, häntä sitoo vaitiolovelvollisuus niiden seikkojen suhteen, jotka ovat tulleet hänen tietoonsa hänen hoitaessa virkaansa. Tästä velvollisuudesta voidaan vapauttaa vain poikkeuksellisissa tapauksissa.

Luettelo tuomareista ja tuomioistuimista, joissa he toimivat puheenjohtajina, on saatavissa oikeusministeriön verkkosivustolla ([Ministerstvo spravdnosti](#)). Tuomariliitto ([Soudcovská unie](#)) ei edusta kaikkia tuomareita, sillä sen jäsenyys on vapaaehtoista. Sen yleiskokous on hyväksynyt tuomarien eettiset käytännönsäännöt tuomarintyön moraaliseksi periaatteiksi.

Tuomarien erityisalajat ja -tehtävät

Tuomarit voivat ratkaisutoimintansa ohella hoitaa tuomioistuimen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan tehtävää. Heidät nimittää näihin tehtäviin tasavallan presidentti (kun kyseessä on korkein oikeus ja korkein hallinto-oikeus) tai oikeusministeri (kun kyseessä ovat väliportaan tuomioistuimet, alueoikeudet ja piirituomioistuimet). Näiden tuomareiden erityistehtäviin kuuluu tuomioistuinlaitoksen hallinto.

Tuomari voi hoitaa myös puheenjohtajuutta korkeimman oikeuden, korkeimman hallinto-oikeuden tai muun tuomioistuimen yksittäisessä jaostossa. Piirituomioistuinten, alueoikeuksien ja väliportaan tuomioistuinten sisäinen organisaatio perustuu osastoihin, jotka ovat erikoistuneet rikos-, siviili- ja hallinto-oikeudellisen tuomiovallan käyttöön käsiteltävänä olevien tapausten luonteen mukaisesti.

Vastuu tuomarinviran hoitamisesta

Tuomarin langettamasta virheellisestä ratkaisusta, päätöksestä siirtää asian käsittely toiseen tuomioistuimeen, rangaistuksesta tai turvaamistoimesta sekä sääntöjenvastaisen viranomaismenettelyn aiheuttamasta vahingosta vastaa valtio. Kyseiseltä tuomarilta voidaan vaatia takautuva korvaus vain, jos kurinpidollisessa tai rikosoikeudellisessa menettelyssä todetaan, että hän on menetellyt lainvastaisesti. Tuomari vastaa siitä, että hoitaa tuomarinvirkaa ammattitaitoisesti.

Muu tuomioistuinhenkilöstö

[Tuomarin avustaja / Yleisen syyttäjän avustaja \(374 kB\)](#) (374 Kb) [en](#)

[Tuomioistuinharjoittelija \(422 kB\)](#) (422 Kb) [en](#)

[Tuomioistuimen ylempi virkailija / Syyttäjälaitoksen ylempi virkailija \(372 kB\)](#) (372 Kb) [en](#)

Notaarit

Organisaatio

Notaareista ja notaaritoimesta annetussa laissa N:o 358/1992 säädetään notaarin ammatista ja tehtävistä (menettelyistä).

Notaarin on oltava notaarin ammattia sääntelevän notaariliiton (*Notářská komora*) jäsen. Liitto järjestää myös ammatillista koulutusta ja tutkintoja notaariksi pyrkiville. Alueittain jaoteltu notaariluettelo on saatavissa notaariliiton ([Notářská komora](#)) verkkosivustolla.

Virkaan nimittäminen ja virkakausi

Julkisen notaarin nimittää virkaansa ehdokshaun jälkeen oikeusministeri notaariliiton esityksestä. Notaarin viranhoito alkaa rekisteröinnillä Tšekin notaariliiton ylläpitämään julkisten notaarien rekisteriin.

Viranhoidon valmistautumisen suorittamalla harjoittelu julkisen notaarin palveluksessa. Myöhemmässä vaiheessa, vähintään kolmivuotisen harjoittelun ja erillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen, harjoittelijoista tulee nk. notaarikandidaatteja.

Nimitys julkiseksi notaariksi on voimassa toistaiseksi, mutta viranhoito voidaan keskeyttää. Julkisen notaarin viranhoito lakkaa, kun hän saavuttaa 70 vuoden iän tai kuolee tai hänet julistetaan kuolleeksi tai jos hänet vapautetaan tehtävistään tai hän menettää Tšekin kansalaisuuden tai oikeustoimikelpoisuutensa.

Viranhoito lakkaa myös, jos nimitetty notaari kieltäytyy vannomasta virkavalaa tai hänen terveydentilansa estää pysyvästi julkisen notaarin tehtävien hoitamisen.

Notaaritoimistojen määrän kunkin piirituomioistuimen alueella määrittää oikeusministeri notaariliittoa kuultuaan.

Julkisen notaari on viranhoidossaan riippumaton. Häntä sitoo vain lainsäädäntö. Julkinen notaari on esteellinen harjoittamaan muuta ansiotoimintaa (laissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta).

Pätevyysvaatimukset ja muut edellytykset

Julkiseksi notaariksi voidaan nimittää henkilö, joka täyttää seuraavat edellytykset:

Tšekin kansalainen,

täysi oikeustoimikelpoisuus,

hyvä maine,

korkeakoulututkinnon suorittaminen,

vähintään viiden vuoden kokemus notaarin tehtävistä ja

erillisen notaarintutkinnon suorittaminen.

Julkisen notaarin viranhoidon aloittamisen edellytyksenä on

nimitys julkiseksi notaariksi,

virkavalan vannominen oikeusministerille, jos virkavalaa ei ole vielä vannottu,

julkisen notaarin virallisen leiman käyttöoikeuden saaminen,

vastuuvakuutuksen hankkiminen työtehtävien yhteydessä mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalta.

Esteettömyys

Julkisen notaari on esteellinen harjoittamaan muuta ansiotoimintaa kuin oman omaisuutensa hoitoa. Hän voi kuitenkin palkkiota vastaan harjoittaa tieteellistä, pedagogista, taiteellista ja julkaisutoimintaa sekä toimia tulkina ja asiantuntijana.

Palkkaus

Notaarisäännösten mukaan notaaritehtävien hoidosta suoritetaan korvauksena palkkio, korvaus käytetystä ajasta ja kulukorvaukset. Kulut maksaa se, joka pyytää notaaritehtävän suorittamista. Notaarilla on oikeus vaatia kohtuullista ennakkoa palkkiolle ja kulukorvauksille. Notaarinpalkkiosta säädetään yksityiskohtaisesti erillisessä lainsäädännössä.

Notaarin tehtävät

Julkisella notaarilla on oikeus suorittaa notaaritoimia ja velvollisuus noudattaa niiden yhteydessä lakeja ja muita yleisesti sitovia säädöksiä. Oikeudellista apua antaessaan häntä sitovat myös asiakkaan ohjeet. Notaarilla on oikeus kieltäytyä pyydetyn tehtävän suorittamisesta vain, jos se olisi vastoin yleisesti

sitovaa lainsäädäntöä, jos notaari tai hänen omaisensa on asian osapuoli tai jos notaari on kyseisessä asiassa jo antanut oikeudellista apua toiselle henkilölle, jonka edut eriyvät. Notaari voi kieltäytyä tehtävän suorittamisesta myös, jos asiakas ei suorita kohtuullista ennakkoa notaarin palkkiolle ilman perusteltua syytä. Notaarilla on oikeus irtautua asiakkaan tai oikeudellista apua hakevan kanssa tehdystä sopimuksesta, jos keskinäistä luottamusta on rikottu.

Notaaria sitoo vaitiolovelvollisuus kaikista seikoista, jotka ovat tulleet hänen tietoonsa notaaritehtävien suorittamisen yhteydessä ja jotka voivat vaikuttaa asiakkaan tai oikeudellista apua hakevan oikeutettuihin etuihin. Vain henkilö, jota asia koskee, voi vapauttaa notaarin vaitiolovelvollisuudesta.

Notaarit tarjoavat oikeudellisia ja muita palveluja muun muassa seuraavissa asioissa:

toimivat perintöasioissa oikeudenkäyntiasiamiehinä (tuomioistuinviranomaisen ominaisuudessa),

laativat notaarin pöytäkirjoja oikeustoimista, vuosikokouksista ja muista oikeussubjektien tapaamisista sekä muista tosiseikoista ja asiantiloista,

laativat sopimuksia,

tallettavat varoja,

laativat notaarin pöytäkirjoja perustaksi täytäntöönpanotoimenpiteille,

laativat ja tallettavat testamentteja,

laativat avioehtoja (notaarin pöytäkirjan muodossa) ja panttaussopimuksia sekä ylläpitävät panttirekisteriä,

todistavat oikeaksi asiakirjoja.

Julkiset notaarit antavat myös otteita Tšekin kiinteistörekisteristä jne.

Vastuu viranhoidossa

Notaari vastaa hakijalle, asiakkaalle tai muulle asianosaiselle vahingoista, joita hän on heille työtehtäviensä yhteydessä aiheuttanut. Notaari vastaa myös palveluksessaan oleville työntekijöille vahingoista, joita heille on aiheutunut heidän työvelvollisuuksiensa täyttämisen yhteydessä. Tätä varten notaarilla on oltava vastuuvakuutus.

Notaari voidaan myös asettaa kurinpidolliseen vastuuseen viranhoidostaan.

Julkisten notaarien viranhoidon valvonnasta vastaavat oikeusministeriö, Tšekin notaariliitto sekä notaarikamarit.

Ammattialaliitot

Kunkin alueoikeuden sekä Prahan kaupunginoikeuden yhteyteen laissa säädetyllä tavalla perustettujen notaarikamarien jäseninä ovat kaikki julkiset notaarit, jotka toimivat kyseisen tuomioistuimen piirissä. Notaarikamari on oikeushenkilö, jolla on omat tulot ja elimet.

Tšekin notaariliitto on notaarikamarien muodostama itsenäinen ammattialajärjestö. Se on oikeushenkilö, jolla on omat tulot ja elimet. Sen tehtävänä on muun muassa ylläpitää ja hallinnoida valtakunnallista testamenttorekisteriä. Kyseessä on ei-julkinen sähköinen rekisteri, joka sisältää testamentit ja perinnötmäksi tekemistä koskevat asiakirjat sekä nämä kumoavat asiakirjat, pesänselvittäjän toimeen määräämistä ja siitä vapauttamista koskevat asiakirjat jne. Tšekin notaariliitto ylläpitää myös panttirekisteriä.

Oikeusalan ammattien organisaatio: lakimiehet

Asianajajat

Asianajajien on kuuluttava Tšekin asianajajaliittoon ([Česká advokátní komora](#)), valtionhallinnosta riippumattomaan keskusjärjestöön, joka sääntelee asianajajan ammattia.

Asianajajan oikeuspalvelujen tarjoamisen ehoista säädetään [asianajajalaissa](#) N:o 85/1996.

Asianajajana toimimisen edellytykset

Asianajajana voi toimia vain henkilö, joka on merkitty [Tšekin asianajajaliiton](#) ylläpitämään asianajajarekisteriin. Asianajajarekisteriin voidaan merkitä kirjallisesta hakemuksesta jokainen, joka on

[oikeustoimikelpoinen](#),

[hyvämaineinen](#),

suorittanut oikeustieteen [kandidaatin](#) tutkinnon,

suorittanut vähintään kolmevuotisen oikeusharjoittelun [avustavana asianajajana](#),

suorittanut erillisen [asianajajatutkinnon](#) ja

vannonut [virkavalan](#) [asianajajaliiton](#) puheenjohtajalle.

Oikeuspalveluja voivat [Tšekissä](#) tarjota vain

[Tšekin asianajajaliiton](#) rekisteriin merkityt asianajajat

eurooppalaiset asianajajat.

Asianajajia ei Tšekissä erotella toisistaan tehtävien perusteella, ja jokainen asianajaja erikoistuu käytännön työssään eri oikeusaloille.

Asianajajan oikeudet ja velvollisuudet asianajotoiminnassa

Asianajajaksi tullaan rekisteröinnillä asianajajarekisteriin.

Asianajajan tehtäviin valmistaudutaan toimimalla asianajajan palveluksessa avustavana asianajajana.

Asianajaja merkitään rekisteriin toistaiseksi, mutta asianajajan ammattitoiminta voidaan kuitenkin keskeyttää lain tai Tšekin asianajajaliiton päätöksen nojalla.

Oikeus toimia asianajajana lakkaa, kun henkilö poistetaan asianajajarekisteristä lain mukaisesti – kun hän kuolee tai hänet julistetaan kuolleeksi, hän menettää oikeustoimikelpoisuutensa tai sitä rajoitetaan, kurinpidollinen toimenpide johtaa hänen poistamiseensa asianajajarekisteristä, hänet julistetaan konkurssiin tai hän itse pyytää poistamista asianajajarekisteristä. Myös Tšekin asianajajaliitto voi päättää asianajajan poistamisesta rekisteristä.

Esteettömyys

Lain mukaan asianajaja ei saa samaan aikaan asianajotoiminnan kanssa olla työsuhteessa tai muussa siihen verrattavassa palvelussuhteessa (yliopiston opettajana toimimista lukuun ottamatta) eikä harjoittaa muuta toimintaa, joka tekisi hänet esteelliseksi toimimaan asianajajana.

Palkkaus

Asianajajan palkkaus muodostuu pääsääntöisesti asiakkaan maksamasta korvauksesta, jolle voidaan pyytää kohtuullista ennakkoa. Asianajajan palkkio oikeuspalvelujen tarjoamisesta, kulukorvaukset ja korvaus ajanmenetyksestä määräytyvät yleisesti sitovan erillisen lainsäädännön perusteella. Asianajajan palkkio oikeuspalvelujen tarjoamisesta perustuu periaatteessa hänen ja asiakkaan väliseen sopimukseen (sopimuspalkkio) tai – jos palkkio ei ole sopimusperusteinen – asianajotoiminnan maksutaulukkoon. Jos asianajaja on määrätty asiamieheksi viran puolesta, hänen palkkionsa maksaa valtio.

Ammattialaliitot

Tšekin asianajajaliitto ([Česká advokátní komora](#)), jolla on päätoimipaikka Prahassa ja sivuosasto Brnossa, on kaikkien asianajajien itsenäinen ammattialajärjestö. Sillä on omat elimet, ja se antaa asianajajien sitovat ammattisäännöt, jotka julkaistaan Tšekin asianajajaliiton virallisessa lehdessä.

Näihin sääntöihin kuuluvat asianajajien ammattietiikkaa ja kilpailua koskevat säännöt.

Ammatillinen vastuu

Asianajaja vastaa asiakkaalle vahingosta, jonka hän itse, hänen palveluksessaan oleva työntekijä tai hänen edustajansa on asiakkaalle aiheuttanut asianajotoiminnan harjoittamisen yhteydessä. Asianajajalla on oltava vastuuvakuutus.

Asianajaja voidaan myös asettaa kurinpidolliseen vastuuseen (merkittävästä tai toistuvasta hänelle määrättyjen velvollisuuksien rikkomisesta). **Oikeudelliset tietokannat**

Luettelo asianajajista on saatavissa Tšekin asianajajaliiton verkkosivustolla ([Česká advokátní komora](#)). Näiltä sivuilta voidaan etsiä asianajajia maantieteellisten hakuperusteiden lisäksi myös asianajajan erikoisalan ja kielitaidon mukaan.

Onko tietokannan käyttö ilmaista?

Kyllä, tietokantaa voi käyttää maksutta.

Toimistoasianajajat / lainopilliset neuvonantajat

Tšekissä eri tehtävissä toimivia asianajajia ei erotella toisistaan.

Muut oikeusalan ammatit

Ulosottomiehet

Ulosottomies on [itsenäinen](#) [oikeusalan](#) ammatinharjoittaja, joka [ulosottosäännösten](#) mukaisesti toimittaa [ulosoton](#). Kaikkien ulosottomiesten on oltava itsehallinnollisen [ulosottomiesten liiton](#) jäseniä.

Ulosottomiesten asemasta säädetään tuomioistuimen valtuuttamia ulosottomiehiä ja ulosottoa koskevassa laissa N:o 120/2001 (ulosottosäännöstö).

Ulosottomiehet nimittää oikeusministeri.

Ulosottomiehellä on Tšekissä valtion virkamiehen asema, ja hänen toimenpiteensä katsotaan tuomioistuimen toimenpiteiksi.

Ulosottomieheksi voidaan nimittää Tšekin kansalainen, joka on

[oikeustoimikelpoinen](#),

suorittanut oikeusalan [korkeakoulututkinnon](#) tšekkiläisessä korkeakoulussa,

[hyvämaineinen](#),

suorittanut vähintään kolmivuotisen harjoittelun ja

suorittanut erillisen [ulosottomiestutkinnon](#).

Virkaan nimittäminen ja virkakuusi

Ulosottomiehen nimittää virkaan virkavalan vannomisen jälkeen oikeusministeri. Virkaan valitaan ehdokashaun kautta. Nimittämispäivänään ulosottomiehestä tulee ulosottomiesyhdistyksen (Exekutorská komora) jäsen. Ulosottomiehen ammattiin valmistaudutaan suorittamalla harjoittelu avustavana ulosottomiehenä työsuhteessa ulosottomieheen. Myöhemmässä vaiheessa, vähintään kolmivuotisen harjoittelun ja erillisen ulosottomiestutkinnon suorittamisen jälkeen, harjoittelijasta tulee nk. ulosottomieskandidaatti, kunnes hänet merkitään ammattirekisteriin.

Nimitys on voimassa toistaiseksi, mutta oikeusministeri voi kuitenkin keskeyttää ulosottomiehen viranhoidon. Viranhoidon ollessa keskeytettynä ulosottomies ei saa harjoittaa ulosottotoimintaa ja hänelle määrätään sijainen. Sijainen määrätään myös silloin, kun ulosottomiehen virantoimitus keskeytyy muista syistä (esim. sairaus tai loma).

Ulosottomiehen viranhoito päättyy sillä hetkellä, kun hän lakkaa olemasta ulosottomiesyhdistyksen jäsen, mikä voi johtua ulosottomiehen kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, tehtävistä vapauttamisesta, Tšekin kansalaisuuden menettämisestä tai oikeustoimikelpoisuuden menettämisestä tai rajoittamisesta.

Esteettömyys

Ulosottomies on esteellinen harjoittamaan muuta ansiotoimintaa kuin oman omaisuutensa hoitoa. Hän voi kuitenkin palkkiota vastaa harjoittaa tieteellistä, pedagogista, taiteellista ja julkaisutoimintaa sekä toimia tulkkina ja asiantuntijana.

Palkkaus

Ulosotto- ja muista tehtävistä maksetaan korvaus, joka voi olla ulosottopalkkio, kulukorvaus, korvaus ulosoton täytäntöönpanoon käytetystä ajasta ja korvaus asiakirjojen tiedoksiantamisesta. Ulosottopalkkiosta voidaan sopia ulosottomiehen ja edunsaajan välisellä sopimuksella. Jos palkkio ei ole sopimusperusteinen, se määrätty yleisesti sitovan erillisen lainsäädännön perusteella. Ulosottomiehellä on oikeus pyytää edunsaajalta kohtuullista ennakkoa ulosoton kuluille.

Vastuu

Ulosottomies vastaa vahingosta, joka hän itse tai hänen palveluksessaan oleva työntekijä on aiheuttanut ulosottotoiminnan yhteydessä. Ulosottomiehellä on oltava vastuuvakuutus.

Ulosottomies ja ulosottomieskandidaatti voidaan asettaa myös kurinpidolliseen vastuuseen lakisääteisten velvoitteidensa rikkomisista tai merkittävästä tai toistuvasta ulosottomiehen ammattietiikan loukkaamisesta.

Tarkempia tietoja on saatavissa ulosottomiesyhdistyksen ([Exekutorská komora](#)) verkkosivustolla.

Maksuttomia oikeuspalveluja tarjoavat organisaatiot

Monet kansalaisjärjestöt tarjoavat oikeusapua eri aloilla, esimerkiksi [Ekologický právní servis](#) ja [Iuridicum remedium](#).

Maksutonta oikeusneuvontaa tarjoaa tietyissä tapauksissa myös Tšekin asianajajaliitto.

Tšekin ulosottomiesten liitto (Exekutorská komora ČR) antaa ulosoton toimittamiseen ja päätösten pakkotäytäntöönpanoon liittyvää maksutonta oikeusneuvontaa.

Päivitetty viimeksi: 10/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Tanska

Tässä osiossa esitetään yleiskatsaus Tanskan oikeusalan ammateista.

Syyttäjät

Organisaatio

Tanskan syyttäjälaitos (*den danske anklagemyndighed*) on oikeusministeriön alaisuudessa. Syyttäjälaitokseen kuuluvat yleisten syyttäjien päällikkö (*rigsadvokaten*), yleiset syyttäjät (*statsadvokaterne*) ja poliisipäälliköt (*politidirektøerne*).

Yleisten syyttäjien päällikkö hoitaa korkeimmassa oikeudessa käsiteltäviä rikosoikeudenkäyntejä ja osallistuu lisäksi asioiden käsittelyyn **erityisessä valitustuomioistuimessa** (*Den Særlige Klageret*).

Yleisten syyttäjien päällikkö on muiden syyttäjien esimies ja valvoo näiden toimintaa. Lisäksi yleisten syyttäjien päällikkö käsittelee valituksia ensimmäisessä oikeusasteessa tehdyistä yleisten syyttäjien päätöksistä.

Rooli ja tehtävät

[Syyttäjälaitoksen](#) tehtävät ja organisaatio kuvataan **oikeudenkäymislain** (*retsplejeloven*) 10 luvussa (95–107 §).

Syyttäjälaitoksen tehtävänä on yhteistyössä poliisin kanssa ajaa syytteitä rikosasioissa oikeudenkäymislaissa säädettyjen sääntöjen mukaisesti. Lain 96 §:n 2 momentin mukaan syyttäjälaitoksen on edettävä kaikissa menettelyissä asian luonnetta vastaavalla nopeudella. Tässä yhteydessä syyttäjälaitoksen on varmistettava, että syytteen kohteena ovat rangaistavaan tekoon syyllystyneet eivätkä syyttömät henkilöt (objektiivisuusperiaate).

Rikosasioita – valitusasioita ja valamiesasioita – hoitavat ylempään oikeusasteen tuomioistuimissa kuusi alueellista yleistä syyttäjää, jotka myös valvovat poliisipäällikköiden toimia rikosasioissa. Lisäksi alueelliset yleiset syyttäjät käsittelevät syyttämistä koskevista poliisipäällikköiden päätöksistä tehtyjä valituksia. Yleiset syyttäjät käsittelevät myös rikossyyteteisiin liittyviä korvausasioita ja poliisia koskevia valituksia.

Vakavia talousrikoksia käsittelevä yleinen syyttäjä (*Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet*) vastaa merkittäviin talousrikoksiin liittyvistä syyteasioista koko maan laajuisesti.

Eryistä kansainvälistä rikollisuutta käsittelevä pääsyyttäjä (*Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager*) vastaa Tanskassa syyttämisestä ulkomailla tehdyistä kansainvälisistä rikoksista. Niihin kuuluvat kansanmurhaan, ihmisyhtä vastaan tehtyihin rikoksiin ja sotarikoksiin liittyvät asiat. Poliisipäälliköt toimivat syyttäjänä käräjäoikeuksissa (ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa) ja vastaavat poliisin toiminnan johtamisen lisäksi poliisipiirille kuuluvasta tutkinnasta sekä paikallisen syyttäjälaitoksen toiminnasta.

Tuomarit

Organisaatio

 Oikeudellisten nimitysten neuvosto (*Dommerudnævnelsesrådet*) esittää **oikeusministerille** henkilöitä nimitettäväksi kaikkiin oikeudellisiin tehtäviin korkeimman oikeuden presidentin virkaa lukuun ottamatta. Käytännössä oikeusministeri noudattaa aina neuvoston esityksiä.

Tuomareita ja muuta Tanskan tuomioistuinten palveluksessa olevaa oikeudellista henkilöstöä koskevia kurinpidollisia asioita käsittelee **erityinen valitustuomioistuim** (*Den Særlige Klageret*).

 Tanskan tuomioistuinhallinnolla (*Domstolsstyrelsen*) on kokonaisvastuu tuomioistuinten oikeudellisen henkilöstön koulutuksesta.

Rooli ja tehtävät

Ammattituomarit eivät Tanskassa yleensä erikoistu mihinkään erikoisalaan. Tuomarit voidaan nimittää vakinaiseen tai väliaikaiseen (virkaa tekevään) tehtävään. Avustavat tuomarit (*retsassessorer*) ja sopimussuhteessa olevat tuomarit (*dommerfuldmægtige*) käsittelevät tavallisesti vähäisiä (kuten haastemiesten tai ulosottomiesten käsiteltäväksi esittämiä) asioita.

Maallikkotuomarit (*læggdommere*) osallistuvat joitakin merkittäviä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikkien ensimmäisen ja toisen oikeusasteen tuomioistuimissa käsiteltävien rikosasioiden käsittelyyn. Ensimmäisen ja toisen oikeusasteen siviiliasioiden käsittelyssä avustajiksi voidaan pyytää asiantuntijoita (*sagkyndige domsmænd*). Maallikkotuomarit ja avustavat asiantuntijat nimitetään tehtäväänsä neljäksi vuodeksi.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoa:

 Tanskan tuomariiliiton (*Den Danske Dommerforening*) verkkosivut

 Avustavien tuomareiden liiton (*Dommerfuldmægtigforeningen*) verkkosivut

Tietoja **tuomioistuinten virkailijahenkilöstöstä** (361 Kb)

Oikeusalan ammattien organisaatio: juristit (*advokater*)

Juristit

Yksityiset asianajajat

Tanskan juristi- ja asianajajayhdistys (*Advokatsamfundet*) on perustettu vuonna 1919. Kaikki Tanskan juristit ovat yhdistyksen jäseniä.

Toisen palveluksessa olevat juristit ja juristiharjoittelijat (*advokatfuldmægtige*)

FAAF (*Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige*) on juristien ja juristiharjoittelijoiden yhdistys, joka toimii osana Tanskan juristien ja ekonomisten yhdistystä (*Danmark Jurist- og Økonomforbund – Djøf*). Djøf on Tanskan suurin ammattiliitto sekä opiskelijoiden ja työntekijöiden edunvalvontajärjestö lain, hallinnon, valtionhallinnon, tutkimuksen, koulutuksen, viestinnän, talouden ja yhteiskuntatieteiden alalla. Siihen kuuluu noin 50 000 mainituilla aloilla toimivaa jäsentä. FAAF:n noin 1 500 jäsenestä noin 900 on ammatinharjoittajina toimivia juristeja.

Yritysjuristit

Yritysjuristit kuuluvat Tanskan juristi- ja asianajajayhdistykseen mutta voivat halutessaan liittyä myös Tanskan yritysjuristien liittoon (*Danske Virksomhedsjurister – DVJ*). Nykyisin noin kahdella kolmanneksella DVJ:n jäsenistä on juristin ammatin harjoittamiseen Tanskassa oikeuttava todistus. Yleisesti ottaen DVJ edustaa yritysjuristien ammatillisia etuja. Lisäksi liitto pyrki edistämään yritysjuristien työn ja liike-elämän, viranomaisten, kansalaisjärjestöjen sekä koko yhteiskunnan kannalta kasvavan merkityksensä tunnustamista ja ymmärtämistä. DVJ kuuluu **Euroopan yritysjuristien yhdistykseen** (European Company Lawyers' Association, ECLA).

Ammatinharjoittajina toimivat juristit vs. yritysjuristit

Tanskassa **yritysjuristeja**, joilla on Tanskassa juristin ammatin harjoittamiseen oikeuttava todistus, koskevat täsmälleen samat säännöt kuin ammatinharjoittajina toimivia juristeja. Oikeudenkäymislaissa juristeja ei erotella kahteen luokkaan, vaan molemmat kuuluvat Tanskan juristi- ja asianajajayhdistykseen.

Tästä syystä yritysjuristeilla on laajasti ottaen sama oikeudellinen asema kuin muillakin juristeilla ammatillisten käytännösääntöjen (*advokatetiske regler*), ammatillisten tietojen salassapidon, asiakkaan ja juristin välisen suhteen luottamuksellisuuden ja muiden vastaavien seikkojen osalta. Ammatillisia käytännösääntöjä on kuitenkin muutettu niin, että ne koskevat myös yritysjuristeja ja että niissä otetaan huomioon näiden työskentelyolosuhteiden erityispiirteet.

Näin ollen asiakkaan ja juristin välisen suhteen luottamuksellisuuden periaatteeseen sovelletaan yritysjuristien osalta samoja sääntöjä kuin ammatinharjoittajana toimivien juristien osalta. Kysymystä siitä, sovelletaanko yritysjuristeihin samaa vai matalampaa kynnystä kuin muuhin juristeihin, ei ole vielä koeteltu oikeudessa.

Ainoa poikkeus yritysjuristien yhtäläisestä oikeudellisesta asemasta liittyy siihen, ketä yritysjuristi voi edustaa juristina. Mahdollisuus toimia yritysjuristina katsotaan hiljaisesti hyväksytyksi poikkeukseksi oikeudenkäymislain 124 §:n säännöksestä, jossa säädetään, minkä tyyppisten yritysten puolesta juristi voi toimia.

Näin ollen ellei yritysjuristilla ole työsuhteestaan erillistä lakiasiantuimistoa, hän voi käyttää juristinimikettä vain edustaessaan työnantajayhtiötään tai -organisaatiotaan. Toisin sanoen jos työnantaja pyytää yritysjuristia antamaan oikeudellisia neuvoja asiakkaalle tai työnantajaorganisaation jäsenelle, yritysjuristi ei saa toimia tällöin juristina, ellei yritysjuristilla ole myös työsuhteestaan erillistä lakiasiantuimistoa ja ellei hän avusta asiakasta tai työnantajaorganisaation jäsentä oman yksityisen toimistonsa kautta.

Jos yritysjuristilla ei kuitenkaan ole työsuhteestaan riippumatonta lakiasiantuimistoa ja hän antaa kuluttajan asemassa olevalle työnantajansa asiakkaalle tai työnantajaorganisaation jäsenelle oikeudellista neuvontaa, joka liittyy kaupallisiin tarkoituksiin, yritysjuristiin sovelletaan oikeudellista neuvontaa koskevaa

lakia (*lov om juridisk rådgivning*) lukuun ottamatta yhtä poikkeusta: lakia ei sovelleta oikeudelliseen neuvontaan, jos juristin työnantaja on ammattiliitto tai kansalaisjärjestö. Poikkeuksen perusteena on, että tällaista neuvontaa ei anneta kaupallisessa tarkoituksessa. Sitä pidetään yleisesti palveluna, joka ylittää ammattiliiton toiminnan tarkoitukseen kuuluvan tavanomaisen jäsenpalvelun.

Ammattiliiton työntekijän (jolla on lupa harjoittaa juristin ammattia) kuluttajalle antamaan oikeudelliseen neuvontaan sovelletaan näin ollen ainoastaan sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevia yleisiä sääntöjä ja vain välillisesti ammatillisia käytäntösääntöjä. Viimeksi mainittuihin sääntöihin kuuluvan oikeudenkäymislain 126 §:n 4 momentin mukaan juristi ei saa (ammatillisten tehtäviensä ulkopuolella) käyttäytyä liiketoimintaan tai talouteen liittyvissä asioissa tavalla, joka ei ole sovelias juristille.

Oikeudellista neuvontaa koskeva laki

Kesäkuusta 2006 lähtien kuluttajille kaupallisessa tarkoituksessa tarjottavaan oikeudelliseen neuvontaan on sovellettu erillistä lakia neuvoja antavan henkilön koulutustaustasta riippumatta. Lakia ei nimenomaisesti sovelleta juristien riippumattoman juristin ammattinsa puitteissa tarjoamaan oikeudelliseen neuvontaan. Sitä ei myöskään sovelleta ammattiliittojen tai kansalaisjärjestöjen tarjoamaan oikeudelliseen neuvontaan, sillä kyseisenlaista neuvontaa ei pidetä luonteeltaan kaupallisena (ks. edellä). Myöskään rahoitusyrityksiä koskevan lain alaan kuuluvien rahoitusalan yritysten tarjoama oikeudellinen neuvonta ei kuulu oikeudellista neuvontaa koskevan lain soveltamisalaan, jos taloudellisesta ja liiketoiminnasta vastaava ministeri on antanut sääntöjä hyvistä käytännöistä kyseessä olevalla alalla.

Kuten aiemmin on mainittu, tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että lakia ei sovellettaisi oikeudelliseen neuvontaan, jota tarjoavalla henkilöllä on juristin ammatin harjoittamiseen oikeuttava todistus. Jos yritysjuristi, jolla on juristin ammatin harjoittamiseen oikeuttava todistus, tarjoaa oikeudellista neuvontaa kuluttajalle (joka on siis muu kuin hänen työnantajansa) ja kyseisellä yritysjuristilla ei ole erillistä lakiasiaintoimistoa, hänen tarjoamaansa palveluun sovelletaan oikeudellista neuvontaa koskevaa lakia, jos neuvontaa katsotaan annettavan kaupallisessa tarkoituksessa.

Oikeudellista neuvontaa koskevan lain pääkohdat ovat seuraavat:

Oikeudellisen neuvonantajan on käytädyttävä oikeudellisen neuvonnan hyvän käytännön mukaisesti. Tämä tarkoittaa hänen tehtäviensä suorittamista perusteellisesti, huolellisesti ja asiakkaan edun oikeutettujen vaatimusten mukaisesti. Neuvontaa on annettava riittävän nopeasti.

Oikeudellisen neuvonnan tarjoamista koskevat sopimukset on tehtävä kirjallisina.

Oikeudellinen neuvonantaja ei ole velvollinen hankkimaan vastuuvakuutusta, mutta tätä seikkaa koskeva tieto on oltava tehdyssä sopimuksessa.

Oikeudellisen neuvonantajan on ilmoitettava asiakkaalle oikeudellisen neuvonnan hinta.

Oikeudellinen neuvonantaja ei saa ottaa hoitoonsa asiakkaan omaisuutta.

Oikeudellinen neuvonantaja ei saa ottaa vastaan tehtäviä, jotka liittyvät hänen henkilökohtaiseen tai taloudelliseen etuunsa.

Oikeudellisen neuvonantajan on noudatettava oikeusministerin vahvistamia oikeudellisen neuvonnan hyvän käytännön sääntöjä. Kuluttaja-asiamies valvoo, että neuvonantajat noudattavat lakia ja hyvän käytännön sääntöjä.

Oikeudelliset tietokannat

Nämä tiedot ovat käytettävissä [Tanskan juristi- ja asianajajayhdistyksen](#) verkkosivuilla.

Verkkosivuilla on tietoa oikeusalan ammateista Tanskassa. Niillä on myös luettelo ammatissa toimivista juristeista.

Muut oikeusalan ammatit

Oikeusapua tarjoavat organisaatiot

Oikeusapua tarjoavia laitoksia on kaikkialla Tanskassa. Kuka tahansa oikeusapua tarvitseva henkilö voi ottaa yhteyttä [siviiliasioiden osastoon \(Civilstyrelsen\)](#), josta hänet ohjataan lähimpään oikeusapua tarjoavaan laitokseen. Osoite:

Siviiliasioiden osasto

Toldboden 2, 2. kerros

8800 Viborg

Puhelin: +45 33 92 33 34

Sähköposti: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Päivitetty viimeksi: 15/05/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Saksa

Tällä sivulla on tietoa oikeusalan ammateista Saksassa.

Syyttäjät

Tehtävät

Syyttäjälaitos (Staatsanwaltschaft) on itsenäinen, oikeudenkäytön alalla toimiva elin, joka on samalla tasolla tuomioistuinten kanssa. Syyttäjälaitos vastaa esitutkinnan johtamisesta, syytteen nostamisesta ja sen edustamisesta pääkäsittelyssä sekä rangaistuksen täytäntöönpanosta. Jos laissa ei toisin säädetä, syyttäjälaitos vastaa oikeudenkäynnissä myös hallinnollisia rikkomuksia koskevista syyteistä.

Jos näyttö on riittävä, syyttäjälaitoksella on velvollisuus puuttua kaikkiin kannekeltopoiisiin rikoksiin (syytepakkeriaate). Tämä tarkoittaa sitä, että ennen kuin syyttäjälaitos tekee päätöksen virallisen syytteen nostamisesta, sen on tutkittava tietoonsa tulleet tosiseikat ja tehtävä niistä oikeudellinen arviointi.

Syyttäjälaitoksen on oltava objektiivinen ja puolueeton. Sen on tutkittava sekä syyllisyyttä tukevat että sitä vastaan puhuvat tosiseikat. Jos laissa säädetty edellytykset täyttyvät, sen on nostettava syyte. Jos menettely koskee rikosta, syyttäjälaitos voi luopua syytetoimista silloin, kun rikoksentehtäjä syyllisyys katsotaan vähäiseksi eikä syytteen nostaminen ole yleisen edun mukaista. Tiettyjen laissa säädettyjen edellytysten mukaan tähän tarvitaan myös pääkäsittelyn aloittamisesta vastaavan tuomioistuimen suostumus. Syytetylle voidaan myös antaa velvoitteita ja ehtoja, joiden täytyessä menettely päätetään.

Suorittaessaan esitutkintaa rikosoikeudenkäyntiä varten syyttäjälaitos voi käyttää avustajinaan myös muita tutkijoita. Näitä ovat muun muassa poliisit, veropetosten tutkijat ja tullivirkailijat. Heidän on noudatettava syyttäjän antamia ohjeita.

Syytteesenpano on rikosoikeudellisessa menettelyssä sitä seuraavan oikeudenkäynnin edellytys. Hallinnollisia rikkomuksia lukuun ottamatta juuri syyttäjälaitoksen on aina nostettava syyte. Oikeudenkäyntiin osallistuu yleensä syyttäjä syyttäjälaitoksen edustajana.

Syyttäjälaitos toimii sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että muutoksenhakuasteessa (valitus ja muutoksenhaku).

Syyttäjän on luettava syyte pääkäsittelyssä. Hänellä oikeus kuulla syytettyä ja todistajia. Hän voi myös esittää todistusaineistoa hyväksyttäväksi. Syyttäjällä on oikeudenkäynnin päätteeksi loppupuheenvuoro, jossa hän arvioi tosiseikkoja ja oikeudellista tilannetta. Yleensä hän vaatii syytetylle tiettyä rangaistusta tai vapauttavaa tuomiota.

Syyttäjän, tuomioistuimen ja syytetyt suostumuksella rikosoikeudenkäynti voidaan keskeyttää vielä menettelyn tässä vaiheessa esimerkiksi silloin, jos syytetyt syyllisyyden aste katsotaan pääkäsittelyn jälkeen vähäiseksi.

Jos syyttäjä on vakuuttunut siitä, että tuomioistuimen päätöstä on tarkistettava tosiseikkojen tai oikeudellisten seikkojen vuoksi, tällä on oikeus valittaa – myös syytetyn hyväksi.

Organisaatio

Syyttäjälaitos toimii osavaltioiden ali- ja ylioikeuksissa ja liittovaltion korkeimmassa oikeudessa, ja sillä on hierarkkinen rakenne.

Saksan liittovaltiojärjestelmän vuoksi on erotettava toisistaan liittovaltion toimivalta ja osavaltioiden toimivalta.

Osavaltioiden syyttäjälaitokset

Lukuun ottamatta rikoksia, joiden osalta liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä on toimivaltainen, osavaltioiden syyttäjälaitoksilla on toimivalta ryhtyä syytetoimiin. Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä liittovaltion tasolla ja syyttäjälaitokset osavaltioiden tasolla ovat erilaisia ja erillisiä viranomaisia. Liittovaltion ja osavaltioiden tasojen välillä ei ole hierarkkista yhteyttä. Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä voi kuitenkin poikkeustapauksissa siirtää toimivaltansa kuuluvia menettelyjä osavaltioiden syyttäjälaitoksille tai ottaa niiden toimivaltaan kuuluvia menettelyjä itselleen.

Kaikki 16 osavaltiota vastaavat kukin omasta syyttäjälaitoksestaan.

Jokaiseen osavaltion tuomiopiiriin kuuluu yksi syyttäjänvirasto, joka on toimivaltainen syyttämään myös alioikeuden tuomiopiiriin kuuluvissa käräjäoikeuksissa.

Syyttäjänvirastojen toimintaa valvoo osavaltion ylioikeuden syyttäjä. Osavaltioiden ylioikeuksien toimintaa valvoo kyseisen osavaltion oikeusministeriö.

Osavaltion ylioikeuden syyttäjä vastaa muutoksenhakumenettelyistä osavaltioiden ylioikeuksissa. Jos tällaisen asian käsittely kuuluu liittovaltion korkeimman oikeuden toimivaltaan, liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä toimii syyttäjänä.

Lisätietoja syyttäjälaitoksesta on liittovaltion oikeus- ja kuluttajansuojaministeriön verkkosivustolla osiossa [Tuomioistuimet ja syyttäjälaitos](#). Monilla syyttäjälaitoksilla on omat verkkosivustonsa, jotka löytyvät asianomaisen osavaltion oikeushallinnon verkkosivustoilta.

Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä

Saksan liittotasavallassa oikeuslaitos kuuluu periaatteessa osavaltioiden toimivaltaan (perustuslain 30, 92 ja 96 §). Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*) on ainoa liittovaltion syyttäviviranomainen. Siitä käytetään myös nimitystä *Bundesanwaltschaft*. Se koostuu liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjän lisäksi muista liittovaltion syyttäjistä, ylimmistä syyttäjistä ja syyttäjistä sekä muista työntekijöistä.

Liittovaltion ylin syyttäjä johtaa liittovaltion syyttäjiä liittovaltion korkeimmassa oikeudessa.

Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä toimii syyttäjänä kaikissa vakavissa valtion turvallisuutta koskevissa rikosasioissa, joilla on erityinen vaikutus sisäiseen turvallisuuteen (erityisesti terroriväkivalta) tai ulkoiseen turvallisuuteen (maanpetos ja vakoilu). Muissa valtion turvallisuutta koskevissa rikoksissa liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä vastaa syytetoimista tietyin edellytyksin (*Evokationsrecht*), joista säädetään oikeuslaitoslain 120 §:n 2 momentissa. Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjä vastaa myös syyteistä, jotka koskevat kansainvälistä oikeutta koskevan rikoslain rikkomista, ja ottaa kantaa muutoksenhakuihin liittovaltion korkeimman oikeuden rikosjaostoissa.

Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjän nimittää liittopresidentti liittovaltion oikeus- ja kuluttajansuojaministerin esityksestä. Liittoneuvoston on hyväksyttävä ehdotus. Liittovaltion korkeimman oikeuden syyttäjän toimintaa valvoo liittovaltion oikeus- ja kuluttajansuojaministeri. Liittovaltion ministerillä ei kuitenkaan ole oikeutta valvoa osavaltioiden syyttäjiä.

Tuomarit

Organisaatio

Sekä liittovaltion että osavaltioiden tuomioistuinten tuomareita (*Richter*) koskeva tärkein säädös on **Saksan tuomarilaki** (*Deutsches Richtergesetz*, DRiG).

Monia säädöksiä löytyy myös eri osavaltioiden lainsäädännöstä.

Osavaltioissa tuomarien toimintaa valvovat osavaltioiden oikeusministerit. Liittovaltion korkeimman oikeuden tuomarien – ei kuitenkaan liittovaltion perustuslakituomioistuimen tuomarien – toimintaa valvovat asiasta vastaavat liittovaltion ministerit.

Tehtävät

Ammatti- ja maallikkotuomarit

Ammattituomarit (*Berufsrichter*) johtavat oikeutta liittovaltion ja osavaltioiden tuomioistuimissa. Osavaltioiden tuomarit johtavat oikeutta osavaltioiden tuomioistuimissa (esimerkiksi käräjäoikeuksissa ja osavaltioiden ali- ja ylioikeuksissa). Useimmat tuomarit työskentelevät osavaltiotasolla.

Liittovaltion tuomarit (*Bundesrichter*) voivat toimia liittovaltion perustuslakituomioistuimessa, liittovaltion korkeimmassa oikeudessa, liittovaltion työtuomioistuimessa, liittovaltion verotuomioistuimessa, liittovaltion sosiaalituomioistuimessa, liittovaltion hallintotuomioistuimessa tai liittovaltion patenttituomioistuimessa.

Rikosasioiden käsittelyyn osallistuu ammattituomareiden lisäksi myös maallikkotuomareita (*Schöffe*). Tähän kunniatehtävään valitaan tavallisia kansalaisia. Teoriassa valinta voitaisiin tehdä jopa ilman valitun suostumusta – henkilö voi kieltäytyä tehtävästä vain poikkeustapauksessa. Maallikkotuomarit osallistuvat käsittelyihin käräjäoikeuksissa ja osavaltioiden alioikeuksien rikos- ja nuorisosaastoissa.

Periaatteessa maallikkotuomareilla on sama äänioikeus kuin ammattituomareilla. Tämä tarkoittaa, että ammatti- ja maallikkotuomarit voivat päättää yhdessä vastaajan syyllisyydestä ja langettavasta tuomiosta.

Oikeuslaitoslain (*Gerichtsverfassungsgesetz*, **GVG**) 36 §:n mukaan maallikkotuomarit valitaan viiden vuoden välein. Maallikkotuomariksi voidaan valita vain

Saksan kansalainen (**GVG:n 31 §**). Maallikkotuomariksi ei voida valita kansalaista (**GVG:n 33 §**), joka

ei ole vielä täyttänyt 25 vuotta tai on täyttänyt tai täyttää toimikauden alkuun mennessä 70 vuotta

ei asu asianomaisessa kunnassa

ei ole terveydellisistä syistä sopiva tehtävään

ei ole sopiva tehtävään puutteellisen saksan kielen taidon vuoksi

on taloudellisissa vaikeuksissa.

Maallikkotuomarin tehtäviä ei voi hoitaa henkilö, joka

ei ole kelvollinen hoitamaan julkista virkaa tuomioistuimen päätöksen seurauksena tai joka on tuomittu tahallista teosta yli kuuden kuukauden pituiseen vapausrangaistukseen tai

on esitutkinnan kohteena sellaisesta rikoksesta, joka voi johtaa kelvottomuuteen hoitaa julkista virkaa (**GVG:n 32§**).

Maallikkotuomarien korvauksen määrä riippuu siitä, mitä oikeuden palkkioita ja korvauksia koskevassa laissa (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) säädetään (**GVG:n 55§**). Osavaltiot julkaisevat esitteitä, joissa maallikkotuomareille tiedotetaan heidän tehtävistään. Nämä esitteet julkaistaan myös internetissä. Lisäksi osavaltiot tarjoavat koulutusta maallikkotuomareille.

Tuomioistuimen virkailijat

Tuomioistuimen virkailijat (*Rechtspfleger*) ovat oikeuslaitoksen virkamiehiä. He hoitavat pääasiassa hakemuslainkäytön alaan kuuluvia asioita (mm.

perintöasiat, asiat, joiden osallisilta puuttuu oikeustoimikelpoisuus, lapsia ja adoptiota koskevat asiat, kiinteistörekisteriasiat, kauppa-, osuuskunta- ja

kumppanuusrekisteriasiat, yhdistysasiat, aviovarallisuussuhteiden rekisteröintiä koskevat asiat, alusrekisteriasiat). Lisäksi tuomioistuimen virkailijat vastaavat monista muista oikeudenkäynteihin liittyvistä palveluista, kuten maksamismääräysmenettelyihin, oikeusapuun, ulosottoon, pakkohuutokauppaan ja

konkurssipesän hallinnointiin, maksukyvyttömyysasioihin, kulujen määrittämiseen, rangaistusten täytäntöönpanoon, liittovaltion patenttituomioistuimen menettelyihin ja kansainvälisiin oikeudenkäynteihin liittyvistä tehtävistä.

Nykyisin käräjäoikeuksissa toimii enemmän tuomioistuimen virkailijoita kuin tuomareita. Tuomioistuimen virkailijoiden tehtäväkenttä määräytyy lainsäädännön perusteella (*Rechtspflegergesetz*, RPfG). Tuomareiden tavoin tuomioistuimen virkailijat hoitavat tehtävänsä ja tekevät päätöksensä täysin riippumattomasti. Heidän toimintansa perustuu vain lakiin ja oikeuteen. Tuomioistuimen virkailijoiden tekemiin päätöksiin sovelletaan prosessioikeuden yleisten sääntöjen mukaisia muutoksenhakukeinoja.

Tietokannat

Oikeusalan ammatteja käsitteleviä, kaikkien käytettävissä olevia verkkosivustoja ovat muun muassa seuraavat:

[liittovaltion oikeus- ja kuluttajansuojaministeriön](#) verkkosivusto

osavaltioiden oikeusministeriöiden verkkosivustot (esim. [Hampuri](#), [Berliini](#) tai [Baijeri](#))

yksittäiset tuomioistuimet, jotka asettavat tietoja saataville internetissä

[liittovaltion ja osavaltioiden yhteinen oikeusportaali](#).

Tietoja on saatavilla myös tuomariliiton verkkosivustoilla ([Deutscher Richterbund](#)) tai Saksan tuomioistuinten virkailijoiden liiton verkkosivustolla ([Bund Deutscher Rechtspfleger](#)).

Lakimiehet

Saksassa on noin 160 000 lakimestä (*Rechtsanwalt*). Lakimiehillä on sama koulutus kuin tuomareilla, ja he antavat neuvoja ja edustavat päämiehiään kaikenlaisissa oikeusasioissa. He voivat toimia tuomioistuimessa ja tuomioistuimen ulkopuolella; erityisiä lakimiehiä oikeudenkäynnissä edustamista varten ei Saksan lainsäädännössä ole. Edustamisvalta koskee periaatteessa erotuksetta kaikkia Saksan tuomioistuinta. Yksi poikkeus tähän on siviiliasian edustaminen liittovaltion korkeimmassa oikeudessa, mihin liittyy erityisiä hyväksymisehtoja. Toinen poikkeus koskee yrityslakimiehiä (muun kuin asianajoyrityksen palveluksessa olevat lakimiehet, jotka neuvovat ja edustavat työnantajaa oikeudellisissa asioissa). He eivät saa edustaa työnantajaansa kaikissa tuomioistuimissa.

Lakimiesten on noudatettava Saksan lakimieslain (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO) säännöksiä. Lakimieskunta sääntelee myös itse omaa toimintaansa ja on antanut muita ammatillisia säännöksiä, kuten lakimiehiä koskevat ammattieettiset ohjeet (*Berufsordnung der Rechtsanwälte*, BORA) ja tiettyyn oikeusalaan erikoistuneita lakimiehiä koskevat ammattieettiset ohjeet (*Fachanwaltsordnung*, FAO). Lakimiesten palkkiot määräytyvät lakimiesten palkkioita koskevan lain (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG) mukaan.

Lakimiehet kuuluvat 27 alueelliseen lakimiesyhdistykseen ja liittovaltion korkeimman oikeuden asianajajayhdistykseen. Yhdistykset vastaavat ammattikuntaan hyväksymisestä. Niiden tehtävänä on myös muun muassa valvoa, että lakimiehet noudattavat ammatillisia velvoitteitaan.

Tietokannat

Kattavaa tietoa lakimiesten toiminnasta on saatavissa [liittovaltion lakimiesliiton](#) (*Bundesrechtsanwaltskammer*, BRAK) verkkosivustolla. Lisäksi Saksan suurin [lakimiesyhdistys](#) (*Deutscher Anwaltverein*, DAV) tarjoaa runsaasti tietoa lakimiehen ammatista. Sivustolla on tietoja myös englanniksi ja ranskaksi. Lakimiehen löytämisessä auttaa [liittovaltion virallinen lakimiesluettelo](#), johon kaikki lakimiehet on kirjattu (tietoa saksaksi ja englanniksi), ja Saksan [lakimiestietopalvelu](#).

Patenttiasiamiehet

Saksassa toimii noin 3 500 patenttiasiamiestä (*Patentanwalt*). Patenttiasiamiehillä on luonnontieteiden tai tekniikan alan korkeakoulututkinto ja oikeusalan jatkokoulutusta. Heidän valtuuksiinsa kuuluvat neuvonta ja edustus teollisoikeuksien alalla (erityisesti patentit, hyödyllisyysmallit, tavaramerkit ja mallit), erityisesti niiden rekisteröinti ja valvonta. Patenttiasiamiehillä on toimivalta edustaa asiakkaitaan Saksan patentti- ja tavaramerkkivirastossa, liittovaltion patenttituomioistuimessa ja tietyissä asioissa liittovaltion korkeimmassa oikeudessa. Patenttiasiamiehet voivat esittää osavaltion ali- ja ylioikeuksissa ainoastaan lausuntoja asiakkaidensa puolesta, he eivät voi esittää oikeusvaateita.

Patenttiasiamiesten on noudatettava Saksan patenttiasiamieslain (*Patentanwaltsordnung*, PAO) säännöksiä. Patenttiasiamiehet kuuluvat patenttiasiamiesyhdistykseen (*Patentanwaltskammer*).

Tietokannat

Tietoa patenttiasiamiesten toiminnasta on saatavissa [patenttiasiamiesyhdistyksen](#) (*Patentanwaltskammer*) verkkosivustolla. Siellä on myös virallinen [patenttiasiamiesluettelo](#) (*das Bundesweite Amtliche Patentanwaltsverzeichnis*).

Notaarit

Saksassa toimii tällä hetkellä lähes 7 000 notaaria (*Notar*), joilla on periaatteessa sama koulutus kuin tuomareilla. Notaarit antavat riippumatonta ja puolueetonta neuvontaa tärkeistä oikeustoimista ja ennaltaehkäisevästä oikeudenhoidosta. Notaarien tärkeimpänä tehtävänä on oikeustoimien vahvistaminen.

Saksan liittovaltion rakenteen vuoksi notaareita on erilaisia. Useimmissa osavaltioissa notaari toimii notaarina kokopäiväisesti (päätoiminen notaari). Joissakin osavaltioissa lakimiehet harjoittavat notaarin toimintaa asianajajan ammatin ohella (lakimiesnotaari). Kaikissa tapauksissa notaarien nimittämisestä ja toiminnan valvonnasta vastaa osavaltion oikeushallinto.

Notaarin ammattia säännellään notaarilailla (*Bundesnotarordnung*, BNotO). Notaarien palkkiot määräytyvät kuluja koskevan lain (*Kostenordnung*, KostO) mukaan.

Notaarit kuuluvat alueelliseen notaariyhdistykseen.

Tietokannat

Lisätietoja notaarien toiminnasta on saatavissa [liittovaltion notaariyhdistyksen](#) (*Bundesnotarkammer*) verkkosivustolla. Sivustolla on myös notaarin löytämistä helpottava [notaariluettelo](#). Sivustolla on tietoa saksaksi, englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi.

Muut oikeusalan ammatit

Oikeuspalvelulain mukaiset oikeusalan ammatit

Oikeuspalvelulain (*Rechtsdienstleistungsgesetz*, RDG) nojalla perintätoimistojen virkailijat, eläkeneuvojat ja muiden maiden oikeuksiin erikoistuneet neuvonantajat voivat tarjota oikeudellista neuvontaa tuomioistuimen ulkopuolisissa asioissa. Perintätoimistojen virkailijat ja eläkeneuvojat voivat edustaa eräissä tapauksissa asiakkaitaan myös oikeudessa. Tämä edellyttää rekisteröitymistä, ja tuomioistuin vahvistaa rekisteröitymisen hakemuksen perusteella. Rekisteröinti julkaistaan [oikeuspalvelurekisterissä](#) (*Rechtsdienstleistungsregister*).

Näillä oikeuspalvelulain mukaisilla aloilla ei ole lakisääteistä velvoitetta kuulua tiettyyn yhdistykseen tai ammatilliseen järjestöön. Osa perintätoimistojen virkailijoista ja eläkeneuvojista kuuluu kuitenkin yhdistyksiin. Suurimmat yhdistykset ovat liittovaltion perintätoimistojen yhdistys (*Bundesverband Deutscher Inkassounternehmen*), liittovaltion oikeusalan palveluntarjoajien yhdistys (*Bundesverband Deutscher Rechtsbeistände/Rechtsdienstleister*) ja liittovaltion eläkeneuvojien yhdistys (*Bundesverband der Rentenberater*).

Tietokannat

Saksan oikeusportaalista pääsee oikeuspalvelurekisteriin, jossa on luettelo palveluntarjoajista ja heidän rekisteröinnistään vastaavista tuomioistuimista. [Liittovaltion perintätoimistojen yhdistyksen](#), [liittovaltion oikeusalan palveluntarjoajien yhdistyksen](#) ja [liittovaltion eläkeneuvojen yhdistyksen](#) verkkosivustoilla on runsaasti lisätietoja.

Maksuttomia oikeuspalveluja antavat organisaatiot

Saksassa monet hyväntekeväisyysjärjestöt tarjoavat (oikeuspalvelulain **6 ja 8 §:n** mukaista) maksutonta oikeudellista neuvontaa. Niistä tärkeimpiä ovat muun muassa seuraavat:

[Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e.V.](#)

[Caritas](#)

[Diakonie](#)

[Zentralwohlfahrtstelle der Juden in Deutschland](#)

[Saksan Punainen Risti](#)

[Paritätischer Wohlfahrtsverband](#)

Linkkejä

[Liittovaltion ja osavaltioiden oikeusportaaali](#)

[Tietoa tuomioistuimista ja syyttäjästä, liittovaltion oikeus- ja kuluttajansuojaministeriö](#)

[Liittovaltion oikeus- ja kuluttajansuojaministeriö](#)

[Hampurin oikeusministeriö](#)

[Berliinin oikeusministeriö](#)

[Baijerin oikeusministeriö](#)

[Saksan tuomariliitto](#)

[Liittovaltion lakimiesliitto](#)

[Liittovaltion virallinen lakimiesluettelo](#)

[Saksan lakimiesyhdistys](#)

[Saksan lakimiestietopalvelu](#)

[Patenttiasiamiesyhdistys](#)

[Notaariluettelo](#)

[Liittovaltion notaariyhdistys](#)

[Oikeuspalvelurekisteri](#)

[Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e.V.](#)

[Caritas](#)

[Diakonie](#)

[Zentralwohlfahrtstelle der Juden in Deutschland](#)

[Saksan Punainen Risti](#)

[Paritätischer Wohlfahrtsverband](#)

Päivitetty viimeksi: 10/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Viro

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Viron oikeusalan ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Oikeusalan ammatteja ovat Virossa seuraavat:

syyttäjä

tuomari

maalikkotuomari

apulaistuomari ja julkisasiamies

asianajaja

notaari

haastemies/ulosottomies

konkurssipesän hoitaja.

Syyttäjät

Organisaatio

[Syyttäjälaitos](#) on valtion virasto, joka kuuluu oikeusministeriön vastuualueeseen. Siinä on kaksi tasoa: valtakunnansyyttäjän virasto (korkein syyttäjänvirasto) ja neljä piirituomioistuimen yhteydessä toimivaa syyttäjänvirastoa.

Valtakunnansyyttäjän viraston vastuualueena on koko Viro, ja piirituomioistuinten syyttäjänvirastojen vastuualueet vastaavat poliisiprefektuurien toimialueita. Syyttäjälaitoksen johtajana toimii valtakunnansyyttäjä, jonka nimittää virkaan Viron hallitus. Oikeusministeri tekee nimitysehdotuksen, josta parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunta antaa lausuntonsa. Virkakausi on viisi vuotta.

Valtakunnansyyttäjä esittää vuosittain parlamentin kevätilunnon parlamentin perustuslakivaliokunnalle yhteenvedon syyttäjälaitokselle laissa määrättyjen tehtävien suorittamisesta edellisenä kalenterivuonna.

Piirituomioistuimen syyttäjänviraston johtajana toimii pääsyyttäjä, jonka nimittää virkaan oikeusministeri. Nimitysehdotuksen tekee valtakunnansyyttäjä ja virkakausi on viisi vuotta.

Syyttäjiä on Virossa kahdeksanlaisia: valtakunnansyyttäjän virastossa toimivat valtakunnansyyttäjä, valtion pääsyyttäjät, valtiosyyttäjät ja apulaissyyttäjät, ja piirituomioistuinten syyttäjänvirastossa toimivat pääsyyttäjät, vanhemmat syyttäjät, erikoissyyttäjät, piirituomioistuimen syyttäjät ja apulaissyyttäjät.

Ks. myös [laki syyttäjälaitoksesta](#).

Tehtävä ja velvollisuudet

Syyttäjälaitosta koskevan lain mukaan syyttäjälaitos

osallistuu rikosten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi tarvittavan valvonnan suunnitteluun

johtaa esitutkimintamenettelyjä rikosasioissa ja varmistaa niiden lainmukaisuuden ja tehokkuuden

edustaa syyttäjälaitosta tuomioistuimissa

hoitaa muita tehtäviä, jotka sille on määrätty syyttäjälaitosta koskevassa laissa.

Syyttäjälaitos hoitaa laissa määrätty tehtävänsä riippumattomasti.

Koska syyttäjä johtaa rikosoikeudellisia menettelyjä, hän opastaa esitutkinnan suorittajaa todisteiden hankinnassa ja päättää tutkinnassa vahvistettujen tosiseikkojen perusteella syytteiden nostamisesta.

Syyttäjälaitosta koskevan perussäännön mukaan

valtakunnansyyttäjän virasto

varmistaa rikosasioissa esitutkintamenettelyn lainmukaisuuden ja tuloksellisuuden sekä edustaa syyttäjälaitosta kaikissa oikeusasteissa silloin kun kyseessä on rajatylittävä tai merkittävää julkista huomiota saanut rikos, joka liittyy ammatinharjoittamiseen, taloudelliseen toimintaan, asepalvelukseen tai ympäristöön tai joka kohdistuu oikeudenkäyttöä vastaan tai kuuluu järjestäytyneen rikollisuuden piiriin, kuten myös silloin kun kyseessä ovat rikokset ihmisyyttä ja kansainvälistä turvallisuutta vastaan, vakavammat valtion kohdistuvat rikokset, syyttäjien tekemät rikokset ja muut valtakunnansyyttäjän nimeämät rikokset analysoi, valvoo ja neuvoa piirituomioistuinten syyttäjänvirastoja sekä analysoi ja yhtenäistää oikeuskäytäntöä ja syyttäjänvirastojen käytänteitä vastaa kansainvälisestä yhteistyöstä johtuvista velvoitteista ja osallistuu muun muassa Eurojustin toimintaan osallistuu syyttäjälaitoksen toimintaa koskevien lakien, tasavallan hallituksen asetusten ja hallinnollisten määräysten sekä oikeusministerin asetusten ja määräysten valmisteluun

osallistuu syyttäjänvirastoon ja sen tehtäviin liittyvien kehittämissuunnitelmien laatimiseen

hoitaa syyttäjänviraston suhdetoimintaa ja tiedottaa yleisölle sen toiminnasta

järjestää syyttäjänviraston henkilöstöhallinnon, koulutuksen, virkamiesten ja työntekijöiden työterveyshuollon ja työturvallisuusasiat sekä tekee henkilöstötilinpäätöksen

järjestää syyttäjien valintalautakunnan asiainhoidon

laatii syyttäjänviraston talousarvio suunnoksen ja varmistaa tulojen ja menojen kohdennetun käytön

järjestää syyttäjänviraston hallussa olevan valtion omaisuuden hallinnon

hoitaa muita sille lailla, Viron parlamentin päätöksellä, tasavallan presidentin määräyksellä tai asetuksella taikka oikeusministeriön määräyksellä asetettuja tehtäviä.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomarin on oltava Viron kansalainen, joka on suorittanut kansallisella tasolla tunnustetun oikeustieteen maisterin tutkinnon tai jolla on Viron tasavallan koulutuslain 28 §:n 22 momentissa tarkoitettu sitä vastaava pätevyys tai vastaava ulkomainen pätevyys. Hänen on pystyttävä käyttämään viron kieltä edistyneellä tasolla, hänen on oltava moraaliltaan nuhteeton ja hänellä on oltava tuomarina työskentelemiseen tarvittavat valmiudet ja henkilökohtaiset ominaisuudet. Tuomarit nimitetään eliniäksi. Oikeusministerillä ei ole käsky- eikä kurinpitovaltaa tuomareihin nähden. Tuomari voidaan erottaa virasta vain lainvoimaisella oikeuden päätöksellä. Tuomarin ylin eläkeikä on 67 vuotta, mutta virka-aikaa on kuitenkin mahdollista pidentää.

Tuomariksi ei voi nimittää henkilöä,

joka on tuomittu rikoksesta,

joka on erotettu tuomarin, notaarin tai haastemiehen virasta,

joka on erotettu asianajajaliitosta,

joka on pantu viralta kurinpitovirastokomuksen vuoksi,

joka on konkurssivelallinen,

joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa tilintarkastajana, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista,

joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa patenttiasiamiehenä, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista,

joka on menettänyt valantehneen kääntäjän aseman valantehneistä kääntäjistä annetun lain 28 §:n 3 momentin 3 alamomentin nojalla.

Käräjäoikeuden tai hallintotuomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää henkilö, jolla on vastaavan pätevyden hankkimisen jälkeen vähintään viisi vuotta kokemusta oikeudellisista tehtävistä tai joka on työskennellyt vähintään kolme vuotta esittelijänä tai julkisasiamiehenä ja on suorittanut tuomarin tutkinnon tai on vapautettu siitä.

Piirituomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää kokenut ja tunnustettu lakimies, joka on suorittanut tuomarin tutkinnon. Tuomarin tutkintoa ei vaadita henkilöltä, joka on juuri ennen nimittämistään toiminut tuomarina.

Korkeimman oikeuden tuomariksi voidaan nimittää kokenut ja tunnustettu lakimies.

Tuomarit nimitetään virkaan julkisen kilpailun perusteella.

Tuomari voi tuomaritoimensa ohella tehdä vain opetus- ja tutkimustyötä. Tuomarin on ilmoitettava tuomaritoimensa ulkopuolisesta työstä tuomioistuimen päällikkötuomarille. Tällainen työ ei saa haitata tuomarin virallisten tehtävien hoitamista eikä riippumattomuutta. Tuomari ei voi olla Viron parlamentin jäsen, kunnan- tai kaupunginvaltuuston jäsen puolueen jäsen yksityisyrittäjän perustaja, yrityksen johtamiseen osallistuva osakas, johtoryhmän tai hallituksen jäsen, ulkomaalaisen tytäryhtiön johtaja konkurssipesän hoitaja, konkurssilautakunnan jäsen, takavarikon täytäntöönpanija kiinteistöasioissa eikä riidan osapuolten valitsema välitsemies.

Tuomari voidaan erottaa virasta vain oikeuden päätöksellä. Virassa olevaa ensimmäisen tai toisen oikeusasteen tuomaria voi syyttää rikosasiassa vain korkeimman oikeuden täysistunnon esityksestä ja Viron tasavallan presidentin suostumuksella. Virassa olevaa korkeimman oikeuden tuomaria voi syyttää rikosasiassa vain oikeuskanslerin esityksestä ja Viron parlamentin jäsenten enemmistön suostumuksella.

Tuomareita koskevista vaatimuksista, tuomariharjoittelusta ja velvollisuuksista säädetään [tuomioistuinlaissa](#).

Tehtävä ja velvollisuudet

Tuomarin ammattia säännellään lailla. Tuomarien eettinen säännöstö on hyväksytty Viron tuomioistuinten tuomarien täysistunnossa. Lisätietoja on saatavissa [tuomioistuinten](#) ja [korkeimman oikeuden](#) verkkosivustolta.

Tuomarin tehtävänä on käyttää oikeutta perustuslain ja säädösten mukaisesti ja ratkaista niiden perusteella asia osapuolten kannalta oikeudenmukaisella tavalla. Tuomari kehittää oikeudenkäyttöä tulkitsemalla säädöksiä ja tekemällä tutkimusta.

Tuomari hoitaa virkatehtäviään puolueettomasti ja omaa etuaan ajamatta sekä ottaa virkaansa liittyvät intressit huomioon myös ammatillisen toimintansa ulkopuolella. Tuomarin on käytäyttyävä nuhteettomasti sekä työssä että vapaa-ajalla ja pidätyttävä toimista, jotka saattavat vahingoittaa tuomioistuimen mainetta. Tuomari ei saa paljastaa tietoja, jotka tulevat hänen tietoonsa suljetuin ovin pidetyssä tuomioistuimen istunnossa tai ratkaisun löytämiseksi käydyissä keskusteluissa. Tuomaria sitoo salassapitovelvollisuus myös virkasuhteen päätyttyä. Tuomarin tehtävänä on mentoroida ensimmäisen oikeusasteen tuomareita, joilla on alle 3 vuotta kokemusta, apulaistuomariharjoittelua suorittavia henkilöitä ja harjoittelua suorittavia yliopisto-opiskelijoita. Tuomarilla voi olla kerrallaan enintään kaksi mentoroitavaa. Tuomarin edellytetään kehittävänsä ammatillista tietämystään ja ammattitaitoaan säännöllisesti ja osallistuvan koulutukseen.

Tuomarien palkkaus ja muut edut

Tuomareille on taattu laissa eräitä etuja, kuten palkka, ikälisät, eläke, lomat, virka-asu ja muut edut.

Tuomarin palkka vahvistetaan [valtion korkeimpien virkamiesten palkkoja koskevassa laissa](#).

Tuomarin eläkkeen määräytymisperusteista säädetään [tuomioistuinlaissa](#).

Tuomarin eläkkeeseen kuuluvat vanhuuseläke, työeläke, työkyvyttömyyseläke ja perhe-eläke. Tuomarille ei makseta eläkettä niin kauan kuin hän toimii tuomarina. Jos eläkkeelle jäänyt tuomari tekee muuta työtä, hän saa palkasta riippumatta täyden tuomarin eläkkeen. Tuomarin eläkettä ei makseta, jos tuomari on pantu viralta kurinpitokomuksen takia tai tuomittu rikoksesta. Tuomarin eläke perutaan, jos hänet on tuomittu oikeudenkäyttöön liittyvästä rangaistavasta teosta.

Tuomarilla on oikeus vuosilomaan. Peruslomaoikeus on 35 kalenteripäivää, ja virkaiän perusteella tuomari saa lisälomaa enintään 7 kalenteripäivää tuomioistuinlaissa kuvatuin edellytyksin.

Maallikkotuomarit

Maallikkotuomarit osallistuvat käräjäoikeuksien lainkäyttöön vain ensimmäisen oikeusasteen rikosasioita käsiteltäessä. Lainkäytössä maallikkotuomarilla on sama asema sekä samat oikeudet ja velvollisuudet kuin tuomarilla. Maallikkotuomari voidaan nimittää enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Hänen on oltava 25–70-vuotias oikeustoimikelpoinen Viron kansalainen, joka asuu Virossa ja pystyy käyttämään viron kieltä kiellilaissa säädetyllä C1-tasolla. Lisäksi hänen on oltava moraaliiltaan sovelias toimimaan maallikkotuomarina. Nimityksen maallikkotuomariksi voi saada korkeintaan kahdeksi perättäiseksi kaudeksi.

Maallikkotuomariksi ei voida nimittää ketään, joka on tuomittu rikoksesta; joka on konkurssivelallinen; joka on terveydentilansa vuoksi tehtävään soveltumaton; jolla on ollut pysyvä asuinpaikka (eli osoitetiedot on kirjattu väestörekisteriin) alle yhden vuoden ajan sen paikallishallintoyksikön alueella, joka on esittänyt häntä maallikkotuomariehdokkaaksi; joka on tuomioistuimen, syyttäjänviraston tai suojelupoliisin palveluksessa; joka on asepalveluksessa; joka on asianajaja, notaari tai haastemies; joka on tasavallan hallituksen jäsen, joka on kunnan- tai kaupunginvaltuuston jäsen, joka on tasavallan presidentti, joka on Viron parlamentin jäsen. Jos jotakuta syytetään rikoksesta, häntä ei voi rikosoikeudellisen menettelyn aikana nimittää maallikkotuomariksi.

Maallikkotuomarin olennainen tehtävä lainkäytössä on edustaa sellaisen tavallisen ihmisen näkemystä, joka tarkastelee oikeudenkäyntiä inhimillisistä eikä niinkään oikeudellisista lähtökohdista. Maallikkotuomariehdokkaiden valinnasta vastaavat kaupungin- tai kunnanvaltuustot.

Apulaistuomarit ja julkisasiamiehet

Apulaistuomari on tuomioistuimen virkamies, joka suorittaa laissa säädettyjä tehtäviä. Apulaistuomari on riippumaton, mutta hänen on noudatettava tuomarin ohjeita siltä osin kuin laissa on säädetty. Apulaistuomari voi tehdä merkintöjä rekistereihin (esimerkiksi kiinteistörekisteriin tai kaupparekisteriin) ja antaa rekisterinpidon piiriin kuuluvia määräyksiä, esimerkiksi uhkasakkomääräyksiä. Apulaistuomari voi hoitaa nopeutettua maksamismääräysmenettelyä. Apulaistuomaria koskevat samat viranhoitoon liittyvät rajoitteet kuin tuomareita.

Apulaistuomariksi voidaan nimetä henkilö, joka on suorittanut kansallisella tasolla tunnustetun oikeustieteen maisterin tutkinnon tai jolla on Viron tasavallan koulutuslain 28 §:n 22 momentissa tarkoitettu sitä vastaava pätevyys tai vastaava ulkomainen pätevyys. Hänen on pystyttävä käyttämään viron kieltä kiellilaissa säädetyllä C1-tasolla tai sitä vastaavalla tasolla ja oltava moraaliiltaan nuhteeton. Hänen on pitänyt suorittaa apulaistuomariharjoittelu, jollei valintalautakunta ole vapauttanut häntä harjoittelusta. Apulaistuomariksi voidaan nimittää myös henkilö, joka on suorittanut tuomarin tutkinnon.

Apulaistuomariksi ei voida nimittää henkilöä, joka on tuomittu rikoksesta, joka on erotettu tuomarin, notaarin tai haastemiehen virasta, joka on erotettu asianajajaliitosta, joka on pantu viralta kurinpitokomuksen vuoksi, joka on konkurssivelallinen, joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa tiilitarkastajana, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista, joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa patenttiasiamiehenä, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista, joka on menettänyt valantehneen kääntäjän aseman valantehneistä kääntäjistä annetun lain 28 §:n 3 momentin 3 alamomentin nojalla, joka on kolmen vuoden kuluessa tuomariksi nimittämisestä vapautettu tuomarin virasta sillä perusteella, että hän on sopimaton virkaan.

Apulaistuomarit nimitetään virkaan julkisen kilpailun perusteella.

Apulaistuomareihin ja heidän nimitysmenettelyynsä sovellettavat vaatimukset on määritelty [tuomioistuinlaissa](#).

Julkisasiamies on tuomioistuimen virkamies, joka itsenäisesti tai tuomarin valvonnassa osallistuu oikeudenkäyntien valmisteluun ja tapausten käsittelyyn oikeudenkäyntilaissa säädetyllä tavalla. Julkisasiamies voi toteuttaa kaikkia niitä toimia ja tehdä kaikkia niitä päätöksiä, jotka apulaistuomarilla tai tuomioistuimen muulla virkamiehellä on oikeudenkäyntilain mukaisesti oikeus tehdä. Julkisasiamies on riippumaton, mutta hänen on noudatettava tuomarin ohjeita siltä osin kuin laissa on säädetty.

Julkisasiamiehiin sovelletaan samoja vaatimuksia kuin apulaistuomareihin. Julkisasiamiehen toimi täytetään avoimella kilpailulla.

Julkisasiamieheksi ei voida nimittää henkilöä, joka on tuomittu tahallisesta rikoksesta, joka on tuomittu tahallisesta valtion kohdistuvasta rikoksesta, vaikka rangaistusta koskevat tiedot olisi poistettu rikosrekisteristä, jolta on lainvoimaisella oikeuden päätöksellä evätty oikeus harjoittaa julkisasiamiehen toimea, tai joka on julkisasiamiestä suoraan valvovan henkilön lähisukulainen tai avopuoliso.

[Julkisasiamiesten](#) (521 Kb) [en](#) ja [apulaistuomareiden](#) (373 Kb) [en](#) lisäksi tuomioistuimen virkamiehiin kuuluvat [tuomioistuimen johtaja](#) (367 Kb) [en](#) ja [kirjaaja](#) (364 Kb) [en](#).

Asianajajat

Asianajajiin kuuluvat valantehneet asianajajat ja valantehneiden asianajajien avustajat.

Asianajajat ovat Viron asianajajaliiton jäseniä ja heihin sovelletaan asianajajaliitosta annettua lakia. Viron asianajajaliiton jäseneksi hyväksytään asianajajatutkinnon suorittanut henkilö, joka täyttää asianajajaliitosta annetussa laissa asetetut vaatimukset.

Viron asianajajaliitto (*Eesti advokatuur*) on itsehallinnollinen ammattiliitto, joka on perustettu oikeudellisten palvelujen tarjoamiseksi yksityisellä ja julkisella sektorilla. Se myös suojelee asianajajien ammatillisia oikeuksia. Viron asianajajaliitto valvoo jäsentensä ammattitoimintaa ja ammattietiikan vaatimusten noudattamista. Se myös järjestää asianajajien työssä tapahtuvaa ammatillista koulutusta ja huolehtii valtion oikeusavun tarjoamisesta. Jäsentensä välityksellä asianajajaliitto varmistaa valtion oikeusavun saatavuuden.

Viron asianajajaliiton toimintaa hoidetaan eri elimissä, joita ovat yleiskokous, hallitus, puheenjohtaja, tarkastuslautakunta, kunniatuomioistuin ja ammatillista soveltuvuutta arvioiva lautakunta.

Valantehneellä asianajajalla on oikeus

edustaa ja puolustaa asiakkaita tuomioistuimessa sekä esitutkimusmenettelyssä ja muissa menettelyissä sekä Virossa että ulkomailla kerätä todistusaineistoa

valita ja käyttää oman harkintansa mukaan laillisia keinoja ja toimenpiteitä tarjotessaan oikeudellisia palveluja

hankkia kansallisilta ja paikallisilta viranomaisilta oikeudellisten palvelujen tarjoamisessa tarvittavia tietoja, tutustua asiakirjoihin ja hankkia niistä jäljennöksiä ja otteita, ellei asianajajia kielletä lainsäädännössä hankkimasta tällaisia tietoja ja asiakirjoja

käsitellä muiden kuin asiakkaidensa erilaisia henkilötietoja, jotka on hankittu sopimuksen tai säädöksen mukaisesti, ilman asianomaisten henkilöiden suostumusta, jos se on tarpeen oikeudellisten palvelujen tarjoamiseksi

todistaa oikeiksi allekirjoituksia ja jäljennöksiä asiakirjoista, jotka on toimitettu tuomioistuimelle ja muille virallisille elimille osana asiakkaalle tarjottavia oikeudellisia palveluja

tarjota yhteyshenkilöpalveluja

toimia välimiehenä tai sovittelijana sovittelulaissa säädettyssä menettelyssä toimia konkurssipesän hoitajana, jos hän on konkurssipesän hoitajien liiton jäsen.

Valantehneen asianajajan avustajalla on valantehneen asianajajan valtuudet laissa säädetyn rajoituksin.

Valantehneen asianajajan avustajalla ei ole valtuuksia toimia välimiehenä tai sovittelijana sovittelulaissa säädettyssä menettelyssä. Hänellä ei ole valtuuksia edustaa tai puolustaa asiakkaita korkeimmassa oikeudessa, ellei laissa toisin säädetä. Valantehneen asianajajan avustaja ei saa toimia konkurssipesän hoitajana.

Valantehneen asianajajan avustaja saa tarjota oikeudellisia palveluja vain sen valantehneen asianajajan valvonnassa, jonka palveluksessa hän on.

Tarjotessaan oikeudellisia palveluja asianajaja toimii riippumattomasti ja noudattaa lakia, Viron asianajajaliiton elinten hyväksymiä päätöksiä, asianajajien ammattietiikkaa koskevia vaatimuksia, hyviä toimintatapoja ja omaatuntoaan.

Asianajajalle paljastetut tiedot ovat luottamuksellisia. Kun asianajajaa tai asianajajaliiton tai lakiasiantoiniston työntekijää kuullaan todistajana, häntä ei saa kuulustella tai pyytää antamaan tietoja asioista, jotka ovat tulleet hänen tietoonsa oikeudellisten palvelujen tarjoamisen yhteydessä.

Asianajajan tarjoamiin oikeudellisiin palveluihin liittyviä tietovälineitä suojaa koskemattomuus.

Ammatillisia tehtäviään hoitavaa asianajajaa ei saa samaistaa asiakkaaseen tai asiakkaan oikeustapaukseen.

Asianajajaa ei saa pidättää, tutkia tai pitää tutkintavankeudessa hänen ammattitoimintaansa liittyvistä syistä, paitsi käräjäoikeuden päätöksellä.

Lakiasiantoinimistossa, jonka välityksellä asianajaja tarjoaa oikeudellisia palveluja, ei saa suorittaa etsintää asianajajan ammattitoimintaan liittyvistä syistä.

 Viron asianajajaliiton verkkosivustolla on luettelo asianajajista ja lakiasiantoinimistoista sekä muuta hyödyllistä tietoa. Euroopan oikeusportaalissa on toiminto "Kuinka löydän lakimiehen", jonka avulla voi hakea asianajajia kaikkialta EU:sta.

Oikeudelliset tietokannat

Edellä mainittujen tietokantojen lisäksi ei ole muita tietokantoja.

Lainopilliset neuvonantajat

Lainopillisten neuvonantajien ammattitoimintaa ei säännellä Virossa lailla.

Notaarit

Organisaatio

Kaikilla Virossa toimivilla notaareilla on yhtäläinen toimivalta. Notaaritoimintaa säännellään **notaarilaissa**. Oikeusministeriö ja notaariliitto vastaavat yhdessä notaarien ammattitoiminnan sääntelystä ja hallinnoinnista. Notaariliitto on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka jäseniä kaikki virkaan nimetyt notaarit ovat. Sen tehtäviin kuuluu valvoa, että notaarit tekevät työnsä tunnollisesti ja oikein. Sen tehtäviin kuuluu valvoa, että notaarit tekevät työnsä tunnollisesti ja oikein. Lisäksi se yhdenmukaistaa notaarien ammatillista toimintaa, järjestää notaareille koulutusta, organisoii hakijapalvelua, hoitaa ja kehittää notaarien sähköistä tietojärjestelmää, osallistuu yhdessä oikeusministeriön kanssa valvontaan jne. **Notaariliiton** verkkosivustolla on tietoja notaareista ja notariaattipalveluista.

Tehtävät ja velvollisuudet

Notaari on julkisoikeudellisen viran haltija. Hänellä on valtion antamat valtuudet todistaa pyynnöstä oikeaksi tosiseikasto, jolla on oikeudellista merkitystä, ja suorittaa muita notariaattitehtäviä oikeusvarmuuden takaamiseksi.

Notaarien on hoidettava tehtävänsä puolueettomasti, luotettavasti ja riippumattomasti. Heillä on velvollisuus varmistua liiketoimen osapuolten todellisista aikeista ja olosuhteista, joita moitteettoman liiketoimen suorittaminen edellyttää, sekä selittää osapuolille erilaiset tavat suorittaa liiketoimi ja liiketoimen seuraukset.

Notaarit suorittavat pyynnöstä seuraavia notariaattitehtäviä:

notaarin todistusten antaminen (erilaiset sopimukset, valtuutusasiakirjat, testamentit) ja asiakirjojen oikeaksi todistaminen (jäljennökset, allekirjoitukset, tulosteet jne.)

perimysasioiden hoitaminen

tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1–32) 60 artiklan ja liitteen II mukaisesti todistusten antaminen sellaisten notariaattiasiakirjojen valmistelusta, jotka pannaan täytäntöön Virossa;

toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönotosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 650/2012 (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 107–134) 59 artiklan 1 kohdan ja liitteen II mukaisesti todistusten antaminen notariaattiasiakirjojen todistusvoimasta sekä 60 artiklan ja liitteen II mukaisesti todistusten antaminen sellaisten notariaattiasiakirjojen valmistelusta, jotka pannaan täytäntöön Virossa;

toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevissa asioissa annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 4/2009 (EUVL L 007, 10.1.2009, s. 1–79) 48 artiklan 3 kohdan sekä liitteiden III ja IV mukaisesti otteiden toimittaminen sellaisista notariaattiasiakirjoista, jotka pannaan täytäntöön Virossa;

lupa-asiakirjojen mitättömäksi julistaminen oikeaksitodistamisesta annetun lain mukaisesti

sovittelijana toimivan asianajajan tai toisen notaarin tekemien sopimusten vahvistaminen täytäntöönpanokelpoiseksi sovittelumenettelystä annetun lain nojalla apostillojen antaminen (todistusten tai muiden asiakirjojen varmentamiseksi)

vuosikertomusten toimittaminen rekisteriä pitävälle tuomioistuimelle oikeushenkilöiden pyynnöstä

avioliiton ja -eron vahvistaminen sekä avioliitto- ja avioerohakemuksen laatiminen

talletusten, vakuuksien ja asiakirjojen vastaanotto

kiinteistö- ja rekisteriosastoissa pidettäviin rekistereihin vietyjen tietojen tai asiakirjojen antaminen niihin tutustumista varten

tietojen tai hakemusten välittäminen yrittäjän pyynnöstä taloushallintoviranomaiselle, asiakirjojen tai muiden tietojen vastaanottaminen

taloushallintoviranomaisilta sekä hallinnollisten määräysten tiedoksiantaminen yrittäjälle

tietojen merkitseminen rekisteriin yrittäjän pyynnöstä

tosiasiallista edunsaajaa koskevien tietojen esittäminen oikeushenkilön tai uskotun miehen pyynnöstä.

Asiakkaan on maksettava notaarille kyseisistä toimista laissa vahvistettu palkkio.

Notaarit voivat tarjota seuraavia notariaattipalveluja:

todistusmenettelyyn liittymätön oikeudellinen neuvonta

verolainsäädäntöä ja ulkomaista lainsäädäntöä koskeva neuvonta, joko todistusmenettelyn yhteydessä tai erillisenä palveluna

sovittelulain mukainen sovittelu

välimiehenä toimiminen siviiliprosessilain nojalla

huutokauppojen, äänestysten, arpajaisten ja arvontojen toimittaminen sekä tulosten vahvistaminen

valan vastaanottaminen ja valaheitoisten todistusten oikeaksi todistaminen

notariaattipalvelun ulkopuolella tapahtuva ilmoitusten ja tietojen välittäminen sekä näytön esittäminen niiden välittämisestä tai siitä, ettei välittäminen ole ollut mahdollista

yhteyshenkilöpalvelujen tarjoaminen

talletusten (muiden kuin käteistalletusten), arvopapereiden, asiakirjojen ja muiden esineiden vastaanottaminen, jos se ei ole notaariaattitehtävä tai siitä

johtuva virkavelvollisuus

yrittäjän tekemiin selvityspyyntöihin vastaaminen.

Tietoa notaareiden tarjoamista notariaattipalveluista on saatavissa notaariin [verkkosivustolla](#). Asiakas ja notaari sopivat notaaripalvelujen palkkioista ennen palvelun suorittamista.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Virossa haastemiehen ammatti on vapaa oikeusalan ammatti: haastemiehet toimivat omista nimissään ja ovat vastuussa omasta toiminnastaan.

Haastemiehen on hoidettava tehtävänsä puolueettomasti ja vastuullisesti. Haastemiehen ammatillista toimintaa säädelään [haaste- ja ulosottomiehistä annetulla lailla](#).

Haastemiehillä ja konkurssipesän hoitajilla on yhteinen ammatillinen järjestö, haastemiesten ja konkurssipesän hoitajien liitto, joka on toiminut tammikuusta 2010 lähtien. Haastemiesten ammatillista toimintaa, valvontaa, kurinpidollista vastuuta ja ammatillista järjestäytymistä koskevaa toimintaa säännellään haaste- ja ulosottomiehistä annetulla lailla. Liiton tehtävänä on muun muassa kehittää ja tehdä tunnetuksi vapaita oikeusalan ammatteja, kehittää hyviä virka- ja ammattikäytäntöjä ja valvoa niiden noudattamista, laatia suosituksia ammatillisen toiminnan yhdenmukaistamiseksi, järjestää koulutusta ja kehittää tietojärjestelmiä. Liitolla on myös kunniauoimioistuun. Lisätietoa liiton toiminnasta on saatavissa sen [verkkosivustolta](#).

Haastemiehen virkatehtäviä ovat

täytäntöönpanomenettelyjen toteuttaminen niistä annetun säännösten mukaisesti

asiakirjojen tiedoksiantaminen prosessilainsäädännön mukaisesti

jäämistöjen inventoiminen ja hallitseminen perintökaaren mukaisesti

julkisten huutokauppojen järjestäminen laissa säädettyissä tapauksissa täytäntöönpanomenettely ulkopuolella tuomioistuimen tai hallintoelimen pyynnöstä ulkomailta tulevan elatusavun käsittely perhe-etuuslain mukaisesti.

velallisen täytäntöönpanomenettelyprofiilin laatiminen.

Haastemiehen palkkio näiden virkatehtävien hoitamisesta on määritetty haaste- ja ulosottomiehistä annetussa laissa.

Haastemies voi pyynnöstä ammatillisena palveluna

toteuttaa irtaimen omaisuuden tai kiinteistön huutokaupan

antaa asiakirjoja tiedoksi

antaa oikeudellisia neuvoja ja laatia oikeudellisia asiakirjoja, jos hänen koulutuksensa vastaa tuomioistuinlain 47 §:n 1 momentin 1 almomentissa säädettyä

antaa oikeudenkäynnin ulkopuolista palvelua jonkin oikeustosiseikan vahvistamiseksi

toimia sovittelijana sovittelulain mukaisesti

toimia välimiehenä siviiliprosessilain nojalla.

Haastemiehellä on oikeus kieltäytyä ammatillisen palvelun suorittamisesta.

Ammatillisten palvelujen suorittamisedellytykset ja palkkiot sovitaan kirjallisesti palvelun pyytäjän kanssa ennen palvelun suorittamista. Sovittujen

edellytysten ja maksujen on oltava hyvän ammattitavan mukaiset.

Haastemies ei voi ammatillisia palveluja suorittaessaan käyttää niitä oikeuksia, jotka haastemielelle on laissa säädetty virkatehtävien hoitamista varten tai jotka johtuvat haastemiehen työpaikasta.

Tietoa haastemiesten ammatillisista palveluista löytyy liiton [verkkosivulta](#).

Haastemiesten ammatillisen toiminnan hallinnollisesta valvonnasta vastaavat oikeusministeriö ja liitto.

Haastemies vastaa ammatillisen toiminnan yhteydessä oikeudettomasti aiheutetusta vahingosta, myös silloin kun vahingon on aiheuttanut haastemiehen toimiston työntekijä. Jos haastemiehen virkatehtävistä aiheutuneeseen vahinkoon liittyvää korvausvaatimusta ei voida kattaa haastemiehen varoista kokonaan tai se voidaan kattaa vain osittain, vahingon korvaa liitto. Viime kädessä haastemiehen toiminnasta vastaa valtio. Liitolla ja valtiolla on oikeus periä saatava vahingosta vastuussa olevalta henkilöltä, ja valtiolla on oikeus periä saatava myös liitolta.

Konkurssipesän hoitajat

Konkurssipesän hoitaja on tuomioistuimen nimittämä henkilö, joka tehtävänsä perusteella suorittaa liiketoimia ja muita konkurssipesään liittyviä toimia sekä edustaa velallista tuomioistuimessa konkurssipesään liittyvissä riita-asioissa. Konkurssipesän hoitajan tärkein velvollisuus on puolustaa kaikkien velkojien ja velallisten oikeuksia ja etuja sekä turvata lainmukainen, riipeä ja taloudellisesti järkevä konkurssimenettely. Konkurssipesän hoitaja hoitaa tehtäviään henkilökohtaisesti. Konkurssipesän hoitajina voivat toimia myös liiton ammatillisen yhdistyksen jäseninä olevat luonnolliset henkilöt, jotka liitto on valtuuttanut toimimaan konkurssipesän hoitajina, sekä valantehneet asianajat, valantehneet tilintarkastajat ja haastemiehet. Liitto pitää yllä konkurssipesän hoitajien luetteloa. Luettelossa on tiedot kaikista henkilöistä, joilla on oikeus toimia konkurssipesän hoitajina, ja siihen voi tutustua liiton verkkosivustolla. Luetteloon lisätyn konkurssipesän hoitajan on varmistettava, että tiedot pitävät paikkansa.

Konkurssipesän hoitajan tärkeimpiä tehtäviä ovat:

määrittää velkojien vaateet, hallita konkurssipesää ja huolehtia konkurssipesän omaisuuden järjestämisestä ja myynnistä sekä velkojien vaateiden täyttämistä konkurssipesästä

määrittää velallisen maksukyvyttömyyden syyt ja alkamisajankohta

järjestää tarvittaessa velallisen liiketoiminnan jatkuminen

asettaa tarvittaessa velallinen selvitystilaan, jos velallinen on oikeushenkilö

antaa tietoa velkojille ja velallisille laissa säädettyissä tapauksissa

raportoida velkojien ja velallisten toimista ja antaa tietoa konkurssimenettelystä tuomioistuimelle, valvovalle virkamiehelle ja konkurssipesän valvojakunnalle.

Konkurssipesän hoitajien toiminnan hallinnollisesta valvonnasta vastaa oikeusministeriö sille konkurssipesän hoitajasta toimitettujen kantelujen tai muiden sellaisten tietojen pohjalta, joiden perusteella on syytä olettaa, ettei konkurssipesän hoitaja ole täyttänyt velvoitteitaan. Oikeusministeriöllä on konkurssipesän hoitajan toimintaa valvoessaan oikeus varmistaa tämän ammattitoiminnan asianmukaisuus ja laillisuus. Oikeusministeriö voi ryhtyä kurinpitotoimiin, jos konkurssipesän hoitaja ei täytä konkurssipesän hoitajien ammattitoimintaa koskevasta lainsäädännöstä johtuvia velvoitteita. Oikeusministeriö ei voi ryhtyä kurinpitotoimiin konkurssipesän hoitajana toimivia valantehneitä asianajajia vastaan. Oikeusministerillä on kuitenkin oikeus saattaa asia kunniauoimioistuimen käsiteltäväksi asianajajaliitossa.

Hallinnollisen toiminnan valvonnan lisäksi konkurssipesän hoitajien toimintaa valvovat toimivaltansa rajoissa myös konkurssipesän valvojakunta, velkojainkokous, tuomioistuin sekä liitto.

Linkit

- [Oikeusministeriö](#)
- [Lakimiesliitto \(voittoa tavoittelematon järjestö\)](#)
- [Oikeusapusäätiö](#)
- [Viron asianajajaliitto](#)
- [Syyttäjälaitos](#)
- [Notaariliitto](#)
- [Haastemiesten ja konkurssipesän hoitajien liitto](#)

Päivitetty viimeksi: 20/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Irlanti

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Irlannin oikeusalan ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Valtion oikeudenkäyttöelimenä toimii tuomioistuinlaitos perustuslain 34 §:n ja tiettyjen lakien mukaisesti: ensisijaisesti noudatetaan tuomioistuinten perustamista ja kokoonpanoa koskevaa lakia (*Courts (establishment and Constitution) Act 1961*) ja tuomioistuimia koskevaa lakia (*Courts (Supplemental Provisions) Act 1961*), sellaisina kuin ne ovat muutettuina. Tuomarit nimitetään oikeusallalla toimivien hakijoiden joukosta. He hoitavat tehtäviään täysin riippumattomasti. Tuomarikunnan riippumattomuudesta säädetään perustuslaissa. Lakimiesammatit jaetaan toimistoasianajajiin (*solicitor*), jotka keskittyvät suoraan asiakaspalveluun, ja oikeudenkäyntiasianajajiin (*barrister*), jotka ovat erikoistuneet oikeusasioiden ajamiseen ja oikeudenkäynteihin.

1. Tuomarit

Tuomarinimityksiä käsittelevä neuvoa-antava lautakunta (*Judicial Appointments Advisory Board, JAAB*) selvittää tuomarinvirkaan nimitettävien henkilöiden sopivuuden ja ilmoittaa asiasta hallitukselle. Lautakunta perustettiin tuomioistuimia ja tuomioistuinvirkamiehiä koskevalla lailla (*Court and Courts Officers Act 1995*). Lautakuntaan kuuluvat ylimmän muutoksenhakutuomioistuimen (*Supreme Court*) presidentti (*Chief Justice*), ylioikeuden (*Court of Appeal*) ja ylempään oikeusasteen tuomioistuimen (*High Court*) presidentit sekä alemman oikeusasteen ylempään tuomioistuimen (*Circuit Court*) ja alemman oikeusasteen tuomioistuimen (*District Court*) puheenjohtajat, oikeuskansleri, asianajajaliittojen nimetyt edustajat sekä kolme oikeus- ja lakiuudistusministerin nimittämää henkilöä. Presidentti nimittää tuomarit hallituksen esityksestä. Tuomarit ovat riippumattomia, ja heitä sitovat ainoastaan perustuslaki ja muu lainsäädäntö. Perustuslain mukaisesti tuomareiden lukumäärästä säädetään aika ajoin laissa.

Supreme Court käsittää oikeuden presidentin (*Chief Justice*), joka toimii myös puheenjohtajana, ja seitsemän muuta tuomaria (*Judges of the Supreme Court*). *High Court* -tuomioistuimen presidentti on viran puolesta myös *Supreme Court* -tuomioistuimen jäsen. *High Court* käsittää oikeuden presidentin, joka vastaa tuomioistuimen toiminnan organisoinnista, ja muita tuomareita (*Judges of the High Court*). *Supreme Court* -tuomioistuimen presidentti ja *Circuit Court* -tuomioistuimen presidentti ovat viran puolesta myös *High Court* -tuomioistuimen jäseniä. *High Court* -tuomioistuimessa on presidentti ja 35 tuomaria. *Circuit Court* käsittää oikeuden presidentin lisäksi 37 tuomaria (*Judges of the Circuit Court*). *District Court* -tuomioistuimen presidentti on viran puolesta myös *Circuit Court* -tuomioistuimen jäsen. *District Court* käsittää oikeuden presidentin lisäksi 63 muuta tuomaria (*Judges of the District Court*). Tuomareiden palkoista säädetään aika ajoin laissa.

Tuomareiksi nimitetään päteviä toimisto- tai oikeudenkäyntiasianajajia, joilla on tietty määrä kokemusvuosia asianajajan käytännön työstä (tutkimustyötä ei oteta huomioon). *District Court* -tuomioistuimen tuomareista säädetään tuomioistuimia koskevan lain 29 §:n 2 momentissa seuraavasti: *District Court* -tuomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää toimisto- tai oikeudenkäyntiasianajaja, joka on harjoittanut ammattiaan vähintään kymmenen vuotta.

Tuomioistuimista ja niiden virkailijoista annetun lain (*Courts and Courts Officers Act 1995*) 30 §:n mukaan *Circuit Court* -tuomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää toimisto- tai oikeudenkäyntiasianajaja, joka on toiminut ammatissa kymmenen vuotta. Uudemman lain (*Courts and Courts Officers Act 2002*) mukaan *High Court*-, *Court of Appeal*- tai *Supreme Court* -tuomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää oikeudenkäynti- tai toimistoasianajaja, joka on harjoittanut ammattia vähintään 12 vuotta. Kuten edellä todetaan, tuomarit ovat riippumattomia, ja heitä sitovat ainoastaan perustuslaki ja muu lainsäädäntö. Virkaan astuessaan tuomarit antavat seuraavan vakuutuksen perustuslain 34 §:n 5 momentin 1 kohdan mukaisesti:

”Kaikkivaltiaan Jumalan läsnä ollessa lupaan ja vakuutan, että hoidan *Supreme Court* -tuomioistuimen presidentin (tai muun tuomarin) virkaa oikeudenmukaisesti, uskollisesti ja parhaan kykyni mukaan suosimatta, syrjimättä tai pelkäämättä ketään ja että puolustan perustuslakia ja muita lakeja. Jumala minua ohjatkoon ja auttakoon.”

Perustuslain nojalla *High Court*- tai *Supreme Court* -tuomioistuimen tuomari voidaan erottaa vain, jos hän on syyllistynyt tekoon, josta voi seurata viraltapano, tai jos hän on tullut terveydentilansa takia kyvyttömäksi hoitamaan virkaansa, ja silloinkin ainoastaan parlamentin (*Oireachtas*) ala- ja ylähuoneessa hyväksytyllä perustelulauselmalla. Tuomioistuimia koskevassa laissa (*Courts of Justice Act 1924*) ja *District Court* tuomioistuimia koskevassa laissa (*Courts of Justice (District Court) Act 1946*) on samanlaiset *Circuit Court*- ja *District Court* -tuomioistuimen tuomareita koskevat säännökset.

2. Oikeuskansleri ja syyttäjälaitoksen johtaja

Perustuslain 30 §:n mukaan oikeuskansleri (*Attorney General*) neuvoo hallitusta oikeudellisissa kysymyksissä. Presidentti nimittää oikeuskanslerin pääministerin (*Taoiseach*) esityksestä. Oikeuskanslerin on erottava virastaan pääministerin vaihtuessa. Oikeuskansleri on yleensä vanhempi oikeudenkäyntiasianajaja. Oikeuskanslerin ei edellytetä luopuvan itsenäisestä ammatin harjoittamisesta, mutta oikeuskanslerit ovat kuitenkin tehneet niin viime vuosina.

Hallituksen lainopillisena neuvonantajana oikeuskansleri tutkii tarkasti kaikki lainsäädäntöehdotukset, jotka hallitus aikoo esittää parlamentin ylä- ja alahuoneelle hyväksyntää varten. Lisäksi oikeuskansleri antaa hallitukselle neuvoja kansainvälisissä kysymyksissä, kuten kansainvälisten sopimusten ratifioinnissa. Oikeuskanslerin tehtävänä on myös edustaa kansalaisia, kun on kyse näiden oikeuksien puolustamisesta. Tällaisissa tapauksissa oikeuskansleri voi panna oikeudenkäynnin vireille tai toimia asiassa vastaajana. Vaikka pääministeri nimittää oikeuskanslerin, tämä on riippumaton hallituksesta. Perustuslain mukaan oikeuskansleri on aina päävastaaja tapauksissa, joissa lainsäädännön perustuslainmukaisuus asetetaan kyseenalaiseksi. Ennen vuotta 1976 oikeuskansleri vastasi kaikkien vakavien rikosten syytteenpanosta. Perustuslain mukaan tästä tehtävästä voi huolehtia myös joku toinen henkilö, jolle on siihen laissa annettu valtuudet. Syyttäjälaitoksen johtajan (*Director of Public Prosecutions*) virka luotiin lain *Prosecution of Offences Act 1974* 2 §:llä. Vuonna 1976 voimaan tulleen lain tarkoituksena oli, että syytteenpanosta huolehtisi poliittisista kytkennöistä vapaa virkamies. Hallitus nimittää syyttäjälaitoksen johtajan, joka on kuitenkin virkamies eikä siis joudu eroamaan hallituksen vaihtuessa, kuten oikeuskansleri. Näin varmistetaan syytteenpanotoiminnan jatkuvuus. Vuoden 1974 laissa säädetään lisäksi, että syyttäjälaitoksen johtaja on virkaansa hoitaessaan riippumaton. Hallitus voi erottaa syyttäjälaitoksen johtajan vain, jos *Supreme Court* -tuomioistuimen presidentistä, yhdestä *High Court* -tuomioistuimen tuomarista ja oikeuskanslerista koostuva komitea on antanut lausunnon johtajan terveydentilasta tai toiminnasta.

☞ **Syyttäjälaitoksen johtaja** päättää, asetetaanko henkilö syytteeseen vakavasta rikoksesta ja millainen syyte tulee olemaan. Syyttäjälaitoksen johtaja huolehtii rikosten syytteeseenpanosta, mutta useimmissa lievemmissä rikoksissa syytteeseenpanon voi hoitaa poliisiviranomainen (*Garda*), eikä asiaa tarvitse lähettää syyttäjälaitoksen johtajalle. Tällaisissa tapauksissa syyttäjälaitoksen johtajalla on oikeus neuvoa poliisiviranomaista asian hoitamisessa. Vaikka valtakunnansyyttäjä huolehti aiemmin oikeuskanslerille kuuluneesta syytteeseenpanotoiminnasta, oikeuskansleri nostaa edelleen syytteen kansainvälisissä asioissa, esimerkiksi kun on kyse epäillyn tai tuomitun luovuttamisesta toiseen valtioon.

3. Oikeusviraston (*Courts Service*) työntekijät

Tuomioistuimen kirjaajien (*Court Registrars*) ja tuomioistuimen virkailijoiden (*Court Clerks*) palkkaamisesta huolehtii oikeusvirasto.

Tuomioistuimen virkailijat vastaavat tuomioistuinten yleisestä hallinnosta. Tuomioistuimen kirjaajien päätehtävänä on avustaa tuomaria oikeuden istunnossa ja huolehtia, että tuomioistuinten kitkattomaan toimintaan tarvittavaa hallintoa hoidetaan tehokkaasti.

Oikeusvirasto on marraskuussa 1999 toimintansa aloittanut riippumaton oikeushenkilö, jonka hallitus perusti lailla *Courts Service Act 1998*. Oikeusvirasto on vastuussa toiminnastaan oikeusministerille (*Minister for Justice and Equality*) ja hänen välityksellään hallitukselle.

Oikeusvirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

vastaa tuomioistuinten hallinnosta

tarjoaa tukipalveluja tuomareille

antaa yleisölle tietoja tuomioistuinten toiminnasta

vastaa tuomioistuinten käyttämien rakennusten hankinnoista, hallinnoinnista ja ylläpidosta

palvelee ja neuvoa tuomioistuimen käyttäjiä.

4. Seriffi (*Sheriff*)

Jokaisessa Irlannin kreivikunnassa on seriffi, joka on virkamies ja jonka tehtävänä on ulosmitata ja myydä tavaroita velan suorittamiseksi tuomioistuimen antaman tuomion jälkeen. Seriffien nimeämiseen sovelletaan lakia *Court Officers Act 1945*, jonka 12 §:n 5 momentin mukaan seriffiksi voidaan nimittää joko oikeudenkäynti- tai toimistoasianajaja, joka on harjoittanut ammattiaan vähintään viisi vuotta, tai henkilö, joka on toiminut vähintään viiden vuoden ajan apulaisseriffin (*under-sheriff*) tai seriffin konttoripäällikkönä tai lähimpänä avustajana. Kyseisen lain 12 §:n 6 momentin g kohdassa säädetään, että valtiovarainministeri tarkistaa ajoittain edellä mainittujen säännösten nojalla palkattavien seriffien työehdot kuultuaan ensin oikeusministeriä asiasta.

5. Toimistoasianajajat (*solicitors*)

Irlannin asianajajayhdistys (☞ *Law Society of Ireland*) valvoo toimistoasianajajaksi haluavien opiskelijoiden koulutusta, ja sillä on valtuudet kohdistaa kurinpitotoimia laillistettuihin toimistoasianajajiin. Toimistoasianajajaksi haluavan on suoritettava asianajajayhdistyksen loppukoe (FE-1), joka järjestetään kahdesti vuodessa, yleensä keväällä ja syksyllä. FE-1-koe koostuu kahdeksasta osa-alueesta: yhtiöoikeus, valtiosääntöoikeus, sopimusoikeus, rikosoikeus, kohtuusharkintaa koskevat oikeusohjeet (*Equity*), Euroopan unionin lainsäädäntö, kiinteistöoikeus ja vahingonkorvausoikeus (*Tort Law*). Kokeen suoritettuaan opiskelijan on löydettävä soveltuva koulutusasianajaja, jonka ohjauksessa hän voi aloittaa ensimmäisen työharjoittelujakson (PPC I). PPC I kestää syyskuusta maaliskuuhun, ja sen aikana käydään läpi seuraavat aihealueet: sovellettu maaoikeus, perintöasiat ja verotus, yritysoikeus, perustiedot, oikeusriidat (siviili- ja rikosasioissa), Irlannin oikeuskäytäntöä koskeva kielikoulutus (LPI) ja erilaiset taidot (siviiliasiat ja asianajo, haastattelu ja neuvonta, tutkimus, oikeudelliset esiintymistaidot, oikeudellisten tekstien laatiminen, neuvottelutaidot ja ammatillinen kehittyminen). Opiskelijoiden harjoittelusopimus alkaa 14 päivää PPC I -jakson loppukokeen jälkeen. Ennen PPC II -jakson aloittamista koulutuskomitealta on saatava tieto PPC I -jakson loppukokeen läpäisemisestä. Kun 24-kuukautisen harjoittelujakson alusta on kulunut 11 kuukautta, opiskelija palaa oikeustieteelliseen tiedekuntaan osallistuakseen PPC II-jaksoon. PPC II -jakso käsittää pakollisina osioina ammattikäytännöt, ammattisäännösten ja hallinnon, sekä valinnaisia osioita, joiden aihepiirit ovat liiketoiminta, käytänteet ja menettelyt sekä yksityisasiakkaat. PPC II -jakso alkaa yleensä kunkin vuoden huhtikuussa ja kestää 11 viikkoa, mukaan lukien kokeet. Kun PPC II -jakso on suoritettu, opiskelijan on palattava koulutusasianajajan ohjaukseen ja suoritettava jäljellä oleva aika – kymmenen kuukautta, jos hän ei ole saanut hyvitystä ennen PPC I -jaksoa tehdystä työstä, tai kuusi kuukautta, jos hyvitystä on annettu.

Opiskelija voi hakea nimensä kirjaamista toimistoasianajajien luetteloon, kun

hän on läpäissyt kaikki kokeet

hän on suorittanut koulutusjakson hyväksytysti ja

koulutusasianajaja on vannonut, että koulutettava on sopiva ja kunnollinen henkilö ryhtymään toimistoasianajajaksi.

Opiskelija voi hakea toimilupaa, kun hänen nimensä on rekisteröity toimistoasianajajien luetteloon.

Asianajajayhdistys voi kohdistaa laillistettuihin toimistoasianajajiin kurinpitotoimia. Vuosien 1954–1994 *Solicitors Act* -säästösten perusteella asianajajayhdistyksen kurinpitolautakunnalla (*Disciplinary Tribunal*) on valtuudet tutkia esimerkiksi varojen väärinkäyttöä koskevia syytöksiä. Väärinkäytön havaittuaan kurinpitolautakunta voi joko määrätä toimistoasianajajalle seuraamuksen (johon voi sisältyä enintään 15 000 euron suuruinen hyvityksen maksaminen vahinkoa kärsineelle osapuolelle) tai siirtää asian ja laatumansa suositukset *High Court* -tuomioistuimen presidentille, joka päättää toimistoasianajajalle määrättävän seuraamuksen luonteesta. Presidentti voi evätä toimistoasianajajalta ammatinharjoittamisoikeuden määräajaksi ja myöhemmin palauttaa sen. Kurinpitolautakunnalla on valtuudet vaatia toimistoasianajajaa palauttamaan osa maksuista asiakkaille, jos toimistoasianajajan katsotaan perineen liian suuria palkkoita.

Asetuksessa *Statutory Instrument No. 732 of 2003, the European Communities (Lawyers' Establishment) Regulations 2003* todetaan, että oikeudenkäynti- tai toimistoasianajajan ammatin harjoittamisesta kiinnostuneiden jäsenvaltioiden juristien on pyydettävä rekisteröintiä asianajajayhdistykseltä (*Bar Council* tai *Law Society*). Hakemus käsitellään, ja hyväksytylle hakijalle toimitetaan todistus rekisteröinnistä. Asianajajayhdistyksen kielteisestä päätöksestä voi valittaa *High Court* tuomioistuimeen.

6. Oikeudenkäyntiasianajajat (*barristers*)

Honorable Society of King's Inns järjestää loppututkinnon suorittaneille tarkoitettua koulutusta, jonka läpäisseet henkilöt voivat käyttää nimeä 'barrister-at-law' ja toimia oikeudenkäyntiasianajajina. *King's Inns* on lakimiesyhdistys, jonka toimintaa valvovat yhdistyksen hallituksen jäsenet (*Benchers of the Honorable Society of King's Inns*) ovat tuomareita ja vanhempia oikeudenkäyntiasianajajia. Oikeudenkäyntiasianajajan nimitykseen oikeuttavalle kurssille voivat hakea pääsykokeen kautta henkilöt, jotka ovat suorittaneet *King's Innsin* oikeustieteellisen tutkinnon (*Diploma in Legal Studies*) tai muun vastaavan oikeustieteen loppututkinnon. Ensin mainitun tutkinnon pituus on kaksi vuotta (osa-aikaopiskelua), kun taas *barrister-at-law*-kurssi on yksivuotinen tai moduulipetuksena kaksivuotinen. Kun opiskelijat ovat läpäisseet kurssin, *Supreme Court* -tuomioistuimen presidentti hyväksyy heidät asianajajiksi, ja seremonian jälkeen tuoreet oikeudenkäyntiasianajajat allekirjoittavat asianajajaluettelon. Ennen ammatinharjoittamista heidän on kuitenkin täytettävä vielä lisäehtoja.

Jotta oikeudenkäyntiasianajaja voi harjoittaa ammattiaan, hänen on oltava lakikirjaston (*Law Library*) jäsen. Lakikirjastossa asianajaja voi työskennellä ja päästä käsiksi lakiteksteihin ja muuhun aineistoon tiettyä vuosimaksua vastaan. Ennen lakikirjaston jäsenyyttä oikeudenkäyntiasianajajan on valittava itselleen ohjaaja tai mestari eli vanhempi asianajaja, joka on harjoittanut ammattiaan vähintään viiden vuoden ajan. Mestarin ohjauksessa tapahtuvan, yleensä vuoden kestävä harjoittelun aikana vastikään laillistetusta oikeudenkäyntiasianajajasta käytetään nimitystä 'devil'. Mestari opettaa oppilaalleen oikeudenkäyntiasianajajan käytännön työtä ja pyytää yleensä tätä avustamaan lausuntojen laatimisessa oikeudenkäyntiä varten ja aineiston tutkimisessa sekä osallistumaan oikeudenkäyntiin mestarin puolesta.

Oikeudenkäyntiasianajajien toimintaa valvoo [General Council of the Bar of Ireland](#), jonka toiminta ei perustu lainsäädäntöön. *General Councilin* valitsevat vuosittain oikeudenkäyntiasianajajat, ja *Council* laatii asianajajien ammattisäännöt (*Professional Code of Conduct*), jotka oikeudenkäyntiasianajajien edustajat tarkistavat ajoittain. Ammattisäännöissä esitetään oikeudenkäyntiasianajajien velvollisuudet.

Syytteet ammattisääntöjen rikkomisesta tutkii *Bar Councilin* alaisena toimiva ammattikäytäntöä valvova komitea (*Professional Practices Committee*), johon kuuluu myös muita kuin oikeudenkäyntiasianajajia. Komitea voi määrätä sakkoja ja nuhdella asianajajaa ja erottaa hänet lakikirjaston jäsenyydestä määrääjäksi tai lopullisesti. Komitean päätöksistä voi valittaa vetoomuslautakuntaan (*Appeals Board*), johon kuuluu yksi *Circuit Court* -tuomioistuimen tuomari ja myös maallikkojäsen.

Perinteisesti oikeudenkäyntiasianajaja on vastaanottanut ohjeet toimistoasianajajalta, eivätkä asiakkaat ole saaneet olla suoraan yhteydessä oikeudenkäyntiasianajajiin. Kyseistä käytäntöä tutkittuaan hyviä kauppapatoja valvova lautakunta (*Fair Trade Commission*) antoi asiasta vuonna 1990 raportin, jossa se totesi, että periaate, joka ehdottomasti kieltää suorat yhteydenotot oikeudenkäyntiasianajajaan, rajoittaa kilpailua ja tulisi siksi poistaa ammattisäännöistä. Lautakunta katsoi kuitenkin, että eräissä tapauksissa toimistoasianajajan mukanaolo on edelleen suotavaa. Lautakunta suositteli, ettei toimistoasianajajaa tulisi velvoittaa – lakisääteisesti tai muuten – olemaan läsnä oikeudenkäynnissä oikeudenkäyntiasianajajaa neuvomassa. Lautakunnan suosituksia ei ole pantu täytäntöön kokonaisuudessaan, mutta ammattisääntöihin on tehty useita muutoksia, jotta eräät organisaatiot (*Approved Professional Bodies*) voisivat ottaa suoraan yhteyttä oikeudenkäyntiasianajajiin.

On olemassa sekä nuorempia (*junior counsel*) että vanhempia (*senior counsel*) oikeudenkäyntiasianajajia. Oikeudenkäyntiasianajajat toimivat perinteisesti nuorempina asianajajina useita vuosia, ennen kuin he voivat hakea vanhemman asianajajan arvonimeä. Nuoremmasta asianajajasta ei automaattisesti tule vanhempaa asianajajaa, eivätkä kaikki nuoremmat asianajajat välttämättä hae lainkaan vanhemman asianajajan arvoa. Yleensä useimmat oikeudenkäyntiasianajajat kuitenkin harkitsevat vanhemman asianajajan arvonimeä 15 työvuoden jälkeen. Vanhemmaksi asianajajaksi haluavat hakevat arvonimeä oikeusministeriltä, mutta varsinaisen nimityksen tekee hallitus oikeusministerin esityksestä; oikeusministeri kuulee asiassa myös *Supreme Court* -tuomioistuimen presidenttiä, *High Court* -tuomioistuimen presidenttiä ja *Bar Councilin* puheenjohtajaa.

Yleensä nuoremmat asianajajat laativat ja valmistelevat lausuntoja ja hoitavat eräitä tuomioistuinasioita etupäässä alemmissa oikeusasteissa. Vanhemman asianajajan tehtäviin kuuluu nuorempien asianajajien laatimien lausuntojen tarkastaminen ja vaikeampien oikeusjuttujen hoitaminen *High Court* -tuomioistuimessa ja *Supreme Court* -tuomioistuimessa.

7. Kreivikuntien rekisteriviranomaiset (*County Registrars*)

[Kreivikuntien rekisteriviranomaisilla](#) on toimistoasianajajan pätevyys ja heidät nimittää hallitus. He hoitavat *Circuit Court* -tuomioistuimiin liittyviä oikeudellisuonteisia tehtäviä ja johtavat näiden tuomioistuinten kanslioita.

He toimivat myös kreivikunnan tuomariviranomaisina (*County Sheriff*) Dublinia ja Corkia lukuun ottamatta.

8. Notaarit

Supreme Court -tuomioistuimen presidentti nimittää julkiset notaarit avoimessa istunnossa. Julkisen notaarin päätehtävät ovat seuraavat: asiakirjojen oikeaksi todistaminen

asiakirjoissa olevien allekirjoitusten oikeaksi todistaminen ja varmentaminen

kauppa-asiakirjojen, kuten vekseleiden ja velkakirjojen, sekä meriasioiden protestointi

vakuutusten, lakimääräisten ilmoitusten ja valaehtoisten todistusten (Irlannin tuomioistuimissa vireillä olevia oikeudenkäyntejä lukuun ottamatta) vastaanottaminen.

Notaarin arvoa haetaan anomuksella, josta on käytävä ilmi hakijan asuinpaikka ja ammatti, kyseisessä piirikunnassa (*district*) olevien julkisten notaarien lukumäärä, piirikunnan asukasmäärä, ja perustelut julkisen notaarin tarpeelle ja/tai selvitys notaarin vakanssin vapautumisesta. Hakijan on toimitettava anomuksen tueksi valaehtoinen todistus, johon liitetään yleensä kuuden paikallisen toimistoasianajajan ja paikallisen liikeyhteisön kuuden johtohenkilön allekirjoittama todistus hakijan kelpoisuudesta. *Supreme Court* -tuomioistuimen presidentille lähetetään anomuksesta ennakkoilmoitus (*Notice of Motion*), jonka tuomioistuimen kanslia toimittaa Irlannin notaariliiton kirjanpitäjälle (*Registrar of the Faculty of Notaries Public in Ireland*), *Law Society*n sihteerille ja kaikille hakijan kreivikunnassa ja viereisissä kreivikunnissa toimiville julkisille notaareille.

Yleensä julkisiksi notaareiksi voidaan nimittää vain toimistoasianajajia. Jos julkisen notaarin arvoa hakee henkilö, joka ei ole toimistoasianajaja, *Law Society* edellyttää kyseisen hakijan antavan *Supreme Court* -tuomioistuimen presidentille sitoumuksen siitä, että hän ei ryhdy laatimaan luovutuskirjoja tai harjoittamaan muuta yleensä toimistoasianajajan toimenkuvaan kuuluvaa oikeudellista toimintaa. Julkisen notaarin arvon haluavien hakijoiden on ensin läpäistävä notaariliiton järjestämä koe.

Huom.

Oikeusministerin, syyttäjälaitoksen johtajan, tuomioistuimen virkailijoiden ja seriffien tämänhetkisiä palkkioita koskevat tiedustelut voi lähettää

[sähköpostitse](#) tai

postitse osoitteeseen

Human Resources

Department of Finance

Merrion Street

Dublin 2

Oikeudenkäyntiasianajajat toimivat vapaina ammatinharjoittajina, ja heidän ansionsa vaihtelevat suuresti.

Toimistoasianajajat voivat toimia joko vapaina ammatinharjoittajina tai toisen palveluksessa, ja heidänkin ansionsa vaihtelevat suuresti.

Notaarit perivät maksun jokaisesta vahvistamastaan asiakirjasta. Maksuista ei säädetä laissa, vaan notaarit laskuttavat yleensä käyttämänsä ajan ja matkakulujen sekä sen perusteella, mitä ammattilainen laskuttaisi samasta palvelusta.

Päivitetty viimeksi: 18/01/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Kreikka

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Kreikan oikeusalan ammatteihin.

Syyttäjät

Organisaatio

Virallisen syyttäjän virasto (*eisangelia*) on oikeusviranomainen, joka käyttää «tuomiovaltaa» ja osallistuu oikeudenkäyntöön. Syyttäjät nauttivat toiminnallisesta ja henkilökohtaisesta riippumattomuudesta.

Virallisen syyttäjän virasto on riippumaton oikeusviranomainen, joka toimii kaikissa tuomioistuimissa, vähäisiä rikkomuksia käsitteleviä tuomioistuimia (*ptaismatodikeia*) lukuun ottamatta. Se vastaa erityisesti rikosoikeudenkäyntien valmistelusta. Sen tärkeimpiä tehtäviä ovat syytetoimien käynnistäminen, tutkinnan valvonta ja kanteiden nostaminen.

Kreikassa syyttäjät eivät erikoistu tietylle alalle.

Oikeusministeriö vastaa syyttäjien palvelussuhteen yleisistä ehdoista.

Syyttäjillä ei ole omia verkkosivuja Tietoja syyttäjien palvelussuhteesta säilytetään oikeusministeriössä.

Tärkeimmät tehtävät

Toimivaltansa mukaisesti syyttäviviranomainen

suorittaa alustavan tutkinnan,

käynnistää syytetoimet,

johtaa esitutkintaa,

valvoo ja tarkastaa poliisiviranomaisten toimet, jotka liittyvät rikosten ennaltaehkäisyyn ja syytteesenpanoon,

tekee ehdotuksia tuomarineuvostolle ja tuomioistuimille,

nostaa kanteita,

valvoo ja tarkastaa vankilat ja hoitaa muita laissa määrättyjä tehtäviä.

Korkeimman oikeuden oikeusneuvokset ja ylemmän tason syyttäjät valvovat syyttäjien toimintaa, kuten laissa määrätään.

Tuomarit

Organisaatio

Lainkäytöstä vastaavat tuomioistuimet. Ne koostuvat ammattituomareista, jotka nauttivat toiminnallisesta ja henkilökohtaisesta riippumattomuudesta.

Tuomareita sitoo virantoimituksessa ainoastaan perustuslaki ja muu lainsäädäntö, eikä heillä ole missään tilanteessa velvollisuutta noudattaa perustuslain vastaisia säännöksiä.

Ylemmän oikeustason tuomarit sekä korkeimman oikeuden syyttäjät ja apulaissyyttäjät valvovat ammattituomarien toimintaa, kuten laissa määrätään.

Oikeusministeriö vastaa tuomarien palvelussuhteen ehdoista.

Tuomareilla ei ole omia verkkosivuja Tietoja tuomarien palvelussuhteesta säilytetään oikeusministeriössä.

Oikeudellisten ammattien organisaatio: asianajajat

Asianajajat

Kreikassa asianajajat ovat virkamiehiä, joille valtio ei kuitenkaan maksa palkkaa. Heidän ei tarvitse erikoistua millekään tietylle alalle.

Oikeusministeriö vastaa asianajajien palvelussuhteen ehdoista.

Kreikassa on 63 asianajajayhdistystä, yksi kunkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätoimipaikassa.

Oikeusministeri valvoo maan kaikkia asianajajayhdistyksiä.

Oikeudelliset tietokannat

Tietoa on saatavilla [🔗 Asianajajayhdistysten täysistuntokokouksen](#) (*Olomeleia ton dikigorikon syllogon*) verkkosivuilla, mutta ne ovat vain asianajajayhdistysten jäsenten käytettävissä.

Lainopilliset neuvonantajat

Kreikassa asianajajat hoitavat lainopillisen neuvonantajan tehtäviä.

Oikeudelliset tietokannat

Tietoa on saatavilla [🔗 Asianajajayhdistysten täysistuntokokouksen](#) verkkosivuilla, mutta ne ovat vain asianajajayhdistysten jäsenten käytettävissä.

Notaarit

Notaarit ovat virkamiehiä, joille valtio ei kuitenkaan maksa palkkaa. Heidän tärkeimpänä tehtävänä on laatia ja säilyttää oikeudellisia tai muita todistusasiakirjoja sekä asianosaisten lausuntoja silloin, kun sitä laissa edellytetään tai kun asianosaiset haluavat niille notaarin vahvistuksen.

Kreikassa notaarit eivät erikoistu tietylle alalle.

Presidentin asetuksen mukaisesti jokaisessa rauhantuomioistuimessa on vähintään yksi notaarinvirka.

Oikeusministeriö vastaa notaarien palvelussuhteen ehdoista.

Kreikassa on yhdeksän notaariiliittoa, jotka toimivat muutoksenhakutuomioistuinten päätoimipaikoissa.

Oikeusministeriö valvoo Kreikan notaariiliittoa.

Tietoa notaarien ammattikunnasta on saatavilla [🔗 Ateenan, Pireuksen, Egeanmeren ja Dodekanesian hallinnollisten muutoksenhakutuomioistuinten notaariiliiton](#) (*Symvolaiografikos Syllogos Efeteion Athenon, Peiraios, Aigaiou kai Dodekanisou*) virallisilta verkkosivuilta sekä [🔗 Euroopan unionin notaarien liiton](#) (C.N.U.E.) hallinnoimalta [🔗 European Directory of Notaries](#) verkkosivuilta.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Haastemiehet ovat virkamiehiä, joille valtio ei kuitenkaan maksa palkkaa.

Haastemiesten tehtäviin kuuluu

antaa tiedoksi oikeudenkäyntiasiakirjoja ja muita asiakirjoja,

panna täytäntöön siviiliprosessilain 904 §:n 2 momentissa tarkoitettuja täytäntöönpanoasiakirjoja, kuten a) lopulliset päätökset sekä kreikkalaisten tuomioistuinten antamat päätökset, jotka on julistettu väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoisiksi, b) välitystuomiot, c) kreikkalaisten tuomioistuinten pöytäkirjat, jotka sisältävät sovitteluratkaisun tai joilla määrätään oikeudenkäyntikuluista, d) notaarien vahvistamat asiakirjat, e) kreikkalaisten tuomareiden antamat maksumääräykset ja ”vuokralaisen häätämistä koskevat määräykset”, f) ulkomaiset asiakirjat, jotka on julistettu täytäntöönpanokelpoisiksi, g) määräykset ja asiakirjat, jotka ovat lain mukaan täytäntöönpanokelpoisia; ja suorittaa kaikkia muita heille määrättyjä tehtäviä.

Oikeusministeriö vastaa haastemiesten palvelussuhteen ehdoista.

Kreikassa on kahdeksan [🔗 haastemiesten liittoa](#).

Oikeusviranomaiset

Oikeusministeriö vastaa maan tuomioistuimissa toimivien virkamiesten palvelussuhteen ehdoista.

[🔗 Haastemiehet](#) (377 Kb) [el](#)

[🔗 Oikeusviranomaiset](#) (376 Kb) [el](#)

Linkkejä

[🔗 Asianajajayhdistysten täysistuntokokous](#)

[🔗 Oikeusministeriö](#)

[Ateenan, Pireuksen, Egeanmeren ja Dodekanesian notaariliitto](#)

[Thessalonikin muutoksenhakutuomioistuimen notaariliitto](#)

[Traakian muutoksenhakutuomioistuimen notaariliitto](#)

[Kreikan haastemiesten liitto](#)

Päivitetty viimeksi: 24/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Espanja

Oikeusalan ammateilla ymmärretään Espanjassa ammatteja, joiden harjoittaminen vaatii erityistä juridista perehtyneisyyttä, koska ne liittyvät oikeuden soveltamiseen.

[Tuomarit](#)

[Syyttäjät](#)

[Oikeussihteerit](#)

[Asianajajat](#)

[Oikeudelliset neuvonantajat](#)

[Notaarit](#)

[Rekisterinpitäjät](#)

[Oikeudenkäyntiavustajat](#)

[Työsuhdeneuvijat](#)

Oikeusalan ammatit - johdanto

Oikeusalan ammateilla ymmärretään Espanjassa ammatteja, joiden harjoittaminen vaatii erityistä juridista perehtyneisyyttä, koska ne liittyvät oikeuden soveltamiseen.

Tärkeimmät oikeusalan ammatit Espanjassa ovat syyttäjät, tuomarit, asianajajat, notaarit, tuomioistuimen kirjaajat, kiinteistö- ja kaupparekisterinpitäjät sekä oikeudenkäyntiavustajat.

Tuomarit

Organisaatio

Oikeus kuuluu kansalle, ja tuomiovaltaa käyttävät kuninkaan nimissä tuomarit (*Jueces ja Magistrados*), jotka ovat lainkäyttäjiä. Vain tuomarit voivat toimia lainkäyttäjinä sekä tuomitessaan että pannessaan tuomioita täytäntöön.

Tuomarit ovat riippumattomia muusta valtiovallasta, ja heidän on noudatettava ainoastaan perustuslakia ja muita lakeja.

Pääsy oikeusalan ammatteihin perustuu **ansiokkuuteen ja kyvykkyyteen** lainkäytön harjoittamisessa, ja valintaprosessi takaa puolueettomasti ja avoimesti tasavertaisen pääsyn oikeusalan ammatteihin kaikille kansalaisille, joilla on tarvittavat edellytykset ja taidot ja lainkäytön edellyttämä riittävä ammatillinen pätevyys.

Oikeuslaitoslaissa (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) säädetään, että oikeuslaitoksessa on kolmenlaisia tuomarinvirkoja:

korkeimman oikeuden tuomari (*Magistrado del Tribunal Supremo*)

aluetuomioistuimen tuomari (*Magistrado*)

alioikeuden tuomari (*Juez*).

Suurimman ryhmän muodostavat alioikeuksien tuomarit, joiden osalta oikeuslaitoslaissa säädetään vapaasta hakumenettelystä oikeustieteen loppututkinnon suorittaneiden ja sitä täydentävän *Escuela Judicial*-korkeakoulun kurssin hyväksytysti suorittaneiden joukosta.

Tuomarikuntaan voi päästä, joskin harvemmin, myös aluetuomioistuimen tuomarin ja korkeimman oikeuden tuomarin virkojen kautta.

Espanjan yleinen oikeusneuvosto (*Consejo General del Poder Judicial*) voi nimittää korkeimman oikeuden jäseniksi magistrado-tuomareita, jotka ovat harjoittaneet tuomarin ammattia yli 15 vuotta, joista kymmenen vuotta magistrado-virassa. Korkeimman oikeuden tuomarin viidesosaan nimitetään tunnetusti päteviä juristeja, joilla on 15 vuoden kokemus.

Tehtävät

Tuomioistuimilla on yksinomainen lainkäyttövalta asioissa, jotka kuuluvat niiden tuomiovallan piiriin oikeuslaitoslain tai muun lain nojalla.

Tietoa Espanjan eri tuomioistuimista tuomioistuinjärjestelmiä koskevalla verkkosivulla.

Tuomiovaltaa käyttäessään tuomarit (*Magistrados ja Jueces*) ovat riippumattomia oikeuslaitoksesta ja sen hallinnosta.

Tuomarit ovat toiminnastaan rikos- ja siviilioikeudellisessa vastuussa laissa säädetyllä tavalla. Tuomareiden kurinpitorangeistuksista säädetään oikeuslaitoslaissa.

Lisätietoja [Espanjan yleisen oikeusneuvoston](#) verkkosivulla.

Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjälaitos (*Ministerio Fiscal*) on perustuslaillinen elin, jolla on oikeushenkilöllisyys ja lainkäytössä toiminnallinen itsenäisyys. Se suorittaa tehtävänsä itsenäisesti noudattaen toiminnan yhtenäisyyden, hierarkian, laillisuuden ja puolueettomuuden periaatteita noudattaen.

Valtakunnansyyttäjä (*Fiscal General del Estado*) on syyttäjälaitoksen ylin johtaja koko Espanjan alueella. Hän antaa käskyjä ja ohjeita, joilla varmistetaan syyttäjälaitoksen toiminta ja sisäinen järjestys. Valtakunnansyyttäjälle kuuluu myös syyttäjälaitoksen johtaminen ja valvonta.

Syyttäjät ovat virkamiehiä, jotka valitaan kokeella oikeustieteen loppututkinnon suorittaneiden ja oikeustieteen tohtoreiden joukosta. He kuuluvat organisatorisesti valtakunnansyyttäjän virastoon (*Fiscalia General del Estado*) ja vastaaviin itsehallintoalueiden syyttäjän virastoihin.

Tehtävät

Vuoden 1978 Espanjan perustuslain 124 §:ssä säädetään, että syyttäjälaitoksen tehtävänä on edistää oikeuden alan toimia kansalaisten laillisten oikeuksien ja lailla turvatun yleisen edun suojaamiseksi viran puolesta tai asianosaisten pyynnöstä sekä valvoa tuomioistuinten riippumattomuutta ja varmistaa yhteiskunnan edun huomioon ottaminen tuomioistuimissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muille elimille annettuja tehtäviä.

Syyttäjälaitoksen tehtävänä on

valvoa, että lainkäyttöä harjoitetaan tehokkaasti lakeja ja niissä säädettyjä määräaikoja noudattaen, suorittamalla kussakin tapauksessa vaadittavat toimet, hakemalla muutosta ja esiintymällä oikeudessa

osallistua rikosoikeudenkäyntiin pyytämällä tuomioistuinta määräämään turvaamistoimia tarpeen vaatiessa ja suorittamalla määrättyjä toimia tosiseikkojen selvittämiseksi

osallistua laissa säädettyihin siviiliprosesseihin, kun kyseessä on yhteiskunnan etu tai kun niillä voi olla vaikutuksia alaikäisiin, oikeuskäyttömiin tai vajaavaltaisiin henkilöihin, kunnes heille määrätään edustaja tavanomaisen menettelyn mukaisesti

hoitaa erityislainsäädännössä uskottuja tehtäviä alaikäisten rikosoikeudellista vastuuta koskeissa asioissa, joissa on pyrittävä ottamaan alaikäisten edut täysin huomioon.

Lisätietoja [syyttäjälaitoksen](#) verkkosivulla.

Oikeussihteerit

Organisaatio

Oikeussihteerit (*Letrados de la Administración de Justicia*) ovat oikeuslaitoksen palveluksessa olevia ylempiä virkamiehiä. He kuuluvat oikeusministeriön hallinnonalaan ja käyttävät tehtäviään hoitaessaan julkista valtaa.

Oikeussihteerin pätevyysvaatimuksena on oikeustieteen tutkinto ja virkakilpailun läpäiseminen. Lisäksi hänen on suoritettava oikeusministeriön koulutuskeskuksen (*Centro de Estudios Jurídicos*) valmennuskurssi, jolle pääsee myös vain erillisen kilpailun kautta.

Oikeussihteeri toimii tuomiojärjestelmän ylioikeuden hallitussihteerin (*Secretario de Gobierno*) alaisuudessa. Oikeussihteereihin sovelletaan käytännössä samoja esteellisyys- ja kieltosääntöjä kuin tuomareihin.

Tehtävät

Oikeussihteerin tehtävänä on huolehtia siitä, että kaikkia hänen vastuualueelleen kuuluvia tuomareiden ja tuomioistuinten päätöksiä noudatetaan. Hänen on noudatettava kaikessa toiminnassaan laillisuuden ja puolueettomuuden periaatteita ja hoidettava virallisten todistusten antamiseen liittyviä tehtäviä itsenäisesti ja riippumattomasti. Lisäksi hänen on toimittava johdonmukaisesti sekä noudatettava esimiestensä ohjeita kaikissa muissa lain mukaan hänelle kuuluvissa tehtävissä.

Oikeussihteeri vastaa tuomioistuimen asiakirjahallinnasta ja päätösten kirjaamisesta. Lisäksi hän hoitaa oikeudenkäyntien käytännön järjestelyt ja toimii tuomioistuimen henkilöstön esimiehenä. Hän vastaa myös yhteistyöstä muiden julkishallinnon elinten kanssa sekä oikeusalan tilastojen laatimisesta.

Lisätietoja tuomioistuinten henkilöstöstä Espanjassa:

[Letrados administracion de justicia](#) (381 Kb) [es](#)

[Gestores procesales](#) (371 Kb) [en](#)

[Tramitadores procesales](#) (371 Kb) [en](#)

[Auxilio judicial](#) (374 Kb) [en](#)

Oikeusalan ammattien organisaatio

Asianajajat

Asianajajan ammatti on vapaa ja itsenäinen. Siinä annettava palvelu ei riipu julkishallinnosta, ja sitä harjoitetaan vapaissa ja aidoissa kilpailuolosuhteissa (Espanjan asianajajia koskevan perussäännön (*Estatuto General de la Abogacía Española*) 1 §).

Asianajajan tehtävänä on erityisesti asianosaisten ohjaaminen ja puolustaminen kaikenlaisissa oikeusprosesseissa, juridinen avustaminen ja neuvonta sekä asiakkaan edustaminen, kun tehtävää ei ole laissa varattu muille ammattihenkilöille.

Asianajajan toimeen pääsemiseksi edellytetään

Espanjan, jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueesta 2 päivänä toukokuuta 1992 tehdyn sopimuksen osapuolena olevan valtion kansalaisuutta

täysi-ikäisyyttä ja oikeustoimikelpoisuutta

asianajajan ammattinimikettä tai oikeustieteen yliopistotutkintoa (tapauksissa, joissa ei sovelleta asianajajan ja oikeudenkäyntiavustajan ammattiin tuomioistuimissa pääsemisestä 30.10.2006 annettua lakia 30/2006 ja täytäntöönpanosäädöksiä) tai ulkomaisia tutkintoja, jotka vastaavat voimassaolevia normeja ja ovat niiden mukaisesti hyväksytyjä.

liittymistä yksinomaisten tai pääasiallisen toimipaikan mukaiseen asianajajaliittoon (*Colegio de Abogados*), jotta henkilö voisi harjoittaa toimintaa koko valtion alueella.

Palkkiot ammatinharjoittamisesta maksetaan suoritettujen palvelujen perusteella kiinteänä, toistuvana tai tuntiperusteisena korvauksena. Asiakas ja asianajaja voivat sopia vapaasti palkkion suuruudesta, kunhan ammattieettisiä normeja noudatetaan eikä sopimus johda vilpilliseen kilpailuun.

Lisätietoja [Espanjan asianajajien yleisneuvoston](#) verkkosivulla.

Oikeudelliset tietokannat

Lainsäädännön alalla: [Espanjan valtion virallinen lehti](#).

Oikeustieteen alalla: [Tuomioistuinasiakirjoista vastaava virasto](#).

Onko oikeudellisten tietokantojen käyttö ilmaista?

Kyllä, tietokantojen käyttö on maksutonta.

Oikeudelliset neuvonantajat

Ks. kohta "Asianajajat".

Notaarit

Organisaatio ja tehtävät

Notaarilla on kaksi toisistaan erottamatonta roolia: hän on virkamies ja oikeusalan ammattilainen, joka hoitaa ennen kaikkea julkista tointaa, jossa hän vahvistaa oikeustoimia ja muita virallisia asiakirjoja. Hän laatii niitä osapuolten toiveiden mukaisesti, tulkitsee lainsäädäntöä ja ilmoittaa, mitä vaikutuksia asiakirjoilla on.

Notaarin rooli valtion virkamiehenä tarkoittaa, että notaarin vahvistamalla ja todistamalla asiakirjoilla (viralliset asiakirjat (*escrituras publicas*), kaupalliset sopimukset (*pólizas mercantiles*) tai todistajanlausunnot (*testimonios*) on asiakirjan luonteesta riippuen erityisiä menettelyihin liittyviä tai muita vaikutuksia. Espanjassa on säädetty tiukasti kaikista notaarin rooliin liittyvistä seikoista (notaarin nimittää oikeusministeri, notaariksi pääsee kilpailun kautta, notaarien määrä on rajoitettu, palkkio määräytyy hallituksen vahvistaman taulukon mukaisesti, eläkkeelle siirtyminen, kurinpitomenettely). Notaari voi edetä urallaan joko virkaiän perusteella tai oikeusministeriön järjestämien notaarikilpailujen kautta.

Ainoastaan henkilöt, joilla on (vanha tai uusi, ylempi tai alempi) tutkinto oikeustieteessä, voivat osallistua kilpailuihin päästäkseen liittymään notaareihin (*Cuerpo de Notarios*).

Kullakin itsehallintoalueella on oma notaariliittonsa. Liitot puolestaan kuuluvat notaarien yleisneuvostoon (*Consejo general del Notariado*), jolle valtiovalta on uskonut eräitä ammatinharjoittamisen valvontaan liittyviä tehtäviä.

Notaarit ovat hierarkkisesti suoraan oikeusministeriön alaisia rekisteri- ja notariaattihallituksen (*Dirección General de los Registros y del Notariado*) kautta, joka vastaa notariaattien tarkastuksesta ja valvonnasta.

Lisätietoja Espanjan notaarien yleisneuvoston verkkosivulla [www.notariado.org](#)

Muut oikeusalan ammatit

Rekisterinpitäjät

Kiinteistö- ja kaupparekisterit ja irtaimen omaisuuden rekisteri ovat oikeudellisia rekistereitä, joiden tehtävänä on julkaista tietyt oikeudet, asiakirjat tai teot, joilla on kaikkia koskevia oikeusvaikutuksia (*erga omnes*), minkä ansiosta niiden voidaan katsoa täyttävän legitimiuden, oikeellisuuden, paikkansapitävyyden ja eheyden periaatteet. Näin ei tarvita muunlaisia omistusoikeuden takeita tai vakuuksia tekijänoikeuksien varmistamiseksi. Rekisterit muodostavat turvallisen ja taloudellisen järjestelmän, koska rekisteröintimaksu suoritetaan kerran ja se on heti voimassa pysyvästi.

Kiinteistö- ja kaupparekisterien ja irtaimen omaisuuden rekisterin pitäjät (*Registradores*) ovat valtion virkamiehiä, joiden tehtävänä on kiinteistö- ja kaupparekisterien ja irtaimen omaisuuden rekisterin pitäminen Espanjassa. He ovat virkamiehiä ja oikeusalan ammattilaisia. Heidän vastuullaan on hoitaa julkisia tehtäviä, joista on säädetty laissa, varsinkin kiinnitystä koskevassa lainsäädännössä ja kauppa- ja hallintolainsäädännössä. He ovat kiinnitystä koskevan lain (*Ley Hipotecaria*) mukaisesti virkamiehiä, minkä ansiosta he harjoittavat myös hallintolailla heille myönnettyjä valtuuksia.

Valtio määrää rekisterinpitäjien ammattiin pääsystä, lukumäärästä, palkkauksesta, kurinpitomenettelystä ja eläkkeelle siirtymisestä. Rekisterinpitäjäksi haluavilla on oltava (vanha tai uusi, ylempi tai alempi) tutkinto oikeustieteessä voidakseen osallistua hallituksen järjestämään kilpailuun.

Rekisterinpitäjän palkkio määräytyy hallituksen hyväksymän taulukon mukaisesti.

Kiinteistö- ja kaupparekisterien ja irtaimen omaisuuden rekisterien pitäjät kuuluvat Espanjan rekisterinpitäjien kansalliseen liittoon (*Colegio Nacional de Registradores de España*), jolle valtiolta on uskonut eräitä ammatinharjoittamisen valvontaan liittyviä tehtäviä.

He ovat lisäksi hierarkkisesti oikeusministeriön alaisia rekisteri- ja notariaattihallituksen (*Dirección General de los Registros y del Notariado*) kautta, joka vastaa rekisterien tarkastuksesta ja valvonnasta.

Rekisterinpitäjän tehtäviin kuuluu rekisteröitävien asiakirjojen tarkastaminen ja hyväksyminen, yleisön neuvominen rekisteriasioissa sekä kirjattujen tietojen julkistaminen valvoen tarvittaessa, että tietoa hakevilla henkilöillä on siihen laillinen oikeus, ja suojaten asianmukaisesti arkaluonteisia tietoja.

Lisätietoa [Espanjan kiinteistö- ja kaupparekisterien ja irtaimen omaisuuden rekisterin pitäjien liiton](#) verkkosivulla.

Oikeudenkäyntiavustajat

Oikeudenkäyntiavustajat (*Procuradores*) ajavat asianosaisten oikeuksia ja etuja tuomioistuimissa heille myönnetyn valtuutuksen nojalla ja varmistavat asianosaisten ja tuomioistuinten välisen viestinnän luotettavuuden sekä hoitavat muita oikeuslaitoksen heille uskomia tehtäviä.

Rekisterinpitäjällä on tehtäviensä hoitamiseksi oltava oikeudenkäyntiavustajan (*Procurador*) pätevyys tai *Procurador de los tribunales* ammattinimikkeen antama pätevyys (tähän jälkimmäiseen sovelletaan 30.10.2006 annettua lakia 34/2006, joka koskee pääsyy asianajajan ja oikeudenkäyntiavustajan ammattiin tuomioistuimissa). Hänen on myös hakeuduttava oikeudenkäyntiavustajien liiton (*Colegio de Procuradores*) jäseneksi, asetettava vakuus ja vannottava vala tai annettava vakuutus.

Oikeudenkäyntiavustajat kuuluvat oikeudenkäyntiavustajien liittoon. Liiton hallitus valvoo, että liiton jäsenet hoitavat tehtäviään asianmukaisesti ja tehokkaasti.

Palveluista maksetaan oikeusministeriön ennalta vahvistamien maksujärjestelmien mukaisesti.

Lisätietoja [Espanjan oikeudenkäyntiavustajien yleisneuvoston](#) verkkosivulla.

Työsuhdeneuvojat

Työsuhdeneuvoja (*Graduado Social*) on työelämään liittyvien kysymysten asiantuntija. Hän on erikoistunut kaikenlaisiin työoikeuteen ja sosiaaliturvaan liittyviin kysymyksiin ja voi osallistua niitä koskeviin menettelyihin tuomioistuimissa.

Työsuhdeneuvoja voi osallistua menettelyihin tuomioistuimissa korkeimpaan oikeuteen asti sekä valittaa päätöksistä (*Recurso de Suplicación*).

Muutoksenhaku (*Recurso de Casación*) edellyttää myös asianajajan läsnäoloa.

Espanjassa on yli 25 000 työsuhdeneuvojaa, jotka tarjoavat neuvontaa niin yrityksille kuin työntekijöillekin.

Linkkejä

[Espanjan oikeusministeriö \(Ministerio de Justicia de España\)](#)

[Espanjan yleinen oikeusneuvosto \(Consejo General del Poder Judicial de España\)](#)

[Espanjan syyttäjälaitos \(Ministerio Fiscal de España\)](#)

[Espanjan tuomioistuimen kirjajien kansallinen liitto \(Ilustre Colegio Nacional de Secretarios Judiciales de España\)](#)

[Espanjan asianajajien yleisneuvosto \(Consejo General de la Abogacía Española\)](#)

[Espanjan oikeudenkäyntiavustajien yleisneuvosto \(Consejo General de Procuradores de España\)](#)

[Espanjan notaarien yleisneuvosto \(Consejo General del Notariado de España\)](#)

[Espanjan kiinteistö- ja kaupparekisterinpitäjien liitto \(Colegio de Registradores de la Propiedad y Mercantil de España\)](#)

[Espanjan työsuhdeneuvojien liittojen yleisneuvosto \(Consejo General de Colegios Profesionales de Graduados Sociales de España\)](#)

Päivitetty viimeksi: 26/02/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä

suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [en](#)

Oikeudelliset ammatit - Ranska

Tässä osassa on tietoa oikeusalan ammateista.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Tuomarit ja syyttäjät

Organisaatio

Ranskassa ilmaisu *magistrat* viittaa sekä tuomareihin (*magistrat du siège*) että syyttäjiin (*magistrat du parquet*). Nimitykset juontuvat siitä, että tuomarit yleensä istuvat oikeussalissa, kun taas syyttäjät esiintyvät seisten.

Tuomarit ratkaisevat heille esitettyjä **riita-asioita**, kun taas syyttäjien tehtävänä on **puolustaa yhteiskunnan etua ja valvoa lakien noudattamista**. Tuomarien ja syyttäjien asemaa säännellään 22. joulukuuta 1958 annetulla hallituksen määräyksellä N:o 58-1270, sellaisena kuin se on muutettuna tuomarien ja syyttäjien oikeudellista asemaa koskevaksi orgaaniseksi laiksi. Näiden säännösten mukaisesti on noudatettava näiden oikeusalan ammattien yhtenäisyyden periaatetta (1 §), mikä tarkoittaa sitä, että sama henkilö voi virkauransa aikana toimia sekä tuomarina että syyttäjänä. Periaate on vahvistettu 11. elokuuta 1993 annetulla perustuslakituomioistuimen (*Conseil constitutionnel*) päätöksellä. Tuomarit ja syyttäjät ovat oikeusviranomaisia, joiden tehtävänä on perustuslain 66 §:n nojalla valvoa yksilön vapauksien toteutumista. Tuomarien ja syyttäjien asemat eroavat toisistaan monin tavoin sikäli, että tuomareilla ei ole hierarkkista esimestä eikä heitä voi erottaa virasta, eli heitä ei voida siirtää toiseen tehtävään ilman heidän suostumustaan. Myös nimitysedellytykset ovat erilaiset:

tuomarit nimitetään tehtävänsä korkeimman tuomarineuvoston puoltavan lausunnon perusteella, minkä lisäksi kassaatiotuomioistuimen tuomarit, muutoksenhaku- ja tuomioistuimen ensimmäiset puheenjohtajat ja tuomioistuimen puheenjohtajat nimitetään tuomarineuvoston ehdotuksesta. Tuomarineuvosto käyttää kaikkiin tuomareihin nähden kurinpitovaltaa. Syyttäjät puolestaan nimitetään korkeimman tuomarineuvoston yksinkertaisen lausunnon perusteella. Nimityksiä koskevat ehdotukset tekee oikeusministeri, joka myös käyttää kurinpitovaltaa.

Tuomarit ja syyttäjät otetaan **oikeuslaitoksen palvelukseen useimmiten virkakilpailun kautta**. Ensimmäiseen virkakilpailuun voivat osallistua hakijat, jotka ovat suorittaneet oikeustieteen maisterintutkinnon, mikä edellyttää ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen vähintään neljän vuoden opiskelua (= Master). Kilpailun läpäisseet hakijat nimitetään oikeuslaitokseen avustajiksi (*auditeur de justice*), minkä jälkeen nämä tulevat tuomarit ja syyttäjät saavat saman koulutuksen erityisessä oppilaitoksessa (*Ecole nationale de la magistrature*, ENM). Tuomari tai syyttäjä voidaan myös nimittää näihin tehtäviin suoraan. ENM:ssä suoritettua koulutuksen jälkeen uudet tuomarit ja syyttäjät nimitetään jonkin tuomioistuimen palvelukseen.

Tuomioistuinten ylimmät virkamiehet (tuomioistuimen puheenjohtaja ja pääsyyttäjä) hoitavat oikeudellisten tehtäviensä ohella myös hallinnollisia tehtäviä (he mm. määräävät oikeudenistuntojen päivämäärät).

Vuoden 2018 alussa Ranskassa oli **8 412 tuomaria ja syyttäjää**, joista 7 881 toimi oikeuslaitoksen palveluksessa.

Korkein tuomarineuvosto

Korkeimmasta tuomarineuvostosta (*Conseil supérieur de la magistrature*) säädetään **perustuslain 65 §:ssä**. Korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoa ja tehtävänimikkeitä muutettiin 23. heinäkuuta 2008 annetulla perustuslain tasoisella lailla, jonka mukaan myös yksityiset oikeussubjektit voivat kääntyä tuomarineuvoston puoleen. Tasavallan presidentti ei enää kuulu korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoon.

Toimivalta käsitellä tuomareita koskevia asioita kuuluu korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanolle, jonka puheenjohtajana toimii kassaatiotuomioistuimen presidentti. Tähän kokoonpanoon kuuluu lisäksi viisi tuomaria ja yksi syyttäjä, yksi Ranskan korkeimman hallinto-oikeuden (*Conseil d'Etat*) nimeämä neuvonantaja, yksi asianajaja sekä kuusi muuta pätevää jäsentä, jotka eivät saa olla parlamentin, oikeuslaitoksen eivätkä minkään hallintoelimen palveluksessa. Tasavallan presidentti, kansalliskokouksen puhemies ja senaatin puhemies nimeävät kukin kaksi näistä jäsenistä.

Toimivalta käsitellä syyttäjiä koskevia asioita kuuluu korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanolle, jonka puheenjohtajana toimii kassaatiotuomioistuimen *procureur général* (vastaa lähinnä Suomen valtakunnansyyttäjää). Tähän kokoonpanoon kuuluu lisäksi viisi syyttäjää ja yksi tuomari sekä edellä mainitut korkeimman hallinto-oikeuden edustaja, asianajaja ja kuusi muuta pätevää jäsentä.

Se korkeimman tuomarineuvoston kokoonpano, jolla on toimivalta käsitellä tuomareita koskevia asioita, tekee ehdotukset tuomarien nimittämiseksi kassaatiotuomioistuimeen, muutoksenhaku- ja tuomioistuimen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi ja alioikeuksien (*tribunal de grande instance*) puheenjohtajaksi. Muut tuomarit nimitetään tuomarineuvoston **puoltavan lausunnon** perusteella.

Sama korkeimman tuomarineuvoston kokoonpano toimii myös kurinpitolautakuntana (*conseil de discipline*) tuomareita koskevissa asioissa. Tällöin siihen kuuluu lisäksi se tuomari, joka kuuluu syyttäjiä koskevia asioita käsittelevään korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoon.

Syyttäjiä koskevia asioita käsittelevä korkeimman tuomarineuvoston kokoonpano antaa lausuntonsa syyttäjien nimittämisestä. Sama kokoonpano antaa lausuntonsa myös syyttäjiä koskevista kurinpidollisista seuraamuksista. Tällöin siihen kuuluu perustuslain 65 §:n kolmannessa momentissa tarkoitettujen jäsenten lisäksi myös se syyttäjä, joka kuuluu tuomareita koskevia asioita käsittelevään korkeimman tuomarineuvoston kokoonpanoon.

Syyttäjälaitos

Organisaatio

Syyttäjälaitosta (*ministère public*) edustavat **syyttäjät**, joiden tehtävänä on edustaa yhteiskuntaa ja puolustaa sen etua valvomalla, että lainsäädäntöä noudatetaan.

Lukuun ottamatta kassaatiotuomioistuimen (*Cour de cassation*) yhteydessä toimivaa valtakunnansyyttäjää (*procureur général*), joka on erikoistapaus, syyttäjän toimi on järjestetty Ranskassa hierarkkisen pyramidirakenteen muotoon. Organisaatiota johtaa «oikeusministeri (*Garde des Sceaux*)».

Rikosprosessilain 30 §:ssä säädetään, että oikeusministeri toteuttaa hallituksen määrittämää syyttäjälaitoksen toimintalinjaa rikosasioissa. Oikeusministeri valvoo, että tätä linjaa noudatetaan yhdenmukaisesti koko maassa. Tätä varten hän antaa syyttäjille toimintalinjaa rikosasioissa koskevia yleisiä ohjeita.

Jokaisen **alioikeuden** yhteydessä toimii **pääsyyttäjä** (*procureur de la République*). Hänen alaisuudessaan työskentelevät apulais- ja varasyyttäjät ja kaikkien edellä mainittujen sijaiset. Pääsyyttäjä jakaa työtehtävät alaisilleen. Pääsyyttäjä itse toimii *procureur généralin* valvonnassa ja tämän johdolla.

Hierarkkista organisaatiota lukuun ottamatta syyttäjälaitos on **jakamaton**, mikä tarkoittaa, että sijaisena toimiva syyttäjä ei tarvitse esimieheltään erillistä valtuutusta toimenpiteiden toteuttamiseen, ja kaikki hänen toimenpiteensä velvoittavat koko syyttäjälaitosta.

Tehtävät

Syyttäjien tehtävät liittyvät olennaisilta osiltaan **rikosoikeuteen**. Syyttäjät johtavat **rikostutkintaa** ja laativat kaikki rikosten tutkintaa varten tarvittavat asiakirjat tai pyytävät asianomaisia tahoja laatimaan ne. Lisäksi syyttäjä arvioi, onko rikosoikeudellisissa asioissa tarpeen aloittaa tutkinta (rikostutkinnan aloittaminen, asian siirtäminen toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai asian käsittelyn lopettaminen). Syyttäjän velvollisuus on osallistua asian käsittelyyn tuomioistuimessa esittämällä suullisia havaintoja (tosiseikoista, epäillyn henkilöstä ja seuraamuksesta) sen mukaan, mitä hän katsoo asianmukaisen oikeudenhoidon edellyttävän. Lisäksi syyttäjän tehtäviin kuuluu seuraamusten täytäntöönpano.

Syyttäjän tehtävänä on myös **suojella vaarassa olevia alaikäisiä**, minkä lisäksi hänellä on eräitä siviilioikeudellisia tehtäviä, jotka liittyvät mm. henkilön oikeudelliseen asemaan (esim. siviilissäädyn muutokset), sekä tiettyjä hallinto-oikeuteen (esim. anniskelu-, julkaisu- ja kotimyyntiluvat) ja kauppoikeuteen (esim. maksukyvyyttömyysmenettely) liittyviä tehtäviä.

Tuomarien asemaa ja tehtäviä käsitellään lähemmin yleisten tuomioistuinten yhteydessä.

Maalikkotuomarit

Väliaikaiset tuomarit

Oikeuden lähentämiseksi kansalaisiin kuka tahansa kansalaisyhteiskunnan henkilö voidaan kutsua oikeuslaitoksen palvelukseen nk. väliaikaiseksi tuomariksi (*magistrat exerçant à titre temporaire*, MTT) 22. joulukuuta 1958 annetun hallituksen määräyksen N:o 58-1270, sellaisena kuin se on muutettuna tuomarien ja syyttäjien oikeudellista asemaa koskevaksi organiseksi laiksi, 41-10 §:n ja sitä seuraavien pykälien nojalla.

Väliaikainen tuomari voi toimia tuomarina alioikeudessa, poliisituomioistuimessa ja/tai alioikeuden lautakuntien lisäjäsenenä väliaikaisesti ja jatkaa samalla oman ammattinsa harjoittamista, jos se sopii yhteen lainkäyttötehtävien kanssa.

Väliaikaisten tuomarien määrän viimeaikainen lisääntyminen liittyy suoraan 9. syyskuuta 2002 annetussa laissa säädettyjen paikallistuomareiden (*juge de proximité*) tilanteeseen: heidän tehtäviensä lopullisesta lakkauttamisesta säädettiin 2000-luvun oikeuslaitoksen nykyaikaistamisesta 18. marraskuuta 2016 annetun lain N:o 2016-1547 15 §:ssä ja 28. huhtikuuta 2017 annetussa asetuksessa N:o 2017-683.

Paikallistuomareiden ja väliaikaisten tuomarien tehtävät on yhdistetty 8. elokuuta 2016 annetulla organisaation lailla N:o 2016-1090, joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 2017.

Väliaikaisia tuomareita palkataan jatkuvasti hakemusten ja virkauran perusteella (virkakilpailun sijasta).

Väliaikaisen tuomarin tehtävään liittyvät edellytykset

Ranskan kansalaisuus, 35–75 vuoden ikä, täydet kansalaisoikeudet, hyvä maine, kansallisten lakisääteisten palveluvelvoitteiden suorittaminen ja työtehtävien hoitamiseen tarvittavat fyysiset valmiudet, mahdollisesta vammaisuudesta johtuvien haittojen kompensointi huomioon ottaen.

Hakijan on lisäksi täytettävä yksi seuraavista ehtoista:

hänellä on oltava päättötutkinto vähintään neljä vuotta kestävästä korkeasta-asteen opinnoista (tai vähintään samanarvoiseksi tunnustettu pätevyys) ja todistettavasti vähintään seitsemän (7) vuoden ammatillinen kokemus, joka antaa erityisesti pätevyyden lainkäyttötehtävien hoitamiseen hänen on oltava tuomioistuimen kirjaamon johtaja* ja hänellä on oltava todistettavasti seitsemän (7) vuoden kokemus tästä ammatista hänen on oltava oikeusministeriön** palkkaluokan A virkailija ja hänellä on oltava todistettavasti vähintään seitsemän (7) vuoden kokemus kyseisestä tehtävästä

hänen on oltava laissa tai asetuksessa säädetyn tai ammattinimikkeeltään suojatun oikeudellisen tai oikeuslaitoksen vapaan ammatin (entinen) harjoittaja ja hänen on oltava todistettavasti vähintään viiden vuoden kokemus kyseisestä ammatista.

Väliaikaisen tuomarin oikeudellinen asema

Korkeimman tuomarineuvoston tuomarinimityksistä vastaava kokoonpano antaa lausunnon oikeusministerin ehdottamista hakijoista.

Tasavallan presidentin asetuksella nimitettävä väliaikainen tuomari on oikeudelliselta asemaltaan tuomarikunnan jäsen.

Hänet nimitetään viiden vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia kerran. Hän ei voi harjoittaa tehtäviään yli 75 vuoden ikäisenä.

Väliaikainen tuomari voi harjoittaa myös muuta ammatti toimintaa samaan aikaan lainkäyttötehtävien kanssa, joskin hakulomakkeessa luettelaa tiettyjä yhteensopimattomia ammatteja.

Väliaikaisen tuomarin tuomiovalta

Väliaikaisen tuomarin tuomiovaltaan kuuluvat seuraavat asiat:

alioikeudessa väliaikainen tuomari on toimivaltainen käsittelemään siviili- ja rikosoikeudellisia riita-asioita lautakuntien lisäjäseneä. Hänet voidaan määrätä vahvistamaan seuraamukset, joista syyttäjät ja syytetty ovat sopineet ilman oikeudenkäyntiä (*composition pénale*), enintään kolmasosassa kyseisen yksikön tehtävistä. Väliaikainen tuomari voi lisäksi toimia poliisituomioistuimen (*tribunal de police*) tuomarina ja tutkia rajoitetusti neljän alimman luokan rikkomuksia sekä viidennen luokan rikkomuksia, jotka kuuluvat kiinteämääräisen sakkomenettelyn piiriin, sekä käsitellä edellä mainittuihin rikkomuksiin liittyviä rikosoikeudellisia määräyksiä.

alioikeudessa hän tutkii siviilioikeudellisia riita-asioita enintään kolmasosassa kyseisen tuomioistuimen tehtävistä.

Väliaikaisen tuomarin koulutus

Väliaikainen tuomari käy 10 päivää kestävästä teoriakurssin erityisessä oikeusalan oppilaitoksessa (*Ecole nationale de la magistrature*).

Hänen on suoritettava korkeimman tuomarineuvoston päätöksen mukaan 40–80 päivän tuomioistuinharjoittelu kuuden kuukauden kuluessa, tai 40 päivän valmistava koulutus tuomioistuimessa; koulutusta voidaan vain erittäin poikkeuksellisissa tapauksissa lyhentää hakijan ammatillisen kokemuksen perusteella.

Väliaikaisen tuomarin palkkio

Väliaikaisen tuomarin palkkio on tehtäväkohtainen ja perustuu suoritettuihin tehtäviin.

Tehtäväkohtainen kiinteä taksa on 106,28 euroa brutto (viranhaltijoiden indeksi 1.2.2017), ja tehtävien enimmäismäärä on 300 tehtävää vuodessa.

Väliaikainen tuomari ei saa korvausta matkakustannuksista asuin- ja virkapaikan välillä.

Työtuomioistuinten jäsenet (*conseillers prud'hommes*)

Vuonna 1806 perustettu työtuomioistuin on ensimmäisen asteen tuomioistuin, joka on erikoistunut palkansaajien tai oppisopimuskoulutettavien ja heidän työnantajien välisen, työ- tai oppisopimusta koskevien henkilökohtaisten riitojen ratkaisuun. Työtuomioistuinten jäsenet ovat työelämän edustajia.

Työtuomioistuimen perusta on ajatuksessa, että työsuhte edellyttää erityisestä ja monitahoisesta luonteestaan johtuen tutkijaksi tuomarin, jolla on riittävä kokemus tällaisesta suhteesta niin työntekijöiden kuin työnantajienkin puolelta.

Työtuomioistuinten kokoonpano perustuu tämän vuoksi pariteettiperiaatteeseen. Sen jäsenet edustavat joko palkansaajia tai työnantajia ja jakautuvat viiteen osastoon (teollisuus, kauppa, maatalous, eri toimialat ja johtotehtävät).

Ranskassa ja siihen kuuluvilla merentakaisilla alueilla on 210 työtuomioistuinta (*conseil de prud'hommes*), joiden 14 512 jäsentä käsittelevät noin 142 500 juttua vuodessa.

Heidän tehtävänä on ensisijaisesti sovittelua osapuolten väliset riidat tai, jollei tämä onnistu, ratkaista ne.

Valintatapa

Vuodesta 1979 alkaen työtuomioistuinten jäsenet valittiin viideksi vuodeksi kerrallaan yleisillä välittömällä vaaleilla. Koska äänestysprosentti ja sitä kautta työtuomioistuinten legitimiys on laskenut, on etsitty uusia työtuomioistuinten jäsenten valintatapoja.

Esimerkiksi 31. maaliskuuta 2016 annetussa määräyksessä (*ordonnance*) N:o 2016-388, jossa vahvistettiin työtuomioistuimen erityislaatu, korvattiin sen jäsenten suora vaali nimitämällä palkansaajien ammattijärjestöjen tai työnantajien ammattialajärjestöjen ehdotuksesta järjestöjen edustuksellisuuden perusteella.

Työtuomioistuinten kokoonpano vaihtuu nykyään neljän vuoden välein. Työtuomioistuinten jäsenet nimitetään oikeus- ja työministerien yhteisellä määräyksellä. Toimikauden aikana vapautuvat paikat julkaistaan täydennysnimitysmenettelyssä ja täytetään saman periaatteen mukaan kuin koko toimikautta koskevassa nimitysmenettelyssä.

Jäsenten koulutus

Taloudellisten mahdollisuuksien kasvusta, elinkeinotoiminnasta ja yhdenvertaisuudesta 6. elokuuta 2015 annetulla lailla N:o 2015-990 on pyritty vahvistamaan työtuomioistuinten jäsenten ammattitaitoa pakollisen peruskoulutuksen ja jatkokoulutuksen avulla.

Työtuomioistuinten jäsenet saavat näin ollen oikeudellisen tehtävänsä edellyttämän pakollisen peruskoulutuksen ja lisäksi jatkokoulutusta.

Peruskoulutus on yhteinen työtuomioistuinten työnantaja- ja työntekijäjäseneille. ENM:n järjestämä ja antama koulutus koostuu useista teoria- ja käytäntömoduuleista, joiden kokonaiskesto on viisi päivää. Jollei työtuomioistuimen jäsen suorita pakollista peruskoulutusta 15 kuukauden kuluessa nimitystään seuraavan toisen kuukauden alusta, hänen katsotaan eronneen.

Lisäksi jäsenet saavat nelivuotisen toimikautensa aikana jatkokoulutusta kuuden viikon ajan. Koulutuksen järjestämisestä vastaa työministeriö.

Ammattietiikka

Työtuomioistuinten jäsenet vannovat valan. Heitä velvoittavat tuomarin tehtävään liittyvät ammattieettiset periaatteet eli riippumattomuus, puolueettomuus, arvokkuus ja koskemattomuus, ja heidän on käytäyttyävä niin, ettei näiltä osin synny epäilyjä. Asioiden käsittelyssä on lisäksi noudatettava luottamuksellisuutta.

Taloudellisten mahdollisuuksien kasvusta, elinkeinotoiminnasta ja yhdenvertaisuudesta 6. elokuuta 2015 annetun lain N:o 2015-990 nojalla työtuomioistuimen jäsenten ammattietiikasta ja kurinpidosta 28. joulukuuta 2016 annetussa asetuksessa N:o 2016-1948 lisättiin Ranskan työolainsäädäntöön (*code du travail*) säännös R. 1431-3-1 §, jossa työtuomioistuimen jäsenten korkeimman neuvoston (*Conseil supérieur de la prud'homie*) tehtäväksi annetaan laatia työtuomioistuimen jäsenten ammattieettiset säännöt, jotka on julkaistava.

Edellä mainittu korkein neuvosto vahvisti ammattieettiset säännöt 26. tammikuuta 2018.

Oikeudellinen asema

Työelämässä olevat palkansaajajäsenet ovat asemaltaan suojattuja: heidän irtisanomisensa on kiellettyä ilman työsuojeluviranomaisen ennakkolupaa ja heillä on lupa olla poissa töistä työtehtäviensä puitteissa.

Poissaolot rinnastetaan teholliseen työaikaan, joten työnantaja maksaa niistä ja ne kuuluvat sosiaaliturvan piiriin. Työtuomioistuimen tehtäviin osallistuminen työaikana ei siis alenna palkkaa eikä siihen liittyviä etuuksia. Valtio korvaa palkan työnantajalle.

Työnantaja ja palkansaaja edustavat työtuomioistuimen jäsenet, jotka eivät kuulu edellä mainittuun ryhmään (työnhakijat, eläkeläiset, työaikansa ulkopuolella tehtäväänsä hoitavat työtuomioistuimen jäsenet), saavat tuntipalkkaa, jonka suuruus vahvistetaan asetuksella.

Myös heidän matkakustannuksensa voidaan korvata.

Kauppatuomioistuinten tuomarit

Ensimmäisen asteen kauppatuomioistumia on Ranskassa 134 (Alsace-Mosellen alueella kauppa-oikeudelliset riita-asiat kuitenkin ratkaistaan alioikeuden jaostossa paikallisen lain erioikeudella), minkä lisäksi Ranskaan kuuluvilla merentakaisilla alueilla on yhdeksän tuomioistuinta, joissa käsitellään myös muita kuin kauppa-oikeudellisia asioita.

Kauppatuomioistuimilla on toimivalta ratkaista elinkeinonharjoittajien keskinäiset ja elinkeinonharjoittajien ja liikeyritysten väliset riita-asiat sekä liiketoimia koskevat riita-asiat.

Näiden tuomioistuinten tuomarit ovat elinkeinonharjoittajia ja yritysten johtajia. Tämän johdosta heillä on taloudellisen ja kaupallisen alan ammatillista kokemusta.

Kauppatuomioistuinten tuomareita on nykyisin yli 3 400.

Heidät valitaan vuosittain järjestettävissä kaksivaiheisissa vaaleissa, jossa äänioikeus on ammattialan edustajilla.

Ensimmäinen toimikausi kestää kaksi vuotta. Sen jälkeen heidät voidaan nimittää uudelleen neljäksi vuodeksi samaan tai toiseen kauppatuomioistuimeen.

Perättäisten toimikausien määrä on rajattu neljään lukuun ottamatta istuvaa puheenjohtajaa, joka voidaan valita viidenneksi kaudeksi pelkäksi tuomioistuimen jäseneksi.

He vannovat valan, ja heillä on samat ammattieettiset velvollisuudet kuin tuomareilla.

Heille ei makseta palkkiota tuomarin tehtävästä. Heidän sitoutumisensa edellyttää käytettävissä olevista ja erityisesti henkilökohtaista panostusta tehtävän hoitoon, muun muassa välttämättömän perus- ja jatkokoulutuksen muodossa.

Kauppatuomioistuinten tuomareiden asemaa uudistettiin merkittävästi 2000-luvun oikeuslaitoksen nykyaikaistamisesta 18. marraskuuta 2016 annetussa laissa N:o 2016-1547. Siinä uudistettiin muun muassa tuomareiden ammattietiikkaa ja kurinpitomenettelyjä koskevia säännöksiä ja vahvistettiin tehtävän ammattimaisuutta ottamalla käyttöön pakollinen perus- ja jatkokoulutus, jonka ENM järjestää.

Sosiaaliturva-asioiden alioikeuksien jäsenet

Sosiaaliturva-asioiden alioikeuksien (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) jäsenet nimittää tähän tehtävään kolmeksi vuodeksi kyseisen tuomiopiirin muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja listalta, jonka nuorisosta, urheilusta ja yhteiskunnallisesta yhteenkuuluvuudesta vastaava aluejohtaja laatii suurimpien ammattijärjestöjen ehdotuksen pohjalta.

2000-luvun oikeuslaitoksen nykyaikaistamisesta 18. marraskuuta 2016 annetussa laissa N:o 2016-1547 säädettiin sosiaaliturva-asioiden alioikeuksien lakkauttamisesta ja niiden asioiden siirtämisestä 1erikseen nimetyille alioikeuksille 1. tammikuuta 2019 alkaen. Näissä alioikeuksissa toimii myös maallikkojäseniä.

Työkyvyttömyyttä koskevia riita-asioita käsittelevien tuomioistuinten jäsenet

Työkyvyttömyyttä koskevia riita-asioita käsittelevien tuomioistuinten (*tribunal du contentieux de l'incapacité*) jäsenet nimittää tähän tehtävään kolmeksi vuodeksi kyseisen tuomiopiirin muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja listalta, jonka nuorisosta, urheilusta ja yhteiskunnallisesta yhteenkuuluvuudesta vastaava aluejohtaja laatii suurimpien ammattijärjestöjen ehdotuksen pohjalta.

2000-luvun oikeuslaitoksen nykyaikaistamisesta 18. marraskuuta 2016 annetussa laissa N:o 2016-1547 säädettiin työkyvyttömyyskiistoja käsittelevien tuomioistuinten lakkauttamisesta ja niiden asioiden siirtämisestä erikseen nimetyille alioikeuksille 1. tammikuuta 2019 alkaen. Näissä alioikeuksissa toimii myös maallikkojäseniä.

Sosiaaliasiota käsittelevän alioikeuden kokoonpanon maallikkojäsenet

Maallikkojäsenet toimivat 1. tammikuuta 2019 alkaen erityisesti sosiaaliturvaa ja sosiaalipua koskevia riitoja käsittelevien alioikeuksien kokoonpanoissa. Muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja nimittää heidät tehtävään kolmeksi vuodeksi alioikeuden puheenjohtajan lausunnon perusteella listalta, jonka prefekti (maaherra) laatii kunkin tuomiopiirin ammattijärjestöjen ehdotuksen pohjalta niiden jäsenmäärän perusteella.

Ehdokkaiden on oltava Ranskan kansalaisia ja vähintään 23-vuotiaita, heidän on täytettävä valamiehiä koskevat soveltuvuusehdot, heillä ei saa olla tiettyjä maatalous- ja merikalastuslaissa ja sosiaaliturvalaissa säädetyjä tuomioita eivätkä he saa olla sosiaaliturvalaitoksen tai keskinäisen vakuutusyhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäseniä. Heidän tehtävänsä ovat sovittavissa yhteen työtuomioistuimen jäsenten tehtävien kanssa.

Nuorisotuomioistuinten jäsenet

Nuorisotuomioistuinten jäsenet nimitetään tehtäväänsä neljäksi vuodeksi oikeusministerin toimesta listalta, jonka laatii sen muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja, jonka alaisuuteen kyseinen nuorisotuomioistuin kuuluu.

Nuorisotuomioistuinten maallikkojäseniksi hakevien ehdokkaiden on oltava Ranskan kansalaisia ja vähintään 30-vuotiaita ja heidän on oltava missä tahansa ominaisuudessa kiinnostuneita nuorisoa koskevista kysymyksistä.

Maatuomioistuinten jäsenet

Muutoksenhakutuomioistuimen ensimmäinen puheenjohtaja nimittää maatuomioistuinten jäsenet kuudeksi vuodeksi listalta, jonka prefekti laatii kunkin tuomiopiirin ammattijärjestöjen tai maanomistajien järjestöjen ehdotuksen pohjalta niiden jäsenmäärän perusteella.

Jäsenet ovat joko vuokranantajia, jotka eivät itse ole vuokralaisia (*baillieurs non preneurs*), ja vuokralaisia, jotka eivät itse ole vuokranantajia (*preneurs non baillieurs*). He jakautuvat tarvittaessa kahteen jaostoon, joista toinen muodostuu maatilojen vuokranantajista ja vuokralaisista, toinen osuusviljelyä harjoittavista vuokranantajista ja vuokralaisista.

Maatuomioistuimen jäseniksi pyrkivien ehdokkaiden on oltava Ranskan kansalaisia ja vähintään 26-vuotiaita, heillä on oltava täydet kansalais- ja ammatinharjoittamisoikeudet ja heidän on täytyntä toimia vähintään viiden vuoden ajan maatilalla tai osuusviljelmän vuokranantajana tai vuokralaisena.

Tuomioistuimen kirjaajat

Tuomioistuimen kirjaaja (*greffier*) on eräänlainen oikeusprosessin teknikko, joka avustaa tuomaria oikeudenkäyttöön liittyvien asiakirjojen käsittelyssä. Hänen tehtävänä on todistaa oikeaksi ja varmentaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat silloin kun laissa niin säädetään.

Kirjaaja tekee yhteistyötä sekä tuomarin että syyttäjän kanssa avustamalla näitä asiakirjakansioiden laatimisessa ja oikeudellisten tutkimusten suorittamisessa. Kirjaaja laatii päätösten ja haastehakemusten luonnoksia tuomareilta ja syyttäjiltä saamiensa ohjeiden mukaisesti. Kirjaajan tehtäviin voivat kuulua yleisön vastaanottaminen ja yleinen neuvonta ja opastaminen oikeudenkäyntiin liittyvien muodollisuuksien ja menettelyllisten seikkojen noudattamiseksi. Kirjaajalla voi olla myös ammattikoulutukseen liittyviä tehtäviä.

Kirjaajat hoitavat **tehtäviään** pääasiallisesti **tuomioistuinten eri yksiköissä**. Tuomioistuimen laajuudesta ja organisaatiosta riippuen kirjaajalla saattaa olla johtotehtäviä kirjaamon päällikkönä, varapäällikkönä tai yksikönpäällikkönä.

Kirjaamon päällikkö (378 Kb) [en](#)

Kirjaaja (375 Kb) [en](#)

Kirjaamoiden henkilöstöön kuului 1. tammikuuta 2018 kaikkiaan 10 931 kirjaajaa, joista 9 368 tuomioistuinten palveluksessa.

Asianajajat

Asianajajat (*avocats*) ovat oikeusalan ammattilaisia, jotka hoitavat tehtäviään riippumattomasti, itsenäisinä ammatinharjoittajina. Heidän asemaansa säätelevät pääasiallisesti 31. tammikuuta 1971 annettu laki N:o 71-1130, jolla uudistettiin eräitä oikeusalan ammatteja koskevaa sääntelyä, ja asianajajan ammatista 27. marraskuuta 1991 annettu asetus N:o 91-1197. Asianajajan ammattia on uudistettu yhdistämällä asianajajan ja oikeudellisen neuvonantajan (*conseil juridique*) toimenkuvat muuttamalla vuoden 1971 lakia 31. joulukuuta 1990 annetulla lailla N:o 90-1259 ja sen toimeenpanoasetuksilla. Vastaavasti muutoksenhakutuomioistuinten uudistuksen yhteydessä yhdistettiin 25. tammikuuta 2011 annetulla lailla muutoksenhakutuomioistuimissa toimivien asianajajien ja edustajien (*avoué*) tehtävät.

Asianajajan toimenkuva muodostuu lähinnä kahdesta tehtävästä, jotka ovat oikeudellinen neuvonta ja edustaminen tuomioistuimessa (lainkäyttötoiminta) ja toisaalta oikeusapu ja asiakirjojen laadinta (lakimiehen ammatti).

Edellä mainitun 31. joulukuuta 1971 annetun lain 4 §:n 1 momentin nojalla asianajajilla on lähes yksinomainen oikeus avustaa ja edustaa osapuolia tuomioistuimissa ja muissa oikeudellisissa tai kurinpitoelimissä niiden luonteesta riippumatta.

Asianajajilla ei ole kansallisen tason ammattijärjestöä, sillä asianajajat haluavat varmistaa, että kaikki paikalliset asianajajayhdistykset (*barreau*) ovat yhtäläisesti edustettuina. Ranskassa ja siihen kuuluvilla merentakaisilla alueilla on yhteensä 16 asianajajayhdistystä, jotka toimivat alioikeuksien yhteydessä. Puheenjohtajan (*bâtonnier*) ohella niiden hallinnosta vastaa ammattikuntaneuvosto, joka käsittelee kaikkia ammatin harjoittamiseen liittyviä kysymyksiä ja valvoo, että asianajajat noudattavat heille asetettuja velvollisuuksia, sekä puolustaa heidän oikeuksiaan.

Kansallinen asianajajaliitto (*Conseil national des barreaux*) on 31. joulukuuta 1990 annetulla lailla (15 §) perustettu yleishyödyllinen yhteisö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja jonka tehtävänä on edustaa asianajajien ammattikuntaa viranomaisissa ja valvoa ammattikuntaa koskevien sääntöjen ja käytänteiden yhdenmukaistamista.

Kansallisen asianajajaliiton internet-sivustolla on maksutta saatavilla lisätietoja ammattikunnan organisaatiosta ja siihen liittyvistä ajankohtaisista asioista sekä luettelo kaikkien Ranskan paikallisten asianajajayhdistysten jäsenistä. Useimmilla suurilla asianajajayhdistyksillä on omat maksuttomat internet-sivut, joiden osoitteet ovat saatavilla kansallisen asianajajaliiton yhteystietoluettelossa.

Kansallinen asianajajaliitto ylläpitää kansallista sisäistä säännöstöä (*Règlement intérieur national*, RIN) antamalla normatiivisia päätöksiä, jotka julkaistaan Ranskan virallisessa lehdessä ja joita asianajajien on suoraan sovellettava.

Ranskan korkeimmassa hallinto-oikeudessa (*Conseil d'Etat*) ja kassaatiotuomioistuimissa toimivat asianajajat muodostavat erillisen ammattikunnan: he ovat oikeuslaitoksen virkamiehiä, jotka oikeusministeri nimittää virkaan. Näillä asianajajilla on yksinoikeus edustaa päämiehiään näissä tuomioistuimissa, silloin kun oikeudellisen edustajan käyttö on pakollista. Heidän asemaansa säätelevät 10. syyskuuta 1817 annettu hallituksen päätös, jolla otetaan käyttöön Conseil d'Etat'n ja kassaatiotuomioistuimen asianajajien ammattikunta, 28. lokakuuta 1991 annettu asetus N:o 91-1125, joka koskee tähän ammattikuntaan pääsyn edellytyksiä, sekä 11. tammikuuta 2002 annettu asetus N:o 2002-76 tätä ammattikuntaa koskevista kurinpitösäännöistä.

Nämä asianajajat muodostavat oman ammattikuntansa, jota johtaa puheenjohtaja 11-jäsenisen ammattikuntaneuvoston avustamana. Ammattikuntajärjestö vastaa sekä kurinpitotehtävistä että ammattikunnan edustamisesta.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa [l'Ordre d'avocats au Conseil d'Etat et à la Cour de cassation](#).

Onko tällä alalla olemassa tietokanta?

Kansallinen asianajajaliitto pitää yllä tietokantaa, joka perustuu **Ranskassa toimivien paikallisten asianajajayhdistysten jäsenluetteloihin**.

Ovatko nämä tiedot saatavilla maksutta?

Ranskan [Kansallisen asianajajaliiton](#) verkkosivuston käyttö on maksutonta.

Notaarit

Organisaatio

Notaarit (*notaires*) ovat **oikeuslaitoksen alaisia valtion virkamiehiä**, jotka nimitetään virkaansa oikeusministerin asetuksella. He harjoittavat kuitenkin ammattiaan itsenäisesti. Heidän asemaansa säätelevät vallankumouskalenterin Ventôse-kuun 25. päivänä vuonna XI (maaliskuussa 1803) annettu laki, 2. marraskuuta 1945 annettu hallituksen määräys N:o 45-2590 ja 19. joulukuuta 1945 annettu asetus N:o 45-0117, jotka koskevat notaarien ammattikunnan asemaa, sekä 5. heinäkuuta 1973 annettu asetus N:o 73-609 notaarien koulutuksesta ja notaarin ammattiin pääsystä ja 8. maaliskuuta 1978 annettu asetus N:o 78-262 notaarien palkkioiden vahvistamisesta.

Notaarien ammattikunta on järjestäytynyt departementtien tasolla **notaariliitoiksi** (*chambres des notaires*) ja alueiden tasolla neuvostoiksi (*conseils régionaux*), joiden tehtävänä on valvoa toimialueensa notaarien toimintaa ja toimia tarvittaessa kurinpitoelimenä. Ammattikuntaa edustaa viranomaisissa **notaarien ylin neuvosto** (*Conseil supérieur du notariat*).

Lisäksi notaarien ylin neuvosto ehkäisee ja sovittelee ammatillisia riita-asioita eri alueneuvostoihin kuuluvien notaarien kesken. [Notaarien ylin neuvosto](#) pitää yllä verkkosivustoa, jossa kerrotaan ammattikunnan tehtävistä. Sivustolla on myös **notaarien, notaariliittojen ja alueneuvostojen yhteystietoluettelot**.

Tehtävät

Notaareilla on toimivalta antaa **virallisia asiakirjoja**, jotka ovat täytäntöönpanokelpoisia ilman että niitä tarvitsee vahvistaa tuomioistuimen päätöksellä.

He voivat myös antaa sekä yksityishenkilöille että yrityksille oikeudellista **neuvontaa**, myös muissa kuin virallisten asiakirjojen laadintaan liittyvissä asioissa.

Lisäksi he voivat osallistua **omaisuuden hoitoon ja kiinteistökauppojen tekemiseen**.

Muut oikeusalan ammatit

Haaste- ja ulosottomiehet

Haaste- ja ulosottomiehet (*huissiers*) ovat oikeuslaitoksen alaisia valtion virkamiehiä, jotka nimitetään virkaansa oikeusministerin asetuksella. He harjoittavat kuitenkin ammattiaan itsenäisesti. Heidän asemaansa säätelevät 27. joulukuuta 1923 annettu laki, 2. marraskuuta 1945 annettu hallituksen määräys N:o 45-2592, 29. helmikuuta 1956 annettu asetus N:o 56-222 ja 14. elokuuta 1975 annettu asetus N:o 75-770.

Haaste- ja ulosottomiehillä on yksinomainen toimivalta antaa tiedoksi oikeudenkäyntimenettelyihin liittyviä asiakirjoja ja panna täytäntöön oikeuden päätökset ja muut täytäntöönpanomääräykset. He voivat myös laatia erilaisia tarkastuspöytäkirjoja joko tuomioistuimen määräyksestä tai yksityisen osapuolen pyynnöstä. Lisäksi he voivat toimia sovittelijana, isännöitsijänä tai vakuutusasiamiehenä ilmoittamalla tästä omalle alueneuvostolleen tai sen muutoksenhakutuomioistuimen yleiselle syyttäjälle, jonka tuomiopiirissä heidän toimistonsa sijaitsee.

Haaste- ja ulosottomiehet veloittavat siviili- ja kauppaoikeuden alaan liittyvien virkatehtäviensä yhteydessä suorittamistaan toimista palkkion 12. joulukuuta 1996 annetulla asetuksella N:o 96-1080 vahvistetun taulukon mukaisesti.

Haaste- ja ulosottomiesten etujärjestöjä ovat departementtien ja alueiden tasolla muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivat haaste- ja ulosottomiesten yhdistykset. Lisäksi kansallisen tason yhdistys edustaa koko ammattikuntaa viranomaisissa ja ratkaisee eri alayhdistysten ja myös eri alueyhdistyksiin kuuluvien yksittäisten haaste- ja ulosottomiesten keskinäisiä riita-asioita. [Haaste- ja ulosottomiesten kansallinen yhdistys](#) pitää yllä verkkosivustoa, jossa kerrotaan ammattikunnan tehtävistä. Sivustolla on myös saatavilla haaste- ja ulosottomiesten [yhteystietoluettelo](#).

Oikeuslaitokseen perustetaan 2. kesäkuuta 2016 annetulla määräyksellä uusi oikeusvoudin (*commissaire de justice*) tehtävä, jossa 1. heinäkuuta 2022 alkaen yhdistyvät haastemiehen (*huissier*) ja tuomioistuimen huutokaupanpitäjän (*commissaire-priseur judiciaire*) tehtävät.

Määräyksessä määritellään oikeusvoudin oikeudellinen asema ja säädetään 1. heinäkuuta 2022 asti jatkuvasta siirtymäjärjestelystä. Koska haastemiesten ja tuomioistuinten huutokaupanpitäjien tehtävät ovat osin samanlaiset ja täydentävät toisiaan, on katsottu aiheelliseksi järjestää organisaatiota yhdistämällä nämä tehtävät.

Uusi oikeusvoudin virkanimike tulee käyttöön 1. heinäkuuta 2022 alkaen. Haastemiesten ja tuomioistuinten huutokaupanpitäjien on osallistuttava uutta toimenkuvaa koskevaan koulutukseen voidakseen jatkaa työtään; vanhat toimenkuvat lakkautetaan 1. heinäkuuta 2026 alkaen. Tehtävien sulautumisen lähestyessä haaste- ja ulosottomiesten yhdistys ja tuomioistuinten huutokaupanpitäjien yhdistys ovat 1. tammikuuta 2019 alkaen muodostaneet uuden oikeusvoutien yhdistyksen (Chambre nationale des commissaires de justice).

Muut oikeusalan ammatit

Kauppatuomioistuinten kirjaajat ovat oikeuslaitoksen alaisia valtion virkamiehiä, joiden tehtävänä on avustaa kauppatuomioistuimen jäseniä oikeudenkäynnissä ja kauppatuomioistuimen puheenjohtajaa tämän hallintotehtävissä. He vastaavat eri kirjaamopalveluista ja pitävät yllä kauppa- ja yritysrekistereitä sekä kauppatuomioistuimen tietokantoja ja asiakirjatiedostoja. He toimittavat asiakirjaotteita ja -jäljennöksiä, huolehtivat sineteistä ja kirjaamoon talletetuista rahasummista ja laativat kirjaamon asiakirjoja ja vastaavat sen muodollisuuksista toimivaltansa mukaisesti.

Tätä ammattia säännellään kauppalain L.741-1 – R.741-1 pykälällä.

Ammattikuntaa edustaa viranomaisissa kauppatuomioistuinten kirjaajien kansallinen neuvosto (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce, CNGTC*), yleishyödyllinen yhteisö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja jonka tehtävänä on puolustaa ammattikunnan kollektiivisia etuja. Neuvosto huolehtii kirjaajien ja kirjaamotyöntekijöiden perus- ja jatkokoulutuksesta, ammattitutkinnoista, järjestää harjoittelupaikkoja ja vastaa niiden seurannasta. Lisätietoja on saatavilla seuraavalla verkkosivustolla: [Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce](#).

[Kauppatuomioistuimen kirjaaja](#) (366 Kb) [en](#)

[Kauppatuomioistuimen kirjaaja \(palkkatyöntekijä\)](#) (366 Kb) [en](#)

Oikeudelliset neuvonantajat / yritysjuristit

Oikeudellisen neuvonantajan (*conseil juridique*) toimenkuva on yhdistetty asianajajan toimenkuvaan 31. joulukuuta 1990 annetulla lailla N:o 90-1259.

Yritysjuristit eivät kuulu minkään erillisen ammattikuntasäännösten piiriin.

Päivitetty viimeksi: 10/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Kroatia

Oikeuslaitoksen henkilöstö

Oikeuslaitoksen henkilöstöä ovat oikeuslaitoksen virkamiehet ja avustava henkilöstö.

Tuomarit

Tuomarit (*sudac*) ovat vakinaisessa virassa toimivia oikeuslaitoksen virkamiehiä. Tuomarin virkaan nimitettävän on oltava Kroatian kansalainen.

Kunnallisen tuomioistuimen (*općinski sud*), kauppatuomioistuimen (*trgovački sud*) ja hallintotuomioistuimen (*upravni sud*) tuomariksi voidaan nimittää henkilö, jolla on oikeudellisia virkamiehiä kouluttavassa valtion koulussa (*Državna škola za pravosudne dužnosnike*) suoritettu tutkinto tai joka on hoitanut oikeusviranomaisen tehtäviä.

Maakunnallisen tuomioistuimen (*županijski sud*) tuomariksi voidaan nimittää vähintään kymmenen vuotta oikeuslaitoksen virkamiehenä toiminut henkilö.

Kroatian ylimmän rikostuomioistuimen (*Visoki prekršajni sud*), ylimmän kauppatuomioistuimen (*Visoki trgovački sud*) ja korkeimman hallinto-oikeuden (*Visoki upravni sud*) tuomariksi voidaan nimittää vähintään 12 vuotta oikeuslaitoksen virkamiehenä toiminut henkilö.

Korkeimman oikeuden tuomariksi nimitettävältä henkilöltä vaaditaan vähintään 15 vuoden kokemusta oikeuslaitoksen virkamiehenä, asianajajana, notaarina tai oikeustieteen opettajana korkeakoulussa (jolloin kokemukseksi lasketaan asianajajatutkinnon jälkeen hankittu työkokemus). Vaihtoehtoisesti hänen on oltava hyvämaineinen lakimies, joka on suorittanut asianajajatutkinnon, jolla on vähintään 20 vuoden työkokemus ja joka on osoittanut päteveytensä jollakin oikeustieteen osa-alueella esimerkiksi ammatillisilla tai tieteellisillä julkaisuillaan.

[Laki tuomioistuinlaki \(Zakon o sudovima\)](#)

[Laki tuomarineuvostosta \(Zakon o Državnom sudbenom vijeću\)](#)

[Laki tuomareiden ja muiden oikeuslaitoksen virkamiesten palkkioista \(Zakon o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika\)](#)

Tuomioistuinten henkilöstö

Ammatillisia, hallinnollisia ja teknisiä tehtäviä hoitavien oikeuslaitoksen virkamiesten ja avustavan henkilöstön määrästä päättää oikeusministeri.

Tuomioistuinten virkamiesten ja avustavan henkilöstön työhönottoa, työharjoittelua, kansallista erityistutkintoa koskevaa menettelyä ja ohjelmaa, palkkausta ja muita tehtävien hoitoon liittyviä oikeuksia, velvollisuuksia ja vastuita – muun muassa tapauksissa, joissa he ovat syllistyneet virkavelvollisuuksien laiminlyöntiin – säännellään virkamiehiin ja avustavaan henkilöstöön sovellettavilla ja yleisillä työoikeuden määräyksillä.

Henkilön palkkaamiselle tuomioistuimeen tarvitaan oikeusministerin hyväksyntä.

Oikeuslaitoksen virkamiesten ja avustavan henkilöstön työhönnotossa on huolehdittava kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden edustuksesta.

Oikeusministeri antaa myös säännökset oikeuslaitosten virkamiesten ja avustavan henkilöstön koulutusvaatimuksista.

Tuomioistuimen neuvonantajat (sudski savjetnik), vanhemmat neuvonantajat (viši sudski savjetnik) ja erikoistuneet vanhemmat neuvonantajat (viši sudski savjetnik – specijalist)

Neuvonantajaksi voidaan nimittää henkilö, joka on suorittanut oikeustieteen korkeakoulututkinnon tai alemman ja ylemmän tason korkeakouluopintoja yhdistävän oikeustieteen tutkinnon ja valtakunnallisen asianajajatutkinnon.

Tuomioistuimen vanhemmaksi neuvonantajaksi tai korkeimman oikeuden neuvonantajaksi voidaan nimittää henkilö, jolla on oikeustieteen korkeakoulututkinto tai alemman ja ylemmän tason korkeakouluopintoja yhdistävä oikeustieteen tutkinto, joka on suorittanut valtakunnallisen asianajajatutkinnon ja toiminut vähintään kaksi vuotta tuomioistuimen tai syyttäjänviraston neuvonantajana tai oikeuslaitoksen virkamiehenä, asianajajana tai notaarina tai joka on toiminut vähintään viisi vuotta muissa oikeudellisissa tehtävissä asianajajatutkinnon suorittamisen jälkeen.

Tuomioistuimen erikoistuneeksi vanhemmaksi neuvonantajaksi voidaan nimittää henkilö, jolla on oikeustieteen korkeakoulututkinto tai alemman ja ylemmän tason korkeakouluopintoja yhdistävä oikeustieteen tutkinto, joka on suorittanut valtakunnallisen asianajajatutkinnon ja toiminut vähintään neljä vuotta

tuomioistuimen tai syyttäjäviraston neuvonantajana tai oikeuslaitoksen virkamiehenä, asianajajana tai notaarina tai joka on toiminut vähintään kahdeksan vuotta muissa oikeudellisissa tehtävissä asianajajatutkinnon suorittamisen jälkeen.

Korkeimman oikeuden vanhemmaksi neuvonantajaksi voidaan nimittää henkilö, jolla on oikeustieteen korkeakoulututkinto tai alemman ja ylemmän tason korkeakouluopintoja yhdistävä oikeustieteen tutkinto, joka on suorittanut valtakunnallisen asianajajatutkinnon ja toiminut vähintään neljä vuotta tuomioistuimen tai syyttäjäviraston neuvonantajana tai oikeuslaitoksen virkamiehenä, asianajajana tai notaarina tai joka on toiminut vähintään kahdeksan vuotta muissa oikeudellisissa tehtävissä asianajajatutkinnon suorittamisen jälkeen.

Korkeimman oikeuden erikoistuneeksi vanhemmaksi neuvonantajaksi voidaan nimittää henkilö, jolla on oikeustieteen korkeakoulututkinto tai alemman ja ylemmän tason korkeakouluopintoja yhdistävä oikeustieteen tutkinto, joka on suorittanut valtakunnallisen asianajajatutkinnon ja toiminut vähintään kuusi vuotta tuomioistuimen tai syyttäjäviraston neuvonantajana tai oikeuslaitoksen virkamiehenä, asianajajana tai notaarina tai joka on toiminut vähintään kymmenen vuotta muissa oikeudellisissa tehtävissä asianajajatutkinnon suorittamisen jälkeen.

Tuomioistuimen neuvonantajien ja vanhempien neuvonantajien toimivaltuudet

Tuomioistuimen neuvonantajat, vanhemmat neuvonantajat ja erikoistuneet vanhemmat neuvonantajat osallistuvat tuomioistuinkäsittelyyn. Heillä on valtuudet suorittaa tiettyjä oikeudellisia menettelyjä itsenäisesti, arvioida todisteita ja esittää tosiseikkoja. Menettelyjen päätyttyä he toimittavat tuomarille esityksen, jonka perusteella tuomari antaa päätöksensä. Tuomarin valtuutuksella he myös antavat päätöksen tiedoksi.

Asiassa sovellettavien tuomioistuinlain säännösten mukaisesti neuvonantajilla, vanhemmilla neuvonantajilla ja erikoistuneilla vanhemmilla neuvonantajilla on valtuudet suorittaa menettelyjä ja tehdä päätösehdotuksia seuraavissa tapauksissa:

siviilioikeudelliset riita-asiat, joissa on kyse enintään 100 000 kunan saatavasta tai vahingonkorvauksesta, ja kauppa-oikeudelliset riita-asiat, joissa riidanalainen määrä on enintään 500 000 kunaa

työehtosopimuksia koskevat riita-asiat

hallinnolliset riita-asiat, joissa päätös annetaan ennakkotapauksessa annetun lopullisen tuomion perusteella, joissa on kyse julkisoikeudellisen yhteisön toiminnasta tai laiminlyönnistä ja joissa riidanalainen määrä on enintään 100 000 kunaa

täytäntöönpanoasiat

perintöasiat

kiinteistörekisteriasiat

rikosasiat

riidattomat asiat lukuun ottamatta asioita, joissa on kyse oikeustoimikelpoisuuden peruuttamisesta, asunto-osakeyhtiön purkamisesta, rajojen määrittelystä ja perhelain (*Obiteljski zakon*) piiriin kuuluvista asioista

rekisteröintiasiat

yksinkertaiset maksukyvyyttömyysasiat

oikeudenkäyntikuluihin liittyvät asiat.

Neuvonantajilla, vanhemmilla neuvonantajilla ja erikoistuneilla vanhemmilla neuvonantajilla on valtuudet toimia ja antaa päätöksiä tietyissä lailla säädetyissä menettelyissä.

Muutoksenhakumenettelyissä ja ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja käytettäessä tuomioistuimen neuvonantajat, vanhemmat neuvonantajat ja erikoistuneet vanhemmat neuvonantajat raportoivat asian edistymisestä ja laativat päätösluonnoksen.

Tuomariharjoittelijat

Oikeusministeri vahvistaa vuosittain tuomariharjoittelijoiden (*sudački vježbenik*) määrän valtion budjetissa tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa.

Tuomariharjoittelijoiden työhönnottoehdoista ja -menetelmistä sekä harjoittelun kestosta ja käytännön järjestelyistä säädetään erillisessä laissa.

Asiantuntija-avustajat

Tuomioistuimissa voi työskennellä myös henkilöitä, jotka ovat suorittaneet asiaankuuluvia ammattiopintoja tai alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon ja joilla on vaadittavaa työkokemusta defektologiasta, sosiologiasta, pedagogiasta, taloudesta, kirjanpidosta, rahoitusalaalta tai muulta asiaankuuluvalla alalla.

Asiantuntija-avustajat (*stručni suradnik*) ja erityisavustajat (*stručni pomoćnik*) avustavat tuomareita asioissa, joissa vaaditaan tietyn alan asiantuntemusta.

Maallikkotuomarit

Maallikkotuomarit (*sudac porotnik*) ovat Kroatian kansalaisia, jotka osallistuvat tiettyjen asioiden käsittelyyn tuomioistuimessa ja jotka eivät ole vakinaiselta ammatiltaan tuomareita. Tuomioistuimen jaoston jäsenenä he ovat kuitenkin tuomareiden kanssa samassa asemassa ratkaistaessa asioita, joissa päätös annetaan rikosoikeudenkäynnissä.

Maallikkotuomariksi nimitettävän on oltava täysi-ikäinen Kroatian kansalainen ja sovelias hoitamaan kyseistä tehtävää.

Maallikkotuomarit nimitetään neljäksi vuodeksi, ja toimikautta on mahdollista jatkaa.

Kunnallisten ja maakunnallisten tuomioistuinten maallikkotuomarit nimittää maakuntavaltuusto (*županijska skupština*), Zagrebissa kuitenkin kaupunginvaltuusto (*Gradska skupština*). Nimitykset tehdään asianomaisen valtuuston, ammattiliittojen, työnantajajärjestöjen ja kauppakamarin tekemien ehdotusten perusteella.

Ennen maallikkotuomarin nimittämistä asianomaisen tuomioistuimen presidentiltä on saatava lausunto tehtävään ehdotetuista henkilöistä.

Hallintojohtaja

Tuomioistuimella, jossa työskentelee yli 15 tuomaria, on hallintojohtaja (*ravnatelj sudske uprave*).

Hallintojohtaja avustaa tuomioistuimen presidenttiä tuomioistuimen hallinnon tehtävissä ja erityisesti huolehtii tuomioistuimen henkilöresurssien suunnitteluun ja hallintoon liittyvistä erityistehtävistä organisoimalla oikeuslaitoksen virkamiesten ja avustavan henkilöstön työn ja valvoo tehtävien suorittamista suunnittelemalla oikeuslaitoksen virkamiesten ja avustavan henkilöstön koulutuksen ja seuraa sitä huolehtii tuomioistuinrakennuksen, tilojen ja laitteiden kunnossapidosta ja tarvittavista investoinneista organisoimalla vuotuisen hankintasuunnitelman valmistelun ja koordinoi sitä laissa säädetyllä tavalla ja tuomioistuimen tarpeiden mukaisesti järjestää julkiset hankintamenettelyt

valvoo tuomioistuimen taloutta ja toimintaa sekä hallinnollisten ja teknisen tuen tehtävien suorittamista

vastaa tuomioistuimen budjetin ja omien varojen käytöstä ja valvoo sitä

osallistuu oikeushallinnon hankkeiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon ja valvoo niiden täytäntöönpanoa

huolehtii siitä, että tuomioistuimen työtä koskevat tilastot laaditaan asianmukaisesti ja ajallaan

tekee yhteistyötä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tuomioistuimen laitehankinnoissa ja erityistehtäviin tarvittavien resurssien osoittamisessa

hoitaa muita tuomioistuimen presidentin hänelle antamia tehtäviä.

Hallintojohtaja vastaa työstään tuomioistuimen presidentille.

Hallintojohtajaksi voidaan nimittää henkilö, jolla on oikeustieteen korkeakoulututkinto tai alemman ja ylemmän tason korkeakouluopintoja yhdistävä oikeustieteen tutkinto. Vaihtoehtoisesti hän voi olla henkilö, jolla on kauppatieteiden erityinen ammattitutkinto ja vähintään viiden vuoden kokemus alan tehtävistä.

Tuomioistuimen puheenjohtaja

Tuomioistuimella on puheenjohtaja (*glasnogovornik suda*).

Tuomioistuimen puheenjohtajana voi toimia tuomari, neuvonantaja tai tuomioistuimen presidentin vuotuisessa työohjelmassa nimeämä henkilö.

Maakunnallisen tuomioistuimen presidentti voi nimetä johtamansa tuomioistuimen tuomarin kyseisen tuomioistuimen ja sen lainkäyttöalueella sijaitsevien kunnallisten tuomioistuinten puheenjohtajaksi. Puheenjohtajan lisäksi voidaan nimetä varapuheenjohtaja.

Tuomioistuimen puheenjohtaja tiedottaa tuomioistuimen toiminnasta tuomioistuinlakia, tuomioistuimen työjärjestystä (*Sudski poslovnik*) ja tiedonvapauslakia (*Zakon o pravu na pristup informacijama*) noudattaen.

Syyttäjät

Pääsyyttäjäksi (*Glavni državni odvjetnik*) voidaan nimittää henkilö, joka täyttää varapääsyyttäjäksi (*zamjenik Glavnog državnog odvjetnika*) nimittämistä koskevat yleiset ja erityiset edellytykset.

Maakunnalliset syyttäjät (*županijski državni odvjetnik*) nimitetään niiden syyttäjien, apulaispääsyyttäjien, erityissyyttäjänvirastojen apulaissyyttäjien sekä maakunnallisten apulaissyyttäjien joukosta, jotka ovat hoitaneet maakunnallisen apulaissyyttäjän tehtäviä vähintään kahden vuoden ajan.

Syyttäjäneuvosto (*Državnoodvjetničko vijeće*) nimittää maakunnalliset syyttäjät neljän vuoden toimikaudeksi pääsyyttäjän ehdotuksesta ja yleisen syyttäjän viraston kollegiaalisen elimen (*Kolegij Državnog odvjetništva*) asiasta antaman lausunnon jälkeen.

Kunnalliset syyttäjät (*općinski državni odvjetnik*) nimitetään syyttäjien ja apulaissyyttäjien joukosta.

Syyttäjäneuvosto nimittää kunnalliset syyttäjät neljän vuoden toimikaudeksi pääsyyttäjän ehdotuksesta sen jälkeen, kun maakunnallisen syyttäjänviraston kollegiaalinen elin ja maakunnallinen syyttäjä ovat antaneet asiasta lausunnon.

Apulaissyyttäjät

Apulaissyyttäjät (*zamjenik državnog odvjetnika*) nimitetään sellaisella tavalla ja sellaisten edellytysten ja menettelyiden mukaisesti, joilla varmistetaan heidän asiantuntemuksensa, riippumattomuutensa ja kelpoisuutensa hoitaa syyttäjän tehtäviä.

Apulaissyyttäjäksi voidaan nimittää Kroatian kansalainen, jolla on valtakunnallinen asianajajatutkinto ja joka täyttää syyttäjäneuvostosta annetussa laissa (*Zakon o državnoodvjetničkom vijeću*) säädetyt erityisedellytykset.

Kunnalliseksi apulaissyyttäjäksi voidaan nimittää oikeudellisia virkamiehiä kouluttavassa valtion koulussa tutkinnon suorittanut henkilö.

Maakunnalliseksi apulaissyyttäjäksi voidaan nimittää oikeusalan toimea vähintään 10 vuotta hoitanut henkilö.

Kroatian apulaispääsyyttäjäksi nimitettävältä henkilöltä vaaditaan vähintään 15 vuoden kokemusta oikeuslaitoksen palveluksessa tai asianajajana, notaarina tai kansallisen asianajajatutkinnon suorittaneena oikeustieteen opettajana korkeakoulussa (jolloin kokemukseksi lasketaan asianajajatutkinnon jälkeen hankittu työkokemus). Vaihtoehtoisesti hänen on oltava kansallisen asianajajatutkinnon suorittanut hyvämaineinen lakimies, jolla on vähintään 20 vuoden työkokemus ja joka on osoittanut pätevyytensä jollakin oikeustieteen osa-alueella esimerkiksi ammatillisilla tai tieteellisillä julkaisuillaan.

Jotta henkilö voidaan nimittää ylemmän tason syyttäjänvirastossa apulaissyyttäjän tehtävään ja täyttääkseen laissa säädetyt edellytykset, hänen viimeisimmästä arvioinnistaan on käytävä ilmi, että hän on hoitanut tehtävänsä vähintään hyvin.

Syyttäjänvirastoon nimitetään yksi tai useampi apulaissyyttäjä, joka hoitaa toimea vakinaisesti.

Syyttäjien ja apulaissyyttäjien on toimittava siten, etteivät he heikennä omaa mainettaan tai syyttäjänviraston mainetta eivätkä aiheuta epäilyksiä puolueettomuudestaan tai syyttäjänviraston itsenäisyydestä ja riippumattomuudesta.

Syyttäjien ja apulaissyyttäjien on tehtäviään suorittaessaan ja suhteissaan valtion elimiin ja oikeushenkilöihin noudatettava laillisuuden, ammattimaisuuden ja puolueettomuuden periaatteita. Heidän on noudatettava tapausten käsittelyssä menettelyjen määräaikoja ja ensisijaisuussääntöjä.

Kun syyttäjät ja apulaissyyttäjät osallistuvat menettelyihin tuomioistuimessa tai hallintoelimestä, heidän on kunnioitettava ja vaalittava asianomaisen tuomioistuimen tai elimen ja syyttäjänviraston arvoa sekä oman tehtävänsä arvokkuutta.

Syyttäjien ja apulaissyyttäjien on pidettävä salassa osapuolten tai muiden henkilöiden yksityiseen ja perhe-elämään liittyvät tiedot, jotka he saavat tehtäviään hoitaessaan ja joita ei ole luokiteltu lainsäädännössä salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluviksi, mikäli tästä ei aiheudu rikosta. Heidän on pidettävä salassa myös kaikki sellaiset tiedot, jotka eivät ole julkisia.

Syyttäjät ja apulaissyyttäjät eivät saa kuulua mihinkään poliittiseen puolueeseen eivätkä osallistua politiikkaan.

Kroatian pääsyyttäjää, apulaispääsyyttäjiä, syyttäjiä ja apulaissyyttäjiä ei voida pitää vastuussa mistään oikeudellisesta lausunnon, joka on ilmaistu heidän käsiteltäväkseen annetussa asiassa. Poikkeuksena ovat tapaukset, joissa rikotaan lakia ja syyllistytään rikokseen.

Syyttäjänviraston neuvonantajat

Syyttäjänviraston neuvonantajat (*državnoodvjetnički savjetnik*), vanhemmat neuvonantajat (*viši državnoodvjetnički savjetnik*) ja erikoistuneet vanhemmat neuvonantajat (*viši državnoodvjetnički savjetnik – specijalist*) avustavat syyttäjää ja hänen apulaissyyttäjää heidän tehtäviensä hoitamisessa, laativat päätösluonnoksia sekä tallentavat yksityishenkilöiden antamat ilmoitukset ja lausunnot. Lisäksi he suorittavat muita laissa ja täytäntöönpanosäännöissä säädettyjä erityistehtäviä itsenäisesti tai valvonnassa ja syyttäjän ja apulaissyyttäjän ohjeiden mukaisesti.

Syyttäjänvirastojen rikosyksiköissä toimiessaan he voivat oikeuskäsittelyssä esittää syytteet rikoksista, joista on seuraamuksena sakko tai enintään viiden vuoden vankeusrangaistus.

Syyttäjänvirastojen siviili- ja hallintoyksiköissä toimiessaan he voivat olla läsnä tuomioistuimissa sekä hallintoelimestä ja muissa elimissä asiasta vastaavan syyttäjän antaman erityisen valtuutuksen perusteella seuraavissa tapauksissa:

kunnallisten syyttäjänvirastojen riita-asiat, joissa riidanalainen määrä on enintään 100 000 kunaa

maakunnallisten syyttäjänvirastojen riita-asiat, joissa riidanalainen määrä on enintään 500 000 kunaa.

Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirasto

Korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirasto (*Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*, USKOK) on koko Kroatian kattava erikoistunut syyttäjänvirasto, joka käsittelee korruptioon ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviä rikoksia.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Gajeva 30a

10 000 Zagreb

Puhelin: (+385-1) 459 18 74

Faksi: (+385-1) 459 18 78

Sähköposti: [✉ tajnistvo@uskok.dorh.hr](mailto:tajnistvo@uskok.dorh.hr)

[✉ Laki korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavirastosta \(*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*\)](#)

USKOKin johtaja

USKOKin työtä johtaa johtaja, jonka pääsyyttäjä nimittää oikeusministerin ja Kroatian yleisen syyttäjänviraston kollegiaalisen elimen antamien lausuntojen jälkeen. Johtaja nimitetään neljäksi vuodeksi, ja hänet voidaan nimittää uudelleen.

Lakimiehet – riippumaton ja itsenäinen palvelu

Lakimiehet ovat riippumattomia ja itsenäisiä. He antavat oikeudellista apua luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille näiden oikeuksien käytössä ja oikeudellisten etujen puolustamisessa.

Asianajajat

Asianajajat (*odvjetnik*) tarjoavat kaikenlaista oikeudellista apua.

He antavat oikeudellista neuvontaa, laativat asiakirjoja (esim. sopimuksia, testamentteja ja lausuntoja), kanteita, kanteluita, esityksiä, pyyntöjä ja hakemuksia, käyttävät ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja ja esittävät muita lausumia sekä edustavat asianosaisia.

Asianajajat voivat harjoittaa ammattiaan itsenäisesti, asianajotoimiston osakkaana tai lakitoimistossa. Heidän on pidättäydyttävä harjoittamasta toimintaa, joka on ristiriidassa asianajajan maineen ja riippumattomuuden kanssa.

Asianajajien on pidettävä salassa kaikki asiakkaidensa antamat tiedot ja heitä edustamalla muutoin saamansa tiedot. Myös kaikkien muiden henkilöiden, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet asianajotoimistossa, on säilytettävä tietojen luottamuksellisuus.

Asianajajalla on oikeus maksuun oikeudellisista palveluista ja suorittamaansa työhön liittyvien kustannusten korvaamiseen Kroatian asianajajaliiton (*Hrvatska odvjetnička komora*) vahvistaman ja oikeusministerin hyväksymän tariffin mukaisesti.

Kun asianajaja puolustaa henkilöä viran puolesta, oikeusministeriö vahvistaa korvauksen määrän.

Vain asianajaja voi edustaa vastaajaa maakunnallisessa tuomioistuimessa (*županijski sud*). Tämä tarkoittaa sitä, että ainoastaan asianajaja, jolla on vähintään kahdeksan vuoden kokemus asianajajana tai oikeuslaitoksen virkamiehenä, voi toimia viran puolesta tai valtion varoilla palkattuna puolustusasianajajana rikosoikeudellisessa menettelyssä, kun rikoksesta voidaan määrätä pitkä vankeusrangaistus.

Asianajajan on annettava asiakkaalle lasku suorittamistaan palveluista. Jos valtakirja peruutetaan tai kumotaan, asianajaja antaa laskun 30 päivän kuluessa päivästä, jolloin valtakirja peruutettiin tai kumottiin.

Asianajajien on oltava Kroatian asianajajaliiton jäseniä. Asianajajaliitto on itsenäinen ja riippumaton organisaatio. Sillä on oikeushenkilön asema, ja se edustaa asianajajien ammattikuntaa.

Oikeus harjoittaa asianajajan ammattia Kroatiaassa edellyttäen asianajajaksi rekisteröitymistä.

Hrvatska odvjetnička komora

Koturaška 53/II

10 000 Zagreb

Puhelin: (+385-1) 616 52 00

Faksi: (+385-1) 617 06 86

✉ hok-cba@hok-cba.hr

✉ <http://www.hok-cba.hr/>

✉ [Laki asianajajista \(Zakon o odvjetništvu\)](#)

Notaarin palvelut

Notaarit

Notaarit (*javni bilježnik*) ovat julkista luottamusta nauttivia henkilöitä, jotka oikeusministeri nimittää Kroatian notaariliiton (*Hrvatska javnobilježnička komora*) järjestämän kilpailun perusteella.

He ovat päteviä asianajajia, joilla on valtakunnallinen asianajajatutkinto, notaaritutkinto ja tarvittava kokemus. He ovat riippumattomia ja itsenäisiä julkisen palvelun tarjoajia ja puolueettomia asiantuntijoita, joille asiakkaat ovat antaneet toimeksiantoja.

Notaareilla on valtuudet

laatia ja antaa oikeustoimiin liittyviä julkisia asiakirjoja ja lausuntoja, joissa todetaan osapuolten oikeuksien perustana olevat tosiseikat

laatia ja antaa asiakirjoja oikeustoimista, joita he ovat toteuttaneet tai joissa he ovat olleet läsnä

laatia ja antaa todistuksia todistamistaan tosiseikoista

ottaa säilöön asiakirjoja, rahaa, arvopapereita ja arvoesineitä toiselle henkilölle tai toimivaltaiselle elimelle luovuttamista varten (notaaritalletukset)

todistaa oikeiksi yksityisiä asiakirjoja

toteuttaa toimia ja tehdä päätöksiä tuomioistuimen määrääminä edunvalvojina perintöasioissa

toteuttaa täytäntöönpanomenettelyjä virallisen asiakirjan perusteella

edustaa asiakkaitaan tuomioistuimissa ja muissa julkisissa elimissä, mikäli kyseiset asiat liittyvät suoraan johonkin notaarin vahvistaman asiakirjan.

Se, että asianosaiset eivät voi muuttaa tuomioistuimen toimivaltaa perintöasioissa, tarkoittaa, etteivät asianosaiset voi valita notaaria tuomioistuimen määräämäksi edunvalvojaksi.

Asianosaista tuomioistuimessa tai muussa julkisessa elimessä edustavalla notaarilla on asianajajan oikeudet ja velvollisuudet.

Notaarit eivät saa kieltäytyä virkatehtävien suorittamisesta, ellei heillä ole pätevää syytä. Heidän on pidettävä salassa tehtäviä hoitaessaan saamansa tiedot.

Notaarit ovat oikeutettuja notaarimaksuihin ja toimivaltaansa kuuluvista virallisista toimista aiheutuvien kustannusten korvaamiseen notaarien väliaikaista

tariffia koskevien sääntöjen (*Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi*), tuomioistuimen nimittämienä edunvalvojina perintömenettelyissä toimivien

notaarien palkkioita ja kulukorvauksia koskevien sääntöjen (*Pravilnik o visini nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda u*

ostavinskom postupku) ja notaarien palkkioita ja kulukorvauksia täytäntöönpanomenettelyissä koskevien sääntöjen (*Pravilnik o nagrada i naknadi*

troškova javnih bilježnika u ovršnom postupku) mukaisesti.

Kroatiaassa notaareiden on oltava maan notaariliiton (*Hrvatska javnobilježnička komora*) jäseniä.

Notaariliitto ja oikeusministeriö valvovat notaarien työtä toimivaltansa puitteissa.

Notaarin työtä tuomioistuimen määrääminä edunvalvojana perintöasioissa valvoo notaarin nimittänyt tuomioistuin.

Hrvatska javnobilježnička komora

Koturaška 34/II

10 000 Zagreb

Puhelin: (+385-1) 455 65 66

Faksi: (+385-1) 455 15 44

Sähköposti: ✉ hjk@hjk.hr

✉ <http://www.hjk.hr/Uredi>

✉ [Laki notaareista \(Zakon o javnom bilježništvu\)](#)

✉ [Laki notaarien palkkioista \(Zakon o javnobilježničkim pristojbama\)](#)

Oikeusakatemia

Oikeusakatemia (*Pravosudna akademija*) on riippumaton julkinen laitos, joka tarjoaa peruskoulutusta oikeusalan tehtävien suorittamisesta itsenäisesti, vastuullisesti ja riippumattomasti. Se tarjoaa ammatillista koulutusta harjoittelijoille, oikeuslaitosten neuvonantajille ja muulle henkilöstölle sekä täydennyskoulutusta oikeusviranomaisille. Oikeusakatemian johdossa on johtaja. Sen hallinnoinnista vastaa johtokunta, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Oikeusakatemian opetushenkilöstö koostuu tuomareista, syyttäjistä ja apulaissyöttäjistä, korkeakoululuennonsijoista ja tarvittaessa myös muihin ammattikuntiin kuuluvista pätevistä henkilöistä.

Oikeusakatemia edistää aktiivisesti kansainvälistä yhteistyötä ja osallistuu Euroopan unionin hankkeisiin edunsaajana tai osallistujana. Näiden hankkeiden tarkoituksena on vahvistaa Oikeusakatemiaa instituutiona ja varmistaa sen kohderyhmien ammatillinen kehittyminen.

[Laki Oikeusakatemiasta \(Zakon o Pravosudnoj akademiji\)](#)

Tuomarineuvosto

Tuomarineuvosto (*Državno sudbeno vijeće*) on riippumaton ja itsenäinen elin, joka valvoo oikeuslaitoksen itsenäisyyttä ja riippumattomuutta. Se päättää itsenäisesti tuomareiden ja tuomioistuinten presidenttien – ei kuitenkaan korkeimman oikeuden presidentin – nimityksistä, ylennyksistä, siirroista ja erottamisista sekä heihin kohdistuvista kurinpitotoimista perustuslakia ja muita lakeja noudattaen. Tuomarineuvostossa on 11 jäsentä: seitsemän tuomaria, kaksi oikeustieteen professoria ja kaksi parlamentin jäsentä, joista toinen edustaa oppositiota.

[Laki tuomarineuvostosta \(Zakon o državnom sudbenom vijeću\)](#)

Syyttäjäneuvosto

Syyttäjäneuvosto (*Državnoodvjetničko vijeće*) on riippumaton ja itsenäinen elin, joka valvoo Kroatian syyttäjälaitoksen itsenäisyyttä ja riippumattomuutta. Sen tehtävänä on nimittää ja erottaa apulaissyöttäjät sekä maakunnalliset ja kunnalliset syyttäjät, toteuttaa menettelyjä ja päättää apulaissyöttäjien kurinpidollisesta vastuusta, siirtää apulaissyöttäjiä, hallinnoida ja tarkastaa syyttäjien ja apulaissyöttäjien omaisuusilmoituksia ja suorittaa muita lain mukaisia tehtäviä.

Syyttäjäneuvostossa on 11 jäsentä: seitsemän apulaissyöttäjää, kaksi oikeustieteen professoria ja kaksi parlamentin jäsentä, joista toinen edustaa oppositiota.

Syyttäjäneuvoston jäsenet valitaan neljäksi vuodeksi, jonka päätteeksi heitä ei voida valita tehtävään uudestaan.

[Laki syyttäjäneuvostosta \(Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću\)](#)

Perustuslakituomioistuin

Perustuslakituomioistuimen (*Ustavni sud*) perustamisesta, organisaatiosta ja toimivallasta määrätään Kroatian perustuslaissa (*Ustava Republike Hrvatske*) ja perustuslakituomioistuimen perustamisesta annetussa laissa (*Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske*).

Perustuslakituomioistuimessa on 13 Kroatian parlamentin valitsemaa tuomaria. Valinta tapahtuu parlamentin jäsenten kokonaismäärän kahden kolmasosan enemmistöllä arvovaltaisten oikeudellisten asiantuntijoiden – erityisesti tuomareiden, syyttäjien, asianajajien ja oikeustieteen professorien – joukosta perustuslain mukaisella tavalla ja siinä säädetyn menettelyn mukaisesti. Perustuslakituomioistuimen tuomarin toimikausi on kahdeksan vuotta. Sitä jatketaan poikkeuksellisissa tapauksissa enintään kuudella kuukaudella, jos toimikausi päättyy ennen kuin uusi tuomari on nimetty tai aloittanut tehtävässään.

Perustuslakiasioista vastaava parlamentin valiokunta vastaa perustuslakituomioistuimen tuomariehdokkaiden hakumenettelystä ja tekee esitykset ehdokkaiden nimeämiseksi. Perustuslakituomioistuin valitsee perustuslakituomioistuimen presidentin neljän vuoden toimikaudeksi.

Perustuslakituomioistuimen perustamisesta annetussa laissa säädetään perustuslakituomioistuimen tuomareiden nimitysedellytyksistä ja -menettelystä, toimikauden päättymisestä, lakien ja muiden säädösten perustuslainmukaisuuden arviointimenettelyn edellytyksistä ja määräajoista, päätöksentekomenettelystä ja päätösten oikeusvaikutuksista, perustuslain takaamien ihmisoikeuksien ja perusvapauksien turvaamisesta sekä muista perustuslakituomioistuimen tehtävien ja työn suorittamisen kannalta olennaisista asioista.

Perustuslakituomioistuin varmistaa, että perustuslakia noudatetaan. Sen toiminta perustuu perustuslain ja perustuslakituomioistuimen perustamisesta annetun lain säännöksiin.

Perustuslakituomioistuin on riippumaton kaikista valtion viranomaisista. Se päättää itsenäisesti, miten sille kansallisessa talousarviossa varattua rahoitusta käytetään toiminnan varmistamiseksi vuotuisen talousarvion ja lain puitteissa. Perustuslakituomioistuimen sisäiseen organisaatioon sovelletaan perustuslakituomioistuimen työjärjestystä. Perustuslakituomioistuimen työ on julkista, ja sen tuomarit nauttivat parlamentin jäsenten tavoin koskemattomuutta.

Ustavni sud RH

Trg Svetoga Marka 4

10 000 Zagreb

Puhelin: (+385-1) 640 02 50

Faksi: (+3851) 455 10 55

Sähköposti: Ustavni_sud@usud.hr

<https://www.usud.hr/>

Päivitetty viimeksi: 10/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Italia

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus oikeusalan ammatteihin Italiassa.

OIKEUSALAN AMMATIT – Johdanto

Tärkeimmät oikeusalan ammatit Italiassa ovat *magistrato* – tämä termi viittaa sekä tuomareihin (*giudice*) että syyttäjiin (*pubblico ministero*) – sekä asianajajat ja notaarit.

Tuomarit ja syyttäjät

Perustuslaissa määritellään, millä tavoin tuomarien ja syyttäjien on hoidettava **oikeudenhoitoon** liittyviä tehtäviään.

Tuomarit

Oikeutta jaetaan kansan nimissä. Tuomarien on nojaututtava toiminnassaan ainoastaan lainsäädäntöön (perustuslain 101 §).

Tuomarit hoitavat oikeudenhoitoon liittyviä tehtäviään oikeudenkäyntilaissa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

Erityistuomioistuinten perustaminen on kielletty. Tarvittaessa voidaan perustaa erityisjaostoja tavallisten tuomioistuinten yhteyteen. Laissa säädetään, missä tapauksissa ja millä tavoin yleisö voi suoraan osallistua oikeudenhoitoon.

Tuomarin virkaan päästään virkakilpailun kautta. Lisäksi on mahdollista nimittää maallikkotuomareita (*magistrato onorario*) hoitamaan yksittäiselle tuomarille kuuluvia tehtäviä.

Itsenäisyys ja riippumattomuus

Tuomioistuinlaitos on lainsäädäntö- ja toimeenpanovallasta riippumaton **itsenäinen elin** (perustuslain 104 §).

Tuomarien riippumattomuuden takaa ammattikunnan itsenäistelyelin, korkein tuomarineuvosto (*Consiglio Superiore della Magistratura*), joka vastaa tuomarien virkanimityksistä ja siirroista, ylennyksistä ja kurinpitotoimista (perustuslain 105 §).

Tuomarit eroavat toisistaan vain tehtäviensä puolesta.

Tuomaria ei voi erottaa virasta eikä pidättää virantoimituksesta muutoin kuin korkeimman tuomarineuvoston päätöksellä, jonka tulee perustua oikeudenkäyntilaissa vahvistettuihin kriteereihin ja takeisiin, ja asianomaisen itsensä suostumuksella.

Syyttäjät

Organisaatio

Perustuslaissa vahvistetaan myös syyttäjälaitoksen **itsenäisyyden ja riippumattomuuden** periaate (107 §).

Perustuslain 112 §:ssä vahvistetaan velvollisuus nostaa rikosten johdosta syyte: kun toimivaltainen syyttäjä saa tiedon rikoksesta, hänen on aloitettava tutkinta ja esitettävä sen tulokset tuomarille arvioitavaksi yhdessä asiaankuuluvien kanteiden kanssa. Tarkoituksena on taata syyttäjän riippumattomuus tehtäviensä hoidossa ja kansalaisten yhdenvertaisuus lain edessä.

Yleisen syyttäjän virasto toimii kassaatiotuomioistuimen, muutoksenhakutuomioistuinten, yleisten tuomioistuinten ja nuorisotuomioistuinten yhteydessä.

Asema ja tehtävät

Yleinen syyttäjä osallistuu kaikkiin **rikosoikeudenkäynteihin** ja edustaa niissä **valtiota**. Lisäksi hän osallistuu siviilioikeudenkäynteihin laissa säädettyissä tapauksissa (esimerkiksi kun käsitellään tiettyjä perheoikeuteen liittyviä asioita tai kun asianosaisena on henkilöitä, joilta puuttuu oikeustoimikelpoisuus).

Tuomioistuinten kirjaamon ja kanslian henkilöstö

Tuomioistuinten kirjaamon ja kanslian henkilöstö hoitaa erilaisia hallinnollisia tehtäviä (johtaja, virkamies, kirjaaja, kirjanpitäjä, assistentti jne). Näiden virkamiesten rekrytointi tapahtuu julkisen virkakilpailun kautta, ja heihin sovelletaan ministeriöiden henkilöstöön sovellettavaa valtakunnallista työehtosopimusta.

He kuuluvat oikeusministeriön alaisuuteen osana

oikeuslaitosta. He vastaavat muun muassa erilaisten rekisterien ja asiakirjojen hallinnoinnista ja erilaisista avustavista tehtävistä oikeuslaitoksen eri menettelyissä.

Henkilöstön koulutuksesta vastaa oikeusministeriön henkilöstö- ja koulutusjaosto.

Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat ja notaarit

Asianajajat

Asianajajat ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia, jotka edustavat asiakkaitaan – luonnollisia henkilöitä, yrityksiä tai valtiota – siviili-, rikos- tai hallintotuomioistuimissa.

Asianajaja puolustaa asiakastaan saamansa toimeksiannon perusteella palkkiota vastaan.

Jokaisen tuomioistuimen yhteydessä toimii asianajajaneuvosto (*Consiglio dell'ordine*), jonka jäsenet ovat paikallisten asianajajien valitsemia.

Valtakunnallisella tasolla toimii kansallinen asianajajaliitto (*Consiglio nazionale forense*), jonka jäsenet ovat paikalliseuvostojen valitsemia.

Asianajajien toimintaa koskevaa sääntelyä on uudistettu 31 päivänä joulukuuta 2012 annetulla lailla nro 247.

Notaarit

Notaarit ovat [itsenäisiä ammatinharjoittajia](#), jotka hoitavat [julkista tehtävää](#): he vahvistavat heidän läsnäollessaan allekirjoitettujen asiakirjojen autenttisuuden.

Notaarin ammattia säännellään notaarin ammatista ja notaarien arkistoista 16 päivänä helmikuuta 1913 annetulla lailla nro 89.

Notaareja edustaa kansallisella tasolla kansallinen notaariliitto (*Consiglio nazionale del notariato*).

Päivitetty viimeksi: 18/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Kypros

Oikeusalan ammatit – Johdanto

Muut oikeusalaan liittyvät ammatit

Kyproksessa ei ole muita oikeusalaan liittyviä ammatteja, kuten julkisen notaarin ammattia. Kaikki oikeudellisiin asioihin liittyvät kysymykset ovat oikeudellisia kysymyksiä, joita vain Kyproksen asianajajaliiton (*Pankyprios Dikigorikos Syllogos*) jäsenillä on oikeus käsitellä asiaan liittyvän lainsäädännön mukaisesti.

Eläkkeellä olevat asianajajat voivat luonnollisesti jatkaa työntekoa toimimalla sisäisinä lainoillina neuvonantajina asianajotoimistoissa tai muissa organisaatioissa.

Oikeusalaan liittyväksi ammatiksi voidaan katsoa asianajajan avustajan (*dikigorikoi ypallioi*) ammatti, johon sovelletaan erillistä lainsäädäntöä. Asianajajan avustajaksi aikovalla henkilöllä on oltava toisen asteen koulutus. Lisäksi hänellä on oltava vähintään kuuden kuukauden yhtäjaksoinen työkokemus asianajotoimistosta, ja hänen on oltava maineeltaan nuhteeton. Hänen on lähetettävä hakemus sen aluetuomioistuimen (*Eparhiakó Dikastirio*) kirjurille (*Protokollitis*), jonka alueella hänen työpaikkanaan oleva asianajotoimisto sijaitsee.

Syyttäjät (*Dimosioi Katigoro*)

Organisaatio

Yleistä

Kyproksen ylin syyttäjä (*Genikos Eisangeleas*) on valtion oikeudellinen neuvonantaja. Lisäksi hän johtaa syyttäjälaitosta (*Nomiki Ypiresia*) ja toimii syyttäjävirstojen johtajana (*Ypethynos tis Ypiresias Diaheirisis Poinikon Ypotheseon*).

Ylimmän syyttäjän johtamassa tasavallan syyttäjälaitoksessa työskentelee juristeja, joista osa on erikoistunut rikoslainsäädäntöön ja käsittelee rikosylioikeuksissa (*Kakourgiodikeia*) vireillä olevia asioita. Kaikista tapauksista tiedotetaan ylimmälle syyttäjälle, joka antaa niitä koskevat ohjeet.

Syyttäjälaitoksen jäsenten lisäksi syyttäjänä voivat toimia Kyproksen poliisilaitoksen (*Astynomiki Dynami Kyprou*) jäsenet, joilla on oikeustieteellinen korkeakoulututkinto ja pätevyys asianajajan ammatin harjoittamiseen. Vaikka he ovat poliisiviranomaisia, he ovat syyttäjänä toimiessaan vastuussa toiminnastaan ylimmälle syyttäjälle. Ylimmällä syyttäjällä on näiden henkilöiden tehtäviin nähden samat valtuudet kuin syyttäjälaitoksen juristien työtehtäviin nähden.

Ylimmällä syyttäjällä on poikkeustapauksissa valtuudet siirtää erityisiä tapauksia arvostetuille ammatissa toimiville juristeille.

Syyttäjien tehtävät

Alueellisten rikostuomioistuinten syyttäjävirstoja (*Katigorousa Arhi*) johtavat poliisin syyttäjäsostojen asianajajat (juristit). Luonnollisesti tätä tehtävää voidaan kuitenkin yksittäisissä tapauksissa määrätä hoitamaan myös syyttäjälaitoksen jäsen. Rikosylioikeuksien syyttäjävirstojen johtajina toimivat syyttäjälaitoksen juristit. Kaikki syyttäjäviranomaiset kuuluvat ylimmän syyttäjän toimivallan piiriin riippumatta siitä, kuka niitä johtaa. Ylin syyttäjä voi milloin tahansa puuttua käsiteltävään asiaan ja joskus myös keskeyttää rikosoikeudenkäynnin.

Syyttäjälaitosta johtaa ylin syyttäjä, jota avustaa ylimmän syyttäjän sijainen (*Voithos Genikos Eisangeleas*). Heidän alaisinaan toimivat Kyproksen yleiset syyttäjät (*Eisangeleis tis Dimokratias*), ylemmät oikeudelliset neuvonantajat (*Anoteroi Dikigoroí tis Dimokratias*) ja oikeudelliset neuvonantajat (*Dikigoroí tis Dimokratias*). Yksi yleisistä syyttäjäistä johtaa rikosoikeusjaostoa (*Poiniko Tmima*) ja on puolestaan vastuussa ylimmälle syyttäjälle.

Käsittelyssä sovelletaan kaksiasianosaisasetelmaa. Syyttäjät esittävät todisteet, minkä jälkeen toimitetaan syyttäjien kutsumien todistajien kuulustelu, ristikuulustelu ja uudelleenkuulustelu. Kun syyttäjät ovat kutsuneet kaikki todistajat, tuomioistuimen on päätettävä, onko asian käsiteltäväksi ottaminen ilmeisen perusteltua. Jos se on perusteltua, syytettyä pyydetään esittämään vastine ja tuomioistuin ilmoittaa hänelle, että hän voi kutsua oman todistajansa ja antaa valaehitoisen todistuksen. Tässä tapauksessa syyttäjät ristikuulustelevat sekä syytetyn todistajia että syytettyä. Muussa tapauksessa he voivat antaa lausunnon ilman valaa omalta paikaltaan eikä heitä ristikuulustella.

Tuomioistuin antaa päätöksen käsittelyn päättyessä. Jos tuomio on vapauttava, syytetty vapautetaan syytteestä ja päästetään vapaaksi. Jos syytetty tuomitaan, puolustukselle annetaan tilaisuus hakea tuomion lieventämistä. Tuomioistuin antaa tuomionsa oikeudenkäynnin päätteeksi.

Tuomarit

Organisaatio

Kyproksen tuomioistuinten rakenne on hyvin yksinkertainen.

Korkein oikeus (*Anotato Dikastirio*)

Korkein oikeus perustettiin oikeuslaitosta koskevan vuoden 1964 lain (*O peri Aponomis tis Dikaiosinis (Poikilai Diataxeis) Nomos tou 1964*, laki 33/1964) (erinäiset säännökset) mukaisesti sen jälkeen, kun sekä korkeimman oikeuden että korkeimman perustuslakioikeuden (*Anotato Syntagmatiko Dikastirio*) presidentit olivat irtisanoutuneet. Näin kyseiset tuomioistuimet olivat periaatteessa hajonneet, sillä turkkilaisen yhteisön edustajat jäivät pois monista hallintoelimistä ja epäivät suostumuksensa tarpeellisiin päätöksiin.

Korkeimman oikeuden jäsenet nimittää Kyproksen tasavallan presidentti. Jäseniä on nykyään 13, ja yksi heistä nimitetään presidentiksi. Korkeimman oikeuden jäseneksi voidaan nimittää vähintään 12 vuotta oikeusalan ammatissa kiitettävällä tavalla toiminut ja maineeltaan nuhteeton henkilö.

Rikosylioikeudet (*Kakourgiodikeia*)

Kyproksessa ensimmäisen oikeusasteen korkein rikostuomioistuin on rikosylioikeus. Siihen kuuluvat kolme tuomaria (presidentti (*Proedros*), ylempi aluetuomioistuimen tuomari (*Anoteros Eparhiakos Dikastis*) ja aluetuomioistuimen tuomari (*Eparhiakos Dikastis*)). Korkein oikeus nimittää rikosylioikeuden jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi aluetuomioistuimen presidenteistä, ylemmistä aluetuomioistuimen tuomareista ja aluetuomioistuimen tuomareista.

Aluetuomioistuimet (*Eparhiaka Dikastaria*)

Kyproksen jokaisessa maakunnassa on aluetuomioistuin, jolla on rajoittamaton toimivalta lukuun ottamatta asioita, jotka kuuluvat korkeimman oikeuden ja jäljempänä mainittujen erikoistuomioistuinten toimivaltaan. Aluetuomioistuinten tuomareita ovat aluetuomioistuinten presidentit, ylemmät aluetuomioistuimen tuomarit ja aluetuomioistuimen tuomarit. Aluetuomioistuimen tuomarien nimittämiset, siirrot ja virkaylennykset kuuluvat korkeimman oikeuden toimivaltaan.

Perhetuomioistuimet (*Oikogeneiaka Dikastiria*)

Perhetuomioistuinta koskevan lain (*O peri Oikogeneiakon Dikastirion Nomos*) (laki 23/90) nojalla perustetuissa perhetuomioistuimissa on kolme jäsentä (presidentti ja kaksi tuomaria). Heillä kaikilla on oikeustieteellinen koulutus, ja he ovat harjoittaneet menestyksekkäästi oikeusalan ammattia ennen nimittämistään.

Vuokranvalvontatuomioistuin (*Dikastirio Elenhou Enoikaseon*)

Tässä erikoistuomioistuimessa on kolme jäsentä: presidentti ja kaksi tuomaria. Tuomioistuimen presidentin on oltava juristi, joka on harjoittanut menestyksekkäästi oikeusalan ammattia vähintään aluetuomioistuimen tuomarin viran kelpoisuusehdoissa säädetyin ajan.

Työtuomioistuin (*Dikastirio Ergatikon Diaforon*)

Kuten vuokranvalvontatuomioistuimessa, myös työtuomioistuimessa on kolme jäsentä: presidentti ja kaksi tuomaria. Presidentin on oltava juristi, joka on toiminut ammatissa viisi vuotta ennen tuomioistuimen virkaan nimittämistä.

Sotatuomioistuin (*Stratiotiko Poiniko Dikastirio*)

Viimeinen erikoistuomioistuin on sotatuomioistuin, jonka presidenttinä toimii hyvämaineinen juristi, jonka pätevyys nimittämisaikana vastaa aluetuomioistuimen tuomarin virkaan nimitettävältä henkilöltä vaadittua pätevyyttä. Sotatuomioistuimen presidentin on oltava armeijan upseeri ja sotilasarvoltaan vähintään eversti. Sotatuomioistuimen tuomarien on oltava armeijan palveluksessa olevia ammattisotilaita.

Hakemisto (*Evretirio*)

Korkeimman oikeuden verkkosivustolla on hakemisto, joka sisältää yleisiä tietoja Kyproksen tuomioistuimista.

Tehtävät

Korkein oikeus (*Anotato Dikastirio*)

Korkein oikeus toimii muutoksenhakutuomioistuimena kaikkien Kyproksen alemman oikeusasteen tuomioistuinten tuomioita koskevissa valituksissa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena monissa asioissa, kuten hallintolainsäädäntöä ja merioikeutta koskevissa kysymyksissä. Se antaa myös erioikeusmääräyksiä, kuten *certiorari* ja *mandamus*, ja valvoo kaikkia Kyproksen alemman oikeusasteen tuomioistuinta niiden kitkattoman toiminnan varmistamiseksi.

Rikosylioikeudet (*Kakourgiodikeia*)

Rikosylioikeuksien tehtävänä on tiettyjä erittäin vakavia rikoksia lukuun ottamatta käsitellä ensimmäisenä oikeusasteena kaikki rikoslain (*Poinikos Kodikas*) tai minkä tahansa muun lain nojalla rangaistavat rikokset, jotka on tehty Kyproksen rajojen sisällä tai Kyprokselle kuuluvissa tukikohtien osissa ja joissa on osallisina Kyproksen kansalaisia joko rikoksentehtijänä tai uhrina, tai rikokset, jotka on tehty jossakin muussa maassa, jossa syytetty on ollut Kyproksen palveluksessa, tai laivalla tai lentokoneessa Kyproksessa tai sellaisissa muissa paikoissa ja olosuhteissa, joista säädetään laissa.

Aluetuomioistuimet (*Eparhiaka Dikastiria*)

Presidentin johtamien aluetuomioistuinten tehtävänä on käsitellä ensimmäisenä oikeusasteena kaikki niiden paikalliseen toimivaltaan kuuluvat asiat ja tehdä niistä päätökset.

Ylemmällä aluetuomioistuimen tuomarilla on (tietyin poikkeuksin) valtuudet päättää asioista, joissa kiistanalainen summa tai käsiteltävänä olevan riitakysymyksen arvo on enintään 500 000,00 euroa. Aluetuomioistuimen tuomari päättää vastaavasti asioista, joiden arvo on enintään 100 000,00 euroa.

Aluetuomioistuinten toimivalta rikosasioissa ulottuu kaikkiin rikoksiin, jotka on tehty tuomioistuimen tuomiopiirissä ja joista lain nojalla säädetty rangaistus on joko enintään viiden vuoden vankeusrangaistus, enintään 50 000,00 euron sakkorangaistus tai kumpikin niistä ja joista tuomioistuin voi määrätä rikoksen uhrille maksettavaksi enintään 6 000,00 euron korvauksen.

Kaikista aluetuomioistuinten antamista päätöksistä niin rikos- kuin riita-asioissakin voidaan tehdä rajoituksetta valitus korkeimpaan oikeuteen.

Erikoistuomioistuimet

Perhetuomioistuinten toimivalta kattaa lähes kaikki avioliittoon liittyvät riita-asiat. Vuokranvalvontatuomioistuimen toimivalta käsittää vain vuokranvalvonnan piiriin kuuluvia rakennuksia koskevat riita-asiat. Työtuomioistuimen toimivaltaan kuuluvat yksinomaan työnantajan ja työntekijän väliset suhteet erityisesti perusteetonta irtisanomista koskevissa kanteissa. Sotatuomioistuimen toimivaltaan kuuluvat kansalliskaartin (*Ethniki Froua*) jäseniä koskevien rikosasioiden käsittely ja asiat, joissa kansalliskaarta koskevia säännöksiä on rikottu.

Kaikista edellä mainittujen tuomioistuinten antamista päätöksistä voi valittaa korkeimpaan oikeuteen.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Asianajajat (*Dikigoro*)

Oikeudellisten palvelujen tarjoaminen Kyproksessa on säänneltyä. Oikeudellisia palveluja tarjoavia henkilöitä nimitetään asianajajiksi riippumatta siitä, missä maassa he ovat opiskelleet, ja riippumatta heidän suorittamastaan oikeustieteellisestä yliopistotutkinnosta.

Internetissä on asianajajahakemisto, jota asianajajat ja tuomarit voivat käyttää maksutta ja yksityishenkilöt tilausmaksua vastaan.

Oikeudelliset tietokannat

Kyproksessa ei ole virallista verkkosivustoa, jolla tuomiot julkaistaisiin. Joitakin uusia tuomioita julkaistaan [korkeimman oikeuden](#) verkkosivustolla.

Useilta yksityisiltä verkkosivustoilta pääsee tutustumaan oikeuskäytäntöön joko maksua vastaan tai maksutta. [Legintecy](#)-sivusto sisältää lainsäädäntöä, oikeuskäytäntöä ja hallinnollisia määräyksiä. Asianajajat, tuomarit ja hallintoviranomaiset voivat käyttää sitä maksutta, mutta kaikilta muilta peritään tilausmaksu. [CyLaw](#)-sivusto sisältää tuomioistuinten päätöksiä, ja sen käyttö on maksutonta.

Asianajajat/juristit (*Nomikoi Symvouloi*)

Kuten aiemmin mainittiin, Kyproksessa asianajajien ja juristien toiminta on säänneltyä.

Julkiset notaarit (*Symvolaiografoi*)

Kyproksessa ei ole julkisen notaarin ammattia. Tavallisesti julkisille notaareille kuuluvia tehtäviä hoitavat Kyproksessa asianajajat.

Muut oikeusalan ammatit

Seuraavat ammatit liittyvät oikeusalan ammatteihin Kyproksessa:

Kirjurit (*Protokollites*)

Korkeimman oikeuden nimittämät kirjurit ovat tuomioistuimen virkamiehiä. He ovat yleensä asianajajia, ja heillä on kattava oikeustieteellinen koulutus. Kirjureilla on asiaan liittyvän lainsäädännön mukaisia erityistehtäviä. Ylikirjuri vastaa kirjurilaitoksen johdosta ja valvonnasta. Korkein oikeus voi nimittää kirjurin myös tätä tarkoitusta varten.

Haastemiehet (*Epidotes*)

Haastemiehiä on kahdenlaisia: yksityiset haastemiehet, joiden tehtäviin kuuluu pelkästään erilaisten tuomioistuimen asiakirjojen tiedoksi antaminen, sekä tuomioistuimen palveluksessa olevat haastemiehet, joiden pääasiallisena tehtävänä on tuomioistuimen päätösten täytäntöönpano.

Asianajajan avustajat (*Dikigorikoi Ypalliloi*)

Asianajajan avustajan ammattinimikkeen voi hankkia henkilö, joka on työskennellyt kuuden kuukauden ajan asianajotoimistossa. Hänen on toimitettava hakemus sen aluetuomioistuimen kirjurille, jonka alueella hänen työpaikkanaan oleva asianajotoimisto sijaitsee.

Linkkejä

[Ylimmän syyttäjän virasto](#)

[Korkein oikeus](#)

Päivitetty viimeksi: 11/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [lv](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [fr](#)

Oikeudelliset ammatit - Latvia

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus oikeusalan ammatteihin Latviassa.

Syyttäjät

Organisaatio

[Latvian tasavallan syyttäjälaitos \(*Prokuratūra*\)](#) on keskitetty kolmiportainen oikeusviranomainen. **Syyttäjälaitosta** johtaa **valtakunnansyyttäjä (*ģenerālprokurors*)**. Sen tehtävänä on **reagoida lainrikkomisiin ja huolehtia siitä, että näitä rikkomisia koskevat oikeustapaukset ratkaistaan** laissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Syyttäjälaitos käsittää seuraavat tasot:

valtakunnansyyttäjänvirasto (*Ģenerālprokuratūra*)

aluesyyttäjänvirastot (*tiesu apgabalu prokuratūras*)

piiri- tai kaupunginsyyttäjänvirastot (*rajonu [republikas pilsētu] prokuratūras*)

erikoissyyttäjänvirastot (*specializētās prokuratūras*).

Valtakunnansyyttäjä voi tarvittaessa perustaa erikoissyyttäjänvirastoja, joilla on sama asema kuin piiri- tai aluesyyttäjänvirastolla. Latviassa on tällä hetkellä **viisi erikoissyyttäjänvirastoa**:

järjestäytynyttä rikollisuutta ja siihen liittyviä asioita käsittelevä erikoissyyttäjänvirasto

monialaisia asioita käsittelevä erikoissyyttäjänvirasto

maantiekuljetusasioita käsittelevä erikoissyyttäjänvirasto Riiassa

talousrikoksia käsittelevä erikoissyyttäjänvirasto

laittomaan huumausainekauppaan liittyviä asioita käsittelevä erikoissyyttäjänvirasto.

Valtakunnansyyttäjänvirasto voi myös valvoa sellaisten elinten työtä, jotka eivät hoida syyttäjäntehtäviä vaan auttavat toimivaltuuksiensa rajoissa syyttäjiä suorittamaan tiettyjä rikostutkintaan liittyviä tehtäviä. Tällaisten elinten perustamisesta ja niiden toiminnan järjestämisestä ja lakkauttamisesta vastaa valtakunnansyyttäjä. Valtakunnansyyttäjä päättää myös niiden organisaatiosta ja henkilöstöstä valtion talousarviosta myönnettyjen resurssien perusteella. Toistaiseksi on perustettu vasta yksi tällainen elin, [rahanpesun torjuntayksikkö](#).

Syyttäjänvirastot ovat osa tuomioistuinjärjestelmää, ja ne toimivat siten erillään lainsäädäntö- ja toimeenpanoelimestä. Latvian parlamentti (Saeima), valtioneuvosto ja presidentti voivat ohjeistaa jotakin syyttäjänvirastoa selvittämään lainrikkomistapauksiin liittyviä tosiseikkoja ja pyytää valtakunnansyyttäjänvirastolta selityksiä. Ne eivät kuitenkaan saa puuttua kyseisen syyttäjänviraston työhön edes silloin, kun se tutkii tapauksia, joilla on koko maan laajuista merkitystä.

Syyttäjät voivat vastustaa valtioneuvoston tai viranomaisten hyväksymää lainsäädäntöä sillä perusteella, että se on lainvastaista. Valtakunnansyyttäjä ja valtakunnansyyttäjänviraston yksiköiden ylimmät syyttäjät voivat osallistua valtioneuvoston kokouksiin ja ilmaista näkemyksensä niissä käsiteltävistä aiheista.

Tehtävät

Syyttäjälaitoksen tehtävistä esitutkinnassa säädetään [§ syyttäjälaitoksesta annetun lain 2 §:ssä](#) seuraavasti:

Syyttäjälaitos

valvoo tutkintaviranomaisten ja muiden elinten toimintaa

järjestää, johtaa ja toteuttaa esitutkintaa sekä antaa tutkintaviranomaisille rikostutkinnan hoitamista koskevia ohjeita

nostaa rikossyytteet ja toimii syyttäjänä rikosasioissa

suojelee henkilöiden ja valtion oikeuksia ja oikeutettuja etuja

laatii syytekirjelmän tai haastehakemuksen laissa säädetyissä tapauksissa.

[§ Rikosprosessilain 36 §:n 1](#) momentin mukaan syyttäjä suorittaa rikosprosessissa toimia, jotka liittyvät tutkinnan valvontaan, tutkintaan, syytteen nostamiseen ja ajamiseen valtion puolesta sekä muihin toimiin.

Vastaava syyt-täjä

Vastaava syyttäjä valvoo rikosasian esitutkintaa. Hänellä on valtuudet

kumota tutkinnanjohtajan tai tutkintaryhmän jäsenen päätös

pyytää, että rikostutkijan valvoja vaihtaa tutkinnanjohtajaa tai tekee muutoksia tutkintaryhmään, jos ohjeita ei ole noudatettu tai on tapahtunut menettelyvirhe, joka vaarantaa rikosoikeudellisten menettelyjen etenemisen

tutkia kanteluita, jotka koskevat tutkintaa suorittavien syyttäjänvirastojen tai tutkintaryhmän jäsenen, rikostutkijan valvojan tai prosessitoimia suorittavan henkilön toimintaa tai päätöksiä

päätää rikosoikeudenkäynnin aloittamisesta ja tutkinnan siirtämisestä toiselle tutkintaviranomaiselle

suorittaa prosessitoimia tiedotettuaan niistä tutkinnanjohtajalle.

Tutkinnanjohtaja

Vastaava syyttäjä (tai ylemmän tason syyttäjän määräyksestä toinen syyttäjä) voidaan määrätä tutkinnanjohtajaksi (*procesa virzītājs*). Tällöin hän vastaa esitutkinnan lisäksi syyteharkinnasta. Poikkeustapauksissa syyttäjän voi nimittää tutkinnanjohtajaksi valtakunnansyyttäjä, valtakunnansyyttäjänviraston rikosoikeudellinen yksikkö tai tuomiopiiriin pääsyyttäjä esitutkintavaiheessa.

Tutkinnanjohtajana syyttäjä voi

sopia syytetyn kanssa siitä, että tämä tunnustaa rikoksen

päätää rikosasian viemisestä tuomioistuimeen

antaa asian ratkaistavaksi erityismenettelyssä

keskeyttää rikosoikeudellisen menettelyn, jos siihen on oikeudelliset perusteet.

Tutkinnanjohtaja voi tehdä menettelyä koskevia päätöksiä ja toteuttaa siihen liittyviä toimia tai osoittaa tällaisia tehtäviä tutkintaryhmän muulle jäsenelle tai prosessitoimia suorittavalle henkilölle.

Johtava syyttäjä

Johtava syyttäjä valvoo laissa säädetyin menettelyn mukaisesti, että asiaa käsittelevä syyttäjä hoitaa tälle osoitetut tehtävät. Lisäksi johtava syyttäjä päättää valituksista tai kanteluista, jotka koskevat vastaavan syyttäjän tai tutkinnanjohtajan päätöksiä tai toimia. Johtava syyttäjä voi esimerkiksi päättää vastaavan syyttäjän ehdotuksesta vaihtaa tutkijan valvojaa tai siirtää tutkijan toiseen tutkintayksikköön. Hän voi myös ratkaista, onko perusteltua ja lainmukaista jättää syyte nostamatta.

Johtava syyttäjä voi

kumota tutkijan, tutkintaryhmän jäsenen tai alemman tason syyttäjän tekemät päätökset

nimittää tai vaihtaa vastaavan syyttäjän tai tutkinnanjohtajan, jos syytetoimia tai niiden valvontaa ei hoideta asianmukaisesti, tai ottaa itse hoitaakseen tällaiset tehtävät

perustaa tutkintaryhmän, jos liiallinen työ määrä voi vaikeuttaa esitutkinnan saattamista päätökseen kohtuullisessa ajassa

pyytää uuden valvojan nimittämistä tutkijalle tai antaa rikostutkinnan toisen tutkintayksikön tehtäväksi.

Syyttäjä voidaan ottaa **tutkintaryhmän** jäseneksi johtavan syyttäjän päätöksestä. Tutkinnanjohtaja voi vaatia, että syyttäjä suorittaa yhden tai useamman prosessitoimen.

Tuomarit

Organisaatio

Oikeuslaitoksen perustuslain perusta on [§ Latvian tasavallan perustuslain \(Latvijas konstitūcija\) 82–86 §:ssä](#). Perustuslain mukaan oikeutta jakavat ainoastaan tuomioistuimet. Tuomarit ovat riippumattomia, ja heitä sitoo työssään ainoastaan laki. Oikeuslaitoksesta säädetään [§ oikeuslaitoslaisissa](#). Latvian lainsäädännön mukaan tuomarit ovat virkamiehiä.

Viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja poliittisten järjestöjen sekä muiden oikeushenkilöiden ja luonnollisten henkilöiden on kunnioitettava tuomioistuinten riippumattomuutta ja tuomareiden koskemattomuutta. Kenelläkään ei ole oikeutta vaatia tuomaria tilille, vaatia häneltä selitystä yksittäisen asian käsittelystä tai puuttua lainkäyttöön mistään syystä. Lainkäyttöön liittyviä tehtäviään hoitaessaan tuomari nauttii koskemattomuutta. Tuomarinviran haltija ei saa olla puolueen tai muun poliittisen järjestön jäsen.

Tehtävät

Tuomarien tehtävänä on käyttää tuomiovaltaa riita-, hallintolainkäyttö- ja rikosasioissa lain mukaisesti.

Riita-asioissa tuomari päättää kysymyksistä, jotka koskevat luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille kuuluvien oikeuksien (esim. kansalaisoikeudet, työhön liittyvät oikeudet, perheoikeudet) ja oikeutettujen etujen suojelua.

Rikosasioissa tuomari päättää, ovatko vastaajaa vastaan nostetut syytteet perusteltuja. Tuomari voi todeta vastaajan syyttömäksi ja vapauttaa hänet, tai syylliseksi ja määrätä hänelle rangaistuksen.

Hallintolainkäyttöasioissa tuomari valvoo toimeenpanovallan käyttäjän toimien (viranomaisten antamat hallinnolliset säädökset tai toteuttamat erityiset toimet) lainmukaisuutta ja käsittelee julkisoikeudellisiin suhteisiin liittyviä riita-asioita. Lisäksi tuomari vahvistaa luonnollisten henkilöiden julkisoikeudelliset oikeudet ja velvollisuudet. Tuomari ratkaisee myös hallinnollisiin rikkomuksiin liittyvät asiat.

Tuomari hoitaa kaikkia prosessilainsäädännössä tuomarille tai tuomioistuimelle säädettyjä tehtäviä.

Oikeudelliset tietokannat

Oikeuslaitoksella on oma portaali, [§ Latvian kansallinen tuomioistuinportaali](#), jossa tiedot ovat toistaiseksi vain latviaksi. Tuomioistuinportaalissa on yksityiskohtaista tietoa Latvian tuomioistuinjärjestelmästä, Latviassa toimivien tuomioistuinten ja tuomarien luettelo, tuomioistuihin koskevia tilastoja ja erityyppisissä kanteissa sovellettavien menettelyiden lyhyt kuvaus, jossa korostetaan niiden pääasiallisia piirteitä ja eroja, sekä tietoa asian saattamisesta vireille tuomioistuimessa.

[☞ Latvian tuomioistuinten sähköisten palvelujen portaali](#) puolestaan tarjoaa pääsyn anonymisoiuihin tuomioistuimen päätöksiin, oikeuskäytäntöön, istuntojen aikatauluun ja muihin tietoihin. Syöttämällä asian tai haasteen numeron ”Tiesvedības gaita” -kohtaan [menettelyn vaihe] saa tietoa asian tarkasta käsittelyvaiheesta, asiaa käsittelevästä tuomioistuimesta, oikeusasteesta, jossa asiaa käsitellään, seuraavan tuomioistuinistunnon ajankohdasta, asiassa annetuista päätöksistä, tehdyistä valituksista sekä oikeudenkäynnin tuloksesta.

Tuomioistuinten toimintakertomukset julkaistaan myös [☞ tuomioistuinhallinnon](#) verkkosivustolla.

Ajankohtaista tietoa **tuomioistuinjärjestelmään liittyvistä oikeuspoliittisista kysymyksistä** julkaistaan myös [☞ oikeusministeriön](#) verkkosivustolla. Portaali on käytettävissä myös englannin kielellä.

Sähköistä tietoa korkeimmasta oikeudesta ja sen toiminnasta on saatavilla [☞ korkeimman oikeuden](#) verkkosivustolla. Portaali on käytettävissä myös englannin kielellä.

Juristit (asianajajat)

Organisaatio

Juristit (asianajajat) ovat riippumattomia oikeusalan ammattilaisia, jotka tarjoavat oikeudellista apua, puolustavat ja edustavat henkilöiden oikeutettuja etuja tuomioistuimessa ja esitutkinnassa, tarjoavat oikeudellista neuvontaa, laativat oikeudellisia asiakirjoja sekä suorittavat muita oikeudellisia tehtäviä.

Juristit (asianajajat) ovat oikeuslaitoksen edustajia, jotka hoitavat tapauksia missä tahansa Latvian tasavallan tuomioistuimessa tai esitutkintaelimessä sen jälkeen, kun riidan osapuolet, vastaajat tai muut asianomaiset (asiakkaat) ovat valinneet ja päättäneet pitää heidät, sekä laissa säädettyjä tapauksia tuomioistuimen presidentin, esitutkintaelimen johtajan tai Latvian asianajajaneuvoston puolesta. Asianajajat (juristit) antavat myös muunlaista oikeudellista apua laissa säädetyn menettelyn mukaisesti [☞ http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283](http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283).

Latviassa voivat toimia asianajajina

Latvian kansalaiset

EU-kansalaiset, joille on myönnetty asianajajan/juristin pätevyys jossakin EU-maassa (EU-maiden asianajajat)

muut ulkomaalaiset asianajajat, jotka eivät ole EU-maiden asianajajia mutta jotka saavat harjoittaa asianajajan ammattia Latviaa sitovien oikeudellista apua koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisesti.

Kaikki valantehneet juristit (asianajajat) ovat oikeusalan riippumattomia ammattilaisia, jotka ovat yhdistyneet Latvian asianajajaliitoksi (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*). Liitto on riippumaton, kansallinen valantehneiden asianajajien ammatillinen elin. Latvian asianajajaliitolla on seuraavat elimet:

valantehneiden asianajajien yleiskokous, Latvian asianajajaneuvosto, tilintarkastusvaliokunta ja kurinpitovaliokunta.

Oikeudelliset tietokannat

Latvian asianajajaliiton ja **Latvian asianajajaneuvoston** toimintaa, lakeja ja asetuksia, juristeja (asianajajia) ja tuomioistuijia, joissa he toimivat (yhteystiedot mukaan luettuina), sekä muita **Latvian oikeudellisiin ammatteihin** liittyviä kysymyksiä koskevia tietoja on [☞ Latvian asianajajaneuvoston](#) verkkosivustolla.

Notaarit

Organisaatio

Oikeusviranomaisten valvonnassa olevat notaariasiat annetaan julkisten notaarien hoidettaviksi [☞ notaarilaissa](#) säädetyn menettelyn mukaisesti. Julkiset notaarit ovat osa oikeuslaitosta ja sidoksissa aluetuomioistuijiiin. He suorittavat heille laissa säädettyjä tehtäviä. Tehtäviään hoitaessaan julkiset notaarit vastaavat virkamiehiä. Julkiset notaarit ovat ammatti-toiminnassaan taloudellisesti itsenäisiä. Heidän palkkioistaan päättää [☞ valtioneuvosto](#).

[☞ Notaarilain](#) mukaan julkiset notaarit

laativat notaarin vahvistamia asiakirjoja

antavat notaarin todistuksia

ottavat talletettavaksi rahaa, arvopapereita ja asiakirjoja

ottavat talletettavaksi esineitä, joihin kohdistuu velvoite

hoitavat perintöasioita

laativat omaisuuden ositusta ja jakamista koskevia ehdotuksia laissa säädettyissä tapauksissa

hoitavat avioeromenettelyitä (edellyttäen, että kumpikin aviopuoliso on hyväksynyt tämän kirjallisesti eikä heidän välillään ole ratkaisematonta oikeusriitaa)

hoitavat muita laissa säädettyjä tehtäviä.

[☞ Notaarilain](#) mukaan julkiset notaarit voivat myös

huolehtia oikeuksien vahvistamisesta ja turvaamisesta kiinteistörekistereissä sekä oikeuksien kirjaamisesta ja oikeuksien ja muiden tietojen turvaamisesta valtion kiinteistörekisterissä ja yritysrekisterin ylläpitämässä rekistereissä

hankkia julkisilta, kunnallisilta ja yksityisiltä laitoksilta sekä virkamiehiltä ja yksityishenkilöiltä lupia, todistuksia ja muita asiakirjoja, joita tarvitaan sellaisten asiakirjojen vahvistamiseen tai varmentamiseen, jotka notaarin on määrä todentaa ja todistaa oikeiksi

laatia luonnoksia julkisen notaarin toimintaan liittyvistä asiakirjoista, sopimuksista ja muista vastaavista sekä laatia jäljennöksiä ja käännöksiä

tarjota muuta oikeudellista apua

sovitella virallisesti hyväksyttynä sovittelijana [☞ sovittelulaissa](#) säädettyjen säännösten ja menettelyjen mukaisesti.

Alan riippumaton kansallinen toimialajärjestö on Latvian julkisten notaarien liitto (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*). [☞ Latvian julkisten notaarien neuvosto \(Latvijas Zvērinātu notāru padome\)](#) toimii julkisten notaarien edustus- ja valvontaelimenä sekä Latvian julkisten notaarien liiton hallinto- ja toimeenpanoelimenä. Se hoitaa [☞ notaarilain 230 §:ssä](#) säädettyjä tehtäviä.

Oikeudelliset tietokannat

Tietoa julkisten notaarien toimista ja määrästä, siitä, mistä julkisen notaarin löytää, sekä muista Latvian notaarijärjestelmään liittyvistä kysymyksistä annetaan [☞ Latvian notaarien](#) verkkosivustolla.

Ulosottomiehet

Organisaatio

Ulosottomiehet (Zvērināti tiesu izpildītāji) ovat oikeuslaitoksen jäseniä. He työskentelevät aluetuomioistuinten alaisuudessa ja hoitavat tuomioistuinten ja muiden toimielinten päätösten täytäntöönpanotoimia sekä heille laissa säädettyjä tehtäviä.

Ulosottomiehet ovat riippumattomia oikeusalan ammattilaisia. Virantoimituksessa heidät rinnastetaan kuitenkin valtion virkamiehiin. He hoitavat tehtäviään riippumattomasti, ja heitä sitoo työssään ainoastaan laki. Ulosottomiesten virantoimituksessa esittämät vaatimukset ja määräykset ovat kaikkia osapuolia sitovia Latvian alueella.

Ulosottomiehet hoitavat tehtäviään sen aluetuomioistuimen alueella, jonka alaisuudessa he työskentelevät. Ulosottomiesten määrästä, viroista sekä toiminta-alueesta ja sen rajoista päättää valtioneuvosto.

Ulosottomiehet soveltavat tehtäviään hoitaessaan [☞ siviiliprosessilakia](#) sekä muuta lainsäädäntöä. He noudattavat Latvian ulosottomiehiä edustavan ja valvojan elimen, Latvian ulosottomiesten neuvoston, hyväksymiä menettelyjä ja oikeuskäytäntöön perustuvia suosituksia.

Oikeudelliset tietokannat

[☞ Latvian ulosottomiesten neuvoston verkkosivustolla](#) on tietoa ulosottomiesten toimistojen sijainnista, heidän ammattiaan sääntelevistä oikeussäännöistä ja Latvian ulosottomiesten neuvoston toiminnasta. Portaalin tiedot ovat saatavilla toistaiseksi ainoastaan latviaksi.

Maksutonta oikeusapua antavat organisaatiot

Latviassa ei pidetä luetteloa tällaisista organisaatioista.

Linkkejä

- [☞ Syyttäjälaitos](#)
- [☞ Rahanpesun torjuntayksikkö](#)
- [☞ Latvian kansallinen tuomioistuinportaali](#)
- [☞ Tuomioistuinhallinto](#)
- [☞ Latvian asianajajaneuvosto](#)
- [☞ Latvian notaarit](#)
- [☞ Latvian ulosottomiesten neuvoston verkkosivusto](#)
- [☞ Latvian tasavallan oikeusministeriö](#)

Päivitetty viimeksi: 31/05/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Liettua

Tällä sivulla kerrotaan oikeusalan ammateista Liettuaissa.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Oikeusalan ammatteja Liettuaissa ovat

syyttäjä (prokurorai)

tuomari (teisėjai)

asianajaja (advokatai)

notaari (notarai)

haaste- ja ulosottomies (antstoliai).

Syyttäjät

Organisaatio

Liettuaissa on 56 alueellista syyttäjänvirastoa:

51 aluevirastoa

5 piirivirastoa

[☞ Valtakunnansyyttäjänvirasto](#) (Generalinė prokuratūra) vastaa alueellisista syyttäjänvirastoista (teritorinės prokuratūros). Valtakunnansyyttäjän nimittää seitsenvuotiseksi virkakaudeksi **Lietuan tasavallan presidentti** (Lietuvos Respublikos Prezidentas) parlamentin (Seimas) suostumuksella.

Valtakunnansyyttäjä on vastuuvollinen parlamentille ja presidentille. Syyttäjälaitoksen syyttäjiä ovat

Valtakunnansyyttäjä (generalinis prokuroras)

alueelliset (piirin tai alueen) ylimmät syyttäjät (vyriausieji (apylinkių arba apygardų) prokurorai)

muut syyttäjät.

Oikeusministeriön ja syyttäjälaitoksen välillä ei ole minkäänlaista suhdetta – ei hierarkkista, ei yhteistä toimivaltaa tai mitään muuta erityistä suhdetta.

Tehtävät

Syyttäjälaitoksen tehtävänä on

järjestää oikeudenkäyntiä edeltävä tutkinta ja johtaa sitä

ajaa syytettä valtion puolesta rikosasioissa

suojella yleistä etua

varmistaa oikeuden toteutuminen

auttaa tuomiovaltaa oikeudenhoidossa.

Syyttäjät osallistuvat kaikkiin rikosasioihin ja myös riita-asioihin tai hallinto-oikeudellisiin asioihin kanteessa esitetyssä järjestyksessä.

Tuomarit

Organisaatio

Liettuaissa ei ole erityyppisiä tuomareita, vaan kaikki ovat **ammattituomareita** (profesionalūs teisėjai).

Tuomioistuinlaitoksen yleiset periaatteet on määritetty perustuslaissa ja tuomioistuimia koskevassa parlamentin säädöksessä. Tuomioistuimet ovat

riippumattomia, ja niillä on seuraavat itsesääntelyelimet:

tuomareiden yleiskokous (Visuotinis teisėjų susirinkimas)

tuomioistuinneuvosto (Teisėjų taryba)

tuomareiden kunniatuomioistuin (Teisėjų garbės teismas).

[☞ Kansallinen tuomioistuinhallinto](#) (Nacionalinė teismų administracija) auttaa tuomioistuimia hoitamaan tehtäviään.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Lakimiehet

Asianajajat

Liettuaissa on asianajajia (advokatai) ja asianajajaharjoittelijoita (advokatų padėjėjai). Asianajajaharjoittelijat voivat edustaa päämiehiään riita-asioiden oikeudenkäynneissä ja puolustaa heitä rikosoikeudenkäynneissä valvovan asianajajan luvalla laissa säädetyissä tapauksissa.

Asianajajia ja asianajajaharjoittelijoita ei luokitella tehtävien mukaan. Asianajajat voivat valita vapaasti oikeuden alan, jolle haluavat erikoistua (asianajajan erikoistuminen).

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on saatavissa [☞ Lietuan asianajajaliiton](#) (Lietuvos advokatūra) verkkosivustolla.

Onko tietokannan käyttö ilmaista?

Kyllä, Lietuan asianajajaliiton tietokantaa voi käyttää maksutta.

Toimistoasianajajat / lainopilliset neuvonantajat

Liettuaissa ei erillistä toimistoasianajajien eikä lainopillisten neuvonantajien ammattikuntaa.

Notaarit

Organisaatio

Liettuassa notaarien (notarai) ammattikuntaa ei jaotella erilaisten tehtävien perusteella. Notaarien lukumääristä, viroista ja toimialueista päättää **oikeusministeri** (Teisingumo ministerija). Oikeusministeri myös nimittää notaarin virkaansa ja erottaa tämän virasta.

Notaarit kuuluvat **notaariyhdistykseen** (Notarų rūmai). Joka vuosi notaariyhdistys toimittaa oikeusministeriölle yksityiskohtaisen **vuosikertomuksen** toiminnastaan sekä katsauksen ja suuntaviivat notaarien toimintaan tulevana vuonna.

Notaareja koskevat säädökset hyväksyy oikeusministeri notaariyhdistyksen puheenjohtajiston (Notarų rūmų prezidiumas) lausunnon perusteella.

Jos oikeusministeri katsoo, että notaariyhdistyksen päätöslauselma tai päätös on vastoin Liettuan lainsäädäntöä, oikeusministeri voi valittaa asiasta Vilnan alueelliseen tuomioistuimeen (Vilniaus apygardos teismas) saadakseen päätöslauselman tai päätöksen kumottua.

Lisätietoja on saatavissa [Liettuan notaariyhdistyksen](#) verkkosivustolla.

Tehtävät

Notaariyhdistyksen päätehtäviä ovat

notaarien toiminnan **koordinointi**

notaarien ammattitaidon **kehittämisestä** huolehtiminen

notaarien etujen **suojelu** ja **edustaminen** valtionhallinnon ja julkishallinnon elimissä

notaareihin liittyvien **säädösluonnosten** laatiminen ja toimittaminen oikeusministeriölle

notaarien toimintatapojen **yhtenäisyyden** takaaminen

notaarien tehtävienhoidon ja ammattietiikkaa koskevien vaatimusten noudattamisen **valvonta**

notaarin ammattia harjoitettaessa laadittujen asiakirjojen **säilytyksen** ja käytön varmistaminen

notaarien **koulutuksen** varmistaminen

notaariyhdistyksen sääntöjen (Notarų rūmų statutas) mukaisten tehtävien suorittaminen.

Muut oikeusalan ammatit

Haaste- ja ulosottomiehet

Liettuassa haaste- ja ulosottomiesten (antstoliai) ammattikuntaa ei jaotella erilaisten tehtävien perusteella.

Lisätietoa haaste- ja ulosottomiehistä on saatavissa [haaste- ja ulosottomiesten ammattikunnan verkkosivustolla](#) ja [ulosottomiesyhdistyksen](#) (Antstolių rūmai) verkkosivustolla.

Päivitetty viimeksi: 07/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Luxemburg

Tässä osassa on tietoa oikeusalan ammateista.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Tässä osassa on tietoa oikeusalan ammateista, esimerkiksi niiden toimenkuvista ja ammatissa toimimisen edellytyksistä.

Oikeusjärjestelmä

Luxemburgin tuomioistuinlaitoksessa tuomioistuimet jaetaan kahteen ryhmään, **yleisiin tuomioistuihin ja hallintotuomioistuihin**. Jaottelu perustuu käsiteltävän asian luonteeseen.

Yleiset tuomioistuimet muodostuvat kolmesta rauhanuomioistuimesta (*Justice de paix*), kahdesta piirituomioistuimesta (*Tribunal d'arrondissement*), muutoksenhakutuomioistuimesta (*Cour d'appel*) ja kassaatiouomioistuimesta (*Cour de cassation*). Niillä on toimivalta tutkia siviili-, kauppa-, rikos- ja työoikeudellisia riita-asioita. Näissä oikeusistuimissa työskentelee tuomareita (*magistrats du siège*) sekä apulaissyöttäjiä tai syyttäjiä (*magistrature debout*).

Hallintotuomioistuihin kuuluvat ensimmäisen oikeusasteen hallintotuomioistuin (*Tribunal administratif*) ja korkein hallinto-oikeus (*Cour administrative*). Ne ratkovat hallinto- ja veroasioihin (välitön verotus) liittyviä oikeusriitoja.

Perustuslakituomioistuimessa (*Cour constitutionnelle*) on sekä yleisten tuomioistuinten että hallintotuomioistuinten tuomareita. Sen tehtävänä on valvoa, että lait vastaavat perustuslakia, joka edustaa Luxemburgin ylintä oikeusnormia.

Tuomarit ja syyttäjät

Tuomariksi tai syyttäjäksi voi päästä kahta eri reittiä:

Rekrytointi kilpailukokeen perusteella

Tulevat tuomarit eli tuomioistuinharjoittelijat (*attaché de justice*) nimitetään kilpailukokeen läpäisseiden hakijoiden joukosta. Kokeeseen osallistumisen edellytykset:

Luxemburgin kansalaisuus

hakija on hyvämaineinen ja nauttii kansalaisuottamusta

hakija on suorittanut Luxemburgissa maisteritasoa vastaavan oikeustieteen tutkinnon tai samantasoisen ulkomaisen tutkinnon, jonka korkeakoulutuksesta vastaava ministeri on hyväksynyt korkea-asteen koulutuksesta ja ulkomailla suoritetun korkeakoulututkintojen ja ammattinimikkeiden tunnustamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti

riittävä luxemburgin, ranskan ja saksan kielen taito

vähintään 12 kuukautta kestävä harjoittelun suorittaminen tuomioistuimessa tai notaarin toimistossa

soveltuva fyysinen ja psyykinen toimintakyky, joka tarkistetaan lääkärin ja psykologin suorittamassa tarkastuksessa.

Kilpailukokeen järjestää tuomareista ja syyttäjistä muodostettu « lautakunta », joka vastaa tuomioistuinharjoittelijoiden rekrytoinnista ja koulutuksesta.

Kilpailukoe käsittää kolme kirjallista koetta, jotka koskevat siviili-, rikos- ja hallinto-oikeutta ja niihin liittyviä menettelyjä. Kokeet muodostuvat lähinnä tuomiolauselmaluonnoksen laatimisesta. Kilpailun läpäistykseen hakijan on saatava vähintään kolme viidesosaa kaikkien kokeiden yhteenlasketusta enimmäispistemäärästä ja vähintään puolet kunkin kokeen enimmäispistemäärästä. Lautakunta asettaa hakijat paremmuusjärjestykseen näiden kokonaispistemäärän perusteella. Riittävän hyvin sijoittuneet hakijat otetaan palvelukseen.

Rekrytointi hakemuksen perusteella

Hakemukseen perustuva rekrytointi järjestetään ainoastaan siinä tapauksessa, että oikeusministeriön vuosittain vahvistamaa tuomioistuinharjoittelijoiden määrää ei saada kokoon kilpailukokeen perusteella.

Hakemuksen esittämistä varten hakijan on

täytettävä tietyt kilpailukokeeseen osallistumista varten asetetut vaatimukset, erityisesti 1–4 ja 6 kohdan mukaiset vaatimukset

esitettävä tuomioistuinharjoittelun päättötodistus

täytynyt harjoittaa asianajajan ammattia yhteensä vähintään viiden vuoden ajan.

Lautakunta kutsuu hakijat henkilökohtaiseen haastatteluun. Henkilökohtaisessa haastattelussa on mukana asiantuntijapsykologi, joka antaa kustakin hakijasta perustellun lausunnon. Hakijat valitaan Luxemburgin oikeutta käsitteleviä syventäviä opintoja koskevan kokeen ja tuomioistuinharjoittelun päättökokeen tulosten, työkokemuksen, mahdollisen muun pätevyyden ja mahdollisten julkaisujen perusteella. Valinnan tekee lautakunta. Perustuslain mukaan tuomarikunta on poliittisesta vallasta riippumaton. Sen perusteella tuomaria ei voi erottaa virasta. Tuomarinvirkaa ei voida lakkauttaa eikä tuomaria voida pidättää virantoimituksesta muutoin kuin tuomion nojalla. Tuomari voidaan siirtää toisiin tehtäviin vain uudella virkanimityksellä, jota ei voi tehdä ilman hänen suostumustaan. Tuomari, joka syyllistyy laiminlyöntiin tai virkavirheeseen, voidaan kuitenkin pidättää virantoimituksesta, hänen nimityksensä voidaan peruuttaa tai hänet voidaan siirtää muihin tehtäviin laissa säädetyn edellytyksin.

Tuomari ei voi toimia samaan aikaan Luxemburgin hallituksen jäsenenä, kansanedustajana, pormestarina, raatimiehenä tai kunnanvaltuutettuna, julkisen tai yksityisen sektorin toimessa, notaarina tai haastemiehenä, sotilas- tai kirkollisessa virassa eikä asianajajana. Tuomarit ovat puolueettomia, ja heitä sitoo salassapitovelvollisuus. Tuomareiden palkat vahvistetaan laissa.

Lisätietoja on oikeusministeriön verkkosivustolla [📄 tuomarin ammattia käsittelevässä osiossa](#).

Asianajajat

Asianajajan ammattia säännellään asianajajan ammatin harjoittamisesta **10. elokuuta 1991 annetulla lailla**, sellaisena kuin se on muutettuna.

Asianajajat ovat **vapaan ammatin harjoittajia**. He voivat harjoittaa toimintaansa itsenäisesti tai liittoutua oikeushenkilönä toimivaksi yritykseksi. Ainoastaan asianajajilla on valtuudet avustaa tai edustaa asianosaisia, ajaa heidän puolestaan kanteita ja puolustaa heitä tuomioistuimissa, vastaanottaa asianosaisilta tuomarille esitettäviä kirjelmiä ja vaateita, laatia ja allekirjoittaa menettelyn sääntöjenmukaisuuden edellyttämiä asiakirjoja sekä valmistella asiaa tuomion antamista varten.

Vain asianajajat voivat antaa ammattimaista **oikeudellista neuvontaa** maksua vastaan tai laatia yksityisiä asiakirjoja muiden puolesta. Asianajajat edustavat tai avustavat asiakkaita myös kansainvälisissä tuomioistuimissa, kuten Euroopan unionin tuomioistuimessa tai Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa.

Asianajajia sitoo oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluva salassapitovelvollisuus, jonka rikkomisesta seuraa rikosoikeudellinen rangaistus.

Asianajajan ammatin harjoittaminen Luxemburgissa edellyttää, että henkilö on merkitty jommankumman **Luxemburgin asianajajayhdistyksen (*Ordre des avocats*) ylläpitämään asianajajarekisteriin (*Tableau de l'Ordre*)**. Samaa edellytetään Euroopan unionissa toimiluvan saaneilta asianajajilta, jotka haluavat harjoittaa ammattia alkuperäisellä ammattinimikkeellään Luxemburgissa.

Asianajajarekisteriin sisältyy **kuusi** [eri luetteloa](#):

Luettelo 1: tuomioistuinasianajajat

Luettelo 2: asianajajat

Luettelo 3: kunnia-asianajajat

Luettelo 4: Euroopan unionissa toimiluvan saaneet asianajajat, jotka harjoittavat ammattia alkuperäisellä ammattinimikkeellään

Luettelo 5: tuomioistuinasianajajien toimistot

Luettelo 6: muut asianajajatoimistot.

Pääsy Luxemburgin asianajajarekisteriin edellyttää, että hakija

esittää tarvittavat takeet ammatillisesta luotettavuudestaan

osoittaa täyttävänsä tuomioistuinharjoitteluun hyväksymisen edellytykset tai hankkineensa tarvittavan soveltuvuuden toisessa EU:n jäsenvaltiossa niiden asianajajia koskevien edellytysten mukaisesti, joista säädetään 10. elokuuta 1991 annetussa laissa, sellaisena kuin se on muutettuna (laki vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkea-asteen koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä), tai osoittaa, että hänellä on edellytykset harjoittaa ammattia alkuperäisellä ammattinimikkeellään Luxemburgissa 13. marraskuuta 2002 annetun lain mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna (laki asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu, 16. helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/5/EY saattamisesta osaksi Luxemburgin lainsäädäntöä), hallitsee oikeussäännösten laatimiskielen sekä kielijärjestelmästä 24. helmikuuta 1984 annetussa laissa tarkoitetut hallinto- ja oikeudenkäyntikiel

on Luxemburgin tai jonkin muun EU:n jäsenvaltion kansalainen

hallitsee oikeussäännösten laatimiskielen sekä kielijärjestelmästä 24. helmikuuta 1984 annetussa laissa tarkoitetut hallinto- ja oikeudenkäyntikiel (tämä ei kuitenkaan rajoita 10. elokuuta 1991 annetun lain 31-1 §:n soveltamista) Vaadittu luxemburgin ja saksan kielen taito vastaa kuullun ymmärtämisen osalta kieliä koskevan yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen tasoa B2 ja puhumisen osalta tasoa B1 sekä lisäksi saksankielisen tekstin ymmärtämisen osalta tasoa B2. Vaadittu ranskan kielen taito vastaa sekä kuullun ymmärtämisen että puhumisen ja kirjoittamisen osalta viitekehyksen tasoa B2.

Edellisestä poiketen asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu, 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/5/EY 10 artiklassa tarkoitetuilta eurooppalaisilta asianajajilta vaaditaan silloin, kun heidät otetaan asianajajarekisterin luetteloon I, ainoastaan kielijärjestelmästä 24. helmikuuta 1984 annetussa laissa tarkoitetun oikeussäännösten laatimiskielen hallintaa edellyttäen, että he rajoittavat ammatillista toimintaansa siten, että se ei edellytä 24. helmikuuta 1984 annetussa laissa tarkoitettujen muiden kielten hallintaa. Vaadittu kielitaidon taso on sama kuin edellä.

Täsmennyksiä kielitaitovaatimuksiin:

Itsenäisesti luetteloon otettujen asianajajien on hallittava 24. helmikuuta 1984 annetussa laissa tarkoitetun oikeussäännösten laatimiskielen lisäksi mahdolliset muut heidän ammatillisen toimintansa harjoittamisen edellyttämät kielet.

Luetteloon II merkittyjen asianajajien on lisäksi hallittava ne Luxemburgin suurherttuakunnan hallinto- ja oikeudenkäyntikiel, jotka ovat tarpeen heidän tuomioistuinharjoittelusta johtuvien velvoitteidensa täyttämiseksi.

Jotta asianajaja voi ottaa asian hoitaakseen, hänellä on oltava tätä varten tarvittavat ammatilliset valmiudet ja kielitaito. Muussa tapauksessa häneen voidaan kohdistaa kurinpitotoimia.

Asianajajayhdistyksen johtokunta voi oikeusministeriä kuultuaan vapauttaa kansallisuutta koskevasta edellytyksestä hakijan, joka on **jonkin muun kuin Euroopan unioniin kuuluvan valtion kansalainen**, mikäli tämä valtio toimittaa sille vastavuoroisuustodistuksen. Sama pätee hakijoihin, joilla on poliittisen pakolaisen asema ja joille on myönnetty turvapaikka Luxemburgin suurherttuakunnassa.

Ainoastaan luetteloon I merkityillä asianajajilla on valtuudet käyttää **tuomioistuinasianajajan ammattinimikettä**. Luetteloon voidaan **merkittä ainoastaan** luetteloon II merkityt asianajajat, jotka ovat suorittaneet kahden vuoden tuomioistuinharjoittelun ja sen päättökokeen

asianajajat, jotka ovat läpäisseet tarvittavan kelpoisuuskoneen toisessa EU:n jäsenvaltiossa 10. elokuuta 1991 annetun lain mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna (laki vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkea-asteen koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä)

asianajajat, jotka aikovat harjoittaa ammattiaan alkuperäisellä ammattinimikkeellään ja osoittavat toimineensa tosiasiallisesti ja säännöllisesti vähintään kolmen vuoden ajan Luxemburgissa ja Luxemburgin oikeuden parissa, Euroopan unionin oikeus mukaan luettuna, tai osoittavat, että heihin sovelletaan 13. marraskuuta 2002 annetun lain 9 §:n 2 momenttia (jolla muutetaan 16. helmikuuta 1998 annettua lakia asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen

helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu, annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/5/EY saattamisesta osaksi Luxemburgin lainsäädäntöä).

Vain tuomioistuinasianajajilla on valtuudet huolehtia oikeudenkäyntiasiamiehille määrätyistä lakisääteisistä toimista, edustaa asianosaisia perustuslakituomioistuimissa, hallintotuomioistuimissa, korkeimmassa oikeudessa sekä siviiliasioita käsittelevissä piirituomioistuimissa, tehdä sopimuksia asianosaisten lukuun, vastaanottaa asianosaisilta tuomarille esitettäviä kirjelmää ja vaateita, laatia menettelyn sääntöjenmukaisuuden edellyttämät asiakirjat ja hankkia niihin allekirjoitukset sekä valmistella asia tuomion antamista varten.

Luetteloon II merkityt asianajajat samoin kuin sellaiset **luetteloon IV** merkityt muissa EU:n jäsenvaltioissa toimiluvan hankkineet asianajajat, joilla on valtuudet harjoittaa ammattia alkuperäisellä ammattinimikkeellään, voivat toimia näissä tehtävissä vain luetteloon I merkityn tuomioistuinasianajajan avustamina. Niissä tuomioistuimissa, joissa tuomioistuinasianajajan käyttö ei ole pakollista, luetteloon II tai IV merkityt asianajajat voivat kuitenkin edustaa asianosaisia myös ilman tuomioistuinasianajajan apua.

Asianajajan koulutuksesta säädetään 10. kesäkuuta 2009 annetussa asetuksessa tuomioistuinharjoittelun järjestämisestä ja notaarin virkaan hyväksymisestä. Koulutukseen sisältyy harjoittelujakso, joka koostuu Luxemburgin oikeutta käsittelevistä syventävistä opinnoista sekä käytännön harjoittelusta.

Kun Luxemburgin oikeutta käsittelevä syventävä tutkinto on suoritettu, harjoittelija voidaan merkitä Luxemburgin jommankumman asianajajayhdistyksen luetteloon II.

Tuomioistuinharjoittelun tarkoituksena on hankkia kokemusta asianajajan ammatista. Oikeustieteen perustutkinnon suorittaneilla harjoittelijoilla on alalta perusteelliset tiedot, joita he ovat täydentäneet Luxemburgin oikeuden erityispiirteisiin keskittyvillä syventävillä opinnoilla. Tuomioistuinharjoittelussa perehdytään asianajotyön käytännön puoliin kouluttavan asianajajan valvonnassa ja käydään ammattiin liittyviä käytännön seikkoja käsittelevillä luennoilla. Vähintään kaksi vuotta kestävä käytännön asianajajaharjoittelu päättyy päättökokeeseen. Sen suoritettuaan hakija saa tuomioistuinasianajajan ammattinimikkeen, ja hänet merkitään luetteloon I.

Ohjauskomitea voi harjoittelijan perustellusta pyynnöstä sallia, että vähintään kolme ja enintään kuusi kuukautta harjoittelusta suoritetaan toisessa EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevassa asianajotoimistossa. Tämä ulkomaanharjoittelu, johon on haettava asianmukainen lupa, huomioidaan tuomioistuinharjoittelun kokonaiskestossa.

Asianajajat ovat järjestäytyneet asianajajayhdistyksiksi, jotka ovat viranomaisista ja tuomarikunnasta riippumattomia yhteisöjä. Asianajajayhdistyksiä on kaksi, ja niistä toinen sijaitsee **Luxemburgissa** ja toinen **Diekirchissä**. Molemmat ovat oikeushenkilöitä. Ne koostuvat seuraavista elimistä: yleiskokous, hallitus, puheenjohtaja ja koko ammattikuntaa valvova kurinpito- ja hallintolautakunta.

Lisätietoja on oikeusministeriön verkkosivustolla [☞ asianajajan ammattia käsittelevässä osiossa](#).

Notaarit

Notaarien lukumäärä vahvistetaan suurherttuan asetuksella notaaritoimen järjestämisestä 9. joulukuuta 1976 annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna, 13 §:n mukaisesti. Maassa toimii tällä hetkellä **36 notaaria**.

Notaarit ovat valtion virkamiehiä, joiden tehtävänä on ottaa vastaan oikeaksi todistettavat viralliset asiakirjat ja sopimukset, varmistaa niiden päivitys, tallettaa ne sekä antaa niistä toimituskirjoja ja oikeaksi todistettuja jäljennöksiä.

Notaari ei saa harjoittaa suoraa tai välillistä liiketoimintaa omaan lukuunsa tai muiden välityksellä, toimia liikkeenhoitajana, yhtiömiehenä, toimitusjohtajana tai selvitysmiehenä kauppayhtiössä tai teollisuus- tai likeyrityksessä, osallistua kiinteistöjen ostoa, myyntiä, vuokrausta tai rakentamista harjoittavan yhtiön, yrityksen tai toimiston hallintoon ja valvontaan, olla niihin etuyhteydessä tai ylläpitää niihin sellaisia suhteita, jotka haittaavat notaarin vapaata valintaa, hoitaa ammattimaisesti pankki-, kirjanpito- tai meklarintointia eikä käydä pörssiakauppaa, mutta hän voi tehdä diskonttauksia viran puolesta, vastaanottaa varojen talletuksia muutoin kuin viran puolesta tai pesänselvityksen yhteydessä. Notaarin on jäävättävä itsensä kaikista sellaisista liiketoimista, joissa hän on itse osallisena, eikä hän saa toimia välittäjänä liiketoimissa, joihin hänellä ei ole oikeutta osallistua suoraan. Hän ei mistään syystä saa pitää palveluksessaan edustajaa tai kiinteistönvälittäjää.

Notaarin varmentamat asiakirjat ovat todistusvoimaisia siviililaisissa säädetyin edellytyksin. Ne eivät ole täytäntöönpanokelpoisia ilman oikeuden määrystä. Notaari voi laatia asiakirjat joko ranskaksi tai saksaksi osapuolten valinnan mukaan.

Notaarit hoitavat virkaansa koko Luxemburgin suurherttuakunnan alueella. Notaarin viran hoito on osa julkisen vallan käyttöä.

Notaariyhdistys (Chambre des Notaires) koostuu seitsemästä jäsenestä, jotka yleiskokous valitsee ammattikunnan piiristä.

Lakien ja asetusten mukaisten **tehtäviensä** lisäksi notaariyhdistys:

valvoo notaarien ammattikuria ja käyttää kurinpitovaltaa kurinpitolautakuntansa välityksellä ehkäisee ja sovittelee notaarien välisiä riitoja ja, mikäli sovintoon ei päästä, antaa niistä lausuntonsa

sovittelee riitoja notaarien ja kolmansien osapuolten välillä

antaa lausuntoja notaarien palkkioita, sivutuloja, palkkoja ja lomaa sekä heidän laskuttamia maksuja ja kuluja koskevista ongelmista sekä näissä asioissa vireille pannuista yksityisoikeudellisista kanteista

tallettaa pöytäkirjan otteita valvoo notaarien kirjanpitoa

edustaa suurherttuakunnan notaareja ammattikunnan oikeuksien ja etujen ajamiseksi.

Notaariyhdistyksen kurinpitolautakunnan puheenjohtajana toimii Luxemburgin piirituomioistuimen puheenjohtaja tai hänen varamiehensä. Lautakunnan muina jäseninä on neljä virkaikäjärjestyksessä nimitettyä notaariyhdistyksen jäsentä.

Lautakunta käyttää kurinpitovaltaa notaareihin, jotka rikkovat ammattinsa harjoittamista koskevien lakien ja asetusten säännöksiä syyllistyvät virkavirheisiin tai laiminlyönteihin toimivat ammatillisen pidättyvyyden ja kunnian vastaisesti tai harjoittavat vilppiä. Lautakunnan päätökset eivät estä haastamasta notaaria oikeuteen samoista teoista. Sekä päätöksen kohteena olevalla notaarilla että valtionsyyttäjällä on oikeus valittaa lautakunnan päätöksestä. Valitus tehdään korkeimman oikeuden siviilioikeudellisessa jaostossa, jonka tuomio on lopullinen.

Notaarina voi toimia ainoastaan henkilö,

joka on Luxemburgin tai jonkin muun EU:n jäsenvaltion kansalainen

joka nauttii kansalaisluottamusta

joka on vähintään 25-vuotias ja on suorittanut Luxemburgin lainsäädännössä edellytetyn notaarin ammattitutkinnon (nykyinen järjestelmä) tai notaarin tehtävään vaadittavan [☞ tuomioistuinharjoittelun päättökokeen](#) (aikaisempi järjestelmä).

joka hallitsee oikeussäännösten laatimiskielen sekä kielijärjestelmästä 24. helmikuuta 1984 annetussa laissa tarkoitetut hallinto- ja oikeudenkäyntikielien.

Lisätietoja on oikeusministeriön verkkosivustolla [☞ notaarin ammattia käsittelevässä osiossa](#).

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Haastemiehet (*huissier de justice*) ovat valtion virkamiehiä, joilla on yksinomaiset valtuudet

antaa tiedoksi kirjelmää ja haasteita sekä toimittaa sellaisia virallisia ilmoituksia, joiden tiedoksiantotapaa ei ole määritelty laissa

panna täytäntöön oikeuden päätöksiä ja täytäntöönpanomääräyksiä.

Haastemiehet voivat

periä velkoja joko sovinnolla tai oikeusteitse heillä on valtuudet allekirjoittaa hakijoiden puolesta haastehakemuksia maksamatta jääneitä saatavia koskevan maksumääräyksen tai ulosmittauspäätöksen hakemiseksi

hinnoitella ja huutokaupata huonekaluja, irtaimistoja ja viljelijän sato asiaa koskevien lakien ja asetusten mukaisesti.

Tuomioistuimien voi valtuuttaa haastemiehen antamaan

ilmoituksia puhtaasti aineellisista seikoista ottamatta kantaa niistä mahdollisesti aiheutuviin tosiasiallisiin tai oikeudellisiin seurauksiin vastaavan luonteisia ilmoituksia yksityishenkilöiden pyynnöstä kumpiakin pidetään todistusvoimaisina, kunnes toisin osoitetaan.

Haastemiesten palkkiot vahvistetaan suurherttuan asetuksella.

Haastemiehiä edustaa valtakunnallisella tasolla **haastemiesyhdistys (Chambre des huissiers de justice)**. Sen hallituksessa on kolme jäsentä: puheenjohtaja, sihteeri ja rahastonhoitaja. Puheenjohtaja edustaa haastemiesyhdistystä oikeudellisissa ja muissa asioissa.

Lisätietoja on oikeusministeriön verkkosivustolla [haastemiehen ammattia käsittelevässä osiossa](#).

Tuomioistuimen kirjaajat

Tuomioistuimen pääkirjaaja johtaa tuomioistuimen kirjaamoa ja vastaa henkilöstöhallinnosta. Pääkirjaajan hallinnollisiin tehtäviin kuuluu erilaisten asiakirjajäljennösten toimittaminen asianajajille ja yksityishenkilöille (esim. todistus avioerosta ulkomailla kirjaamista varten), toimituskirjojen antaminen, omakätisten testamenttien tallettaminen, perimykseen liittyvien ilmoitusten laatiminen ja vastaanottaminen, kirjaajien virkavalan vastaanottaminen, tuomioistuimen yleisistuntojen valmistelu, tilastotietojen kokoaminen ja arkistojen valvonta. Pääkirjaaja myös vastaanottaa tuomarien jääväämistä koskevat asiakirjat.

Kirjaajan tehtävänä on avustaa tuomaria kaikkien tämän tehtäviin liittyvien toimien toteuttamisessa ja asiakirjojen laatimisessa (oikeudenistunnot, osapuolten osallistuminen asian käsittelyyn, tutkintatoimet, tarkastuskäynnit, ruumiinavaukset, konkurssipesien inventaarit, tuomioiden laatiminen ja edunvalvontaan asetettujen henkilöiden kuuleminen). Tuomari ei voi toimia ilman kirjaajan apua.

Kirjaajan tehtävät vahvistetaan tuomioistuineläytöksen 7. maaliskuuta 1980 annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna, 78 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

Ammattiin pääsyn edellytykset vahvistetaan [valtion virkamiehiin sovellettavista henkilöstösäännöistä](#) 16. huhtikuuta 1979 annetussa laissa, sellaisena kuin se on muutettuna.

Linkkejä

[Oikeusministeriö](#)

Päivitetty viimeksi: 20/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Unkari

Tällä sivulla kerrotaan oikeusalan ammateista Unkarissa.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Syyttäjät

Tuomarit

Lakimiehet

Notaarit

Muut oikeusalan ammatit

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Tällä sivulla kerrotaan oikeusalan ammateista Unkarissa: syyttäjistä, tuomareista, asianajajista, lainopillisista neuvonantajista, notaareista ja ulosottomiehistä. Unkarissa oikeusalan ammattien edustajat (asianajajat, notaarit ja ulosottomiehet) toimivat itsenäisesti, mutta he ovat järjestäytyneet ammattiliittoihin, jotka valvovat jäsentensä toimintaa. Vain liiton jäsen voi harjoittaa kyseistä oikeusalan ammattia. Liitoilla on oikeus valvoa jäsentensä ammatillista toimintaa varmistaakseen, että se on asianmukaista.

Syyttäjät

Organisaatio

Unkarin perustuslain mukaan **syyttäjälaitos (ügyészség)** käyttää laissa säädettyjä oikeuksia tutkinnassa, ajaa syytteitä tuomioistuimissa ja varmistaa rangaistusten lainmukaisuuden.

Syyttäjälaitos auttaa varmistamaan, että kaikki noudattavat lakia. Kun lakia on rikottu, syyttäjälaitos pyrkii puolustamaan lakia niissä tapauksissa ja niillä keinoin, joista säädetään laissa.

Syyttäjälaitos on keskitetty organisaatio, jota johtaa ylin syyttäjä (*legfőbb ügyész*). Ylin syyttäjä on vastuussa parlamentille. Ylin syyttäjä nimittää syyttäjät virkaan ja erottaa nämä virasta.

Syyttäjät nimitetään ensin virkaansa kolmeksi vuodeksi ja tämän jälkeen rajoittamattomaksi ajaksi.

Syyttäjälaitosta koskevista säännöistä on säädetty laissa.

Tehtävät

Syyttäjien tehtävistä, vastuusta ja oikeudellisesta asemasta on säädetty laissa. Syyttäjälaitos on yhtenäinen elin, ja kaikilla syyttäjillä on sama oikeudellinen asema.

Syyttäjälaitos

tutkii rikosprosessilaissa määritetyt asiat

varmistaa, että tutkinta suoritetaan lainmukaisesti

käyttää tutkintaa koskevia muita toimivaltuuksiaan

laatii ja toimittaa syytteet ja ajaa syytettyä rikosoikeudenkäynneissä sekä käyttää laissa säädettyä muutoksenhakuoikeutta

varmistaa, että rangaistukset pannaan täytäntöön lainmukaisesti

osallistuu muihin siviili-, työ-, hallinto- ja kauppaoikeuden alan oikeuskäsittelyihin. Syyttäjä osallistuu siviiliproessilain (*polgári perrendtartás*) alaiseen oikeuskäsittelyyn, jos oikeudenhaltija ei kykene jostain syystä puolustamaan oikeuksiaan

varmistaa yleisen laillisuusvalvonnan yhteydessä, että lakia noudatetaan

käynnistää tarvittavat lastensuojelutoimenpiteet alaikäisiin kohdistuvien rikosten yhteydessä

hoitaa kansainvälisiin velvoitteisiin perustuvat tehtävät (erityisesti oikeusapu)

hoitaa Eurojustiin liittyvät tehtävät

varmistaa osaltaan, että yhteiskunnan organisaatiot, valtion elimet ja kansalaiset noudattavat lakia, ja ylläpitää oikeusvaltion periaatetta, kun lakia rikotaan.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoa on saatavissa [Unkarin tasavallan syyttäjälaitoksen \(Magyar Köztársaság Ügyészsége\)](#) verkkosivustolla.

Tuomarit

Organisaatio

Perustuslain mukaan tuomarit ovat riippumattomia: he tekevät päätöksensä lainsäädännön pohjalta ja vakaumustaan noudattaen eivätkä saa antaa kenenkään vaikuttaa päätöksentekoon tai ohjata sitä.

Tuomarit nimittää **Unkarin tasavallan presidentti**.

Tuomariksi haluavan henkilön on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Unkarin kansalaisuus

ei rikosrekisteriä

äänioikeus

oikeustieteellinen korkeakoulututkinto

asianajajatutkinto Unkarissa

laissa määrätyn varallisuutta koskevan ilmoituksen antaminen ja

vähintään vuoden kokemus toimimisesta oikeussihiteerinä (*bíróági titkár*) tai apulaispiirisyttäjänä (*ügyészségi titkár*) taikka perustuslakituomioistuimen

tuomarina, sotilastuomioistuimen tuomarina, syyttäjänä, notaarina, asianajajana tai oikeudellisena neuvonantajana tai sellaisessa keskushallinnon

tehtävässä, jonka edellytyksenä on asianajajatutkinnon suorittaminen.

Lautamiehet

Perustuslain mukaan myös **maallikotuomarit/lautamiehet** (*nem hivatásos bíró/ülnök*) voivat osallistua **oikeuskäsittelyihin**.

Ehdokkaalla ei saa olla rikosrekisteriä, ja hänen on oltava yli 30-vuotias, äänioikeutettu Unkarin kansalainen. Näiden vaatimusten lisäksi

sotilastuomioistuimen lautamiehen (*katonai ülnök*) on oltava Unkarin asevoimien (*Magyar Honvédség*) tai lainvalvontaviranomaisen palveluksessa.

Lautamiehet valitaan **neljäksi vuodeksi**.

Rikosoikeudenkäynneissä paikallisten tuomioistuinten kokoonpanossa on **yksi ammattituomari** (*hivatásos bíró*) ja **kaksi lautamiestä**, kun käsiteltävänä

olevasta rikoksesta voidaan määrätä vähintään kahdeksan vuoden vankeusrangaistus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena toimiva läänin

tuomioistuin (*megyei bíróság*) voi käsitellä asian kokoonpanossa, johon kuuluu **yksi ammattituomari** ja **kaksi lautamiestä**.

Riita-asioiden oikeudenkäynneissä kokoonpanossa on **yksi ammattituomari** ja **kaksi lautamiestä** laissa säädetyissä asioissa.

Tuomioistuinharjoittelijat ja oikeussihiteerit

Oikeustieteellisen tutkinnon suorittaneita vastavalmistuneita otetaan tuomioistuihin harjoittelijoiksi ja oikeussihiteereiksi saamaan oppia ja kokemusta

tulevalle tuomarinaralle. He voivat toimia tuomareina vain tietyissä laissa säädetyissä menettelyissä tietyin edellytyksin.

Tuomioistuinten henkilöstöstä on saatavilla tietoa seuraavien linkkien kautta:

tuomioistuimen kirjaajat (407 Kb) [en](#)

tuomioistuinharjoittelijat (382 Kb) [en](#)

oikeussihiteerit (286 Kb) [hu](#)

tekninen henkilöstö (280 Kb) [hu](#)

Lakimiehet

Asianajajat

Asianajajan (*ügyvéd*) tehtävänä on auttaa päämiestään puolustamaan oikeuksiaan ja noudattamaan velvollisuuksiaan. Asianajaja voi toimia **oikeudellisena edustajana** kaikissa asioissa ja **kaikkien viranomaisten edessä**. Asianajaja tekee työtään itsenäisesti, eli hän ei saa ottaa vastaan neuvoja eikä tehdä sellaisia sitoumuksia, jotka voisivat vaarantaa hänen riippumattomuutensa.

Ainoastaan asianajaja voi hoitaa seuraavia tehtäviä **palkkiota vastaan**:

päämiehen edustaminen ja puolustaminen rikosasioissa

oikeudellinen neuvonta

oikeudellisten asiakirjojen laatiminen

rahan ja arvoesineiden hallussa pitäminen edellä mainittujen tehtävien yhteydessä.

Nykypäivän talouselämän vaatimusten takia asianajajat voivat tarjota myös muita palveluja, jotka eivät kuulu yksinomaan asianajajille, kuten **veroneuvontaa**,

kinteistönvälitystä ja tuomioistuinten ulkopuolista **sovittelua**.

Asianajotoimintaa voi harjoittaa jokainen, joka on asianajajaliiton jäsen ja vannonut asianajajan valan.

Asianajajaliiton jäseneksi hyväksytään henkilö,

joka on Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan kansalainen

jolla ei ole rikosrekisteriä

jolla on oikeustieteellinen korkeakoulututkinto ja joka on suorittanut unkarilaisen ajanajajatutkinnon

jolla on voimassa oleva vastuuvakuutus ja sopiva toimitila.

Muista **Euroopan unionin jäsenvaltioista kotoisin olevat asianajajat** voivat harjoittaa asianajotoimintaa Unkarissa kolmella tavalla: tarjoamalla **tilapäistä tai**

säännöllistä asianajopalvelua tai **liittymällä asianajajaliittoon**. Tilapäistä asianajopalvelua tarjoavan on ilmoitettava toiminnastaan sen paikkakunnan

asianajajayhdistykselle, jossa palvelua tarjotaan. Säännöllistä asianajopalvelua tarjoavan on sen sijaan rekisteröidyttävä toimivaltaisessa

asianajajayhdistyksessä.

Asianajajayhdistyksen rekisteriin merkitty Euroopan unionin jäsenvaltion lakimies voi hakea asianajajaliiton jäsenyyttä, jos hän täyttää laissa säädetyt vaatimukset (esimerkiksi laissa säädetty harjoitteluaika on suoritettu, henkilö osoittaa tuntevansa Unkarin lainsäädännön (ja Euroopan unionin oikeuden), henkilöllä on asianajotoiminnan harjoittamiseen riittävä unkarin kielen taito jne.).

Asianajajaliittoon hyväksytty Euroopan unionin jäsenvaltion lakimies saa oikeuden käyttää asianajajan ammattinimikettä, ja häneen sovelletaan samoja

sääntöjä kuin unkarilaisiin asianajajiin.

Asianajajalla on **salassapitovelvollisuus**, joka koskee kaikkia asianajotoiminnan harjoittamisen aikana hänen tietoonsa tulleita tosiseikkoja ja tietoja.

Pääsääntöisesti asianajaja ja päämies **sopivat** asianajajan **palkkiosta vapaasti** keskenään. Asianajajien palkkioita säännellään vain, jos asianajaja on

määrätty puolustusasianajajaksi.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoa on saatavissa [Unkarin asianajajaliiton \(Magyar Ügyvédi Kamara\)](#) verkkosivustolla.

Lainopilliset neuvonantajat

Lainopillisen neuvonantajan (*jogtanácsos*) perustehtävänä on avustaa sen organisaation toimintaa, jonka palveluksessa hän on. Lainopillinen neuvonantaja huolehtii kyseisen **organisaation oikeudellisesta edustuksesta**, antaa oikeudellisia neuvoja ja tietoja, laatii anomuksia, sopimuksia ja muita asiakirjoja sekä osallistuu organisaation oikeudellisen toiminnan järjestämiseen. Toisin kuin asianajajat, lainopilliset neuvonantajat hoitavat tehtäviään (jotka eivät ole yhtä laajoja) yleensä **työsuhteessa**. Lainopillisen neuvonantajan **palkkaus** perustuu työsuhteeseen sovellettaviin määräyksiin.

Lainopillisen neuvonantajana voi toimia henkilö, joka on merkitty **läänin tuomioistuimen** (pääkaupungissa Budapestin alueellisen tuomioistuimen; *Fővárosi Bíróság*) **ylläpitämään luetteloon**. Edellytykset ovat seuraavat:

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimusvaltion kansalaisuus

ei rikosrekisteriä

yliopistotutkinto

unkarilainen asianajajatutkinto ja

merkitty luetteloon.

Tietyissä tapauksissa **oikeusministeri voi myöntää vapautuksen kansalaisuusvaatimuksesta**.

Notaarit

Notaari (*közjegyző*) harjoittaa virallista oikeudenhoitoa laissa säädetyn valtuuksin osana valtion tuomioistuinlaitosta.

Notaarien tavoitteena on estää riita-asioiden syntyminen. Notaarin ammattia voi harjoittaa vain **notaariyhdistyksen** (*Közjegyzői Kamara*) jäsen. Lain mukaan **oikeusministeri nimittää** notaarin **tietulle toimialueelle rajoittamattomaksi ajaksi**.

Notaarin on otettava vastuuvakuutus, jonka on oltava voimassa niin kauan kuin henkilö harjoittaa notaarin ammattia.

Notaarin **yksinomaisiin tehtäviin** kuuluu oikeustoimien, oikeudellisten lausuntojen ja tosiseikkojen kirjaaminen virallisiin asiakirjoihin (*közokirat*). Yksi notaarin perinteisistä tehtävistä on perintöön liittyvien ja muiden riidattomien asioiden hoitaminen. Notaarit pitävät myös kirjaa irtaimistokiinnityksistä ja pitävät hallussaan heille talletettua omaisuutta, missä yhteydessä he ottavat asianosaisten toimeksiannon perusteella haltuunsa rahaa, arvoesineitä ja arvopapereita ja luovuttavat ne edelleen asianosaiselle, jolla on niihin oikeus.

Notaarien suorittamista toimista, jotka ovat kestoltaan, lainopilliselta vaativuudeltaan ja viranhoitoon liittyvältä vastuultaan tavanomaisia, on maksettava **laissa määritetty palkkio**. Palkkio voi poiketa tavanomaisesta poikkeustapauksessa (esimerkiksi hankalissa tapauksissa, joissa vaaditaan erityistä ammattitaitoa). Jos notaarin toiminnan kohteelle voidaan määrittää arvo, notaarin palkkio määräytyy tämän mukaan. Jos toiminnan kohteelle ei sen sijaan voida määrittää arvoa, määräytyy notaarin palkkio toimintaan käytetyn ajan perusteella. Notaarin suorittamasta asiakirjajäljennösten vahvistamisesta peritään vakiomaksu.

Unkarin kansalaisuus on perusvaatimus tuomarien, syyttäjien, tuomioistuinharjoittelijoiden, ulosottomiesten ja notaarien kohdalla. Unkarissa ei voida nimittää näihin tehtäviin muiden maiden kansalaisia.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoa on saatavissa [Unkarin valtakunnallisen notaariiliiton](#) (*Magyar Országos Közjegyzői Kamara*) verkkosivustolla.

Muut oikeusalan ammatit

Ulosottomiehet

Täytäntöönpanotoimien toteuttamisesta vastaavat **ulosottomiehet**: riippumattomat paikalliset ulosottomiehet (*önálló bírósági végrehajtó*) ja yleisten tuomioistuinten ulosottomiehet (*törvényszéki végrehajtó*).

Riippumattomat paikalliset ulosottomiehet panevat pääsääntöisesti täytäntöön siviilioikeudellisissa asioissa annettuihin **tuomioistuinten tuomioihin sisältyvät määräykset**. Paikalliset ulosottomiehet **nimittää oikeusministeri tiettyyn piiri-oikeuteen** (*járásbíróság*) **tietulle toimivalta-alueelle toistaiseksi**.

Riippumattomat paikalliset ulosottomiehet **eivät ole valtion palveluksessa**. He **saavat palkkionsa asiakkailta** korvauksena suoritetusta työstä.

Paikalliset ulosottomiehet hoitavat seuraavia tehtäviä:

täytäntöönpano tuomioistuimen antaman täytäntöönpanoasiakirjan (*végrehajtási lap*) perusteella

täytäntöönpano tuomioistuimen antaman, täytäntöönpanolausekkeen (*végrehajtási záradék*) sisältävän asiakirjan perusteella

täytäntöönpano oikeuden määräyksen tai täytäntöönpanorajoituksen taikka siirtomääräyksen (*végrehajtást elrendelő, letiltó, átutalási végzés*) tai suoran tiedoksiantopäätöksen (*közvetlen bírósági felhívás*) perusteella.

Yleisten tuomioistuinten (*törvényszék*) ulosottomiehet toimivat kyseisissä tuomioistuimissa sekä Budapestin yleisessä tuomioistuimessa (*Fővárosi Törvényszék*). Yleisen tuomioistuimen puheenjohtaja nimittää ulosottomiehen tietyn yleisen tuomioistuimen yhteyteen toistaiseksi. Yleisen tuomioistuimen puheenjohtaja julistaa ulosottomiehen viran avoimeksi. Yleisten tuomioistuinten ulosottomiehet ovat kyseisten tuomioistuinten virkamiehiä, ja heidän palkkauksensa perustuu kyseiseen virkasuhteeseen.

Yleisten tuomioistuinten ulosottomiehet perivät tuomioistuinten saatavia (eli velkoja on valtio). Tällaisia ovat valtion ennalta maksamat siviili- tai rikosasian oikeudenkäyntimaksut. Myös rikosasian oikeudenkäyntimaksujen perintä, omaisuuden menetetyksi tuomitseminen ja muiden taloudellisten seuraamusten täytäntöönpano ovat yleisten tuomioistuinten ulosottomiesten vastuulla. Tuomioistuimen ennalta maksama elatusapu on myös tuomioistuimen saatava, jonka perimisestä huolehtii yleisen tuomioistuimen ulosottomies. Lisäksi yleisten tuomioistuinten ulosottomiehet perivät kaikki sellaiset saatavat, joissa velkoja on tuomioistuin, valtakunnallinen tuomioistuinneuvosto, oikeusvirasto, oikeusministeriö, oikeusasiantuntijoiden organisaatio tai valtio.

Ulosottomiehen toimialue vastaa tuomioistuimen tuomiopiiriä.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoa on saatavissa [Unkarin ulosottomiesliiton](#) (*Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara*) verkkosivustolla.

Maksuttomia oikeuspalveluja tarjoavat organisaatiot

Oikeusneuvontapisteitä on yliopistoissa ja useissa alalla toimivissa unkarilaisissa kansalaisjärjestöissä ja kansainvälisissä järjestöissä.

Linkkejä

[Unkarin valtakunnallisen notaariiliiton verkkosivut](#)

[Unkarin ulosottomiesliiton verkkosivut](#)

[Unkarin tasavallan syyttäjälaitoksen verkkosivut](#)

[Unkarin asianajajaliiton verkkosivut](#)

Päivitetty viimeksi: 15/02/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Malta

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Maltan oikeusalan ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – Johdanto

Maltan oikeusalan ammatit ovat asianajaja, julkinen notaari ja oikeudellinen asiamies.

Asianajajilla on oikeus esiintyä asiamiehenä kaikissa tuomioistuimissa.

Julkiset notaarit katsotaan virkamiehiksi. He laativat ja julkaisevat julkisia asiakirjoja.

Oikeudellisilla asiamiehillä on oikeus esiintyä asiamiehenä alemman oikeusasteen tuomioistuimissa. Käytännössä heidän tehtävänä on pääasiassa seurata oikeuden päätöksiä, jotka liittyvät oikeustapauksiin tai muihin tuomioistuimen kirjaamoon tulleisiin vaateisiin.

Maltassa oikeusalan ammatit kuuluvat yhtenäiseen järjestelmään, ja syyttäjät nimitetään asianajajana toimivien joukosta.

Syyttäjät

Organisaatio

Ylimmän syyttäjän (*Attorney General*) tehtävät on määritetty perustuslain 91 §:ssä. Ylimmän syyttäjän virasto on perustettu Maltan lainsäädännön (*Laws of Malta*) 90 lukuun sisältyvän ylintä syyttäjää koskevan asetuksen (*Attorney General Ordinance*) nojalla valtion virastoksi ja tasavallan puolustusasianajajaksi. Maltan perustuslain mukaan ylimmällä syyttäjällä on virkasuoja, ja hän tekee riippumattoman päätöksen syytteen nostamisesta. Lisäksi hän huolehtii syyttämiseen liittyvistä rikoslain (*Criminal Code*) mukaisista tehtävistä.

Ylintä syyttäjää avustavat ylin apulaissyöttäjä ja muu syyttäjänviraston henkilökunta.

Tehtävät

Ylin syyttäjä toimii **virallisena syyttäjänä** rikostuomioistuimissa (*Criminal Courts*). Vuoden 2020 syytteesen asettamista koskevien määräysten (siirtymäsäännökset) (oikeudellinen tiedonanto 378/2020), jotka tulivat voimaan 1. lokakuuta 2020, mukaan ylimmällä syyttäjällä on valtuudet päättää, nostetaanko syyte tutkintatuomioistuimena toimivassa rauhantuomioistuimessa jostakin tässä luetelluista vakavista rikoksista: rikoslain ensimmäisen kirjan II osan IX jakson alaotsikon IV A alla tarkoitetut terroriteot, terrorismin rahoittaminen ja liitännäisrikokset, rikoslain ensimmäisen kirjan II osan III jakson alaotsikon IV alla tarkoitetut laitton kiskonta, lahjonta, valamiehistöön vaikuttaminen ja korruptio, vaikutusvallan väärinkäyttö sekä kirjanpitorikokset,

rahanpesun ehkäisemisestä annetun lain (*Money Laundering Act*) 3 §:ssä tarkoitetut rahanpesurikokset, paitsi jos tällaisista rikoksista nostetaan syyte yhdessä vaarallisia huumeita koskevan asetuksen (*Dangerous Drugs Ordinance*) tai lääketieteellisistä ja vastaavista ammateista annetun asetuksen (*Medical and Kindred Professions Ordinance*) vastaisten rikosten kanssa,

petos- ja varojen väärinkäyttö -tapaukset, joissa taloudellinen tappio on vähintään 50 000 euroa, ja yritykset tai salahanke edellä mainittujen rikosten tekemiseksi tai niihin sekaantumiseksi.

Kun ylin syyttäjä käyttää laissa säädettyä valtaansa panna vireille rikosasia, ajaa syytettä tai lopettaa syytteen ajaminen, hän ei ota vastaan määräyksiä keneltäkään muulta henkilöltä tai muulta viranomaiselta eikä hänen toimiansa valvota, paitsi jos jossakin laissa säädetään seuraavasta:

syyttämättä jättämistä koskevan päätöksen tai minkä tahansa muun laittomuuden tai kohtuuttomuuden perusteella tehdyn päätöksen oikeudellinen tarkastelu tuomioistuimessa tai

ylimmän syyttäjän tekemän päätöksen oikeudellinen tarkastelu tuomioistuimessa lainsäädännössä vahvistettujen kriteerien perusteella päätöksen koskiessa sitä, että syytettä ajetaan rikosoikeudellista lainkäyttövaltaa käyttävässä yleisessä tuomioistuimessa, jossa sovellettava rangaistus on ankarampi kuin se, jota olisi sovellettu, jos samaa rikosta olisi käsitelty rikosoikeudellista lainkäyttövaltaa käyttävässä alemman oikeusasteen tuomioistuimessa.

Valtionasiamies

Organisaatio

Valtionasiamiehen virasto perustettiin 18. joulukuuta 2019 erilliseksi oikeushenkilöksi. Se hoitaa tiettyjä tehtäviä, jotka aiemmin kuuluivat ylimmän syyttäjän viraston vastuualueeseen. Perustuslain 91A §:n nojalla valtionasiamiehellä on perustuslaillisia tehtäviä. Valtionasiamiehen virasto perustettiin valtion virastoksi Maltan lainsäädännön 603 luvussa olevan valtionasiamiehestä annetun lain (*State Advocate Act*) nojalla.

Maltan perustuslain mukaisesti valtionasiamiehellä on virassaan vastaava virkasuoja kuin ylimmällä syyttäjällä. Tehtäviään hoitaessaan valtionasiamiehen on toimittava oman yksilöllisen harkintansa mukaan, hän ei ota vastaan määräyksiä keneltäkään muulta henkilöltä tai viranomaiselta eikä mikään muu taho valvo hänen toimintaansa.

Valtionasiamiestä avustavat apulaisvaltionasiamies ja muut oikeudelliset virkamiehet.

Tehtävät

Valtionasiamies toimii myös hallituksen johtavana oikeudellisena neuvonantajana. Valtionasiamiehen virastossa työskentelevät oikeudelliset virkamiehet edustavat valtiota siviilituomioistuimissa ja perustuslakituomioistuimessa.

Valtionasiamiehen virasto **edustaa Maltaa** kansainvälisissä tuomioistuimissa, kuten Euroopan unionin tuomioistuimessa ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. Sen virkamiehet edustavat valtiota myös kansainvälisissä kokouksissa, jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä ja tuomioistuin yhteistyötä.

Lisäksi virastossa tuetaan **lainsäädännön valmistelua** ja ratifiointia parlamentissa.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomarit (*Judges*) ja **rauhantuomarit** (*magistrates*) nimittää tasavallan presidentti perustuslain 96A §:n nojalla perustetun tuomareiden virkanimityksistä vastaavan toimikunnan (*Judicial Appointments Committee*) suosituksesta. Perustuslakituomioistuimen presidentin nimittää tasavallan presidentti edustajainhuoneen päätöslauselman nojalla. Päätöslauselma on hyväksyttävä edustajainhuoneessa kahden kolmasosan enemmistöllä.

Kaikki tuomarit ja rauhantuomarit ovat toimeenpanovallasta riippumattomia, ja heillä on virkasuoja. Henkilön täytyy toimia asianajajana Maltassa vähintään 7 vuotta voidakseen tulla nimitetyksi rauhantuomariksi ja 12 vuotta tullakseen nimitetyksi tuomariksi. Oikeuslaitosta koskevien kurinpitotoimien, jotka eivät voi johtaa oikeuslaitoksen jäsenen erottamiseen virasta, määrääminen on oikeudenkäyttökomitean (*Commission for the Administration of Justice*) etuoikeus.

Tähän liittyviin päätöksiin voi hakea muutosta perustuslakituomioistuimessa. Tehtäviään hoitaessaan komitealla on kaikki siviilioikeudellista lainkäyttövaltaa käyttävien tuomioistuinten toimivaltuudet. Jos komitea katsoo, että tutkittavana oleva toiminta voi johtaa tuomarin erottamiseen virasta, sen on neuvottava tasavallan presidenttiä erottamaan tuomari virasta, jos tämä on todistetusti syyllistynyt väärinkäyttöön tai jos voidaan osoittaa, ettei tämä kykene hoitamaan virkaansa. Tuomari voi hakea muutosta tähän suositukseen perustuslakituomioistuimessa.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Asianajajat

Lakimiehet/asianajajat

Tehtävät

Asianajajilla on lupa antaa **lainopillisia ohjeita ja neuvoja** sekä **edustaa** päämiestään tuomioistuimissa tai muissa oikeuslaitoksen elimissä.

Voidakseen harjoittaa asianajajan ammattia Maltassa henkilöllä on oltava Maltan tasavallan presidentin myöntämä, Maltan valtion sinetillä varustettu toimilupa. Toimiluvan vastaanottaessaan asianajajan on vannottava muutoksenhakutuomioistuimen edessä uskollisuudenvaiva ja virkavala.

Organisaatio

Maltan asianajajaliitto (*Malta Chamber of Advocates*) edustaa Maltan hyväksytyjä asianajajia. Se on vapaaehtoisuuteen perustuva, poliittisesti sitoutumaton ja valtiosta riippumaton järjestö, jonka toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla ja liiton tapahtumissa kerätyillä varoilla. Se on tunnustettu laillisesti asianajajien neuvoo-antavaksi ja heitä edustavaksi elimeksi oikeusjärjestelmään ja oikeudenkäyttöön liittyvissä asioissa.

Maltassa on vain yhdenlaisia juristeja, joten nimityksiä **"juristi" (lawyer) ja "asianajaja" (advocate) käytetään erotuksesta**. Ammattia sääntelee **oikeudenkäyttökomitea** (*Commission of Administration of Justice*), johon kuuluvat Maltan presidentti, perustuslakituomioistuimen presidentti (*Chief Justice*), kaksi tuomaria, kaksi rauhantuomaria, asianajajaliiton puheenjohtaja sekä kaksi jäsentä muista oikeuden alan ammattikunnista. Kaikki asianajaja koskevat valitukset käsitellään viiden asianajan muodostamassa lautakunnassa, joka antaa oikeudenkäyttökomitealle suosituksen kurinpidollisista toimista. Asianajajaliitto nimittää näistä viidestä asianajajasta kolme, eli liitolla on todellista valtaa ammatin sääntelyssä.

Maltan asianajajaliitto pitää yllä asianajajan ammattia käsittelevää verkkosivustoa, jolta löytyy myös **asianajajahakemisto**. Hakemisto on jaettu kahteen osaan: kaikkien käytettävissä olevassa osassa on tiedot Maltan asianajajaliittoon kuuluvista asianajajista, ja pelkästään jäsenille tarkoitettussa osassa on tiedot kaikista Maltan asianajajaliiton tiedossa olevista asianajajista.

Viime vuosina liitto on järjestänyt useita akateemisia konferensseja ja seminaareja sekä kuukausittain pidettävän luentosarjan edistääkseen kaikkien asianajajien ammattitaidon jatkuvaa kehittämistä.

Oikeudelliset tietokannat

Hallituksen verkkosivustolla lawyersregister.gov.mt on virallinen luettelo asianajajista. Se sisältää toimiluvan saaneiden asianajajien, jotka ovat antaneet suostumuksensa ammatillisten tietojensa julkaisemiseen, nimet ja muita tietoja heistä. Rekisteri on julkinen.

Notaarit

Tehtävät

Notaarit ovat virkamiehiä, joiden tehtävänä on vastaanottaa kansalaisten tekemiä asiakirjoja ja testamentteja sekä vahvistaa ne. Lisäksi notaarien vastuulla on säilyttää samoja asiakirjoja ja antaa tarvittaessa niistä jäljennöksiä. Maltan lainsäädännön 55 luvussa (*Notarial Profession and Notarial Archives Act*) säädetään notaarien valtuuksista ja tehtävistä.

Notaarit vannovat muutoksenhakuuomioistuimen edessä uskollisuudenvalan ja virkavalan, ennen kuin he voivat aloittaa ammatin harjoittamisen.

Kaikkien notaarien toimintaa, notaarien pitämiä arkistoja sekä yleistä rekisteriä (*Public Registry*) valvoo erityistuomioistuin **Court of Revision of Notarial Acts**. Notaariasioista vastaava ministeri nimittää kyseisen tuomioistuimen jäsenet, jotka ovat eläkkeelle jääneitä tuomareita ja rauhantuomareita sekä asianajajia ja notaareja.

Tuomioistuin voi tarvittaessa suorittaa ilman ennakkovaroitusta tarkastuksia notaarien arkistoihin, yleiseen rekisteriin ja kenen tahansa notaarin toimistoon. Joka vuoden tammikuussa kaikkien Maltassa toimivien notaarien nimet ja yhteystiedot julkaistaan **Maltan virallisessa lehdessä** (*Malta Government Gazette*).

Organisaatio

Notaarineuvosto (*Notarial Council*) valvoo yleisesti notaarien ammattikuntaa, ja sillä on oikeus joko omasta aloitteestaan tai valituksen perusteella tutkia sellainen notaarin toiminta, joka katsotaan notaarin arvolle sopimattomaksi. Neuvosto voi käsitellä myös kaikki notaareja vastaan esitetyt syytteen, jotka koskevat laiminlyöntejä tai väärinkäytöksiä työssä tai muiden ammattiin liittyvien asioiden yhteydessä, ellei tätä valtaa ole annettu jollekin muulle viranomaiselle joko notaarin ammatista ja notaarien ylläpitämistä arkistoista annetun Maltan lainsäädännön 55 luvun (*Notarial Profession and Notarial Archives Act*) 85 ja 94 §:ssä tai jossakin muussa laissa.

Oikeudelliset tietokannat

Maltan [notaarineuvoston](#) virallisella verkkosivustolla on tietoja **notaarineuvostosta**, sekä yleisölle että notaareille tarkoitettua yleistä tietoa ja Maltassa toimivien notaarien hakemisto. Tietokanta on maksutta kaikkien käytettävissä.

Muut oikeusalan ammatit

Oikeudelliset asiamiehet

Voidakseen harjoittaa oikeudellisen asiamiehen ammattia Maltassa henkilöllä on oltava Maltan tasavallan presidentin myöntämä, Maltan valtion sinetillä varustettu toimilupa. Toimiluvan vastaanottaessaan oikeudellisen asiamiehen on vannottava muutoksenhakuuomioistuimen edessä uskollisuudenvala ja virkavala.

Oikeudellisen asiamiehen päätehtävänä on auttaa hänet palkannutta asianajajaa oikeudenkäynneissä. Oikeudelliset asiamiehet toimittavat asiakkaiden puolesta kirjallisia haasteita tuomioistuinten kirjaamoihin ja suorittavat yleisesti muita tehtäviä, jotka liittyvät asianajajien hoitamien oikeusjuttujen valmisteluun. Oikeudellisilla asiamiehillä on oikeus esiintyä asiamiehenä *Court of Magistrates*-tuomioistuimissa ja erityistuomioistuimissa sekä lautakunnissa. He voivat myös antaa neuvoja.

Oikeudellisen asiamiehen ammatin sääntelystä Maltassa vastaa **oikeudenkäyttökomitea**.

Tuomioistuinpalvelujen virasto

[Tuomioistuinpalvelujen virasto](#) vastaa Maltan *Law Courts*-tuomioistuinten hallinnosta. Virasto vastaa kirjaamoista ja niissä työskentelevistä virkamiehistä, oikeustoimien kirjaamisesta ja tiedoksiannosta, tuomioiden ja muiden oikeuden päätösten ja määräysten täytäntöönpanosta tuomioistuimen nimeämien henkilöiden ja muiden virkamiesten välityksellä, pakkohuutokaupoista, valamiesoikeudenkäynneistä ja muista rikosoikeudenkäynneistä.

[Apulaiskirjaaja](#) (489 Kb) [mt](#)

[Oikeusavustaja](#) (382 Kb) [mt](#)

[Tuomioistuimen kirjaaja](#) (390 Kb) [mt](#)

Linkkejä

[Maltan asianajajaliitto](#)

[Maltan notaarineuvoston virallinen verkkosivusto](#)

Päivitetty viimeksi: 16/05/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [nl](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomenntaan parhaillaan.

Oikeudelliset ammatit - Alankomaat

Tällä sivulle on koottu tietoa oikeusalan ammateista Alankomaissa.

Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjälaitos (*Openbaar Ministerie*) on valtakunnallinen organisaatio, jolla on toimipisteitä kaikilla alueilla. Sen lisäksi maassa toimii valtakunnallinen syyttäjänvirasto (*Landelijk Parket*), joka keskittyy torjumaan (kansainvälistä) järjestäytyneitä rikollisuutta, ja toinen syyttäjänvirasto (*Functioneel Parket*), jonka tehtävänä on torjua ympäristö- ja talousrikoksia ja petoksia.

Piirisyyttäjänvirastoja (*arrondissementsparket*) on 10, ja niissä käsitellään vuosittain satoja tuhansia asioita. Syyttäjien apuna on hallinnon ja juridiikan asiantuntijoita. Tuomiot, joihin haetaan muutosta, käsitellään yhdessä neljästä alueellisesta syyttäjänvirastosta (*ressortsparket*), jossa syyttäjälaitosta edustaa erityinen syyttäjä, josta käytetään nimitystä *advocaat-generaal*. Syyttäjänvirastoja johtavat pääsyyttäjät (*hoofdofficier van justitie*) ja ylempät syyttäjät (*hoofdadvoaat-generaal*). Syyttäjälaitoksen valtakunnallisesta johtamisesta vastaa Haagissa toimiva syyttäjälautakunta (*College van procureurs-generaal*). Poliittinen vastuu syyttäjälaitoksesta kuuluu oikeusministerille, joka yhdessä syyttäjälautakunnan kanssa määrittelee tutkinnan ja syytteenpanon painopisteet.

Tehtävät

Rangaistavaan tekoon syyllisiksi epäillyt henkilöt joutuvat tekemisiin syyttäjälaitoksen kanssa. Syyttäjälaitos on Alankomaiden ainoa instanssi, joka voi viedä epäillyt rikostuomioistuimeen. Syyttäjälaitos huolehtii siitä, että rangaistavat teot tutkitaan ja niistä nostetaan syyte.

Tämän vuoksi syyttäjälaitos tekee yhteistyötä poliisin ja muiden tutkintaa harjoittavien tahojen kanssa. Tutkintaa johtaa syyttäjä. Lisäksi syyttäjälaitos valvoo, että tuomareiden langettamat tuomiot pannaan asianmukaisesti täytäntöön – että sakot maksetaan, vapausrangaistukset istutaan ja yhdyskuntapalvelut suoritetaan. Syyttäjälaitos on yhdessä tuomareiden kanssa osa oikeuslaitosta. Syyttäjälaitos ei siis ole hollanninkielisestä nimestään huolimatta ministeriön sanan perinteisessä merkityksessä.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomariksi voidaan nimittää henkilö, jolla on useiden vuosien työkokemus oikeusalalta. Lisätietoja vaatimuksista on [täällä](#). Vaadittava työkokemus voidaan hankkia oikeuslaitoksen sisäisessä harjoittelussa tai muualla oikeusjärjestelmässä. Oikeuslaitos tarjoaa vaadittavan koulutuksen.

Kuningas nimittää tuomarit, ja nimityksistä on vastuussa oikeus- ja turvallisuusministeri. Tuomarin virkaan nimitettävän on oltava Alankomaiden kansalainen. Virkaan pyrkivältä edellytetään alankomaalaisessa yliopistossa suoritettua oikeustieteen tutkintoa.

Oikeuslaitoksen virkaan ehdokkaaksi asettaminen edellyttää suositusta valtakunnalliselta valintalautakunnalta, johon kuuluu eri tuomioistuinten jäseniä, syyttäjälaitoksen edustajia ja yhteiskunnassa aktiivisesti vaikuttavia henkilöitä.

Tuomari nimitetään tiettyyn tuomioistuimeen. Nimityksen ehtona on, että kyseinen tuomioistuin nimeää kyseisen tuomariehdokkaan. Tämän tarkoituksena on tehdä nimitysmenettelystä mahdollisimman objektiivinen.

Tuomari on erityisasemassa oleva valtion virkamies. Nimityksensä jälkeen tuomari ei voi enää ottaa vastaan virkaa muualta. Tuomari voi hoitaa virkaansa 70 vuoden ikään asti. Sitä ennen tuomarin voi erottaa virasta vastoin tämän tahtoa vain ylin oikeusaste, Alankomaiden korkein oikeus (*Hoge Raad der Nederlanden*) sen syyttäjän (*procureur-generaal*) esityksestä.

Tehtävät

Tuomarin tehtävänä on ratkaista puolueettomasti oikeudelliset riidat – myös asiat, joissa valtiovalta on osapuolena. Puolueettomuuden takaamiseksi suhteessa valtiovaltaan käytössä on erityinen valinta- ja nimitysjärjestelmä. Tästä syystä tuomarien oikeudellinen asema eroaa muiden valtion virkamiesten oikeudellisesta asemasta.

Alankomaiden perustuslaki velvoittaa tuomarit ratkaisemaan riita-asiat, ja se sisältää säännöksiä oikeuslaitoksen jäsenten oikeudellisesta asemasta.

Tuomarit voivat oman harkintansa mukaan ottaa tapauksia käsiteltäväksi voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen. Tuomareilla on myös huomattava vaikutusvalta siihen, miten oikeudenkäynti etenee käytännössä (esim. oikeudenkäynnin tiettyjen osien kesto).

Tuomareiden toiminnasta säädetään useassa lainkohdassa. Säännösten tarkoituksena on taata, että tuomarit tekevät työnsä puolueettomasti. Jos oikeudenkäynnin osapuoli epäilee tuomarin puolueettomuutta, hänellä on lain mukaan mahdollisuus vastustaa asiaa käsittelevää tuomaria. Toisinaan jokin osapuoli voi myös olla tyytymätön tuomarin toimintaan. Tällöin tehdään ero tuomioistuimen antaman tuomion ja tuomarin toiminnan välillä:

Jos tyytymättömyys koskee tuomiota, tyytymätön osapuoli voi yleensä hakea siihen muutosta.

Tuomarin toiminnasta voi valittaa sen tuomioistuimen kansliaan, jossa tuomarilla on virka. Jokaisella tuomioistuimella on menettelynsä ja sääntönsä valitusten käsittelemiseksi.

Tuomareiden on erikoistuttava vähintään kahteen alaan. Tavallisesti he käsittelevät ensin yhden alan asian ja vaihtavat sen jälkeen toisen lainkäyttöalueen asiaan. Tällä pyritään estämään se, etteivät tuomarit keskity liian pitkään ja intensiivisesti yhteen osa-alueeseen.

Tuomarit työskentelevät alioikeuksissa (*rechtbank*). Alioikeuksissa on neljä osastoa: siviilioikeus, rikosoikeus, hallinto-oikeus ja kantonioikeus.

Kantonioikeuden tuomareista käytetään nimitystä *kantonrechter* ja muista tuomareista *rechter*. Ylioikeuden (*gerechtshof*) ja korkeimman oikeuden (*Hoge Raad*) tuomareista käytetään nimitystä *raadsheer*.

Tuomioistuinten kokoonpanot ovat asioita käsiteltäessä seuraavat:

Kantonioikeuden tuomarit käsittelevät asiat yksin.

Alioikeuden tuomarit käsittelevät asiat yleensä yksin, mutta joidenkin asioiden käsittely tapahtuu kolmen tuomarin kokoonpanossa.

Ylioikeuden tuomarit käsittelevät asiat kolmen tuomarin kokoonpanossa lukuun ottamatta asioita, joissa riittää yksi tuomari. Asiaa koskevat säännöt on vahvistettu oikeuslaitoksen organisaatiosta annetussa laissa (*Wet op de rechterlijke organisatie*).

Korkeimman oikeuden kokoonpanossa on aina viisi tuomaria.

Oikeusneuvosto (*Raad voor de rechtspraak*) vastaa tuomarien ammattikuntaa koskevista säännöistä.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoja on kaikille avoimilla Alankomaiden [tuomioistuinlaitoksen](#) verkkosivuilla.

Oikeusalan ammattien organisaatio

Asianajajat

[Alankomaiden asianajajaliitto](#) (*Nederlandse Orde van Advocaten*) on Alankomaiden kaikkien asianajajien julkisoikeudellinen ammattijärjestö. Lain mukaan asianajajaliiton pääasiallisena tehtävänä on valvoa asianajopalvelujen laatua. Laadunvarmistustoimia ovat muun muassa seuraavat:

laaja-alainen asianajajien koulutusohjelma

asianajajia koskevien määräysten ja muiden sitovien sääntöjen laatiminen

kurinpitomenettelyt

jäsenille tarjottavat neuvontapalvelut ja muut palvelut

Alankomaiden hallitukselle annettava poliittisia sitoumuksia ja lakiehdotuksia koskeva neuvonta.

Asianajajalaki (*Advocatenwet*) velvoittaa asianajajat liittymään asianajajaliiton jäseniksi. Rekisteröityjä asianajajia on tällä hetkellä yli 18 000.

Oikeudelliset neuvonantajat

Tätä ammattia ei säännellä keskitetysti.

Notaarit

Organisaatio

[Alankomaiden kuninkaallinen notaarijärjestö](#) (*Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie*) valvoo [notaarien](#) etuja Alankomaissa ja huolehtii siitä, että he voivat tehdä työnsä asianmukaisesti.

Tehtävät

Lain mukaan tiettyihin sopimuksiin ja oikeustoimiin tarvitaan notaarin vahvistus. Niistä tärkeimpiä ovat kiinteistöjen luovutus Alankomaissa

kiinnityksen tekeminen tai kuolettaminen

julkis- tai yksityisoikeudellisen yhtiön perustaminen tai yhtiöjärjestyksen muuttaminen

säätiön tai yhdistyksen (myös osuuskunnan) perustaminen tai sääntöjen muuttaminen

testamentin laatiminen, muuttaminen ja toimeenpano

avioehdon ja rekisteröityä parisuhdetta koskevan sopimuksen laatiminen tai muuttaminen

rekisteröityjen osakkeiden siirto

lahjan ja lahjoituksen vahvistaminen.

Käytännön syistä notaari suorittaa usein myös muuntuyppisiä oikeustoimia ja voi laatia muuntuyppisiä sopimuksia. Tällaisia ovat esimerkiksi yhteistyösopimukset (kauppakumppanuudet, avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt), avopuolisoiden väliset sopimukset sekä järjestetyt henkilöyhtiöiden suojaamiseksi kolmansilta osapuolilta.

Muut oikeusalan ammatit

[Alankomaiden haastemiesten kuninkaalliseen ammattijärjestöön](#) (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders, KBvG*) sovelletaan haastemieslakia (*Gerechtsdeurwaarderswet*). Lain mukaan kaikkien Alankomaiden haastemiesten on kuuluttava KBvG:hen, jonka tehtävänä on edistää hyviä käytäntöjä haastemiesten ammattikunnassa.

Alankomaissa haastemiesten vastuulla on asiakirjojen vastaanottaminen ja toimittaminen oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 13 päivänä marraskuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393 /2007 mukaisesti. Alankomaissa tiedoksi annettavat asiakirjat on lähetettävä suoraan haastemiehelle. Tiedoksiantopyynnöt on lähetettävä joko hollanniksi tai englanniksi. Tiedoksiantopyyntöä ei voi toimittaa Alankomaiden keskuselimelle eli haastemiesten kuninkaalliselle ammattijärjestölle. Sen apua voidaan pyytää vain edellä mainitun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 3 artiklan c alakohdassa tarkoitetuissa poikkeustapauksissa.

Maksuton oikeusneuvonta

Ensivaiheen oikeudellista neuvontaa saa oikeusapupalvelun (*Juridisch Loket*) toimipisteistä, joissa jaetaan tietoa ja neuvoja erilaisissa oikeudellisissa asioissa.

Tarvittaessa asiakas ohjataan yksityisen lakimiehen tai sovittelijan puheille. Nämä vastaavat oikeusavun toisesta vaiheesta.

Kaikki oikeusapupalvelun tarjoamat palvelut ovat maksuttomia. Apua annetaan joko toimipisteessä tai konsultaatiokäynnin yhteydessä. Oikeusapupalveluun voi ottaa yhteyttä ongelmassa, jotka liittyvät siviili-, hallinto- tai rikosoikeuteen taikka ulkomaalaislainsäädäntöön (maahanmuuttoasiat).

Oikeusapupalvelulla on 44 toimipistettä ympäri maata, jotta jokainen Alankomaiden kansalainen saa tarvittaessa apua läheltä.

Lisätietoja on saatavilla [oikeusapupalvelun](#) verkkosivuilla.

Linkkejä

[Alankomaiden syyttäjälaitos](#)

[Alankomaiden tuomioistuinlaitos ja korkein oikeus](#)

[Alankomaiden asianajajaliitto](#)

[Alankomaiden kuninkaallinen notaarijärjestö](#)

[Alankomaiden haastemiesten ammattiliitto](#)

[Oikeusapupalvelu](#)

Päivitetty viimeksi: 11/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Itävalta

Tässä osiossa esitetään yleiskatsaus Itävallan oikeusalan ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Itävallan yleisissä tuomioistuimissa on tällä hetkellä (tilanne vuonna 2023) **1 850 ammattituomaria**, jotka käsittelevät siviili-, rikos-, työ- ja sosiaali oikeudellisia asioita (**virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna, ylin yleinen tuomioistuin mukaan luettuna**). Noin **700 tuomioistuinvirkailljaa hoitaa merkittävää osaa oikeuslaitoksen tehtävistä**. Lisäksi **hallintotuomioistuimissa työskentelee noin 600 ammattituomaria**.

Lisäksi joissakin menettelyissä käytetään maallikkotuomareita (*Laienrichter/Laienrichterin*), jotka ovat luottamushenkilöitä. Heihin kuuluvat lautamiehet (*Schöffe/Schöffin*) tai valamiehet (*Geschworenen*) rikosoikeudenkäynnissä sekä avustavat tuomarit, joilla on erityisasiantuntemusta muun muassa kauppa-, työ- ja sosiaali oikeudellisissa asioissa.

Syyttäjiä on noin 480 (tilanne vuonna 2023, virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna; pääsyyttäjän virasto laskettu mukaan ilman keskuselintä).

Vankeinhoitojärjestelmän palveluksessa on 3 799 henkilöä (tilanne: 1.9.2019; virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna, rikosseuraamusvirasto laskettu mukaan); näistä 3 214 on vanginvartijoita (mukaan luettuina kouluttajat).

1. Tuomarit

Tuomarien koulutus ja nimittäminen

Yleisiin tuomioistuihin nimitettävillä tuomareilla on oltava oikeustieteellisen tutkinnon suorittamisen jälkeen vähintään neljän vuoden työkokemus oikeusalalta ja hyväksyttävästi suoritettu tuomarin tutkinto (*Richteramtsprüfung*).

Osan työkokemuksesta muodostaa vähintään seitsemän kuukauden mittainen tuomioistuinharjoittelu (*Gerichtspraxis*, aiemmin "Gerichtsjahr" eli tuomioistuinvuosi), johon oikeustieteellisen tutkinnon suorittaneilla on oikeus. Se on myös edellytys asianajajan tai notaarin ammatissa toimimiselle. Loput vaadittavasta ammatillisesta harjoittelusta hankitaan yleensä erityiskoulutuksessa tuomariharjoittelijana tuomarin ammattiin valmistavalla jaksolla, mutta se voidaan hankkia myös muussa oikeusalan tehtävässä esimerkiksi asianajajaharjoittelijana.

Vuosittain otetaan noin 100 uutta tuomariharjoittelijaa. Tuomareiden käytännön harjoittelu (ml. tuomioistuinharjoittelu) kestää yleensä neljä vuotta. Se suoritetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (*Bezirksgericht* tai *Landesgericht*), syyttäjänvirastossa, vankilassa, rikoksen uhrien suojele- tai tukikeskuksessa, asianajotoimistossa, julkisen notaarin toimistossa tai talousrikoksiin erikoistuneessa syyttäjänvirastossa (*Finanzprokuratur*). Osa harjoittelusta voidaan suorittaa myös muun muassa ylioikeudessa (*Oberlandesgericht*) tai korkeimmassa oikeudessa (*Oberster Gerichtshof*), liittovaltion

oikeusministeriössä, rikosseuraamusvirastossa, ehdonalaivalvontalaitoksessa, holhous- tai lastensuojelutoimistossa, oikeusasiamiehen toimistossa tai rahoituslaitoksella (esimerkiksi soveltuviin yrityksissä). Harjoittelun päätteeksi suoritetaan tuomarin tutkinto. Muissa oikeusalan ammattiteissa työkokemusta hankkineiden henkilöiden koulutusajaksi lyhennetään työkokemusta vastaavasti. Asianajaja- tai notaaritutkinnon suorittaneiden on suoritettava tuomarin tutkinnon sijasta vain asianmukainen täydentävä tutkinto.

Tutkinnon suorittamisen jälkeen tuomarikokelas voi hakea nimitystä vapaaseen tuomarin tai syyttäjän virkaan.

Hallintotuomioistuinten tuomareille ei ole erillistä käytännön harjoittelua. Hallintotuomareilla on kuitenkin oltava vähintään viiden vuoden työkokemus (esimerkiksi työskentely hallintoviranomaisen palveluksessa), mutta tuomarin tutkintoa he eivät suorita.

Yleisten tuomioistuinten tuomarit voivat vaihtaa hallintotuomioistuinten palvelukseen. Hallintotuomari voidaan nimittää myös yleisen tuomioistuimen tuomariksi sen jälkeen, kun hän on toiminut hallintotuomioistuimessa viiden vuoden ajan.

Tuomarit tai syyttäjät nimittää yleensä liittovaltion oikeusministeri. Liittopresidentti nimittää tuomarit tai syyttäjät vain tiettyihin virkoihin. Tästä poiketen alueellisten hallintotuomioistuinten tuomarit nimittää asianomainen maakuntahallitus. Tuomariksi tai syyttäjäksi voidaan nimittää vain Itävallan kansalainen.

Tuomarin asema

Liittovaltion **yleisiin tuomioistuimiin** ja **hallintotuomioistuimiin** nimitetyt tuomarit ovat julkisoikeudellisessa virkasuhteessa liittovaltioon. Liittovaltion perustuslain säännösten lisäksi tärkein tuomarien koulutusta ja ammattiasemaa koskeva oikeuslähde on tuomarin- ja syyttäjänvirasta annettu laki (***Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz (RStDG)***). Monet esimerkiksi kurinpitomenettelyjä ja tehtävänkuvausta koskevat säännökset koskevat sekä tuomareita että syyttäjiä.

Alueellisiin hallintotuomioistuihin nimitetyt tuomarit ovat julkisoikeudellisessa virkasuhteessa asianomaiseen osavaltioon. Heidän ammatillisista asemaansa säädellään liittovaltion perustuslaissa ja erityisissä osavaltioiden laeissa.

Ammattituomarit nimitetään rajoittamattomaksi ajaksi. He jäävät eläkkeelle sen vuoden lopussa, jolloin he täyttävät 65 vuotta.

Liittovaltion perustuslain 87 ja 88 §:n mukaisesti tuomarit tulkitsevat lakia ja ratkaisevat asioita itsenäisinä valtion edustajina. Tämä merkitsee toisaalta riippumattomuutta ohjauksesta ja käsiteltävästä asiasta ja toisaalta henkilökohtaista riippumattomuutta, eli tuomaria ei voida siirtää muuhun tehtävään.

Tuomareita sitoo yksinomaan laki, ja he tekevät päätöksensä oman oikeuskäsityksensä perusteella. Heitä eivät sido aiemmat ratkaisut, joita muut tuomioistuimet ovat tehneet vastaavissa oikeudellisissa kysymyksissä (ennakkopäätökset).

Jos ei oteta lukuun eläkkeelle jäämistä lakisääteisen iän saavuttamisen perusteella, tuomarit voidaan erottaa tai siirtää toisiin tehtäviin tai eläkkeelle vastoin heidän tahtoaan vain laissa säädettyissä tapauksissa ja lakisääteisin menettelyin oikeudellisen päätöksen perusteella (perustuslain 88 §).

Perustuslaissa säädetty erityisasema koskee ainoastaan tuomarin tehtävien suorittamista (kaikkien laissa säädettyjen ja tehtävänjaon mukaisten tuomioistuintehtävien hoitamista), ei kuitenkaan tuomioistuinhallinnossa, jota johtavat niin ikään tuomarit. Poikkeuksena ovat oikeushallinnolliset asiat, jotka käsitellään jaostoissa tai lautakunnissa (esim. tehtävänjako, nimitysesitykset). Muutoin tuomareita sitovat heidän esimiestensä antamat ohjeet.

Tuomioistuinten työnjaolla turvataan kansalaisten perustuslaillinen oikeus saada asiansa laillisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Tehtävät

Tuomarit vastaavat **rikos- ja riita-asioiden ratkaisemisesta**. Lisäksi he hoitavat **hallinnon tarkastuksen** ja **perustuslain vartijan** tehtäviä hallinto-oikeudellisissa ja perustuslakituomioistuimen toimivaltaan kuuluvissa asioissa.

Oikeudellinen vastuu

Kurinpitotuomioistuin: Tuottamuksellisesti virkavelvollisuuksiaan rikkova tuomari vastaa teostaan kurinpitotuomioistuimessa (*Disziplinargericht*).

Kurinpitotuomioistuin (joka on tarkoitettu yleisten tuomioistuinten tuomareille) toimii ylioikeuden tai korkeimman oikeuden yhteydessä, ja sen kaikki jäsenet ovat tuomareita. Se käsittelee myös syyttäjien virkavelvollisuuden rikkomiset. Liittovaltion hallintotuomioistuinten tuomareita koskevat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta samat kurinpitosäännöt. Alueellisten hallintotuomioistuinten tuomareiden kurinpitomenettelyistä säädetään sitä vastoin asianomaisissa osavaltioiden laeissa.

Rikostuomioistuin: Jos tuottamuksellinen virkavelvollisuuksien laiminlyönti täyttää myös rikoksen tunnusmerkistön, tuomari (tai syyttäjä) vastaa teostaan rikostuomioistuimessa (esim. virka-aseman väärinkäytön osalta).

Siviilituomioistuin: Tuomarin (tai syyttäjän) oikeudenvastaisesta ja tuottamuksellisesta menettelystä vahinkoa kärsineet osapuolet voivat vaatia valtiolta vahingonkorvausta. Valtio voi periä vahingonkorvauksen tuomarilta (tai syyttäjältä), jos menettely on perustunut tahallisuuteen tai törkeään tuottamukseen.

2. Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjälaitoksen organisaatiotasot vastaavat periaatteessa tuomioistuinlaitoksen rakennetta.

Rikosasioiden osalta toimivaltaisia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta on 16, ja jokaisen yhteydessä toimii syyttäjänvirasto (*Staatsanwaltschaft*).

Näiden lisäksi Itävallassa on yksi koko maan laajuisesti toimiva talousrikoksia ja korruptiota tutkiva syyttäjänvirasto (*Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft*). Jokaisen ylioikeuden yhteydessä on ylemmän syyttäjän virasto (*Oberstaatsanwaltschaft*) ja korkeimman oikeuden yhteydessä pääsyyttäjän virasto (*Generalprokuratur*). Ylemmän syyttäjän ja pääsyyttäjän virastot ovat suoraan liittovaltion oikeusministerin alaisuudessa.

Syyttäjien koulutus ja nimityminen

Syyttäjien koulutus vastaa yleisten tuomioistuinten ammattituomareiden koulutusta.

Syyttäjäksi voidaan nimittää vain henkilö, joka täyttää tuomarin kelpoisuusvaatimukset.

Vapaat syyttäjän virat, samoin kuin tuomarin virat, on asetettava julkisesti täytettäväksi. Syyttäjien nimitysoikeus on liittopresidentillä, joka on kuitenkin delegoinut tämän oikeuden liittovaltion oikeusministerille useimpien syyttäjien, kuten myös tuomareiden, virkojen osalta.

Syyttäjän asema

Syyttäjänvirastot ovat tuomioistuinta erillään olevia lainkäyttöelimiä, mutta ne eivät kuitenkaan ole **itsenäisiä**. Niiden rakenne on hierarkkinen, ja ne ovat velvollisia noudattamaan ylemmän syyttäjän virastojen ja viime kädessä myös liittovaltion oikeusministerin ohjeita.

Oikeudesta ohjeiden antamiseen on säädetty yksityiskohtaisesti laissa. Ylemmän syyttäjän virastot ja liittovaltion oikeusministeri saavat antaa ohjeita vain kirjallisina, ja ohjeissa on oltava perustelut. Saadut ohjeet on lisäksi kirjattava rikosoikeudenkäyntiasiakirjoihin. Liittovaltion ministerin on ennen ohjeiden antamista käsiteltävä asiaa neuvoo antavassa neuvostossa (Weisungsrat). Lisäksi liittovaltion ministeri on tiedottamis- ja raportointivelvollinen parlamentille. Yksittäisten syyttäjänvirastojen työntekijöiden on noudatettava viraston johtajan antamia toimintaohjeita. Jos he kuitenkin pitävät saamia toimintaohjeita lainvastaisina, he voivat vaatia kirjallista ohjeidenantoa ja jopa pyytää vapautusta kyseisen rikosasian käsittelystä.

Tehtävät

Syyttäjänvirastot ovat tuomioistuinta erillään olevia **erityselimiä**. Niiden **tehtävänä on yleisen edun turvaaminen rikoslainkäytössä**. Tähän kuuluu **esitutinnan** johtaminen rikosoikeudenkäynnissä. Ne vastaavat myös syytteiden nostamisesta ja ajamisesta rikosoikeudenkäynnissä. Tästä syystä syyttäjänvirastoja kutsutaan myös **syyttäjänviranomaisiksi**.

Syyttäjät vastaavat **syytteiden nostamisesta ja ajamisesta** sekä alueellisessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (*Landesgericht*) että piirituomioistuimessa (*Bezirksgericht*). Jälkimmäisessä syytetä ajaa yleensä piirisyyttäjä (**Bezirksanwalt**). Näiltä viranhaltijoilta, joilla on erityistä asiantuntemusta, ei vaadita akateemista koulutusta.

Talousrikoksia ja korruptiota tutkiva syyttäjänvirasto on erityisasemassa. Se tutkii maanlaajuisesti virkarikoksia ja lahjontaa sekä talousrikoksia, joiden aiheuttaman vahingon arvo on suurempi kuin viisi miljoonaa euroa. Näihin kuuluvat myös verorikokset, joissa vahingon arvo on yli viisi miljoonaa euroa, eräät sosiaaliturvan väärinkäytökset, konkurssirikokset sekä osakeyhtiölain (*Aktiengesetz*) tai rajavastuuyhtiölain (*GmbH-Gesetz*) rikkomiset, kun lakia rikkovan yrityksen osakepääoma on vähintään viisi miljoonaa euroa tai sillä on yli 2 000 työntekijää).

Ylemmän syyttäjän virastot ovat syyttäjänvirastoja ylemmällä hierarkiatasolla ja avustavat Wienin, Grazin, Linzin ja Innsbruckin ylioikeuksia. Ne **ajavat syytteitä ylioikeudessa** ja vastaavat **kaikkien oman alueensa syyttäjänvirastojen valvonnasta**. Ylemmän syyttäjän virastot ovat suoraan liittovaltion oikeusministeriön alaisia.

Korkeimman oikeuden yhteyteen perustetulla **pääsyyttäjänvirastolla** on erityisasema. Pääsyyttäjänvirasto on **suoraan liittovaltion oikeusministerin alainen** eikä sillä ole määräysvaltaa syyttäjänvirastoihin eikä ylemmän syyttäjän virastoihin nähden. Se ei myöskään aja syytteitä vaan **avustaa korkeinta oikeutta**. Tämän tehtävän täyttämiseksi sillä on erityisvaltuudet tehdä ns. ”mitättömyyskanteluja lain noudattamiseksi” (*Nichtigkeitsbeschwerde*) rikosasioissa, joissa asianosaisilla ei ole (enää) muutoksenhakumahdollisuutta. Sillä on näin ollen tärkeä tehtävä **oikeudenkäytön yhtenäisyyden** varmistajana sekä **oikeusvarmuuden** turvaajana rikosasioissa.

Oikeudellinen vastuu

Syyttäjien kurinpidollista sekä rikos- ja siviilioikeudellista vastuuta säännellään samalla tavoin kuin yleisten tuomioistuinten tuomareiden vastuuta.

3. Tutkinnon suorittanut tuomioistuinvirkaillija

Organisaatio

Tutkinnon suorittanut tuomioistuinvirkaillija (*Diplomrechtspfleger/ Diplomrechtspflegerin*) on olennainen osa Itävallan tuomioistuinjärjestelmää. Näitä virkaillijoita yli 700, ja he ratkaisevat yli 80 prosenttia kaikista siviiliasioista ensimmäisen oikeusasteen käsittelyssä.

Koulutus

Tuomioistuinvirkaillijakoulutukseen otetaan ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon suorittaneita henkilöitä. Koulutus kestää kolme vuotta. Siihen sisältyy tuomioistuimessa työskentelyä valmistelutehtävissä, osallistuminen peruskurssille ja tehtäväalakohtaiselle erikoiskurssille sekä tutkinnon suorittaminen hyväksytysti näillä aloilla. Tuomioistuinvirkaillijatutkinnon suorittamisen jälkeen ja tutkinnon suorittaneista tuomioistuinvirkaillijoista annettu lain 3 §:ssä mainittujen muiden edellytysten täytyessä liittovaltion oikeusministeri antaa tuomioistuinvirkaillijakokelaalle todistuksen (diplomin), josta ilmenee tehtäväalue. Todistuksen saaneilla virkaillijoilla on valtuudet hoitaa toimivaltaansa kuuluvia tuomioistuinasioita kaikkialla Itävallassa, ja he voivat näin ollen toimia tutkinnon suorittaneen tuomioistuinvirkaillijan tehtävässä.

Sen jälkeen ylioikeuden presidentti määrää, missä tuomioistuimessa erityispätevyuden saanut virkaillija ryhtyy työskentelemään, ja määrittää tarvittaessa työsopimuksen keston. Toimipaikan esimies (tuomioistuimen presidentti tai johtaja) sijoittaa virkaillijan tuomarin johtamaan osastoon tai mahdollisesti useampaan osastoon.

Tutkinnon suorittaneen tuomioistuinvirkaillijan asema

Tutkinnon suorittanut tuomioistuinvirkaillija on erityiskoulutuksen saanut tuomioistuinvirkaillija, jolle on siirretty tarkoin määriteltyjen siviilioikeudellisten asioiden käsittely ensimmäisessä oikeusasteessa liittovaltion perustuslain 87 a §:n näitä viranhaltijoita koskevan lain (*Rechtspflegergesetz*) mukaan. Heidän on tehtävässään noudatettava ainoastaan toimintaohjeita, jotka antaa tuomioistuimen työnjaon mukaisesti asiasta vastaava tuomari. Tuomari voi milloin tahansa ja missä käsittelyvaiheessa tahansa siirtää asian käsittelyn itselleen. Tutkinnon suorittaneiden tuomioistuinvirkaillijoiden päätökset voidaan riitauttaa samalla tavoin kuin tuomareiden päätökset.

Käytännössä tutkinnon suorittanut tuomioistuinvirkaillija toimii varsin itsenäisesti. Tuomarit antavat toimintaohjeita vain erittäin harvoin.

Tehtävät

Tutkinnon suorittanut tuomioistuinvirkaillija hoitaa tehtäviä seuraavilla aloilla:

siviiliprosessi-, täytäntöönpano- ja maksukyvyyttömyysasiat (velkajärjestelyt)

hakemusasiat

kiinteistö- ja alusrekisteriasiat

yrityrekisteriasiat.

Kaikki edellä mainitut tehtävät edellyttävät erityiskoulutusta ja erityistä nimitystä tutkinnon suorittaneen tuomioistuinvirkaillijan tehtävään niitä suorittamaan.

Tehtävänjako tuomarin ja tutkinnon suorittaneen tuomioistuinvirkaillijan välillä

Edellä mainittuihin aloihin kuuluvat tehtävät ja ratkaisut eivät kaikki kuulu tutkinnon suorittaneiden tuomioistuinvirkaillijoiden toimivaltaan. Näiden virkaillijoiden toimivaltaan kuuluvat tehtävät on lueteltu täsmällisesti *Rechtspflegergesetz*-laissa, jonka mukaisesti toimivallan laajuus vaihtelee tehtäväaloittain.

Kyseisessä laissa säädetään yksittäisistä tehtäväaloista, jotka kuuluvat tutkinnon suorittaneen tuomioistuinvirkaillijan konkreettisiin vastuualueisiin (esimerkiksi maksukyvyyttömyysasioissa toimivaltuuksiin kuuluvat konkurssiin liittyvät tehtävät *Bezirksgericht*-tuomioistuimessa). Tällöin tuomareilla on kuitenkin tietyt toimivaltuudet.

Lisäksi toimivaltuuksiin kuuluvat muun muassa velkomismenettelyn suorittaminen, tuomarien päätösten lainvoiman ja täytäntöönpanokelpoisuuden vahvistaminen virkaillijan erikoisalalla, päätökset oikeusapua koskevista hakemuksista tutkinnon suorittaneiden tuomioistuinvirkaillijoiden hoitamisessa oikeudenkäynneissä sekä hallintotoimien suorittaminen kotimaan tuomioistuimen tai viranomaisen esittämän virka-apupyynnön perusteella.

4. Asianajajat

Yleiset vaatimukset

Asianajajien tehtävänä on edustaa osapuolia kaikissa tuomioistuimissa ja niiden ulkopuolella tapahtuvissa menettelyissä sekä kaikissa julkisissa ja yksityisissä asioissa kussakin Itävallan tuomioistuimessa ja viranomaisessa.

Asianajajana toimiminen Itävallassa ei edellytä virallista nimitystä. Asianajajan ammatin harjoittamista koskevat kuitenkin jäljempänä esitetyt vaatimukset.

Keskeiset säännökset asianajotoiminnan harjoittamisesta sisältyvät asianajotoiminnasta annettuun asetukseen (*Rechtsanwaltsordnung (RAO)*, Itävallan virallinen lehti RGBI. nro 96/1896), asetukseen asianajajien ja asianajajaharjoittelijoiden kurinpitomenettelystä (*Disziplinarstatut für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltsanwälter (DSt)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. nro 474/1990), liittovaltion lakiin asianajajien palkkioista (*Bundesgesetz über den Rechtsanwaltsstarif (RATG)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. nro 189/1969), lakiin asianajajatutkinnosta (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz (RAPG)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. nro 556/1985) ja lakiin palvelujen vapaasta liikkuvuudesta ja eurooppalaisten asianajajien sijoittautumisesta sekä kansainvälisesti toimivien asianajajien oikeudellisten palvelujen tuottamisesta Itävallassa (*Bundesgesetz über den freien Dienstleistungsverkehr und die Niederlassung von europäischen Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälten sowie die Erbringung von Rechtsdienstleistungen durch international tätige Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte in Österreich (EIRAG)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. I nro 27/2000).

Ammattiharjoittamista koskevat vaatimukset

Asianajajaksi aikovan on Itävallan oikeutta koskevien opintojen suorittamisen jälkeen hankittava yhteensä vähintään viiden vuoden oikeudellinen työkokemus, johon kuuluu vähintään seitsemän kuukauden työskentely tuomioistuimessa tai syyttäjänvirastossa ja kolmen vuoden työskentely harjoittelijana itävaltalaisessa asianajotoimistossa.

Ammattinharjoittamiseen vaadittavan **asianajotutkinnon** suorittaminen edellyttää kolmen vuoden käytännön työkokemusta, josta vähintään seitsemän kuukautta on hankittava tuomioistuimessa ja vähintään kaksi vuotta asianajotoimistossa. Tutkinnon suorittaminen edellyttää myös osallistumista asianajajaharjoittelijoille järjestettyyn koulutukseen, jonka asianajajayhdistys on määrännyt pakolliseksi.

Vaatimukset täyttävä henkilö voidaan ottaa sen asianajajayhdistyksen luetteloon, jonka alueella hän haluaa harjoittaa asianajotoimintaa.

Asianajajat, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolena olevan muun valtion tai Sveitsin kansalaisia, voivat Itävallassa tietyin edellytyksin

harjoittaa asianajajan ammattia tilapäisesti

hakea pääsyä asianomaisen asianajajayhdistyksen ylläpitämään asianajajaluetteloon soveltuvuuskokeen jälkeen tai

työskennellä välittömästi asianajajana Itävallassa kotivaltiossaan käytössä olevalla ammattinimikkeellä suorittamatta soveltuvuustestiä ja integroitua täysin Itävallan asianajajakuntaan sen jälkeen, kun he ovat harjoittaneet ammattiaan tosiasiallisesti ja säännöllisesti kolme vuotta Itävallassa.

Palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) osapuolena olevassa valtiossa toimivan asianajajayhdistyksen jäsen voi myös tietyin edellytyksin tilapäisesti suorittaa tarkoin rajattuja yksittäisiä asianajotehtäviä Itävallassa.

Oikeudellinen vastuu

Asianajaja, joka rikkoo ammatillisia velvollisuuksiaan tai vaarantaa ammattikuntansa arvostuksen, vastaa siitä paikallisen asianajajayhdistyksen valitsemassa kurinpitoneuvostossa. Neuvoston kurinpitovalta ulottuu asianajajaluettelosta poistamiseen. Muutoksenhakuasteena kurinpitotoimia käsittelee korkein oikeus. Se ratkaisee asiat nelihenkinen jaoston, johon kuuluu kaksi korkeimman oikeuden tuomaria ja kaksi asianajajaa.

Asianajajiin sovelletaan myös rikos- ja siviilioikeudellista vastuuta.

Asianajajayhdistykset, Österreichischer Rechtsanwaltskammertag

Jokaisen osavaltion asianajajayhdistys ylläpitää luetteloa kaikista alueellaan toimivista asianajajista. Asianajajayhdistykset ovat julkisoikeudellisia, autonomisia itsehallintoelimiä.

Liittovaltion tasolla Itävallan asianajajakunnan yhteisiä etuja ajaa Itävallan asianajajayhdistysten keskuskokous (*Österreichische Rechtsanwaltskammertag*), joka koostuu Itävallan yhdeksästä asianajajayhdistyksestä ja asianajajayhdistysten valtuutettujen edustajien muodostamasta edustajistosta (<http://www.rechtsanwalte.at/>).

5. Julkiset notaarit

Yleiset vaatimukset

Julkisen notaari on riippumaton ja puolueeton ennakoivasta oikeudenhoidosta huolehtiva toimija, jonka puoleen voi kääntyä yksityisoikeudellisten tehtävien hoitamista varten.

Julkisen notaarin tärkeimpänä tehtävänä on osallistuminen oikeudellisiin menettelyihin ja oikeudellisen avun antaminen. Notaari laatii virallisia ja yksityisiä asiakirjoja, toimii omaisuudenhoitajana ja edustaa osapuolia ennen muuta hakemusasioissa. Hän toimii hakemusasioissa myös osapuolten valtuutettuna edustajana tuomioistuimessa. Erityisesti jäämistöoikeudellisissa menettelyissä notaari toimii niin sanottuna tuomioistuinasiemiehenä (*Gerichtskommissär / Gerichtskommissarin*).

Julkisen notaarin on huolehdittava siitä, että kuolleen henkilön omaisuuden arvo turvataan ja että omaisuus siirtyy siihen oikeutetuille. Tämä edellyttää jäämistöoikeuden ja hakemuslainkäytön erityistä tuntemusta. Sen vuoksi julkisilta notaareilta pyydetään usein apua testamentin laadinnassa ja neuvoja jäämistöoikeudellisissa asioissa, joissa heitä pyydetään usein myös edustamaan asianosaisia.

Vaikka julkinen notaari toimii julkisessa tehtävässä, hän ei ole virkamies. Hän kantaa taloudellisen riskin toimistonsa kannattavuudesta, mutta ei harjoita liiketoimintaa. Häntä voi verrata ammatinharjoittajaan, mutta tuomioistuinasiemiehenä toimiessaan hän on tuomioistuimen edustaja. Julkisen notaarina toimiminen on päätoiminen työ, mikä tarkoittaa sitä, että notaari ei voi toimia asianajajana.

Julkisten notaarien lukumäärän ja heidän toimipaikkojensa muutoksia säännellään liittovaltion oikeusministerin asetuksella. Itävallassa on nykyisin 536 julkisen notaarin toimea (tilanne huhtikuussa 2023).

Keskeiset säännökset notaaritoimen harjoittamisesta sisältyvät notaariasetukseen (*Notariatsordnung (NO)*, Itävallan virallinen lehti RGBI. nro 75/1871), lakiin notaaritoimesta (*Notariatsaktsgesetz*, Itävallan virallinen lehti RGBI. nro 76/1871), lakiin notaarinpalkkioista (*Notariatstarifgesetz (NTG)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. nro 576/1973), lakiin notaaritutkinnosta (*Notariatsprüfungsgesetz (NPG)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. nro 522/1987), lakiin tuomioistuinasiemiehestä (*Gerichtskommissärsengesetz (GKG)*, Itävallan virallinen lehti BGBl. nro 343/1970) ja lakiin tuomioistuinasiemiehen palkkioista (*Gerichtskommissionstarifgesetz (GKTG)*, BGBl. nro 108/1971).

Koulutus

Julkisen notaarin ammatista kiinnostuneen henkilön on Itävallan oikeutta koskevien opintojen suorittamisen jälkeen hankittava työpaikka julkisen notaarin toimistosta ja rekisteröidyttävä notaariehdokkaiden luetteloon.

Julkisten notaarien yhdistyksen ylläpitämään notaariehdokkaiden luetteloon voidaan ottaa vain henkilö, joka on suorittanut seitsemän kuukautta kestävä harjoittelujakson tuomioistuimessa tai syyttäjänvirastossa ja joka on alle 35-vuotias notaariehdokkaiden luetteloon ensi kertaa merkittäessä.

Notaaritutkinnon suorittaminen edellyttää myös osallistumista ehdokkaille järjestettyyn koulutukseen, jonka julkisten notaarien liitto on määrännyt pakolliseksi. Notaaritutkinto edellyttää kaksiosaisen kokeen läpäisemistä:

Kokeen ensimmäinen osa voidaan suorittaa aikaisintaan 18 kuukauden ehdokkaana olon jälkeen, ja se on suoritettava viimeistään viidennen ehdokasvuoden päätteeksi. Muussa tapauksessa ehdokas poistetaan luettelosta.

Toinen osa voidaan suorittaa aikaisintaan yhden vuoden käytännön lisäharjoittelun jälkeen. Toinen osa on läpäistävä ennen kuin ehdokasluetteloon merkitsemisestä on kulunut kymmenen vuotta. Muussa tapauksessa ehdokas poistetaan notaariehdokkaiden luettelosta.

Nimittäminen

Avoimeksi tulleet tai uudet julkisen notaarin toimet on asetettava julkisesti haettaviksi. Julkisista notaareista annettussa asetuksessa (*Notariatsordnung*, 6 §) edellytetään toimea hakevilta muun muassa, että he

ovat EU:n jäsenvaltion tai jonkin muun ETA-maan tai Sveitsin kansalaisia

ovat suorittaneet itävaltalaisen oikeustieteen tutkinnon

ovat suorittaneet notaaritutkinnon ja

ovat hankkineet oikeusosalta seitsemän vuoden työkokemuksen, josta vähintään kolme vuotta notaariehdokkaana notaaritutkinnon suorittamisen jälkeen.

Näiden perusedellytysten täytyminen ei kuitenkaan vielä oikeuta julkiseksi notaariksi nimittämiseen. Nimittämismenettelyssä alueellisesti toimivaltainen julkisten notaarien yhdistys ja tämän jälkeen asianomaisen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja ylioikeuden henkilöstöosastot arvioivat hakijat ja asettavat heidät paremmuusjärjestykseen, jonka osalta käytännön työkokemus on ratkaiseva tekijä. Julkisten notaarien yhdistykset ja kyseiset kaksi

henkilöstöosastoa laativat kukin liittovaltion oikeusministerille ehdotuksen, joka sisältää kolme henkilöä. Ministeri ei ole sidottu noudattamaan ehdotusta, mutta käytännössä hän nimittää yhden hakijan ehdotettujen henkilöiden joukosta.

Julkisena notaarina voi toimia sitä vuotta seuraavan vuoden 31. päivään tammikuuta asti, jona täyttää 70 vuotta. Julkista notaaria ei voida siirtää virkateitse toiseen julkisen notaarin toimeen.

Julkisten notaarien valvonta; oikeudellinen vastuu

Koska julkiset notaarit laativat virallisia asiakirjoja ja toimivat tuomioistuinasiاميةhinä, heihin sovelletaan erityistä valvontaa. Tästä vastaavat liittovaltion oikeusministeri, oikeushallinto ja suoraan julkisten notaarien yhdistykset.

Julkisiin notaareihin sovelletaan omaa kurinpitolainsäädäntöä. Julkisten notaarien kurinpitotuomioistuimena toimiva ylioikeus määrää seuraamukset kurinpitorikkomuksista ensimmäisenä oikeusasteena ja samoin kurinpitotuomioistuimena toimiva korkein oikeus toisena oikeusasteena; kussakin tapauksessa asian käsittelevissä osastoissa on oltava jäsenenä myös julkisia notaareja. Kurinpitotuomioistuimen seuraamusvalikoima ulottuu toimesta erottamiseen asti. Seuraamukset pelkistä hallinnollisista rikkomuksista määrää notaarikamari.

Tämän kurinpidollisen vastuun lisäksi julkisella notaarilla on myös rikos- ja siviilioikeudellinen vastuu.

Kun julkinen notaari työskentelee tuomioistuinasiاميةhenä, hän toimii rikosoikeudellisessa mielessä virkamiehenä ja vastaa näin ollen virkavirheistä, joihin kuuluu erityisesti virka-aseman väärinkäyttö. Sen sijaan siviilioikeudellista vastuuta säännellään eri tavalla. Julkisen notaarin työskennellessä tuomioistuinasiاميةhenä häneen sovelletaan samoja vastuusäännöksiä kuin tuomariin ja syyttäjään. Osapuolet eivät voi näin ollen esittää korvausvaatimuksia suoraan julkista notaaria vastaan, vaan ne on osoitettava valtiolle. Valtio voi periä julkiselta notaarilta korvauksen, jos menettely on perustunut tahallisuuteen tai törkeään tuottamukseen. Suorittaessaan muita kuin tuomioistuinasiاميةhen tehtäviä julkinen notaari on suoraan siviilioikeudellisessa vastuussa osapuolia kohtaan.

Notaarikollegiot, Itävallan notaarikamari

Julkiset notaarit, joiden toimipaikka on saman osavaltion alueella, ja tämän osavaltion notaariehdokasluetteloon merkityt notaariehdokkaat muodostavat notaarikollegion (*Notariatskollegium*). Wienin, Ala-Itävallan ja Burgenlandin osavaltioilla on yhteinen notaarikollegio, samoin kuin Tirolin ja Vorarlbergin osavaltioilla.

Kollegion tehtävänä on ylläpitää ammattikunnan hyvää mainetta ja ajaa sen etuja.

Kukin notaarikollegio valitsee jäsentensä joukosta notaariyhdistyksen hallituksen eli notaarikamarin. Notaarikamari koostuu puheenjohtajasta ja kuudesta notaarijäsenestä (Wien: 12) sekä kolmesta notaariehdokasjäsenestä (Wien: 6).

Osavaltioiden notaarikamarit muodostavat yhdessä [Itävallan notaarikamarin](#) (www.notar.at). Itävallan notaarikamarin tehtävänä on puolustaa julkisten notaarien oikeuksia ja edustaa heitä asioissa, jotka koskevat joko koko maan ammattikuntaa tai yksittäisen osavaltion julkisia notaareja.

Linkkejä

[Oikeusalan ammatit – Itävalta](#)

Päivitetty viimeksi: 26/10/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [PI](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Oikeudelliset ammatit - Puola

Tällä sivulla kerrotaan oikeusalan ammteista Puolassa.

Syyttäjät (prokuratorzy)

Organisaatio

Jäljempänä kuvattu rakenne koskee yleistä syyttäjälaitosta ja siihen liittyviä säädöksiä 9. lokakuuta 2009 annetun lain mukaisesti.

Puolan syyttäjälaitokseen kuuluvat

valtakunnansyyttäjä (prokurator generalny)

valtakunnansyyttäjän alaisuudessa toimivat syyttäjälaitoksen yleisten ja sotilasoikeudellisten yksiköiden syyttäjät

Kansakunnan muistin instituutin (Instytut Pamięci Narodowej) ja Puolan kansaa vastaan tehtyjen rikosten syytelautakunnan (Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu) syyttäjät.

Syyttäjälaitoksen korkeimmassa asemassa on valtakunnansyyttäjä, jonka Puolan presidentti nimittää virkaan kansallisen tuomioistuinneuvoston ja kansallisen syyttäjäneuvoston nimeämien ehdokkaiden joukosta. Valtakunnansyyttäjä laatii syyttäjälaitoksen toiminnasta vuosikertomuksen pääministerille.

Hän myös nimittää yleiset ja sotilassyttäjät kansallisen syyttäjäneuvoston nimeämien ehdokkaiden joukosta.

Syyttäjälaitoksen yleiset yksiköt on jaettu **neljälle tasolle**:

valtakunnansyyttäjänvirasto

muutoksenhakuasteen syyttäjänvirasto

alueelliset syyttäjänvirastot

paikalliset syyttäjänvirastot.

Syyttäjälaitoksen sotilasoikeudelliset yksiköt on jaettu kolmelle tasolle:

korkeimman sotilassyttäjän virasto

alueelliset sotilassyttäjänvirastot

paikalliset sotilassyttäjänvirastot.

Kansakunnan muistin instituutin ja Puolan kansaa vastaan tehtyjen rikosten syytelautakunnan syyttäjät on järjestetty seuraavasti:

Puolan kansaa vastaan tehtyjen rikosten päälautakunnan syyttäjät

Puolan kansaa vastaan tehtyjen rikosten päälautakunnan eri osastojen syyttäjät

Turvallisuustutkimusviraston (*Biuro lustracyjne*) syyttäjät

Turvallisuustutkimusviraston eri osastojen syyttäjät.

Puolan oikeusjärjestelmässä tehdään ero valtakunnansyyttäjän nimittämien yleisten syyttäjien ja yksityisten syyttäjien välillä. Yksityiset syyttäjät osallistuvat rikosoikeudenkäynteihin asianosaisina ja voivat menettelysääntöjen mukaan avustaa yleisiä syyttäjiä näiden työssä.

Puolan lainsäädännössä säädetään useista oikeuslaitoksen ammattikuntien itsehallintoelimitystä. Näitä ovat valtakunnansyyttäjänvirastossa toimiva syyttäjänneuvosto (*Rada Prokuratorów*), syyttäjänedustustot ja alueelliset valituslautakunnat. Nämä elimet ovat kuitenkin luonteeltaan tiukasti syyttäjälaitoksen sisäisiä ja organisaatioon liittyviä. Niillä ei ole omia verkkosivustoja eivätkä ne tarjoa verkkopalveluita.

Lisätietoa Puolan syyttäjälaitoksesta on saatavilla Puolan valtakunnansyyttäjän [verkkosivustolla](#).

Yleisen syyttäjän tehtävät

Yleisen syyttäjälaitoksen tärkeimpänä tehtävänä on **varmistaa lain noudattaminen ja valvoa rikosoikeudellisia menettelyjä**.

Yleisten syyttäjien tehtävänä on muun muassa:

käynnistää esitutkintamenettelyt rikosasioissa ja valvoa niitä

toimia yleisenä syyttäjänä tuomioistuimissa

huolehtia syytteen esittämisestä rikos- ja riita-asioissa ja osallistua tuomioistuinmenettelyihin riita-, työoikeus- ja sosiaaliturva-asioissa oikeusvaltion

periaatteiden, yleisen edun ja kansalaisten omaisuuden ja oikeuksien suojelemiseksi

toteuttaa laissa säädetyt toimet lainsäädännön oikean ja yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi

tutkia rikollisuuteen ja sen torjuntaan ja ehkäisemiseen liittyviä kysymyksiä

kerätä, käsitellä ja analysoida tietojärjestelmissä tietoja, jotka on saatu syyttäjien itsensä suorittamista tai heidän valvonnassaan lain nojalla suoritetuista tutkimuksista

tehdä yhteistyötä hallintoelinten kanssa rikosten ja lainsäädännön rikkomisen torjumiseksi

tehdä yhteistyötä kansainvälisten viranomaisten kanssa ja osallistua niiden johdolla toteutettaviin menettelyihin lainvalvonnan ja rikostorjunnan alalla.

Yleisen syyttäjän oikeudet ja velvollisuudet:

Yleisen syyttäjän on toimittava lainsäädännön nojalla puolueettomuusperiaatteen ja kaikkien kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukaisesti.

Vaikka syyttäjälaitos on järjestetty hierarkkisesti, kukin syyttäjä hoitaa tehtäviään täysin riippumattomasti. Yleinen syyttäjä ei saa osallistua politiikkaan eikä hänellä saa olla muita tehtäviä, ja hänen on kehitettävä ammattitaitoaan jatkuvasti.

Yleinen syyttäjä käsittelee pääasiassa rikosasioita. Hän voi kuitenkin osallistua silloin tällöin myös riita-asioihin, jotka koskevat lähinnä isyyden vahvistamista, vanhempainoikeuksien menettämistä, oikeustoimikelvottomuutta ja hallinto-oikeudellisia asioita, jotka liittyvät tavallisesti kiinteistö- tai rakennuslainsäädäntöön. Jokaisessa alueellisessa syyttäjänvirastossa toimii yksi syyttäjä, joka on erikoistunut rikosasioissa tehtävään kansainväliseen yhteistyöhön.

Yleiset tuomioistuimet

Organisaatio

Puolan yleiset tuomioistuimet ovat:

alioikeudet (*sądy rejonowe*)

aluetuomioistuimet (*sądy okręgowe*)

muutoksenhakutuomioistuimet (*sądy apelacyjne*).

Yleiset tuomioistuimet käyttävät tuomiovaltaa (muissa kuin hallinto- ja sotilastuomioistuinten ja korkeimman oikeuden tuomiovaltaan kuuluvissa asioissa) ja hoitavat myös muita oikeudellisen suojelun piiriin kuuluvia tehtäviä, jotka niille on osoitettu laissa. Tuomioistuinten toimintaa valvoo korkein oikeus lain mukaisesti.

Alioikeuden toimivalta kattaa yhden tai useampia kuntia (tietyissä tapauksissa yhdessä kunnassa, esimerkiksi suurissa kaupungeissa, voi toimia useampia alioikeuksia).

Alioikeuden päätöksiä koskevat muutoksenhaut käsittelee toisena oikeusasteena aluetuomioistuin, joka lisäksi käsittelee tietyt asiat ensimmäisenä oikeusasteena. Aluetuomioistuimen toimivaltaan eli tuomiopiiriin kuuluu aina vähintään kaksi alioikeutta.

Aluetuomioistuimen ensimmäisenä oikeusasteena tekemiä päätöksiä koskevat muutoksenhaut käsittelee muutoksenhakutuomioistuin.

Muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiiriin kuuluu aina vähintään kaksi aluetuomioistuinta.

Tuomioistuinta johtaa presidentti. Tuomioistuimen presidentin toimikausi on alioikeudessa neljä ja aluetuomioistuimessa ja muutoksenhakutuomioistuimessa kuusi vuotta.

Oikeusalan ammatit tuomioistuimissa

Puolan yleiset tuomioistuimet käyttävät tuomiovaltaa (muissa kuin hallinto- ja sotilastuomioistuinten ja korkeimman oikeuden tuomiovaltaan kuuluvissa asioissa) ja hoitavat myös muita oikeudellisen suojelun piiriin kuuluvia tehtäviä, jotka niille on osoitettu laissa. Tuomiovaltaan kuuluvien tehtävien hoito kuuluu yksinomaan tuomareille. Sen sijaan muita, oikeudellisen suojelun piiriin kuuluvia tehtäviä hoitavat tuomioistuinlakimiehet ja vanhemmat tuomioistuinlakimiehet (ja tarvittaessa myös tuomarit).

Tuomarit (*sędziowie*)

Puolan oikeusjärjestelmässä erotetaan toisistaan **ammattituomarit** ja **maallikkotuomarit**.

Tuomarit hoitavat tuomiovalan piiriin kuuluvia tehtäviä. Ammattituomarit nimittää virkaan tasavallan presidentti kansallisen tuomioistuinneuvoston esityksestä määräämättömäksi ajaksi.

Tuomarit hoitavat virkatehtäviään riippumattomasti ja noudattavat siinä ainoastaan perustuslakia ja muita lakeja.

Tuomioistuinten ja tuomarien riippumattomuuden varmistaa [kansallinen tuomioistuinneuvosto](#), joka on perustuslaillinen elin.

Tuomarien riippumattomuus taataan perustuslaissa, jossa säädetään tuomarien koskemattomuudesta ja erottamattomuudesta.

Ammattituomarit voivat joutua vastaamaan virkavirheestä kurinpitomenettelyssä. Kurinpitoasioissa toimivaltaisia ovat ensimmäisessä oikeusasteessa muutoksenhakutuomioistuimet ja toisessa oikeusasteessa korkein oikeus.

Maallikkotuomarit (*ławnicy*)

Maallikkotuomarien osallistuminen oikeudenhoitoon perustuu Puolan tasavallan perustuslakiin. Maallikkotuomarit hoitavat virkatehtäviään riippumattomasti ja noudattavat siinä ammattituomarien tavoin ainoastaan perustuslakia ja muita lakeja. Oikeudellisten kysymysten käsittelyssä maallikkotuomareilla on samat oikeudet kuin ammattituomareilla. Maallikkotuomari ei voi toimia oikeuden puheenjohtajana eikä (periaatteessa) hoitaa ammattituomarin tehtäviä istuntosalin ulkopuolella.

Sekä siviili- että rikosoikeudellisissa menettelyissä periaatteena on, että asiat käsittelee yksi tuomari, jolloin maallikkotuomari ei osallistu menettelyyn.

Molempia oikeudenkäyntimenettelyjä koskevissa laeissa säädetään kuitenkin, että tiettyjen yhteiskunnallisesti merkittävien asioiden käsittelyyn osallistuu myös maallikkotuomareita.

Maallikkotuomarien valinnasta vastaavat kunkin tuomioistuimen tuomiopiirissä sijaitsevien kuntien kunnanhallitukset. Maallikkotuomarien toimikausi on neljä vuotta.

Tuomioistuinlakimiehet (*referendarze sądowi*)

Tuomioistuinlakimiehet hoitavat alioikeuksissa ja aluetuomioistuimissa näille tuomioistuimille laissa osoitettuja oikeudelliseen suojeluun liittyviä tehtäviä.

Heidän työsuhteensa perustuu nimitykseen nimityskirjassa mainitusta päivämäärästä alkaen. Tuomioistuinlakimiehet nimittää virkaan ja heidän työsuhteensa vahvistaa muutoksenhakutuomioistuimen presidentti.

Siviilioikeudellisessa menettelyssä tuomioistuinlakimiehellä on hänelle uskottujen tehtävien puitteissa tuomarin valtuudet, ellei laissa toisin säädetä. Sen sijaan rikosoikeudellisessa menettelyssä sekä tiettyjä järjestysrikkomuksia ja verorikoksia koskevissa asioissa he voivat vain antaa suosituksia ja laissa erikseen säädettyissä tapauksissa päätöksiä ja määräyksiä.

Tuomioistuinlakimiehet ovat tuomioistuimien virkamiehiä, jolla on valtuudet hoitaa tuomioistuimille osoitettuja oikeudelliseen suojeluun liittyviä tehtäviä toimivaltuuksiensa asettamissa rajoissa. Tuomioistuinlakimiehet hoitavat tehtäviään riippumattomasti tuomioistuimen päätösten ja lain säännösten puitteissa. Tämä riippumattomuus edellyttää, että heidän tehtävänsä on sekä organisaation kannalta että toiminnallisesti erotettu muista elimistä sen varmistamiseksi, että he hoitavat näitä lakisääteisiä tehtäviä itsenäisesti.

[Tietosivu tuomioistuinlakimiehen ammatista.](#) (374 Kb) [en](#)

Oikeussihteerit (*asystenci sądziego*)

Oikeussihteerit hoitavat tuomioistuimessa oikeudenkäyntien valmisteluun liittyviä tehtäviä sekä tehtäviä, joiden tarkoituksena on varmistaa tuomioistuimen sisäisen toiminnan sujuvuus (sekä tuomiovallan käyttöön että muuhun oikeudelliseen suojeluun piiriin kuuluvien tehtävien osalta). Hakijat valitaan tehtävään kilpailun kautta.

[Tietosivu oikeussihteerin ammatista.](#) (374 Kb) [en](#)

Kansliahenkilöstö

Kansliahenkilöstö hoitaa kaikissa yleisissä tuomioistuimissa yleisiä hallinnollisia tehtäviä, joita ei ole osoitettu millekään muulle ammattikunnalle. Henkilöstön jäsenet muun muassa laativat oikeudenistuntojen pöytäkirjat, hallinnoivat tuomarien työtä ja hoitavat tuomioistuimen sihteeristötehtäviä. Kansliahenkilöstön oikeudet ja velvollisuudet ja palvelukseenoton edellytykset on vahvistettu tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen työntekijöitä koskevassa laissa. Hakijat valitaan tehtävään kilpailun kautta.

[Tietosivu kansliahenkilöstön ammatista.](#) (379 Kb) [en](#)

Oikeusalan ammattien organisaatio

Asianajajat (*adwokaci*)

Asianajajat tarjoavat Puolassa asianajopalveluja, jotka liittyvät kansalaisoikeuksien ja vapauksien suojaamiseen. He antavat oikeusapua ja laativat oikeudellisia lausuntoja. Lisäksi he edustavat asianosaisia rikos-, siviili-, perhe- ja nuoriso-oikeudellisissa asioissa, työ- ja sosiaaliturvalainsäädäntöä koskevissa asioissa ja korkeimman hallinto-oikeuden oikeudenkäynneissä.

Puolassa ei ole asianajajille tarkoitettua virallista erikoistumiskoulutusta, vaan kukin asianajaja voi valita vapaasti oman erikoisalansa. Asianajajan täytyy kuitenkin kyetä tarjoamaan oikeudellisia palveluja erityyppisissä asioissa, sillä Puolan lainsäädännössä taataan valtion antama oikeusapu vähävaraisille. Puolassa on 24 **alueellista asianajajaneuvostoa** ja valtakunnallisesti toimiva **yleinen asianajajaneuvosto**. Nämä riippumattomat elimet vastaavat asianajajien edustamisesta ja heidän ammatillisten oikeuksiensa suojelemisesta, asianajajien ammattitaidon kehittämisestä, asianajajaharjoittelijoiden ammatillisista ohjeista ja ammattikäytäntöjä koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja edistämisestä sekä niiden noudattamisen varmistamisesta.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoa on saatavissa yleisen asianajajaneuvoston [verkkosivustolla](#).

Toimistoasianajajat / oikeudelliset neuvonantajat (*radcowie prawni*)

Oikeudelliset neuvonantajat tarjoavat oikeudellisia palveluja yrityksille, organisaatioille ja luonnollisille henkilöille. He antavat oikeusapua ja laativat oikeudellisia lausuntoja. Toisin kuin asianajajat, he voivat olla työsuhteessa kolmansiin. Asianajajien ja oikeudellisten neuvonantajien prosessuaaliset oikeudet yhdenmukaistettiin 1. heinäkuuta 2015, ja siitä lähtien myös oikeudelliset neuvonantajat ovat voineet edustaa päämiestään rikosoikeudellisessa menettelyssä, edellyttäen että he eivät ole kolmannen palveluksessa. Lisäksi he voivat edustaa päämiestään järjestysrikkomuksia koskevissa asioissa ja antaa puolustukselle oikeudellista neuvontaa kurinpitomenettelyissä.

Oikeudellisten neuvonantajien ammatillisia edustuselimiä ovat **piiriyhdistykset ja valtakunnallinen asianajajaliitto**. Nämä riippumattomat elimet vastaavat oikeudellisten neuvonantajien edustamisesta ja heidän ammatillisten oikeuksiensa suojelemisesta, oikeudellisten neuvonantajien ammattitaidon kehittämisestä, harjoittelijoiden ammatillisista ohjeista ja ammattikäytäntöjä koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja edistämisestä sekä niiden noudattamisen varmistamisesta.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoa on saatavissa Puolan oikeudellisten neuvonantajien [verkkosivustolla](#).

Notaarit (*notariusze*)

Organisaatio

Oikeusministeri nimittää notaarit ja määrää näiden toimiston toimipaikan asianomaisten hakemuksesta toimivaltaista alueellista notaarineuvostoa kuultuaan.

Oikeusministerillä on myös valtuudet erottaa notaari.

Oikeusministeriö pitää yllä notaarirekisteriä ja vahvistaa notaaripalvelujen enimmäishinnat.

Notaareilla on Puolassa 11 **alueellista yhdistystä** ja **valtakunnallinen notaariliitto**.

Asema ja tehtävät

Notaarilla on valtuudet suorittaa toimia, jotka liittyvät osapuolten velvollisuuksiin (esimerkiksi kiinteistön luovutuksen yhteydessä) tai jotka he haluavat toteuttaa notaarin vahvistamina.

Notaarina toimiminen edellyttää yleistä luottamusta. Notaarit takaavat valtion edustajina kiinteistökauppojen turvallisuuden.

Notaarit suorittavat myös seuraavia tehtäviä: laativat virallisia asiakirjoja, antavat mm. perintötodistuksia ja muita todistuksia ja lausuntoja, laativat pöytäkirjoja, tekevät vekseleitä ja sekkejä koskevia protesteja, tallettavat rahaa, arvopapereita ja asiakirjoja, myös sähköisiä asiakirjoja, rekisteröivät asiakirjoja sekä antavat niistä jäljennöksiä ja otteita ja laativat asianosaisten pyynnöstä asiakirja- ja lausuntoluonnoksia sekä suorittavat muita erikseen määriteltyjä tehtäviä.

Asiakirjat, jotka notaari on laatinut lain mukaisesti, katsotaan virallisiksi asiakirjoiksi.

Julkiset notaarit toimivat yksityisissä notaaritoimistoissa. Yksi notaari voi hoitaa vain yhtä toimistoa, mutta useampi notaari voi myös yhdessä hoitaa notaaritoimistoa yksityisoikeudellisena yhtiönä. Siinä tapauksessa kukin notaari suorittaa notaarintehtäviä omassa nimissään ja vastaa omasta toiminnastaan itse.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on saatavissa Puolan notaariliiton [verkkosivustolla](#) (vain puolaksi).

Muut oikeusalan ammatit

Puolan oikeusjärjestelmässä tunnetaan myös seuraavat oikeusalan ammatit: **ulosottomiehet** (*komornicy sądowi*).

Ulosottomiehet

Puolan oikeusjärjestelmässä ulosottomiehet ovat tuomiovaltaa käyttävien elimien avustajia. Ulosottomiehet ovat valtion virkamiehiä, koska vain tällainen asema riittää oikeuttamaan heidän toimintansa, joka ulottuu pitkälle kansalaisoikeuksien ja -vapauksien alueelle. Näihin tehtäviin kuuluvat erityisesti pakkotoimet, jotka ovat tarpeen oikeuden päätösten täytäntöön panemiseksi sekä oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan perustuslaillisen oikeuden toteuttamiseksi.

Ulosottomiesten toimivaltuuksiin kuuluu siviilioikeudellisiin asioihin liittyvien täytäntöönpanomääräysten toteuttaminen.

Oikeusministeri nimittää ulosottomiehet ulosottomiehistä annetussa laissa säädetty vaatimukset täyttävien hakijoiden joukosta. Näihin vaatimuksiin kuuluvat muun muassa ylempi oikeustieteen tutkinto, ammatillisen harjoittelun ja ulosottomiehen tutkinnon suorittaminen sekä vähintään kaksivuotinen työharjoittelu avustavana ulosottomiehenä.

Ulosottomiesten toimintaa valvovat oikeusministeri ja niiden tuomioistuinten presidentit, joiden yhteydessä ulosottomiehet työskentelevät, sekä ulosottomiesten **valtakunnallinen ulosottomiesten liitto** ja **alueelliset yhdistykset**.

Lisätietoja on saatavissa [oikeusministeriön](#) ja [ulosottomiesten liiton](#) verkkosivustolla.

Maksuttomia oikeuspalveluja tarjoavat organisaatiot

Puolassa monet organisaatiot tarjoavat maksuttomia oikeuspalveluja. Tällaisia ovat muun muassa työllisyydestä ja yleisestä järjestyksestä vastaavan ministeriön Sininen linja -palvelu (**Niebieska Linia**), jolla pyritään torjumaan perheväkivaltaa. Lisätietoa on saatavissa Sinisen linjan [verkkosivustolla](#). Palveluun voi ottaa yhteyttä myös soittamalla numeroon +48 22 668 70 00.

Oikeusklinikat (**Kliniki Prawa**) tarjoavat maksutonta oikeusapua. Oikeusapua antavat Puolan suurten yliopistojen oikeustieteellisten tiedekuntien opiskelijajärjestöihin kuuluvat opiskelijat.

Päivitetty viimeksi: 29/11/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Portugali

Tässä osiossa kerrotaan oikeusalan ammateista Portugalissa.

Yleisten tuomioistuinten sekä hallinto- ja verotuomioistuinten tuomarit

Portugalin perustuslain (*Constituição*) mukaan tuomarit toimivat tuomioistuimissa, jotka ovat täysivaltaisia elimiä.

Tuomarien tehtävänä on huolehtia oikeudenhoidosta yhteisön nimissä ja lakia noudattaen.

Yleisten tuomioistuinten tuomareiden toimintaan sovelletaan perustuslain ja tuomarien ohjesäännön (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*) säännöksiä.

Yleisten tuomioistuinten tuomarit voidaan jakaa kolmeen ryhmään tuomioistuinhierarkian mukaisesti:

korkeimman oikeuden (*Supremo Tribunal de Justiça*) tuomarit (*conselheiro*)

ylioikeuksien (*tribunais das relações*) tuomarit (*desembargador*)

alioikeuksien (*tribunais de 1.ª instância*) tuomarit (*juíz de direito*).

Hallinto- ja verotuomioistuinten tuomarien toimintaan sovelletaan perustuslain, hallinto- ja verotuomioistuinten tuomarien ohjesäännön (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) ja toissijaisesti tuomarien ohjesäännön säännöksiä. Hallinto- ja verotuomioistuinten tuomarit voidaan jakaa kolmeen ryhmään tuomioistuinhierarkian mukaisesti:

korkeimman hallinto-oikeuden (*Supremo Tribunal Administrativo*) tuomarit (*conselheiro*)

hallinnollisten keskuustuomioistuinten (*tribunais centrais Administrativos*) tuomarit (*desembargador*)

hallinnollisten piirituomioistuinten (*tribunais administrativos de círculo*) ja verotuomioistuinten (*tribunais tributários*) tuomarit (*juíz de direito*).

Tuomarin virkaan hakeudutaan kolmivaiheisessa menettelyssä, johon kuuluvat julkinen haku, teoreettinen käytännön koulutus *Centro de Estudos Judiciários* -oppilaitoksessa ja tuomioistuinharjoittelu. Nämä kolme vaihetta suorittaneet hakijat nimitetään alioikeuden tuomariksi (*juíz de direito*).

Tuomarikoulutus jatkuu koko uran ajan.

Ylin oikeusneuvosto (*Conselho Superior da Magistratura*) valvoo alioikeuksissa toimivien yleisten tuomioistuinten tuomarien toimintaa säännöllisiä tarkastuksia tekemällä, ja ylin hallinto- ja verotuomioistuinneuvosto (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) valvoo hallinto- ja verotuomioistuinten tuomarien toimintaa. Kunkin tarkastuksen päätteeksi tuomarien osaamisesta annetaan arvosana (*Muito Bom, Bom com distinção, Bom, Suficiente e Mediocre*). Jos osaaminen arvioidaan heikoksi (*Mediocre*), tuomari pidätetään viranhoidosta ja hänen soveltuvuutensa tehtävään tutkitaan tarkemmin.

Ylin oikeusneuvosto ja ylin hallinto- ja verotuomioistuinneuvosto päättävät yleisten tuomioistuinten sekä hallinto- ja verotuomioistuinten tuomarien virkaan nimittämisestä, toimipaikkaan osoittamisesta, siirrosta, ylentämisestä ja kurinpitotoimista.

Perustuslaissa säädetään tuomarien riippumattomuuden ja puolueettomuuden takaamiseksi seuraavaa: Virassa olevat tuomarit eivät voi ottaa vastaan muita julkisia tai yksityisiä tehtäviä, lukuun ottamatta oikeusalan opetus- tai tutkimustehtäviä, joista ei makseta korvausta. Tuomarin voi siirtää toiseen toimipaikkaan, pidättää virastaan, määrätä eläkkeelle tai irtisanoa vain laissa säädettyissä tapauksissa. Tuomarin voi asettaa vastuuseen päätöksestään ainoastaan laissa säädettyissä poikkeustapauksissa.

Lisätietoa on saatavilla osoitteessa <https://www.csm.org.pt/> ja osoitteessa <https://www.cstaf.pt/>.

Syyttäjät

Syyttäjälaitoksessa (*Ministério Público*) toimivien syyttäjien (*magistrados do Ministério Público*) tehtävänä on edustaa valtiota, ajaa syytteitä ja puolustaa demokraattista oikeusvaltiota sekä laissa säädettyjä intressejä. Syyttäjillä on oma ohjesääntönsä ja lain mukainen autonomia.

Syyttäjän virkaan haetaan julkisessa hakumenettelyssä, jossa on osoitettava osaamisensa ja ansionsa sekä läpäistävä *Centro de Estudos Judiciários* -oppilaitoksessa järjestettävät psykologiset testit.

Valitut hakijat nimitetään tuomioistuinharjoittelijoiksi (*auditores de justiça*). *Centro de Estudos Judiciários* -oppilaitoksessa annetun teoreettisen ja käytännön koulutuksen hyväksytysti suorittamisen jälkeen tuomioistuinharjoittelijat nimitetään syyttäjäharjoittelijoiksi (*procuradores-adjuntos*).

Syyttäjälaitoksessa toimivan syyttäjän urajärjestelmä on viisiportainen:

valtakunnansyyttäjä (*Procurador-Geral da República*)

varavaltakunnansyyttäjä (*Vice-Procurador-Geral da República*)

apulaisvaltakunnansyyttäjä (*Procurador-Geral Adjunto*)

valtionsyyttäjä (*Procurador da República*)

apulaisvaltionsyyttäjä (*Procurador da República Adjunto*).

Valtakunnansyyttäjävirsto (*Procuradoria-Geral da República*) on syyttäjälaitoksen ylin elin, jota johtaa valtakunnansyyttäjä. Sen alaisuuteen kuuluvat myös ylin syyttäjäneuvosto (*Conselho Superior do Ministério Público*), neuvoa-antava lautakunta (*Conselho Consultivo*), oikeudelliset tarkastajat (*auditores jurídicos*) ja tukipalvelut.

Ylimmällä syyttäjäneuvostolla on valtuudet päättää syyttäjien nimittämisestä, toimipaikkaan osoittamisesta, siirrosta, ylentämisestä ja kurinpitotoimista. Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <http://www.ministeriopublico.pt/>.

Asianajajat

Asianajaja (*advogado*) on Portugalin asianajajaliiton (*Ordem dos Advogados*) kuuluva oikeusalan ammattilainen. Hänen tehtäviinsä kuuluu esimerkiksi päämiehen edustaminen ja oikeudellinen neuvonta eli lain tulkintaan ja soveltamiseen liittyvien lainopillisten neuvojen antaminen kolmansien pyynnöstä. Portugalissa asianajotoimintaa voivat harjoittaa vain Portugalin asianajajaliiton jäsenet.

Asianajajan ammattiin pääsyä koskevat seuraavat vaatimukset:

Portugalissa suoritettu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto tai ulkomailla suoritettu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto, jonka katsotaan vastaavan Portugalissa suoritettua oikeustieteen ylempää korkeakoulututkintoa tai joka on hyväksytty vastaavaksi tutkinnoksi;

18 kuukauden pituisen kaksivaiheisen tuomioistuinharjoittelun suorittaminen (ensimmäinen harjoittelujakso kestää kuusi kuukautta ja täydentävä jakso 12 kuukautta);

kirjallisen ja suullisen asianajajatutkinnon suorittaminen hyväksytysti.

Portugalissa ylemmän oikeustieteen korkeakoulututkinnon suorittanut ulkomaan kansalainen voi liittyä asianajajaliiton jäseneksi samoin ehdoin kuin Portugalin kansalainen, jos maa, jonka kansalainen hän on, myöntää vastaavan oikeuden Portugalin kansalaiselle.

Jos toisessa EU-maassa asianajo-oikeuden saanut asianajaja haluaa tulla pysyvästi Portugaliin harjoittamaan asianajajan ammattia alkuperäisellä ammattinimikkeellään, hänen on liityttävä ensin Portugalin asianajajaliittoon. Tällöin hän voi edustaa päämiestään portugalilaisissa tuomioistuimissa vain Portugalin asianajajaliittoon kuuluvan asianajajan ohjauksessa. Jos hän haluaa harjoittaa asianajotoimintaa täysin yhdenvertaisin oikeuksin ja velvollisuuksin portugalilaisen asianajajan kanssa, hänen on liityttävä Portugalin asianajajaliittoon ja suoritettava kirjallinen ja suullinen asianajajatutkinto portugaliksi.

Portugalin asianajajaliitto on sääntöjensä mukaan asianajotoimintaa harjoittavia ammattilaisia edustava julkinen järjestö. Sen tehtäviä ovat esimerkiksi oikeussuojan saatavuuden varmistaminen, asianajotoiminnan sääntely, asianajajiin ja asianajajaharjoittelijoihin kohdistuvien kurinpitotoimien toteuttaminen, asianajajan ammatin yhteiskunnallisen aseman, arvovallan ja arvostuksen turvaaminen sekä lainsäädännön tuntemusta ja soveltamista koskevan tiedonsaannin edistäminen.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://portal.oa.pt/>.

Oikeudelliset neuvonantajat

Portugalin oikeusjärjestelmässä ei tehdä eroa asianajajien ja oikeudellisten neuvonantajien (*consultores jurídicos*) välillä.

Toimistoasianajajat

Toimistoasianajajat (*solicitadores*) ovat riippumattomia oikeusalan ammattilaisia, jotka antavat oikeudellista neuvontaa ja edustavat päämiestään ammattikunnan ohjesäännön ja prosessioikeuden asettamissa rajoissa. Toimistoasianajajat voivat edustaa päämiestään tuomioistuimissa silloin, kun asianajajan (*advogado*) käyttö ei ole pakollista.

Toimistoasianajajat voivat edustaa päämiestään (yksityishenkilöä tai yritystä) laillisesti myös tuomioistuimen ulkopuolella, esimerkiksi verohallinnossa, notaaritoimistossa, rekisteritoimistossa tai erilaisissa julkishallinnon elimissä.

Toimistoasianajajan ammattia voi harjoittaa henkilö,

jolla on oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto mutta joka ei kuulu Portugalin asianajajaliittoon tai jolla on toimistoasianajajan tutkinto; toisen EU-maan kansalaiselta edellytetään toimistoasianajajan ammatin harjoittamiseksi kyseisen maan lain mukaan vaadittavaa akateemista tai ammatillista pätevyyttä; joka on suorittanut 12–18 kuukauden pituisen harjoittelujakson;

joka on saanut valvojaltaan tai harjoittelun järjestävältä laitokselta hyvän arvosanan harjoittelustaan sekä suorittanut lakisääteisen valtakunnallisen kokeen.

Toisesta EU- tai ETA-maasta tulevien ammattilaisten rekisteröityminen toimistoasianajajien kollegioon (*colégio dos solicitadores*) tapahtuu 4. maaliskuuta 2009 annetun lain (*lei*) nro 9/2009 voimassa olevassa versiossa säädetyn mukaisesti.

Toimistoasianajajien ja ulosottomiesten liitto (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução, OSAE*) on toimistoasianajaja edustava julkinen järjestö. Sen tehtäviin kuuluu esimerkiksi kurinpitovallan käyttäminen jäseniinsä nähden ja lausuntojen antaminen toimialaansa liittyvistä lakiehdotuksista.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <http://www.osae.pt/>.

Ulosottoviranomaiset

Ulosottoviranomaiset (*agentes de execução*) ovat oikeusalan ammattilaisia, joilla on lain mukaan toimivalta toteuttaa siviilioikeudelliseen täytäntöönpanomenettelyyn kuuluvia toimia valtakunnan tasolla. He ovat riippumattomia ja puolueettomia, eivätkä he edusta kumpaakaan menettelyn osapuolista. Heidän tehtävänä on hoitaa kaikki täytäntöönpanoon liittyvät toimet, kuten ulosmittaus, tiedoksianto, haastaminen ja ulosmitatun omaisuuden myynti. Joissakin tapauksissa ulosottoviranomaisen tehtäviä voi hoitaa tuomioistuimen virkailija (*oficial de justiça*).

Ulosottomiehen nimeää velkoja ulosottohakemuksessa tai tuomioistuin.

Ulosottomiehenä voi toimia vain oikeusalan ylemmän korkeakoulututkinnon tai toimistoasianajajan tutkinnon suorittanut henkilö,

joka on Portugalin kansalainen;

jota ei koske yksikään toimistoasianajajien ja ulosottoviranomaisten ohjesäännössä (*Estatutos da Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução*) tai asianajajaliiton ohjesäännössä mainittu rajoitus;

joka ei ole ollut kymmeneen edelliseen vuoteen merkittynä laissa säädettyyn julkiseen velallisuetteloon;

joka on suorittanut hyväksytysti ulosottomiesharjoittelun;

joka on toiminut yli kolme vuotta ulosottotehtävissä, osallistunut kokeeseen ja saanut puoltavan lausunnon avustavien oikeusvirkamiesten lautakunnalta (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça, CAAJ*);

joka on hakenut kolmen vuoden kuluessa harjoittelun hyväksytysti loppuun suorittamisesta jäseneksi ulosottomiesten erityiskollegioon;

jolla on käytössään yleiskokouksen hyväksymien sääntöjen mukaiset vähimmäisvaatimuksia vastaavat resurssit ja tietotekniikka.

Toimistoasianajajien ja ulosottomiesten liitto (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução*) ja ulosottomiesten erityiskollegio (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*) sääntelevät ja valvovat ulosottoviranomaisten toimintaa.

Toimistoasianajajien ja ulosottomiesten liitosta erillinen CAAJ vastaa ulosottomiesten valvonnasta ja heitä koskevista kurinpitotoimista.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <http://www.osae.pt/> ja osoitteessa <https://caaj.justica.gov.pt/>.

Notaarit

Notaarit (*notários*) ovat erikoistuneita oikeusalan ammattilaisia, joilla on toimivalta hoitaa tiettyjä oikeudellisia tehtäviä. Heillä on merkittävä asema kansainvälisessä ja kotimaisessa liike-elämässä.

Notaari

laatii yksityisoikeudellisia sopimuksia ja antaa osapuolille neuvoja noudattaen velvollisuuttaan kohdella kaikkia osapuolia tasavertaisesti. Virallisia asiakirjoja laatimissaan notaari vastaa näiden asiakirjojen ja antamiensa neuvojen lainmukaisuudesta. Notaari on velvollinen ilmoittamaan osapuolille niiden velvoitteiden vaikutuksista ja seurauksista, joihin osapuolet aikovat sitoutua.

panelee täytäntöön vahvistamansa oikeustoimet. Oikeustoimi voidaan kirjata suoraan viralliseen rekisteriin tai panna täytäntöön ilman tuomioistuimen päätöstä, jos jompikumpi osapuoli ei täytä velvoitteitaan.

toimii puolueettomana välittäjänä lakia täysimääräisesti noudattaen ja auttaa osapuolia pääsemään molempien kannalta hyväksyttävään ratkaisuun. huolehtii pesänselvityksestä, lukuun ottamatta kysymyksiä, joita ei voida niiden luonteen taikka tosiseikoista tai oikeudellisista seikoista johtuvan monimutkaisuuden vuoksi ratkaista pesänselvitysmenettelyssä vaan jotka on ratkaistava sen tuomiopiirin alioikeudessa, jossa pesänselvityksestä vastaava notaaritoimisto sijaitsee (toimivalta on annettu notaaritoimistoille pesänselvityssäännösten hyväksymisestä 5. maaliskuuta 2013 annetulla lailla nro 23 /2013 (*Regime Jurídico do Processo de Inventário*), jolla otettiin käyttöön jaetun toimivallan järjestelmä).

Notaaritoiminnan uudistamisen ja alan yksityistämisen jälkeen notaarien asemasta tuli kaksitahoinen: notaari käyttää julkista valtaa, mutta hän on vapaa ammatinharjoittaja. Notaarit eivät ole enää valtion virkamiehiä.

Julkista valtaa käyttäessään notaari toimii oikeusministerin (*Ministro da Justiça*) valvonnassa, ja oikeusministeri voi antaa notaarien toimintaa koskevia määräyksiä ja toteuttaa heitä koskevia kurinpitotoimia. Notaarin ammatin vapautumisen jälkeen notaariliitto (*Ordem dos Notários*) on säännelty vuodesta 2006 lähtien notaaritoiminnan harjoittamista yhdessä oikeusministeriön kanssa. Notaariliitto valvoo ammattieettisten periaatteiden noudattamista notaaritoiminnassa ja varmistaa yleisen edun mukaisen toiminnan. Oikeusministeriöllä on kuitenkin lain mukaan oikeus puuttua toimintaan notaarin ammatin luonteen vuoksi.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>.

Rekisterinpitäjät

Rekisterinpitäjät (*conservadores*) ovat valtion virkamiehiä, joiden tehtävänä on kiinteään omaisuuteen, rekisteröitävään irtaimeen omaisuuteen, liiketoimintaan ja yksityiselämään liittyvien oikeustoimien ja tietojen kirjaaminen ja kuuluttaminen. Rekisterinpitäjän päätehtävänä on tarkistaa lainsäädännön perusteella edellä mainittujen oikeustoimien ja niihin liittyvien asiakirjojen lainmukaisuus ja varmistaa, että rekisteröitäviä toimia ja tietoja koskevista asiakirjoista ilmenevät oikeudet on määritetty asianmukaisesti ja että laissa säädettyjä rekisteröinti- ja lainhuutovaatimuksia on noudatettu. Vaatimusten täytyessä rekisterinpitäjä päättää oikeustoimen tai tiedon kirjaamisesta rekisteriin.

Rekisterinpitäjät voidaan jakaa seuraaviin ryhmiin tehtäviensä perusteella:

Väestörekisterin pitäjät (*conservadores do registo civil*) huolehtivat luonnollisten henkilöiden elämään liittyvien tietojen ja tapahtumien määrittelyyn ja kuulutukseen liittyvistä tehtävistä. Heidän vastuullaan on syntymän, avioliiton, kuoleman, adoption, äitiyden/isyden tunnustamisen ja muiden vastaavien toimien kirjaaminen, avio- ja asumuserossa noudatettavien menettelyiden järjestäminen sekä todistusten ja rekisteriotteiden antaminen.

Kiinteistörekisterin pitäjät (*conservadores do registo predial*) huolehtivat kiinteistöjen omistukseen liittyvästä lainhuudatuksesta, millä taataan kiinteistökauppoihin liittyvä oikeusturva.

Ajoneuvorekisterin pitäjät (*conservadores do registo de veículos*) huolehtivat rekisteröitävää irtainta omaisuutta (kuten autoja, veneitä ja lentokoneita) koskevien oikeuksien julkisuuteen liittyvistä tehtävistä. Rekistereistä ilmenee moottoriajoneuvojen ja perävaunujen omistus, millä varmistetaan niiden kauppaan liittyvä oikeusturva.

Kaupparekisterin pitäjät (*conservadores do registo comercial*) huolehtivat yksityisten elinkeinonharjoittajien, yhtiöiden, kaupallisen yhtiön muodossa toimivien siviilioikeudellisten yhtiöiden, rajavastuuyhtiöiden ja muiden kaupparekisteriin ilmoitettavien oikeushenkilöiden oikeudellisen aseman julkisuuteen liittyvistä tehtävistä, jotta varmistetaan liiketoimintaan liittyvä oikeusturva.

Rekisterinpitäjän ammattiin pääseminen edellyttää portugalilaisessa yliopistossa suoritettua oikeustieteen ylempää korkeakoulututkintoa tai vastaavaa akateemista tutkintoa sekä soveltuvuuskokeiden läpäisyä, rekisterinpitoon liittyvää kuuden kuukauden pituista korkea-asteen täydennyskoulutusta, vuoden pituista harjoittelua ja loppukoetta. Hakijoita arvioidaan kaikissa menettelyn vaiheissa, ja hylkääminen voi johtaa hakijan karsitumiseen. Menettely on avoin julkinen hakumenettely, jonka järjestää kirjaamo- ja notaaritoiminnasta vastaava virasto (*Instituto dos Registos e do Notariado*).

Kirjaamo- ja notaaritoiminnasta vastaava virasto huolehtii rekisteritoimistojen toiminnan johtamisesta, koordinoinnista, tukemisesta, arvioinnista ja valvonnasta.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://irn.justica.gov.pt/>.

Tuomioistuimen virkailijat

Tuomioistuimen virkailijat (*oficiais de justiça*) ovat oikeuslaitoksen virkamiehiä, joiden tehtävänä on avustaa tuomioistuimessa tai syyttäjälaitoksessa käytävissä menettelyissä. Tuomioistuimen virkailijoihin kuuluu myös tietotekniikan tehtävissä, hallintotehtävissä, teknisen asiantuntijan tehtävissä, avustavissa tehtävissä ja vahtimestarin tehtävissä toimivaa henkilöstöä.

Tuomioistuimen virkailijaksi voi päästä hakeutumalla tuomioistuin- ja syyttäjälaitokseen avustavaksi kirjaajaksi (*escrivão auxiliar*) tai avustavaksi oikeusvirkamieheksi (*técnico de justiça auxiliar*), kun on suorittanut ammattiin valmistavan koulutuksen ja läpäissyt hakumenettelyn.

Tuomioistuimen virkailijan toiminnassa noudatetaan oikeusvirkamiesten ohjesääntöä (*Estatuto dos Funcionários de Justiça*), joka on vahvistettu 26. elokuuta 1999 annetun asetuksen (*decreto-lei*) nro 343/1999 tällä hetkellä voimassa olevassa versiossa. Tuomioistuimen virkailijan tehtävillä on merkittävä asema kansainvälisessä oikeudellisessa yhteistyössä ja erityisesti EU-lainsäädännön täytäntöönpanossa.

Oikeushallinnon keskusvirasto (*Direção-Geral da Administração da Justiça*) on oikeusministeriön alainen elin, joka vastaa oikeuslaitoksen virkamiesten työhönnotosta sekä henkilöstöjohtamisesta ja -hallinnosta.

Tuomioistuinvirkaillijoiden neuvosto (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) arvioi tuomioistuimen virkaillijoiden ammatillista osaamista ja toteuttaa heihin kohdistuvia kurinpitotoimia.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://dgaj.justica.gov.pt/>.

Sovittelijat

Sovittelija (*mediador de conflitos*) on 19. huhtikuuta 2013 annetun lain (*lei*) nro 29/2013 2 §:n b kohdassa annetun määritelmän mukaisesti riippumaton ja puolueeton kolmas osapuoli, jolla ei ole määräysvaltaa sovittelun osapuoliin nähden mutta joka auttaa sovittelun osapuolia pääsemään riita-asiassa lopulliseen sovintoon. Kyseisessä laissa säädetään myös Portugalissa toimivan sovittelijan asemasta sekä sovittelijan merkitsemisestä kunkin julkisen sovittelujärjestelmän sovittelijaluetteloon. Luetteloon merkittävät sovittelijat valitaan 25. toukokuuta 2010 annetun määräyksen (*portaria*) nro 282/2010 mukaista menettelyä noudattaen.

Sovittelijan työ on erittäin tärkeää. Sovittelija auttaa osapuolia pääsemään sovintoon, mikä edesauttaa yhteiskuntarauhan ylläpitoa ja joissain tapauksissa myös sen palauttamista. Portugalissa toimii perheasioihin, työyhteisösovitteluun ja rikosasioihin erikoistuneita sovittelijoita. Sovittelun alalla ei toimi valtiosta riippumattomia organisaatioita. Sen sijaan Portugalissa on yksityisiä organisaatioita, jotka tarjoavat sovittelupalveluja ja sovittelijoiden koulutusta.

Sovittelijoita koskevaa valtakunnallista ammattieettistä ohjesäännöstöä ei ole. Edellä mainittuun sovittelusta annettuun lakiin (*Lei da Mediação*) sisältyy kuitenkin sovittelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva luku. Sovittelijan on noudatettava myös sovittelijan koulutukseen olennaisesti kuuluvissa sovittelijan eurooppalaisissa menettelysäännöissä vahvistettuja periaatteita.

Sovittelijoiden toimintaa valvotaan julkisessa sovittelujärjestelmässä, joka jakautuu kolmeen osaan: yksityisoikeudelliset asiat, työoikeudelliset asiat ja rikosasiat. Jokaista julkisen sovittelujärjestelmän osaa johtaa sitä varten perustettu oma julkinen yksikkönsä.

Portugalissa sovittelijan koulutusta ei tarjota julkisissa oppilaitoksissa, vaan sovittelijoita kouluttavat yksityiset oppilaitokset, jotka oikeuspolitiikan viraston (*Direção Geral da Política de Justiça, DGPJ*) on hyväksyttävä 27. marraskuuta 2013 annetun päätöksen (*portaria*) nro 345/2013 mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään koulutuksen laatuun.

DGPJ hallinnoi julkisia sovittelujärjestelmiä vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta vastaavan yksikkönsä (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios, GRAL*) välityksellä. Se ei varsinaisesti neuvo, miten sovittelijan löytää, mutta se ylläpitää sovittelijaluetteloja. Sovittelijat pääsevät luetteloon hakemalla 25. toukokuuta 2010 annetun päätöksen (*portaria*) nro 282/2010 mukaiseen valintamenettelyyn.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <http://www.dgpj.mj.pt/>.

Selvittäjät

Selvittäjän (*administrador judicial*) tehtävänä on valvoa ja ohjata yritysten tervehdyttämismenettelyyn liittyviä toimia sekä hoitaa konkurssipesää ja realisoida konkurssipesän omaisuutta maksukyvyttömyysmenettelyn yhteydessä. Selvittäjällä on toimivalta toteuttaa kaikki ohjesäännössä ja laissa hänelle uskotut toimet. Menettelyssä hoidettavien tehtävien perusteella selvittäjää kutsutaan tilapäiseksi toimitsijamieheksi, pesänhoitajaksi tai uskotuksi mieheksi.

Selvittäjän ohjesääntö (*Estatuto do Administrador Judicial*) on vahvistettu 26. helmikuuta 2013 annetussa laissa (*lei*) nro 22/2013.

Selvittäjänä voi toimia henkilö,

jolla on tehtävänhoitoon soveltuva loppututkinto ja riittävä työkokemus

joka on suorittanut kuuden kuukauden pituisen harjoittelun

joka on läpäissyt harjoittelun aikana hankittuja tietoja mittaavan erityisen hyväksymiskokeen

joka ei ole esteellinen toimimaan selvittäjän tehtävissä

joka soveltuu toimimaan selvittäjän tehtävissä.

Avustavien oikeusvirkamiesten lautakunta (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça, CAAJ*) hyväksyy henkilön selvittäjän toimeen ja valvoo hänen toimintaansa.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://caaj.justica.gov.pt/>.

Patenttiasiamies

Patenttiasiamies (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*) on teollisoikeuksiin erikoistunut asiamies, jonka puoleen yritykset ja yksityishenkilöt voivat kääntyä puolustaakseen oikeuksiaan ja etujaan teollisoikeuksien alalla.

Patenttiasiamiehenä voi toimia kansallisen teollisoikeuksien viraston (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial, I. P.*) hyväksymä henkilö. Patenttiasiamies huolehtii teollisoikeuksiin liittyvistä toimista päämiehensä nimissä ja lukuun ilman erillistä valtakirjaa.

Patenttiasiamieheksi ryhtymisestä Portugalissa säädetään 24. tammikuuta 1995 annetussa asetuksessa (*decreto-lei*) nro 15/95 (sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna) sekä 29. marraskuuta 2010 annetussa päätöksessä (*portaria*) nro 1200/2010, sellaisena kuin se on muutettuna 25. heinäkuuta 2013 annetulla päätöksellä (*portaria*) nro 239/2013.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://inpi.justica.gov.pt/>.

Maksuttomia oikeudellisia palveluja tarjoavat organisaatiot

Portugalin oikeusministeriö (*Ministério da Justiça*) vastaa yhteistyössä asianajajaliiton ja paikallisviranomaisten kanssa siitä, että kaikkialla Portugalissa toimii oikeusaputoimistoja (*Gabinetes de Consulta Jurídica*), joissa kansalaiset voivat saada maksutonta oikeudellista neuvontaa lakimiehiltä. Luettelo oikeusaputoimistoista yhteystietoineen on saatavilla esimerkiksi oikeuspolitiikan viraston verkkosivuilla (<https://dgpj.justica.gov.pt/>).

Päivitetty viimeksi: 29/01/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Romania

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Romanian oikeusalan ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Romaniassa harjoitetaan seuraavia oikeusalan ammatteja:

[syyttäjät](#)

[tuomarit](#)

[asianajajat](#)

[oikeudelliset neuvonantajat](#)

[julkiset notaarit](#)

[haastemiehet](#)

[kirjaajat](#)

[oikeusavustajat](#)

[apulaistuomarit](#)

Syyttäjät

Hallinto

Romanian syyttäjälaitokseen (*Ministerul Public*) kuuluu

muutoksenhakuomioistuinten, alioikeuksien, alaikäisiä ja perheitä koskevia asioita käsittelevien alioikeuksien sekä alueellisten tuomioistuinten yhteydessä olevia syyttäjänvirastoja

sotilastuomioistuinten yhteydessä olevia syyttäjänvirastoja.

Hierarkian yläpäässä on syyttäjänvirasto, joka toimii korkeimman oikeuden ja sen erikoisyksiköiden (kansallinen korruptiontorjuntaosasto, DNA sekä järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin tutkintaosasto, DIICOT) yhteydessä.

Ensimmäinen taso: alueellisten tuomioistuinten yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot (176)

Toinen taso: alioikeuksien yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot (42) sekä alaikäisiä ja perheitä koskevia asioita käsittelevän alioikeuden yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto (1)

Kolmas taso: muutoksenhakuomioistuinten yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot (15)

Ylin tuomarineuvosto (*Consiliul Superior al Magistraturii*, CSM) on Romanian oikeusjärjestelmässä syyttäjien toimen sääntelystä vastaava keskuselin. Tuomareiden ja syyttäjien perus- ja jatkokoulutusta antaa **kansallinen tuomari-instituutti** (*Institutul Național al Magistraturii*, INM), ylimmän tuomarineuvoston alaisuudessa toimiva valtion laitos, jolla on oikeushenkilöllisyys. Syyttäjälaitos toteuttaa tehtäviään syyttäjänvirastoissa toimivien syyttäjien kautta. Nämä voivat toimia kaikkien tuomioistuinten yhteydessä ammattikuntia koskevia erityistuomioistuimia lukuun ottamatta.

Syytteet muutoksenhakutuomioistuinten, alioikeuksien, alaikäisiä ja perheitä koskevia asioita käsittelevien alioikeuksien sekä alueellisten tuomioistuinten yhteydessä olevissa syyttäjänvirastoissa.

Syyttäjänvirastojen **hierarkia** on seuraavanlainen:

Hierarkian huipulla on **syyttäjänvirasto**, joka toimii korkeimman oikeuden (**Înalta Curte de Casație și Justiție**) yhteydessä (valtakunnansyyttäjän virasto) ja jota johtaa Romanian valtakunnansyyttäjä. Se koordinoi 15 muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen toimintaa.

Muutoksenhakutuomioistuinten yhteydessä toimivat **syyttäjänvirastot** koordinoivat 43 alioikeuden (myös alaikäisiä ja perheitä koskevia asioita käsittelevän alioikeuden) yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen toimintaa. Niistä kutakin johtaa yleinen syyttäjä.

Alioikeuksien yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot koordinoivat 176 alueellisen tuomioistuimen yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen toimintaa, ja niistä kutakin johtaa ensimmäisen asteen syyttäjä.

Hierarkian ensimmäistä (alinta) tasoa edustavat **176 alueellisen tuomioistuimen** yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot, joista kutakin johtaa ensimmäisen asteen syyttäjä.

Korkeimman oikeuden yhteydessä toimivassa syyttäjänvirastossa toimii kaksi erillistä erikoisyksikköä. Nämä ovat

kansallinen korruptiontorjuntaosasto (*Direcția Națională Anticorupție*, DNA), joka vastaa korruptionrikosten tutkinnasta ja syyttämisestä ja jota johtaa pääsyyttäjä.

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin tutkintaosasto (*Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism*, DIICOT), joka vastaa järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin tutkinnasta ja syyttämisestä. Sitä johtaa pääsyyttäjä Romanian valtakunnansyyttäjän alaisuudessa.

Sotilastuomioistuinten yhteydessä olevien syyttäjänvirastojen syytteet

Sotilaiden tekemistä rikoksista syytteet nostaa **sotilassyyttäjälaitos**. Se muodostuu sotilassyyttäjänvirastoista, joilla on sotilasyksikön oikeudellinen asema. Ne toimivat sotilastuomioistuinten, **Bukarestin aluesotilastuomioistuimen** ja **Bukarestin sotilasmuutoksenhakutuomioistuimen** yhteydessä.

Syyttäjälaitoksen toimintahierarkia

Syyttäjien on noudatettava toiminnassaan **lailisuuden, puolueettomuuden ja hierarkkisen valvonnan** periaatteita.

Heidän on hoidettava tehtäviään lakia noudattaen, kunnioitettava ja suojeltava ihmisarvoa sekä puolustettava ihmisten oikeuksia.

Kunkin syyttäjänviraston syyttäjät raportoivat kyseisen **syyttäjänviraston johtajalle, joka puolestaan raportoi** tuomiopiiriin hierarkiassa ylempänä olevan syyttäjänviraston johtajalle.

Korkeimman oikeuden yhteydessä toimivan syyttäjänviraston valtakunnansyyttäjä, **kansallisen korruptiontorjuntaosaston** ylempi syyttäjä ja muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston yleinen syyttäjä voivat valvoa hierarkiassa alempana olevia syyttäjiä joko suoraan tai nimetyn syyttäjän välityksellä.

Tehtävät ja velvoitteet

Romaniassa on kahdenlaisia syyttäjiä:

yksityisoikeudellisia syyttäjiä, jotka vastaavat tutkinnasta ja syyttämisestä siviilien tekemien rikosten yhteydessä ja

sotilassyyttäjiä, jotka vastaavat tutkinnasta ja syyttämisestä sotilashenkilökunnan tekemien rikosten yhteydessä.

Kansallisesti toimivat syyttäjät voidaan jakaa seuraaviin luokkiin:

Romanian valtakunnansyyttäjä (*Procurorul General al României*) (korkeimman oikeuden yhteydessä toimivan syyttäjänviraston johtaja)

yllin syyttäjä (*Procurorul Șef*) (DNA:n ja DIICOT:n johtaja)

yleiset syyttäjät (*Procurorii Generali*) (muutoksenhakutuomioistuinten yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen johtajia)

ensimmäisen asteen syyttäjät (alioikeuksien ja alueellisten tuomioistuinten yhteydessä toimivien syyttäjänvirastojen johtajia)

osastopäällikköinä toimivat syyttäjät (syyttäjänvirastojen sisäisten osastojen päällikköjä)

yksikönpäällikköinä toimivat syyttäjät (syyttäjänvirastojen sisäisten yksiköiden päällikköjä)

toimistopäällikköinä toimivat syyttäjät (syyttäjänvirastojen sisäisten toimistojen päällikköjä) ja

syyttäjät.

Oikeusministeri voi aina tarvittaessa, viran puolesta tai ylimmän tuomarineuvoston pyynnöstä nimittää **Romanian valtakunnansyyttäjän, DNA:n tai**

oikeusministerin itse valitsema syyttäjiä valvomaan seuraavia seikkoja:

syyttäjien tehokkuus johtajina

syyttäjien työsuoritukset ja tehtävien hoitaminen ja

syyttäjien sekä kansalaisten ja muiden syyttäjänvirastoissa toimivien henkilöiden välisten suhteiden laatu.

Syyttäjien rikostutkinnan aikana toteuttamat toimenpiteet tai niihin liittyvät päätökset eivät kuulu näiden tarkastusten piiriin.

Oikeusministeri voi pyytää **Romanian valtakunnansyyttäjää** tai tarvittaessa DNA:n syyttäjää raportoimaan syyttäjänvirastojen toiminnasta sekä antamaan ohjeita toimenpiteistä, joihin syyttäjänvirastojen on ryhdyttävä ehkäistäkseen ja torjuakseen tehokkaasti rikoksia.

Korkeimman oikeuden yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto toimittaa toimintaansa käsittelevän vuosikertomuksen ylimmälle tuomarineuvostolle ja oikeusministerille, joka puolestaan esittelee päätelmänsä raportissaan Romanian parlamentille.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomarin ammatin sääntelystä vastaava keskuselin on ylin tuomarineuvosto (*Consiliul Superior al Magistraturii*, CSM). Tuomareiden ja syyttäjien perus- ja jatkokoulutusta antaa **kansallinen tuomari-instituutti** (*Institutul Național al Magistraturii*, INM), ylimmän tuomarineuvoston alaisuudessa toimiva valtion laitos, jolla on oikeushenkilöllisyys.

Tehtävät ja velvoitteet

Romaniassa tuomarit erikoistuvat johonkin seuraavaista aloista:

siviilioikeudelliset asiat ja toimeenpanoasiat

rikosoikeudelliset asiat ja toimeenpanoasiat

kauppa-oikeudelliset asiat (kauppa-oikeudellisiin asioihin erikoistunut tuomari, *judecător sindic*)

perheoikeutta ja alaikäisiin sovellettavaa oikeutta koskevat asiat

hallinto-, vero- ja finanssiasiat

työoikeudelliset ja sosiaaliturvaan liittyvät riita-asiat

perustuslakiasiat

sotilasasiat.

Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat

Asianajajat

Asianajajan ammatin sääntelystä vastaava keskuselin on [Romanian asianajajayhdistysten kansallinen liitto](#) (*Uniunea Națională a Barourilor din România*, UNBR). Liitto on yleishyödyllistä tehtävää hoitava oikeushenkilö, johon kuuluvat kaikki Romanian asianajajayhdistykset. Se varmistaa, että oikeutta puolustukseen käyttää oikeusoppinut asianajaja ja että asianajajat ovat ammattitaitoisia ja toimivat ammattimaisesti. Sen tehtävänä on myös suojella jäsentensä mainetta ja kunniaa. Kaikki Romanian asianajajayhdistykset kuuluvat UNBR:ään.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja Romanian asianajajista saa [Romanian asianajajayhdistysten kansallisesta liitosta](#) (*Uniunii Naționale a Barourilor din România*).

Onko tietokannan käyttö maksutonta?

Kyllä, käyttö on maksutonta

Oikeudelliset neuvonantajat

Lain mukaan oikeudelliset neuvonantajat voivat muodostaa maakunnan (*județ*) tasolla tai kansallisesti yhdistyksiä aloittain tai toiminta-alueittain ammatillisen kiinnostuksen mukaan yhdistyksiä ja säätiöitä koskevan lain mukaisesti. Yksi kyseisen lain mukaisesti perustetuista ammatillisista yhdistyksistä on [Romanian oikeudellisten neuvonantajien liitto](#) (*Ordinul Consilierilor Juridici din România*, OCJR). Siihen kuuluvat kaikki oikeudellisten neuvonantajien maakuntatason yhdistykset. Nämä voivat muodostaa myös muita ammatillisia yhdistyksiä. Oikeudellisten neuvonantajien luettelo maakunnittain jaettuna on internetissä OCJR:n jäsenten sivuilla, joille on linkit OCJR:n omilla sivuilla.

Julkiset notaarit

Organisaatio

Romanian oikeusministeriö on lain mukaisesti osoittanut notaarintehtävät [julkisten notaarien kansalliselle liitolle](#) (*Uniunea Națională a Notarilor Publici*, UNNP). UNNP vastaa notaarien ammattikunnan organisoimisesta ja suojelee jäsentensä ammatillisia etuja sekä ammattikunnan mainetta ja arvovaltaa. Kaikki notaarit ovat sen jäseniä. Notaarit jakautuvat 15:een julkisten notaarien kamariin, jotka toimivat muutoksenhakutuomioistuinten yhteydessä.

Tehtävät ja velvoitteet

Romaniassa notaarit tarjoavat seuraavia oikeudellisia palveluja:

perintöoikeudellisissa asiakirjoissa ja testamentteissa tarvittavien asiakirjojen laatiminen

myynti-, vaihto-, huolto-, lahjoitus-, kiinnitys-, pantti- ja vuokrasopimusten ja muiden asiakirjojen (takaukset, joita monet laitokset vaativat hallintovirkamiehiltään) laatiminen

liikerytysten, yhdistysten ja säätiöiden perustamiseen liittyvien asiakirjojen laatiminen

asiakirjojen oikeaksi todistaminen

allekirjoitusten, allekirjoitusnäytteiden ja sinettien legalisointi

kaikki muut laissa säädetyt notaarin tehtävät.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Romanian haastemiesten kansallinen liitto (*Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești din România*, UNEJ) on ammatillinen elin, johon kaikki haastemiehet kuuluvat ja jolla on oikeushenkilöllisyys. Se suojelee ammattikunnan mainetta ja auktoriteettia, ja sen päätehtävä on jäsentensä ammatillisten etujen edustaminen ja suojaaminen. Haastemiehet jakautuvat 15 jaostoon, joista kukin toimii vastaavan muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä.

[UNEJ:n verkkosivuilla](#) on luettelo haastemiehistä.

Kirjaajat

Kirjaajan ammatin sääntelystä vastaava keskuselin on Romanian oikeusjärjestelmässä [ylin tuomarineuvosto](#) (*Consiliul Superior al Magistraturii*, CSM).

Kirjaajien kansallinen koulutuslaitos on vastuussa kirjaajien ammatillisesta perus- ja jatkokoulutuksesta. Se on valtion laitos, jolla on oikeushenkilöllisyys, ja sitä koordinoi ylin tuomarineuvosto.

Romanian oikeusjärjestelmässä kirjaajia toimii erilaisissa tehtävissä:

tuomioistuimissa

tilastotyössä

tutkimustyössä

tietotekniikkatyössä

arkistointityössä

kirjaamistyössä.

[Lisätietoa](#) (354 Kb) kirjaajista.

Oikeusavustajat

Oikeusavustajat ovat osa tuomariston kokoonpanoa ensimmäisessä oikeusasteessa käsiteltävissä asioissa, jotka koskevat työoikeudellisia ja sosiaaliturvaan liittyviä riita-asioita.

He osallistuvat asioiden käsittelyyn neuvoa-antavassa äänestyksessä ja allekirjoittavat tuomiot. Lisäksi heidän mielipiteensä kirjataan tuomioon ja he perustelevat antamansa erivät mielipiteet. Jos tuomaristossa on oikeusavustajia, presidentti voi antaa jollekin heistä tehtäväksi tuomion muokkaamisen.

Oikeusministeriö nimittää talous- ja sosiaalineuvoston ehdottamat oikeusavustajat viideksi vuodeksi. Heidän on täytynyt olla oikeudellisessa asemassa vähintään viisi vuotta, ja heidän on täytettävä kaikki laissa säädetyt edellytykset.

Oikeusavustajat ovat virkakautensa aikana vakaassa asemassa, he ovat ainoastaan lain alaisia ja heiltä edellytetään lain mukaista tuomarivaltaa. Lisäksi heihin sovelletaan tuomareita ja syyttäjiä koskevia velvollisuuksia, kieltoja, yhteensopimattomuutta, poikkeuksia, kurinpitoseuraamuksia ja virasta erottamisen syitä koskevia säännöksiä.

Oikeusministeriön määräyksellä vahvistetaan oikeusavustajan virkojen kokonaismäärä ja niiden jakautuminen tuomioistuinten kesken työn määrän perusteella.

Oikeusministeriön määräyksellä nimitettäviä talous- ja sosiaalineuvoston ehdottamia oikeusavustajia koskevat ehdot, valinta- ja ehdotusmenettely sekä heidän valtuutuksensa, erottamisensa ja siirtonsa vahvistetaan hallituksen päätöksellä.

Avustavat tuomarit

Korkeimpaan oikeuteen kuuluu avustavia tuomareita, jotka osallistuvat sen käsittelyihin.

Avustavien tuomareiden tehtäviin kuuluvat muun muassa

sen varmistaminen, että tuomioistuimen ja arkiston kirjaajat tekevät kaiken tarvittavan käsittelyjen sujuvan kulun varmistamiseksi ja ohjaavat tuomioistuimen kirjaajien työtä;

tiettyjen raporttien laatiminen menettelyn aikana (esimerkiksi muutoksenhaun periaatteellisesta tutkittavaksi ottamisesta ja kassaatiovalituksesta);

asianosaisten ja syyttäjän suullisten lausumien sekä tuomioistuimen määräämien toimenpiteiden kirjaaminen;
pöytäkirjojen laatiminen suullista käsittelyä lukuun ottamatta;
osallistuminen asioiden käsittelyyn neuvoo-antavassa äänestyksessä sekä
tuomioiden laatiminen jaoston puheenjohtajan osoittamien tehtävien mukaisesti sekä lakisäästeiden määräämisten noudattamisen valvominen.

Yksityiskohtainen kuvaus apulaistuomareiden työstä on luettavissa [tässä asiakirjassa](#) (126 Kb) .

Päivitetty viimeksi: 10/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Slovenia

Tällä sivulla esitetään yleiskatsaus Slovenian oikeusalan ammateista.

Oikeusalan ammattien organisaatio

Oikeusalan ammatit

Lakimiehen korkeakoulututkinnon suorittanut tai henkilö, joka on suorittanut Bolognan prosessissa määritetyt ensimmäisen ja toisen syklin oikeustieteelliset opinnot, voi toimia Sloveniassa monenlaisissa oikeudellisissa tehtävissä, kuten tuomarina, syyttäjänä, valtiosyyttäjänä, asianajajana ja notaarina.

Syyttäjät

Organisaatio

Slovenian tasavallan perustuslain 135 §:n mukaan yleinen syyttäjä **nostaa ja ajaa rikossyytteitä** ja hänellä on myös **muita laissa säädettyjä valtuuksia**.

Yleisen syyttäjän valtuuksista ja toimen järjestämisestä säädetään pääasiassa yleistä syyttäjää koskevassa laissa (Zakon o državnem tožilstvu) ja rikosprosessilaissa (Zakon o kazenskem postopku).

Sloveniassa on **11 piirisyyttäjänvirastoa** (*okrožno državno tožilstvo*) (Celje, Koper, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj ja Slovenj Gradec), **erikoissyyttäjänvirasto** (*specializirano državno tožilstvo*), joka toimii koko maan alueella, ja Ljubljanassa sijaitseva Slovenian tasavallan korkein syyttäjänvirasto *Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije*.

Erikoissyyttäjänvirastolla on toimivalta nostaa rikossyytteitä, kun on kyse perinteisestä järjestäytyneestä rikollisuudesta, talousrikoksista, terrorismista, korruptiorikoksista ja muista rikoksista, joiden selvittämiseen ja syytteesenpanoon tarvitaan syyttäjänvirastolla olevaa erikoistumista ja erikoiskoulutusta. Erikoissyyttäjänvirastossa on organisatorisesti itsenäisenä yksikkönä **erityisvaltuuksia omaavien virkamiesten tutkintaan ja syytteesenpanoon erikoistunut osasto** (*Odelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili*). **Kyseisen osaston syyttäjiillä on toimivalta** nostaa syytteet poliisien, poliisivaltuudet omaavien sisäasiain virkamiesten, sotilaspoliisien, puolustusministeriön tiedustelu- ja turvallisuuspalveluvirkamiesten sekä Slovenian tiedustelu- ja turvallisuuspalvelun virkamiesten tekemistä rikoksista.

Korkein syyttäjänvirasto on maan ylin syyttäjänvirasto, jossa toimii korkeimpia ja ylempiä syyttäjiä

väliaikaisia ja osa-aikaisia syyttäjiä.

Ylemmät syyttäjät ajavat valituksia ylempään oikeusasteen tuomioistuimissa vireillä olevissa muutoksenhakumenettelyissä. Korkeimmat syyttäjät esiintyvät syyttäjänä Slovenian tasavallan korkeimmassa oikeudessa ylimääräistä muutoksenhakua koskevissa menettelyissä, jotka kuuluvat rikosoikeuden sekä siviili- ja hallintoasioiden alaan.

Korkeimmassa syyttäjänvirastossa on

kolme osastoa (rikosoikeuden osasto, siviili- ja hallintoasioiden osasto sekä koulutus- ja asiantuntijaosasto) ja

asiantuntijatietokeskus, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa syyttäjien tehokkaan toiminnan edellyttämän asiantuntija-avun antaminen verotus-, talous-, kirjanpito- ym. asioissa ja syyttäjien toimintaa tukevan tiedotuksen kehittämisestä, yhtenäisyydestä ja toimivuudesta huolehtiminen.

Tehtävät

Syyttäjien päätehtävä on rikossyytteiden nostaminen. Heidän on

tehtävä kaikki tarpeellinen rikosten havaitsemiseksi ja tekijöiden selvittämiseksi sekä ohjattava poliisin työtä esitutkimamenettelyissä, joissa poliisi on organisatorisesti syyttäjistä riippumaton

tehtävä tutkintapyyntöjä

nostettava ja ajettava syytteitä toimivaltaisissa tuomioistuimissa ja

ajettava ei-lainvoimaisia tuomioita koskevia valituksia ja haettava lainvoimaisiin tuomioihin muutosta ylimääräisin muutoksenhakekeinoin (valitukset, jotka koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien rikosasioissa tekemiä päätöksiä, nostaa syyttäjä, joka on ajanut syytettä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, kun taas korkeimmat syyttäjät ajavat ylimääräistä muutoksenhakua).

Voimassa olevan rikoslainsäädännön mukaan syyttäjät voivat tietyn edellytyksen esittää rikossyytteen nostamiselle vaihtoehtoisia rikosten seuraamuksia.

Näitä ovat ensinnäkin asian lähettäminen sovitteluun ja ehdollinen rikossyytteen nostamisen lykkääminen, jos epäilty on valmis noudattamaan syyttäjän ohjeita ja suorittamaan tämän hänelle määräämät tehtävät. Jos sovittelu tai ehdollinen syytteesenpanon lykkääminen onnistuu, syyttäjä luopuu syytteestä, mikä tarkoittaa, että asia ratkaistaan tuomioistuimen ulkopuolella. Syyttäjä voi myös ehdottaa, että tuomioistuin määrää epäillylle konkreettisen seuraamuksen tai toimenpiteen ilman pääkäsittelyä.

Tämän lisäksi korkein syyttäjänvirasto hoitaa **tehtäviä, jotka eivät liity rikosoikeuden aineelliseen soveltamisalaan**. Yhdessä korkeimman syyttäjänviraston kolmesta osastosta eli siviili- ja hallintoasioiden osastossa korkeimmat syyttäjät voivat **jättää laillisuuden suojaa koskevan hakemuksen** (*zahteva za varstvo zakonitosti*) muutoksenhakutuomioistuimien päätöksistä, jotka on tehty riita-asioita, riidattomia asioita ja muita siviiliasioita koskevissa tuomioistuin käsittelyissä. Tämäntyyppisen ylimääräisen muutoksenhaun edellytyksenä on **yleisen edun suojeleminen, josta voi päättää vain korkein syyttäjä**. Asianomaiset eivät voi esittää laillisuuden suojaa koskevaa hakemusta.

Tuomarit

Organisaatio

Ammatti- ja maallikkotuomarit

Tuomarin asemasta säädetään Slovenian perustuslain 125–134 §:ssä ja laissa tuomarin virasta (*zakon o sodniški službi*). Tuomarit ovat virkamiehiä, jotka parlamentti nimittää tuomarineuvoston (Sodni svet) esityksestä. Tuomarin virka on pysyvä. Ikärajasta ja kelpoisuusedellytyksistä on säädetty laissa.

Tuomariksi voidaan valita henkilö, joka täyttää seuraavat yleiset kelpoisuusvaatimukset:

Hänen on oltava Slovenian kansalainen ja pystyttävä aktiivisesti käyttämään sloveenin kieltä.

Hänen on oltava täysivaltainen, ja hänen terveydentilansa on oltava hyvä.

Hänen on täytynyt täyttää 30 vuotta.

Hänen on täytynyt suorittaa Sloveniassa lakimiehen korkeakoulututkinto (univerzitetni diplomiran pravnik) tai oikeustieteen kandidaatin (diplomirani pravnik, UN) ja oikeustieteen maisterin (magister prava) tutkinto tai suorittaa ulkomailla vastaava oikeustieteen alan tutkinto ja saada sen todisteeksi ulkomainen tutkintotodistus, johon on liitetty lausunto tutkinnosta tai päätös tutkinnon tunnustamisesta työntekoa varten tai päätös hyväksymisestä slovenialaista tutkintoa vastaavaksi (odločba o nostrifikaciji).

Hänen on täytynyt suorittaa valtion oikeustutkinto.

Hänellä ei saa olla rikustuomioita.

Häntä vastaan ei ole esitetty syytekirjelmää eikä häntä vastaan ole nostettu rikossyytettä viran puolesta.

Tuomarit, jotka ovat tutkinta- tai oikeudenkäyntimenettelyssä antaneet ihmisoikeuksia ja perusvapauksia loukkaavan tuomion tai päätöksen, eivät enää toimikautensa jälkeen täytä edellytyksiä tulla valituksi tuomarin tehtävään.

Tuomari on virkamies, jota sitoo työssään ainoastaan perustuslaki ja muu lainsäädäntö. Tuomarin virkaa ei voi yhdistää virkaan muissa valtion elimissä, paikallishallinnon elimissä tai poliittisen puolueen elimissä eikä eräisiin muihin virkoihin ja toimiin, joista on säädetty laissa. Tuomarit eivät erikoistu koulutuksensa aikana. Oikeudenala, jolla tuomari pääasiassa työskentelee, määräytyy kunkin tuomioistuimen sisäisen organisaation mukaan.

Tuomioistuimet on jaettu erityyppisten asioiden ratkaisemista varten osastoihin, joihin tuomarit on sijoitettu tuomioistuimen vuotuisen työohjelman mukaan. Slovenian tuomarineuvosto (*Sodni svet*) päättää tuomareiden etenemisestä urallaan ja nousemisesta ylempään palkkaluokkaan. Se myös tekee parlamentille esityksen tuomarin vapauttamisesta virastaan, jos tämä rikkoo työssään perustuslakia tai rikkoo vakavasti lakia taikka syyllistyy viranhoidossaan rikolliseen tekoon. Slovenian tuomioistuinlaitos päättää, missä oikeusasteessa kukin tuomari hoitaa tuomarinvirkaa. Tuomarit voivat olla paikallistuomareita (*okrajni sodniki*), piirituomareita (*okrožni sodniki*), ylempään oikeusasteeseen tuomareita (*višji sodniki*) ja ylimmän oikeusasteeseen tuomareita (*vrhovni sodniki*).

Tuomarit kuuluvat Slovenian tuomariyhdistykseen (*Sodniška družva*), joka on osa kansainvälistä tuomariliittoa. Yhdistyksen jäsenyys on vapaaehtoinen.

Ammattituomareiden (*poklicni sodniki*) lisäksi tuomioistuimen kokoonpanoon voi kuulua **maallikkotuomareita** (*sodniki porotniki*). Kun laissa säädetään, että asia ratkaistaan tavanomaisessa kokoonpanossa, tuomioistuimen puheenjohtajana on ammattituomari ja sen jäsenenä on kaksi maallikkotuomaria, ellei ole toisin säädetty. Kun laissa säädetään, että asia ratkaistaan viisijäsenisessä tuomaripaneelissa, paneelin puheenjohtajana on ammattituomari ja sen jäsenenä on yksi ammattituomari ja kolme maallikkotuomaria, ellei ole toisin säädetty. Maallikkotuomariksi voidaan nimittää kuka tahansa vähintään 30-vuotias terveydentilaltaan ja luonteeltaan tuomarin tehtävään soveltuva Slovenian kansalainen, jota ei ole tuomittu virallisen syytteen alaisesta rikoksesta ja joka pystyy aktiivisesti käyttämään sloveenin kieltä. Maallikkotuomareiden toimikausi kestää viisi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen. Ylempään tuomioistuimen puheenjohtaja nimittää ja erottaa oikeudenkäyttöalueensa aluetuomioistuimien maallikkotuomarit.

Tuomarineuvosto

 Tuomarineuvosto (*sodni svet*) on ammatin sääntelystä vastaava keskuselin.

Tuomarineuvostoon kuuluu 11 jäsentä.

Parlamentti valitsee viisi jäsentä yliopistojen oikeustieteen professorien, asianajajien ja muiden lakimiesten joukosta Slovenian presidentin esityksestä, ja tuomarin tehtävässä vakituisesti toimivat tuomarit valitsevat keskuudestaan kuusi jäsentä. Tuomarineuvoston jäsenet valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan.

Tuomarineuvostolla on seuraavat tehtävät:

Tuomarineuvostolla on tuomioistuinta ja oikeuslaitosta koskevien sääntöjen mukaan seuraavat tehtävät:

1. tuomareiden, tuomioistuinten puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien valinnan, nimittämisen ja virasta vapauttamisen osalta:

alustavan lausunnon antaminen korkeimman oikeuden presidentin nimitysmenettelyssä

ehdokkaiden esittäminen parlamentille korkeimman oikeuden tuomareiden nimittämiseksi

tuomioistuinten puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimittäminen ja virasta vapauttaminen, korkeimman oikeuden presidenttiä lukuun ottamatta hakijoiden valitseminen avoimena oleviin tuomioistuinvirkoihin

ehdokkaiden esittäminen parlamentille valittavaksi tuomarinvirkaan

tuomareiden nimittäminen tuomioistuinvirkoihin

perustellun lausunnon antaminen korkeimman oikeuden presidentin virastavapauttamismenettelyssä

ilmoittaminen parlamentille tuomarille langetetusta lainvoimaisesta tuomiosta

esityksen tekeminen parlamentille tuomarin vapauttamiseksi virasta

ilmoitusluonteisen päätöksen tekeminen tuomarinviran tai tuomarintoimen lakkauttamisesta.

2. muiden tuomareita koskevien henkilöstöasioiden osalta, kun päätetään

tuomarinviran yhteensopimattomuudesta

ylentämisestä vaativampiin tuomioistuintehtäviin

nopeammasta ylenemisestä palkkaluokassa ylempään tuomarin tehtävään (*svetnik*) tai ylempään tuomioistuinvirkaan

poikkeuksellisesta ylentämisestä vaativampiin tuomioistuintehtäviin

sen vahvistamisesta, että tuomari ei sovellu tuomarin työhön

ehdotuksesta, jolla korjataan tilanne tuomarin katsoessa, että hänen riippumattomuutensa on jollakin tavoin vaarantunut

valituksista, jotka koskevat siirtämistä tai nimittämistä tuomioistuintehtäviin tai ylenemistä palkkaluokassa

tuomarin siirtämisestä toiseen tehtävään

tuomarin siirtäminen komennukselle Slovenian perustuslakituomioistuimeen, korkeimpaan oikeuteen, ylempään tuomioistuimeen, aluetuomioistuimen

erityisjaostoon, tuomarineuvostoon, oikeuslaitoksen koulutuskeskukseen tai suorittamaan vaativampia asiantuntijatehtäviä ministeriöön

vapauttamisesta tuomarin työn suorittamisesta

stipendien myöntämisestä tuomareille.

3. kurinpitomenettelyjen osalta:

kurinpitoelinten nimittäminen

esityksen tekeminen tuomaria koskevan kurinpitomenettelyn aloittamisesta

tuomaria koskevan kurinpitoseuraamuksen täytäntöönpano, jos tälle on tuomarin työtä koskevan lain nojalla määrätty seuraamukseksi ylennyksen

jäädäyttäminen, palkan alentaminen tai siirto toiseen tuomioistuimeen

päättäminen korkeimman oikeuden presidentin väliaikaisesta virasta pidättämisestä

päättäminen valituksesta, joka koskee korkeimman oikeuden presidentin väliaikaista virasta pidättämistä

4. muut tehtävät:

tuomioistuintehtäviin hakevien valintakriteerien hyväksyminen ministeriä kuullen sekä tuomarien työn laadunarviointikriteerien hyväksyminen

tuomareiden eettisten sääntöjen hyväksyminen

jäsenten nimittäminen etiikkaa käsittelevään komiteaan (*Komisije za etiko in integriteto*)

henkilöstöneuvostojen jäsenten vaalimenettelyä koskevien ohjeiden antaminen ja vaalien järjestäminen

hyväksynnän antaminen toimenpiteille, joilla pyritään havaitsemaan ja hallitsemaan korruptioriskejä ja tuomioistuimen altistumista niille, ja toimenpiteiden toteuttamisen seuranta

alustavan lausunnon antaminen tuomioistuimen yksiköiden henkilöstösuunnitelmista

alustavan lausunnon antaminen menettelyssä, jossa päätetään tuomarin virkojen määrästä kussakin tuomioistuimessa

lausunnon antaminen tuomioistuimen tehokkuutta ja tuloksellisuutta koskevasta korkeimman oikeuden vuosikertomuksesta ja ehdotuksesta tuomioistuinten rahoitussuunnitelmaksi

lausunnon antaminen parlamentille ja oikeusministeriölle tuomioistuinta ja oikeuslaitosta koskevasta lainsäädännöstä

säännösten perustuslaillisuuden ja lainmukaisuuden tarkastamismenettelyn vaatiminen, jos säännökset koskevat oikeuslaitoksen perustuslaillista asemaa tai oikeuksia

perusteltujen vaatimusten esittäminen asioiden käsittelyn järjestämisestä

lausunnon antaminen pidätysmääräysten antamisesta tai rikosoikeudenkäynnin aloittamisesta

Tuomarineuvoston päätökset tehdään julkisessa äänestyksessä jäsenten enemmistöllä, ellei laissa tai työjärjestyksessä toisin määrätä.

Tuomarineuvosto tekee päätökset kahden kolmasosan enemmistöllä seuraavissa asioissa:

tuomareiden valintaa koskevat esitykset

tuomareiden nimittäminen ja eteneminen uralla

tuomioistuinten puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimittäminen ja virasta vapauttaminen

ylentäminen palkkaluokassa

valitukset, jotka koskevat siirtämistä tai nimitämistä tuomioistuintehtäviin

valitukset, jotka koskevat palkkaluokkaan määräämistä

tuomareiden virasta vapauttamista koskevat esitykset

sen vahvistaminen, että tuomari ei sovellu tuomarin työhön

tuomioistuintehtäviin hakevien valintakriteerien hyväksyminen

tuomarien työn laadunarviointikriteerien hyväksyminen

muut laissa säädetyt tehtävät

Tuomarineuvosto voi työjärjestyksensä perusteella tehdä päätöksiä myös muista asioista jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.

Asianajajat

Slovenian perustuslain 137 §:n mukaan **asianajolaitoksella** on oikeuslaitoksen osana itsenäinen ja riippumaton tehtävä, josta säädetään laissa.

Asianajolaissa säädetään, että harjoittaessaan ammattiaan asianajaja antaa neuvoja oikeudellisissa kysymyksissä, edustaa ja puolustaa asianosaisia tuomioistuimissa ja muissa valtion elimissä, laatii asiakirjoja ja edustaa asianosaisia heidän oikeudellisissa suhteissaan. Ainoastaan asianajaja voi maksua vastaan edustaa asianosaisia tuomioistuimessa. Joissakin tapauksissa asianajajan tilalla voi olla asianajajaharjoittelija.

Asianajajan on täytettävä seuraavat kelpoisuusvaatimukset:

Hänen on oltava Slovenian kansalainen.

Hänen on oltava täysivaltainen.

Hänen on täytynyt suorittaa Sloveniassa jokin seuraavista tutkinnoista tai hänen on täytynyt suorittaa ulkomailla vastaava tutkinto, joka on tunnustettu koulutuksen tunnustamista ja arviointia koskevan lain (zakon o priznavanju in vrednotenju izobraževanja) mukaisesti:

korkeakoulututkinnon suorittaneen lakimiehen tutkinto (univerzitetni diplomirani pravnik)

oikeustieteen kandidaatin (diplomirani pravnik, UN) ja oikeustieteen maisterin (magister prava) tutkinto

yhdennäköiseen maisteriopinto-ohjelmaan perustuva oikeustieteen maisterin tutkinto.

Hänen on täytynyt suorittaa valtion oikeustutkinto.

Hänellä on oltava neljän vuoden käytännön työkokemus korkeakoulututkinnon suorittaneena lakimiehenä, ja tästä ajasta vähintään yksi vuosi valtion oikeustutkinnon suorittamisen jälkeen asianajolaitoksessa, tuomioistuimessa, yleisen syyttäjän virastossa, valtionsyyttäjän virastossa tai notaarilaitoksessa säännöllisessä kokoaikaisessa työsuhteessa, josta on työsopimus.

Hänen on pystyttävä aktiivisesti käyttämään sloveenin kieltä.

Häntä on pidettävä luotettavana asianajajan ammatin harjoittamiseen.

Hänellä on oltava asianajajan ammatin harjoittamiseen soveltuvat välineet ja tilat.

Hänen on täytynyt suorittaa koe, jossa testataan asianajolain, asianajopalkkioiden ja Slovenian asianajajaliiton (Odvetniška zbornica Slovenije) eettisten säännösten tuntemusta.

Vain asianajaja voi toimia vastaajan puolustajana **rikosoikeudenkäynnissä**.

Sivilliasioissa asianosaista voi edustaa paikallistuomioistuimessa kuka tahansa täysivaltainen ja aluetuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa ja korkeimmassa oikeudessa vain asianajaja tai muu sellainen henkilö, joka on suorittanut valtion oikeustutkinnon. Oikeudenkäynneissä, jotka koskevat ylimääräisiä muutoksenhakuja, asianosaisen edustajan on ehdottomasti oltava asianajaja (paitsi esimerkiksi jos asianosainen tai hänen laillinen edustajansa on itse suorittanut valtion oikeustutkinnon).

Myös kaikissa mielenterveyslain piiriin kuuluvissa tuomioistuinten menettelyissä asianosaisen edustajan on oltava asianajaja.

Sloveniassa ulkomaalainen asianajaja, jolle on kotimaassaan myönnetty oikeus harjoittaa asianajajan ammattia, voi asianajolaissa säädetyin ehdoin

tarjota asianajopalveluja, jotka liittyvät asianajajan ammatin harjoittamiseen

harjoittaa asianajajan ammattia kotimaansa ammattinimikkeellä

harjoittaa asianajajan ammattia nimikkeellä *odvetnik* (asianajaja).

Kotimaalla tarkoitetaan valtiota, jossa asianajajalla on oikeus harjoittaa asianajajan ammattia kyseisen valtion sääntöjen mukaan saadulla ammattinimikkeellä.

Toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tulevalle asianajajalle tarkoitetaan tämän lain mukaan asianajajaa, jolla on oikeus harjoittaa asianajajan ammattia jossain Euroopan unionin jäsenvaltiossa kyseisen valtion sääntöjen mukaan saadulla ammattinimikkeellä. Toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tuleva asianajaja merkitään luetteloon ulkomaalaisista asianajajista, joilla on oikeus harjoittaa asianajajan ammattia Sloveniassa nimikkeellä *odvetnik* kaikkein asianajajan ammatin harjoittamiseen kuuluvine oikeuksineen ja velvollisuuksineen. Edellytyksenä on, että asianajaja täyttää laissa säädetyt vaatimukset ja suorittaa kokeen, jossa testataan Slovenian oikeusjärjestyksen tuntemusta. Kokeen tarkemmasta sisällöstä ja suorittamistavasta säädetään muista maista tulevien asianajajien kokeesta annetussa asetuksessa.

Asianajat voivat mainostaa palvelujaan tietyin ehdoin. Mainonnan muodoista säädetään laissa. Hän voi harjoittaa ammattiaan yksin tai asianajotoimistossa. Asianajajien kattojärjestö on Odvetniška zbornica Slovenije (asianajajakamari), jolla on tietyt oikeudet ja oma ohjesääntö. Oikeuden harjoittaa asianajajan ammattia saa, kun henkilö merkitään asianajajakamarissa pidettävään asianajajaluetteloon. Asianajat, jotka suorittavat vaaditun tasoisen tietyn alan erikoiskoulutuksen, voivat tietyin ehdoin hakea asianajajakamarilta asemansa tunnustamista erikoistuneena asianajajana. Asianajopalkkioista on säädetty asianajotariffissa, jonka asianajajakamari hyväksyy oikeusministeriltä hyväksynnän saatuaan.

Oikeudelliset tietokannat

[Asianajajia koskevat perussäännökset](#) ovat saatavilla englannin kielellä asianajajaliiton verkkosivustossa.

Asianajajaliitolla on [hakukone](#) (sloveenin ja englannin kielellä) **asianajajien hakemiseksi** seuraavien tietojen perusteella:

nimi

alue

vieraiden kielten taito

erikoisalat.

Notaarit

Organisaatio

Slovenian perustuslain 137 §:n toisen momentin mukaan **notaari** on viranomainen, josta säädetään laissa. Notaareja koskevassa laissa säädetään seuraavaa: notaarin toimi on luottamustoimi, jonka hoitajat laativat tämän lain säännösten mukaisesti virallisia asiakirjoja oikeustoimista, tahdonilmaisuuksista ja tapahtumista, joista seuraa oikeuksia, ottavat haltuunsa asiakirjoja, rahaa ja arvopapereita luovutettavaksi kolmansille tai valtion elimille sekä suorittavat tuomioistuinten toimeksiannosta tehtäviä, joita heille lain mukaan voidaan antaa.

Notaariksi voidaan nimittää henkilö, joka täyttää seuraavat kelpoisuusvaatimukset:

Hänen on oltava Slovenian tai jonkin muun Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai OECD:n jäsenvaltion kansalainen.

Hänen on oltava täysivaltainen, ja hänen terveydentilansa on oltava hyvä.

Hänen on täytynyt suorittaa Sloveniassa lakimiehen korkeakoulututkinto (univerzitetni diplomiran pravnik) tai oikeustieteen kandidaatin (diplomirani pravnik, UN) ja oikeustieteen maisterin (magister prava) tutkinto tai suorittaa ulkomailla vastaava oikeustieteen alan tutkinto ja saada tästä todisteeksi ulkomainen tutkintotodistus, johon on liitetty lausunto tutkinnosta tai päätös tutkinnon tunnustamisesta työntekoa varten tai päätös hyväksymisestä slovenialaista tutkintoa vastaavaksi (odločba o nostrifikaciji).

Hänen on täytynyt suorittaa valtion oikeustutkinto.

Hänellä on oltava viiden vuoden käytännön työkokemus korkeakoulututkinnon suorittaneena lakimiehenä, ja tästä ajasta vähintään yksi vuosi notaarilaitoksessa ja vähintään yksi vuosi tuomioistuimessa, asianajotoimistossa tai valtiosyyttäjän virastossa.

Hänen on oltava notaarin työhön liittyvän luottamuksen arvoinen.

Hänen on pystyttävä aktiivisesti käyttämään sloveenin kieltä.

Hänellä on oltava notaarin tehtävien hoitamiseen soveltuvat välineet ja tilat.

Hän ei saa olla täyttänyt 64:ää vuotta.

Edellisen luettelon kohdasta 1 poiketen notaariksi voidaan oikeudelliseen ja tosiasialliseen vastavuoroisuuteen perustuen nimittää myös sellaisen maan kansalainen, joka ei ole Euroopan unionin jäsenvaltion, Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai OECD:n jäsenvaltion kansalainen.

Notaari ei voi toimia asianajajana eikä missään palkallisessa virassa tai toimessa.

Notaari ei saa hoitaa sivutoimia, jotka ovat ristiriidassa notaarin tehtävien harjoittamisessa vaadittavan kunniallisuuden ja moitteettomuuden kanssa tai joiden vuoksi luottamus notaarin puolueettomuuteen tai hänen laatimiensa asiakirjojen uskottavuuteen voisi heikentyä.

Oikeusministeri nimittää notaarin vapaana olevaan notaarin virkaan. Ennen nimitystä ministeri pyytää Slovenian notaarikamarilta (Notarska zbornica) lausuntoa hakijoista. Notaarin määrä on rajoitettu, ja se määräytyy oikeusministeriön laatimien sääntöjen perusteella. Jos notaarin viranhoidossa ilmenee laissa tarkoitettuja sääntöjenvastaisuuksia, oikeusministeri erottaa hänet. Notaarien kattojärjestö on notaarikamari (Notarska zbornica).

Lain mukaan notaareiden on liityttävä [Slovenian notaarikamariin](#).

Tehtävät

Notaarit hoitavat julkista palvelua, joka koskee pääasiassa **julkisten ja yksityisten asiakirjojen laatimista**. Tehtävä on hyvin tärkeä oikeudellisten toimenpiteiden turvallisuuden kannalta.

Notaarien toimittamat julkiset asiakirjat ovat yleensä **notaarin laatimia asiakirjoja ja pöytäkirjoja**. Notaari voi laatia kaikenlaisia kirjallisia sopimuksia asianosaisten puolesta, mutta tietyntyyppiset sopimukset sekä julkisten ja yksityisten osakeyhtiöiden yhtiöjärjestykset ovat Slovenian lainsäädännön mukaan **päteviä** ainoastaan, **jos ne ovat notaarin laatimia**. Notaari voi myös laatia testamentin. Lisäksi jäljennettyjen asiakirjojen ja allekirjoitusten on joskus oltava notaarin **vahvistamia**, jotta varmistetaan, että ne ovat päteviä tuomioistuimessa. Notaarin haltuun voidaan jättää asiakirjoja ja arvopapereita.

Oikeudelliset tietokannat

Notaarikamarin verkkosivustosta pääsee Slovenian [kaikki notaarit sisältävään luetteloon](#), joka sisältää yhteystiedot ja perushakukoneen.

Notaarikamarin hoitamia kolmea rekisteriä voi käyttää notaarikamarin verkkosivustossa:

[säilytyspalveluja hoitavien notaarien rekisteri](#) (*register skrbniških notarjev*)

[säilytystilien perustamissopimuksia koskeva rekisteri](#) (*register skrbniških pogodb*)

[testamenttien keskusrekisteri](#) (*centralni register oporok*)

Muut oikeusalan ammatit

Tuomioistuinavustajat (372 Kb) [en](#)

Valtiosyyttäjät

Valtiosyyttäjän tehtävästä säädetään 20. marraskuuta 2017 voimaan tulleessa uudessa laissa valtiosyyttäjälaitoksesta (*Zakon u o državnem odvetništvu*), jolla valtiosyyttäjälaitos uudistettiin perusteellisesti.

Valtiosyyttäjälaitos hoitaa valtion omaisuuden ja muiden oikeuksien ja etujen suojeluun liittyviä tehtäviä edustamalla valtiota tuomioistuimissa ja hallintoelimissä Sloveniassa, ulkomaisissa tuomioistuimissa ja välimiesmenettelyissä sekä kansainvälisissä tuomioistuimissa ja välimiesmenettelyissä, tehtäviä, jotka liittyvät oikeudelliseen neuvontaan ja riitojen ratkaisuun oikeudenkäynnin ulkopuolella, ja muita valtiosyyttäjälaitoslaissa tai muissa laeissa säädettyjä tehtäviä.

Valtiosyyttäjälaitoksen tehtäviä hoitavat viranhaltijoina päävaltiosyyttäjä (*generalni državni odvetnik*) ja apulaispäävaltiosyyttäjä (*namestnik generalnega državnega odvetnika*) sekä ylempiä valtiosyyttäjiä (*višji državni odvetnik*), valtiosyyttäjiä (*državni odvetnik*) ja valtiosyyttäjäharjoittelijoita (*kandidat i za državnega odvetnika*), joilla on nyt viranhaltijan asema. Päävaltiosyyttäjän ja ylempien valtiosyyttäjien valintamenettelyssä pyydetään poliittisten nimitysten välttämiseksi lausunto riippumattomalta asiantuntijakomitealta (*Komisije za presojo ustreznosti kandidatov*), joka arvioi hakijoiden soveltuvuuden.

Päävaltionsyyttäjän nimittää Slovenian hallitus oikeusministerin perustellusta esityksestä saatuaan asiantuntijakomitealta lausunnon. Apulaispäävaltionsyyttäjän nimittää ylempien valtionsyyttäjien keskuudesta Slovenian hallitus päävaltionsyyttäjän esityksestä, jonka oikeusministeri on hyväksynyt. Sekä päävaltionsyyttäjän että apulaispäävaltionsyyttäjän toimikausi kestää kuusi vuotta, ja se on mahdollista uusia. Ylemmän valtionsyyttäjän, valtionsyyttäjän ja valtionsyyttäjäharjoittelijan tehtävän hoitaminen edellyttää työsuhdetta, jossa on noudatettava valtionsyyttäjälaisissa säädettyjen ehtojen lisäksi myös ehtoja, joista säädetään viranhaltijajärjestelmää koskevassa laissa. Valtionsyyttäjä on riippumaton toimiessaan edustajana yksittäisessä asiassa.

Linkkejä

[Tietoa oikeusalan ammateista Slovenian tasavallan yleisen syyttäjän verkkosivustossa](#)

[Tietoa oikeusalan ammateista](#)

[Tietoa oikeusalan ammateista Slovenian oikeuslaitoksen verkkosivustossa](#)

[Tietoa oikeusalan ammateista Slovenian asianajajaliiton verkkosivustossa](#)

[Tietoa oikeusalan ammateista Slovenian notaarikamarin verkkosivustossa](#)

[Tietoa oikeusalan ammateista valtionsyyttäjälaitoksen verkkosivustossa](#)

Päivitetty viimeksi: 07/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Slovakia

Tällä sivulla esitetään yleiskatsaus Slovakian oikeusalan ammateista.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Syyttäjät

Organisaatio

[Slovakian syyttäjälaitos](#) on riippumaton valtion viranomainen, jota johtaa **valtakunnansyyttäjä**. Syyttäjälaitos suojelee toimivaltansa rajoissa yksityishenkilöiden, oikeushenkilöiden ja valtion laillisia oikeuksia ja etuja.

Slovakian syyttäjälaitoksella on oma erillinen lukunsa valtion talousarviossa.

Syyttäjälaitoksen ja valtakunnansyyttäjän asema ja tehtävät on määritelty **Slovakian tasavallan perustuslaissa (149 §) ja syyttäjälaitoksesta annetussa laissa nro 153/2001**, jolla säännellään myös valtakunnansyyttäjän ja muiden syyttäjien toimivaltaa sekä syyttäjälaitoksen organisaatiota ja hallintoa. Syyttäjien asema, oikeudet ja velvollisuudet määritellään **syyttäjistä ja syyttäjäharjoittelijoista annetussa laissa nro 154/2001**.

Hierarkkinen rakenne

Jotta [syyttäjälaitos](#) voi täyttää tehtävänsä lakia suojelevana viranomaisena, sen organisaation on oltava hierarkkinen. Näin varmistetaan, että lakeja ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä sekä rangaistusasteikkoa sovelletaan yhdenmukaisesti.

Syyttäjälaitoksessa syyttäjien välillä vallitsee hierarkia, ja kaikki syyttäjät toimivat valtakunnansyyttäjän alaisuudessa.

Valtuudet

Syyttäjälaitoksen toimivaltaan kuuluvat

syytteen nostaminen rikoksesta epäiltyä vastaan sekä laillisuuden valvominen ennen kuin rikossyyte nostetaan sovellettavan lain mukaisesti ja oikeudenkäynnin valmisteluvaiheessa

sen varmistaminen, että henkilöitä, joiden vapaus on riistetty tai joiden vapautta on rajoitettu tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen valtion elimen päätöksellä, säilytetään lainmukaisissa laitoksissa ja olosuhteissa

toimivaltansa käyttäminen oikeudenkäynneissä

valtion edustaminen oikeudenkäynneissä asiaa koskevan lainsäädännön nojalla

hallintoviranomaisten toiminnan laillisuuden valvominen siltä osin kuin laissa on siitä säädetty

toimivaltansa käyttäminen kansainvälisen yhteistyön alalla siltä osin kuin siitä on säädetty asiaa koskevassa lainsäädännössä ja oikeudellisesti velvoittavissa EU:n säädöksissä sekä lainsäädännön mukaisesti voimaan saatetuissa kansainvälisissä sopimuksissa

osallistuminen sellaisten toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen, joilla on tarkoitus estää lakien ja muiden yleisesti sovellettavien säädösten rikkominen

auttaminen rikollisen toiminnan syiden ja siihen johtavien olosuhteiden poistamisessa sekä rikollisuuden estäminen ja kitkeminen

auttaminen lainsäädännön valmistelussa (osallistuminen lainsäädäntöprosessiin)

muiden tehtävien hoitaminen; tehtävät on määritelty erityislaissa tai -sädöksessä tai lailla voimaan saatetussa kansainvälisessä sopimuksessa.

Tehtävät

Valtakunnansyyttäjä ja yksittäiset syyttäjät hoitavat tehtäviä, jotka kuuluvat syyttäjälaitoksen toimivaltaan, ja käyttävät kaikkia käytettävissä olevia

lakisääteisiä keinoja suorittaessaan tehtäviään ja velvoitteitaan. Heidän on

pantava parhaan kykynsä mukaan täytäntöön Slovakian tasavallan perustuslakia, perustuslaillisia ja muita lakeja, lailla voimaan saatettuja kansainvälisiä

sopimuksia ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä

kunnioitettava ja suojeltava ihmisarvoa ja ihmisen perusoikeuksia ja -vapauksia sekä kartettava kaikenlaista syrjintää

suojeltava yleistä etua

toimittava aloitteellisesti, oikeudenmukaisesti ja puolueettomasti ilman aiheetonta viivytystä.

Hierarkia

Slovakian syyttäjälaitoksen **organisaatioon** kuuluvat seuraavat **elimet**:

Valtakunnansyyttäjänvirasto on syyttäjäjärjestelmän ylin viranomainen. Valtakunnansyyttäjänvirastoon kuuluvat

erikoissyyttäjänvirasto, jonka tehtävänä on paljastaa korruptiota ja järjestäytyntä rikollisuutta ja nostaa syytteitä näissä tapauksissa

alueelliset syyttäjänvirastot (8), jotka ovat hierarkiassa oman alueensa piirisyyttäjänvirastojen yläpuolella

piirisyyttäjänvirastot (55).

Valtakunnansyyttäjänviraston päätoimipaikka on Bratislavassa.

Eritasoisten syyttäjänvirastojen sijainti ja **alueellinen toimivalta** määräytyvät vastaavien tuomioistuinten sijaintien ja tuomiopiirien mukaan. Tuomioistuinten ja syyttäjänvirastojen päätoimipaikan sijainti ja alueellinen toimivalta eivät vastaa maan hallinnollista aluejakoa.

Syyttäjä suorittaa tehtävänsä **palvelussuhteessa**, joka syntyy, kun syyttäjä nimitetään. Valtakunnansyyttäjä nimittää **syyttäjät virkaan toistaiseksi**. Syyttäjän on ennen virkaan astumista vannottava varaukseton vala.

Pätevyysvaatimukset

Syyttäjänvirkaan nimitettävän on oltava **Slovakian kansalainen** ja täytettävä seuraavat **kelpoisuusedellytykset**:

vähintään 25 vuoden ikä nimityspäivänä

oikeustieteen maisterin tutkinto slovakialaisen yliopiston oikeustieteellisestä tiedekunnasta tai ulkomaisen yliopiston tunnustettu oikeustieteen maisterin tutkintotodistus; jos syyttäjä suorittaa ensin kandidaatin tutkinnon ja vasta sitten maisterin tutkinnon, molempien tutkintojen on oltava oikeustieteen alalta täysi oikeustoimikelpoisuus ja syyttäjän tehtävien suorittamiseen tarvittava terveys

ei rikosrekisteriä; syyttäjän tehtävien moitteettomaan hoitamiseen tarvittava ammattietiikka

täydellinen slovakian kielen hallinta

vakituinen asuinpaikka Slovakiassa

ei minkään poliittisen puolueen tai liikkeen jäsen

suorittanut syyttäjän tutkinnon

läpäissyt valintamenettelyn menestyksellisesti, ellei laissa toisin säädetä

allekirjoittanut suostumuksensa siihen, että hänet nimitetään syyttäjäksi tiettyyn syyttäjänvirastoon.

Syyttäjän tutkintokokeeseen voivat ilmoittautua ainoastaan syyttäjälaitoksen **syyttäjäharjoittelijat**. Syyttäjäharjoittelijat valitaan valintakokeen perusteella.

Lain mukaan syyttäjän tutkinnoksi katsotaan myös **lainkäytön erikoistutkinto, asianajajatutkinto ja notaaritutkinto**.

Yleneminen pääsyyttäjän virkaan tai ylempään virkaan syyttäjänvirastossa on mahdollista ainoastaan **valintakokeen ja syyttäjäneuvoston lausunnon perusteella**.

Syyttäjä voidaan määrätä väliaikaiselle komennukselle toiseen syyttäjänvirastoon vain hänen omalla suostumuksellaan. Ilman suostumusta syyttäjä voidaan määrätä väliaikaiselle komennukselle toiseen syyttäjänvirastoon enintään 60 työpäivän ajaksi kalenterivuodessa, jos se on välttämätöntä kyseisen syyttäjänviraston moitteettoman tehtävänhoidon kannalta.

Syyttäjä voidaan siirtää toiseen syyttäjänvirastoon ainoastaan, jos hän suostuu siirtoon tai hakee sitä tai jos siirto perustuu kurinpidollisiin syihin.

Valtakunnansyyttäjä voi **pidättää virantoimituksesta** syyttäjän, joka on joutunut syytteesen tahallisesta rikoksesta tai syyttäjän tehtävien hoidossa tehdystä tuottamuksellisesta rikoksesta taikka jota vastaan on aloitettu kurinpitomenettely sellaisen teon vuoksi, joka voi johtaa erottamiseen syyttäjän virasta.

Syyttäjän palvelussuhde voidaan **päätää** vain laissa säädetyillä perusteilla.

Tehtävät ja vastuut

Syyttäjä valvoo toiminnan laillisuutta sekä ennen syytteen nostamista että oikeudenkäynnin valmisteluvaiheessa. Syyttäjällä on valvontatehtävissään seuraavat valtuudet:

Hän antaa poliisille sitovia ohjeita ennen rikosoikeudellisen menettelyn aloittamista sekä rikoksen tutkinnan ja nopeutetun tutkinnan aikana. Hän voi myös asettaa aikarajan asian käsittelylle. Ohjeet on sisällytettävä asianomaiseen asiakirja-aineistoon.

Hän voi pyytää poliisitutkinnan tilaa koskevia tiedostoja, asiakirjoja, aineistoja ja raportteja sen jälkeen, kun syyte on nostettu, selvittääkseen, käynnistikö poliisi rikosoikeudellisen menettelyn viipymättä ja onko se toiminut asianmukaisesti.

Hänellä on valtuudet osallistua poliisioperaatioihin, suorittaa yksittäisiä tutkintatoimia tai suorittaa koko tutkinta tai nopeutettu tutkinta ja tehdä päätös missä tahansa rikosasiassa. Tällöin syyttäjän on toimittava lain mukaisesti. Syyttäjän päätöksistä voidaan valittaa samalla tavalla kuin poliisin päätöksistä.

Syyttäjä voi palauttaa asian poliisille ja antaa ohjeet täydentää tutkintaa tai nopeutettua tutkintaa sekä asettaa sille määräajan. Syyttäjän on ilmoitettava sekä syytetyille että vahingonkäräjälle, että asia on palautettu poliisitutkintaan.

Hänellä on valtuudet perua poliisin tekemät oikeudenvastaiset tai perusteettomat päätökset ja korvata ne omilla päätöksillään. Syyttäjällä on 30 päivän kuluessa oikeus päättää syytetoimien lopettamisesta tai asian siirtämisestä käsiteltäväksi muualla, jos syyttäjä korvaa poliisin päätöksen omalla päätöksellään muutoin kuin muutoksenhakuun oikeutetun henkilön tekemän valituksen perusteella. Syyttäjän päätöksestä ja poliisin ratkaisusta voi valittaa.

Syyttäjä voi myös antaa sitovia ohjeita aloittaa tutkinta tai nopeutettu tutkinta.

Syyttäjällä on toimivalta ottaa asia pois tietyllä poliisin tutkinnasta ja siirtää se toiselle poliisille.

Hän voi toteuttaa toimia varmistaakseen, että poliisin rikostutkija hoitaa aseellisten turvallisuusjoukkojen jäsenen tekemää rikosta koskevan tutkinnan tai nopeutetun tutkinnan. Syyttäjän on ennen tällaisia toimia pyydettävä lausunto tarkastusviraston (*Úrad inšpekčnej služby*) johtajalta. Syyttäjät voivat menetellä samoin tullivirkamiesten tekemien rikosten tutkinnassa tai nopeutetussa tutkinnassa.

Ainoastaan **syyttäjällä** on toimivalta

nostaa syytteitä

tehdä syytetyn kanssa syyllisyyttä ja rangaistusta koskeva sopimus ja toimittaa sopimusehdotus tuomioistuimen hyväksyttäväksi

lykätä syytetoimia

lopettaa tai väliaikaisesti keskeyttää syytetoimet

hyväksyä sovintoratkaisu tai ratkaisu ilman oikeudenkäyntiä ja lopettaa syytetoimet

antaa määräys takavarikoida syytetyn omaisuutta ja määrillä, mitä omaisuutta jätetään takavarikoimatta, tai perua takavarikko

turvata vahingonkäräjän saatava, perua turvaamistoimi kokonaan tai osittain tai jättää jokin omaisuuden osa turvaamistoimen ulkopuolelle

määrätä hauta avattavaksi

pyytää Slovakian kansallisneuvoston, tuomarineuvoston tai perustuslakituomioistuimen taikka Euroopan parlamentin suostumusta rikossyytteen nostamiseen tai henkilön vangitsemiseen tapauksissa, joissa suostumusta edellytetään

hakea tuomioistuimen määräystä syytetyn vangitsemiseksi tai tutkintavankeuden pidentämiseksi

hakea määräystä syytetyn velvoittamiseksi palaamaan ulkomailta

suorittaa luovuttamismenettelyn esitutkinta, ellei laissa toisin säädetä

hakea toisen maan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tuomioistuimen määräystä tarkoituksena asettaa väliaikaisesti takavarikkoon toisessa maassa rikossyytteessä olevan henkilön omaisuutta tai se osa omaisuudesta, joka sijaitsee Slovakian alueella.

Käytössään **valtuuksiaan valvoa, että niiden henkilöiden säilönnottilat ovat lainmukaisia, joilta on riistetty vapaus** tai sitä on rajoitettu, syyttäjän on varmistettava, että henkilöitä säilytetään tällaisissa tiloissa ainoastaan tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen valtion elimen päätöksellä ja että kyseisissä tiloissa noudatetaan lakeja ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä.

Syyttäjällä on riita-asian oikeudenkäynneissä toimivalta

hakea riita-asian oikeudenkäynnin vireille panoa, jotta voitaisiin

määrätä rikoksentekijä suojelutoimenpiteenä kuntoutukseen siinä tapauksessa, että iältään 12–14-vuotias henkilö on tehnyt rikoksen, josta on rikoslain mukaan rangaistuksena elinkautustuomio

tuomita lakko tai työsulku laittomaksi

tuomita valtion omaisuuden siirto pätemättömäksi varojen alkuperän vahvistamisesta yksityistämisen yhteydessä annetun lain, valtion omaisuuden siirtoa muille henkilöille koskevista ehdoista annetun lain tai valtion omaisuuden hallinnosta annetun lain nojalla

tarkistaa hallintoviranomaisen päätöksen laillisuus, jos syyttäjän vastustukseen ei ole mukauduttu

kumota kunnan lainvastainen päätös, jos kunta ei ole itse kumonnut sitä syyttäjän vastustuksen perusteella

osallistua väliintulijana riita-asian oikeudenkäynteihin avioero-oikeudenkäyntejä lukuun ottamatta; jos avioero-oikeudenkäyntiin on yhdistetty oikeudenkäynti, jossa määritetään puolisoien suhteet alaikäisiin lapsiinsa avioeron jälkeen, syyttäjät voivat osallistua oikeudenkäynnin tähän osaan

kontradiktorisessa riita-asian oikeudenkäynnissä

nostaa kanne asiassa, jossa valtio vaatii perusteettoman edun palauttamista, jossa pyritään määrittämään omistajuus, jossa on loukattu soveltamisalaltaan yleistä säädöstä tai jossa erityislaki niin edellyttää

osallistua vireillä olevaan oikeudenkäyntiin asiassa, jossa valtio, valtion perustama oikeushenkilö, oikeushenkilö, jossa valtiolla on omistusosuus, kunnallinen viranomainen tai aluehallintoviranomainen on asianosainen, tai asiassa, joka koskee vahingonkorvausvaatimusta julkisen vallan käytöstä johtuvasta vahingosta.

Valvoessaan, noudattavatko hallintoviranomaiset lakeja ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä, syyttäjällä on oikeus tarkistaa seuraavien toimenpiteiden laillisuus:

hallintoviranomaisten antama soveltamisalaltaan yleinen lainsäädäntö

hallintoviranomaisten antamat sisäiset hallinnolliset säännöt julkishallinnollisten tehtävien hoidon varmistamiseksi

yksittäisiä julkishallinnollisia asioita koskevat päätökset

viranomaisten toimet, kun ne antavat julkishallinnollisia määräyksiä ja päätöksiä.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomioistuinten henkilöstö

Johtava hallintoavustaja (382 Kb) [sk](#)

Tuomioistuimen kirjaaja (295 Kb) [sk](#)

Vanhempi oikeusvirkamies (460 Kb) [sk](#)

Korkeimman oikeuden tuomarinvastustaja (291 Kb) [sk](#)

Juristit

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on [Slovakian asianajajaliiton](#) verkkosivustolla.

Toimistoasianajajat / oikeudelliset neuvonantajat

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on [Slovakian oikeusapukeskuksen](#) verkkosivustolla.

Notaarit

Notaarilla on Slovakiassa oltava oikeustieteen korkeakoulututkinto.

Notaarin tehtäviä ovat ennalta ehkäisevä oikeudenkäyttö ja virallisten asiakirjojen oikeaksi todistaminen.

Notaareja valvoo oikeusministeriö.

Notaarien on oltava Slovakian notaariliiton jäseniä.

Oikeudelliset tietokannat

[Notaariliiton](#) verkkosivustolta pääsee yksinomaan notaarien käytettävissä olevaan intranettiin. Verkkosivusto on maksuton, mutta tiedonhakua on rajoitettu.

Tietokannan kautta ovat käytettävissä

julkiset rekisterit

notaariluettelo (yhteystiedot, kielitaito, aukioloajat)

lainsäädäntö.

Päivitetty viimeksi: 16/05/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Suomi

Tässä osiossa esitetään yleiskatsaus Suomen oikeusalan ammattiteihin.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Oikeusalan ammattiteissa toimivat Suomessa muun muassa tuomioistuimissa työskentelevät tuomarit, syyttäjät, julkiset oikeusavustajat, asianajajat, luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat, julkiset notaarit ja ulosottomiehet.

Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjälaitoksessa työskentelee noin 550 henkilöä. Heistä noin 400 on syyttäjiä. Lisäksi Syyttäjälaitoksessa työskentelee noin 150 henkilöä erilaisissa tuki- ja asiantuntijatehtävissä.

Syyttäjälaitos koostuu keskushallintoyksikkönä toimivasta valtakunnansyyttäjän toimistosta ja viidestä syyttäjälaikeesta: Etelä-Suomi, Länsi-Suomi, Pohjois-Suomi, Itä-Suomi ja Ahvenanmaa. Syyttäjälaitoksella on 34 toimipaikkaa eri puolilla Suomea.

Syyttäjälaitosta johtaa maan ylimpänä syyttäjänä valtakunnansyyttäjä.

Valtakunnansyyttäjän toimisto huolehtii Syyttäjälaitoksen keskushallinnosta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä koko Syyttäjälaitoksen toimintaedellytyksistä.

Syyttäjälaikeet huolehtivat varsinaisesta syyttäjätöinnistä.

Syyttäjälaitos kuuluu oikeusministeriön hallinnonalaan.

Tehtävät

Itsenäinen Syyttäjälaitos on valtion viranomainen ja osa oikeuslaitosta. Sen tehtävänä on huolehtia rikosvastuun toteuttamisesta eli siitä, että rikoksesta seuraa lain tarkoittama rangaistus. Syyttäjät ovat syyteasioissa tekemissään ratkaisussa riippumattomia ja itsenäisiä lainkäyttäjiä.

Rikosprosessissa syyttäjällä on viranomaisista laajin rooli. Se ulottuu käsittelyketjussa esitutkinnasta tuomioistuin käsittelyyn saakka. Syyttäjä voi myös itse määrätä sakkorangaistuksen lievemmistä rikoksista.

Syyttäjän tehtävät painottuvat syyteharkintaan ja tuomioistuin käsittelyyn. Syyteharkinnassa syyttäjä päättää siitä, mitkä asiat hän vie nostamansa syytteen perusteella tuomioistuimen käsiteltäväksi. Syyttäjän vastuulla oikeudenkäynnissä on näyttää toteen, että syytteessä kuvattu rikos on tehty.

Syyttäjä huolehtii myös siitä, että ennen syyteharkintaa tehtävä esitutkinta suoritetaan riittävässä laajuudessa. Syyttäjä perehtyy vaativampiin rikosasioihin jo esitutkintaa aloitettaessa ja voi tutkinnanjohtajan esityksestä myös lopettaa esitutkinnan ennen syyteharkintavaihetta.

Syyttäjän merkitys esitutkinnassa korostuu, kun poliisihenkilöä epäillään rikoksesta. Silloin myös esitutkintaa johtavana tutkinnanjohtajana toimii syyttäjä.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja [Syyttäjälaitoksen verkkosivuilla.](#)

Tuomarit

Organisaatio

Suomessa useimmat tuomioistuinten tuomiot ovat ammattituomarien antamia. Käräjäoikeuksissa on myös maallikotuomareita (lautamiehiä). Tuomarit ovat riippumattoman tuomioistuinlaitoksen edustajia. Tuomarinvirkoja on korkeimmassa oikeudessa, hovioikeuksissa ja käräjäoikeuksissa, korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja hallinto-oikeuksissa sekä vakuutus-oikeudessa, työtuomioistuimessa ja markkinaoikeudessa. Tuomarit ovat valtion virkamiehiä, eikä heitä voi erottaa tehtävästään. Tuomaria ei voida julistaa virkansa menettäneeksi muutoin kuin tuomioistuimen tuomiolla. Häntä ei saa myöskään ilman hänen suostumustaan siirtää toiseen virkaan.

Valtion virkamieslain 12 luvun erityissäännökset koskevat tuomareita virkamiehinä. Lain mukaan tuomareihin ei sovelleta niitä virkavapautta, varoituksia, määräaikaista virkasuhdetta ja lomautusta koskevia säännöksiä, joita sovelletaan muihin virkamiehiin. Valtion virkamieslain mukaan tuomari on velvollinen eroamaan valtion palveluksesta, kun hän saavuttaa lakisääteisen eläkeiän (tuomareilla 68 vuotta) tai jos hän on menettänyt pysyvästi työkykynsä.

Tehtävät

Tuomarit

Tuomarin viran hakemisen edellytyksenä on ylempi **oikeustieteellinen korkeakoulututkinto** ja **yksivuotinen tuomioistuinharjoittelu** alioikeudessa. Tuomarin ammattiin valmistaudutaan tavallisesti toimimalla hovioikeuden **esittelijänä** (vanhempana oikeussihteerinä), minkä jälkeen seuraa nimittäminen käräjäoikeuden tai hovioikeuden tuomariksi. Tuomareiksi haluaville on määrä järjestää tulevaisuudessa erityiskoulutusta. Hovioikeus julistaa tuomarin viran haettavaksi, ja tuomarinvalintalautakunta arvioi hakijoiden soveltuvuuden. Tuomarit nimittää virkaan tasavallan presidentti.

Lautamiehet

Käräjäoikeuksissa on maallikkojäseniä eli lautamiehiä, jotka osallistuvat eräiden juttujen ratkaisemiseen. Lautamiehiä käytetään lähinnä **rikosjutuissa**, mutta he voivat osallistua myös **riita-asioiden** ja **huoneenvuokra-asioiden** ratkaisemiseen. Asiat käsitellään käräjäoikeudessa kokoonpanossa, johon kuuluu puheenjohtajana toimiva vakainen tuomari ja kolme lautamiestä. Kullakin lautamiehellä on itsenäinen päätösvalta, ja tarvittaessa ratkaisu tehdään äänestämällä, jolloin enemmistön kanta ratkaisee. Jos äänet menevät tasan, ratkaisuksi rikosasioissa tulee syytetyn kannalta lievempi lopputulos ja muissa asioissa puheenjohtajan kannattama mielipide.

Kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jokaisesta kunnasta valitaan vähintään kaksi lautamiestä ja suurista kunnista huomattavasti enemmän. Lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, sukupuoli-, kieli- ja elinkeinokajakautumaa. Lautamiehen tulee olla **Suomen kansalainen**. Tehtävään ei voida valita alle 25-vuotiaista tai 63 vuotta täyttäneitä henkilöä. Lautamiehenä ei voi toimia henkilö, jolla on virka tuomioistuimessa tai rangaistuslaitoksessa, ei myöskään syyttäjä-, asianajaja- tai poliisitehtäviä hoitava henkilö. Lautamies vannoo tuomarin valan tai antaa vastaavan vakuutuksen ennen toimikautensa alkamista.

Jokaiselle lautamiehelle pyritään järjestämään istunto noin kerran kuukaudessa eli 12 vuosittain. Käräjäoikeus maksaa lautamiehille istuntopalkkion sekä korvaa hänen ansionmenetyksensä.

Julkiset oikeusavustajat

Organisaatio

Julkiset oikeusavustajat ovat valtion oikeusaputoimistoissa työskenteleviä lakimiehiä tai asianajajia. He ovat valtion virkamiehiä, ja heidät nimittää virkaan oikeusministeri. Oikeusaputoimistoja hallinnoi oikeusministeriö.

Julkisen oikeusavustajan virkaan on kelpoisuusvaatimuksena ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto sekä riittävä kokemus asianajajan työstä tai tuomarin tehtävien suorittamisesta. Useilla julkisilla oikeusavustajilla on myös varatuomarin arvonimi, eli he ovat suorittaneet oikeustieteen ylempään korkeakoulututkintoon lisäksi tuomioistuinharjoittelun.

Julkisen oikeusavustajan työ on asianajotyötä, ja julkinen oikeusavustaja on toiminnassaan velvollinen noudattamaan hyvää asianajajatapaa. Tältä osin hän on Suomen Asianajajaliiton valvonnan alainen. Suomen julkisista oikeusavustajista yli puolet kuuluu Suomen Asianajajaliittoon. Julkinen oikeusavustaja on saamansa toimeksiannon hoitamisessa itsenäinen ja riippumaton.

Asianajajat

Vain Suomen Asianajajaliiton jäsenillä on oikeus käyttää ammattinimitystä ”asianajaja”, ruotsiksi ”advokat”. Suomen Asianajajaliiton jäseneksi voidaan ottaa henkilö,

joka on suorittanut **tuomarin virkaan** oikeuttavan **oikeustieteen kandidaatin tai maisterin** tutkinnon

joka on rehelliseksi tunnettu

joka on saavuttanut useiden vuosien kokemuksen asianajollisissa tehtävissä tai muissa oikeudenhoidon alan tehtävissä

joka suorittamalla erityisen tutkinnon on osoittanut tuntevansa asianajotoiminnan perusteet sekä hyvän asianajajatavan vaatimukset

jolla on muiden kuin päämiehensä suhteen itsenäinen ja riippumaton asema ja joka ei ole valtioneuvoston tai minkään muun tahon alainen ja

joka täyttää muut asianmukaiset pätevyysvaatimukset.

Asianajajan vastuut ja hänen toimintansa valvonta

Asianajajan rikosoikeudellinen vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus ovat periaatteessa samat kuin muidenkin kansalaisten. Asianajalla on kuitenkin oltava vastuuvakuutus muiden kuin tahallisten tai tuottamuksellisten vahinkojen varalta. Asianajajaliitto on perustanut korvausrahaston, josta korvataan asianajajan rikollisesta menettelystä aiheutuvia vahinkoja.

Asianajajalla on lisäksi ammatillinen vastuu. Asianajajaliiton hallituksen velvollisuutena on valvoa, että asianajajat noudattavat toiminnassaan hyvää asianajajatapaa. Jos asianajaja menettelee hyvän asianajajatavan vastaisesti, Asianajajaliitto ryhtyy kurinpitotoimiin, jotka aloitetaan useimmiten kirjallisella huomautuksella tai varoituksella. Asianajajaliiton tekemistä ratkaisuksista ilmoitetaan oikeuskanslerille, joka voi valittaa näistä ratkaisuksista Helsingin hovioikeuteen.

Suomen Asianajajaliitto on vuoden 1958 asianajalakiin perustuva julkisoikeudellinen yhteisö. Sen edeltäjä oli Suomen Asianajajaliitto ry. Kummankin yhteisön kaikki jäsenet ovat ja ovat aina olleet asianajajia.

Suomen Asianajajaliittoon kuuluu noin 1 850 jäsentä, jotka voivat käyttää ammattinimitystä ”asianajaja” (ruotsiksi ”advokat”). Asianajatoimistojen palveluksessa on noin 600 avustavaa lakimiestä. Asianajajista noin 120 on julkisia oikeusavustajia. Oikeusaputoimistojen palveluksessa on myös yli 100 oikeusavustajaa, jotka eivät ole Suomen Asianajajaliiton jäseniä.

Jos lakimies erotetaan Asianajajaliitosta kurinpidollisten toimenpiteiden johdosta, hän voi jatkaa ammattinsa harjoittamista käyttämällä jotain muuta ammattinimitystä. Tällöin lakimies kuitenkin harjoittaa ammattiaan ilman asianajajan velvollisuuksia, eikä Asianajajaliitto valvo hänen toimintaansa.

Asianajajaksi voidaan hyväksyä 25 vuotta täyttänyt Suomen tai muun Euroopan talousalueen valtion kansalainen, joka on rehelliseksi tunnettu sekä muilta ominaisuuksiltaan ja elämäntavoiltaan sopiva harjoittamaan asianajajan tointa. Henkilön täytyy olla suorittanut tuomarinvirkaa varten Suomessa säädetyt

opinnäytteet ja saavuttanut asianajajan toimen harjoittamiseen tarvittavan taidon sekä työkokemuksen asianajollisista tehtävistä. Lisäksi edellytetään, että hän ei ole konkurssissa eikä hänen toimikelpoisuuttaan ole rajoitettu.

Suomessa voimaan saatettujen kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti asianajajaksi voidaan hyväksyä myös henkilö, jolla ei ole Suomessa vaadittavia opinnäytteitä ja kokemusta, mutta jolla jossakin muussa Euroopan talousalueen valtiossa on asianajajan toimen harjoittamisen ammattipätevyys. Henkilön on tällöin osoitettava Asianajajaliiton järjestämässä kokeessa, että hänellä on riittävät tiedot Suomen lainsäädännöstä sekä asianajotoiminnasta Suomessa. Asianajajaksi voidaan myös hyväksyä ilman asianajajakokeen suorittamista henkilö, jolla on jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa asianajajan toimen harjoittamisen ammattipätevyys. Ilman asianajajakoea asianajajaksi hyväksyminen edellyttää tällöin, että henkilö on kolmen vuoden ajan ollut merkittynä Asianajajaliiton pitämään luetteloon alkuperäistä ammattinimikettään käyttävistä, muussa jäsenvaltiossa asianajajan tointa harjoittamaan oikeutetuista asianajajista (EU-luettelo). Lisäksi hänen tulee osoittaa harjoittaneensa Suomessa asianajajan tointa säännöllisesti vähintään tuon ajan.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on [Suomen Asianajajaliiton](#) verkkosivuilla.

Luvan saanut oikeudenkäyntiasiamies

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on lakimies, joka on saanut oikeudenkäyntiavustajalautakunnalta luvan toimia oikeudenkäyntiavustajana. Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on toimiessaan tuomioistuimessa oikeudenkäyntiasiamiehenä tai avustajana velvollinen noudattamaan hyvää asianajajatapaa vastaavia ammattieettisiä sääntöjä. Tältä osin luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan valvontalautakunnan, oikeudenkäyntiavustajalautakunnan ja oikeuskanslerin valvonnan alainen.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja oikeudenkäyntiavustajaluettelosta on [Suomen oikeusministeriön](#) verkkosivuilla.

Julkiset notaarit

Julkisen notaarin tehtävistä säädetään Suomessa lailla. Julkiset notaarit toimivat maistraateissa ja kihlakunnanvirastoissa. Julkisen notaarin kelpoisuusvaatimuksena on ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto (oikeustieteen kandidaatti tai maisteri).

Monista yhtäläisyyksistä huolimatta julkisen notaarin tehtävä Suomessa poikkeaa suurelta osin notaarien tehtävistä muualla Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Suomessa julkinen notaari on aina valtion virkamies. Julkiset notaarit eivät kuitenkaan ole päätoimisia julkisia notaareja, vaan suurin osa julkisen notaarin tehtäviä hoitavista virkamiehistä on maistraattien henkilörjoittajia. Koska Suomessa vallitsee yksityisoikeudellisissa asioissa sopimustapavapaus, sopimusta ei tarvitse vahvistuttaa julkisella notaarilla, jotta sopimus olisi pätevä. Ainoa julkista vahvistusta vaativa yksityisoikeudellinen sopimus Suomessa on kiinteistön luovutus.

Julkiset notaarit huolehtivat mm. allekirjoitusten, todistusjärjennösten ja ansioluetteloiden oikeaksi todistamisesta. Julkinen notaari voi antaa myös ns. apostille-todistuksen siitä, että tietyn asiakirjan allekirjoittaneella henkilöllä on ollut asiakirjassa mainittu virka-asema ja että hänellä on ollut oikeus antaa asiakirja.

Muut oikeusalan ammatit

Ulosottoviranomaiset

Ulosottolaitos on oikeusministeriön alainen virasto, joka hoitaa ulosottotoimelle laissa säädetty tehtävät itsenäisesti ja riippumattomasti. Ulosotto on osa oikeuslaitoksen toimintaa ja se perustuu lakiin. Ulosoton tehtäviä ovat muun muassa rahasaatavien perintä, hädät ja turvaamistoimet. Ulosottoviranomainen toimii puolueettomasti ja ottaa huomioon sekä velkojan että velallisen oikeudet. Ulosottolaitoksen **64 toimipaikan verkosto kattaa koko Suomen**. Ulosottomies on yläkäsite **ulosoton täytäntöönpanotehtäviä** hoitaville valtion virkamiehille. Ulosottomiehellä on itsenäinen toimivalta täytäntöönpanotehtävissä.

Lain mukaan ulosottomiehiä ovat

perustäytäntöönpanon ulosottotarkastajat

laajan ja erityistäytäntöönpanon ulosottoylitarkastajat

heidän esimiehinään toimivat kihlakunnanvoudit sekä

täytäntöönpanoyksiköiden päällikköinä toimivat johtavat kihlakunnanvoudit

Ahvenanmaalla nimikkeet ovat ulosottoylitarkastaja sekä maakunnanvoudi

laissa määriteltyjä ulosottomiehiä ovat myös koko Ulosottolaitosta johtava valtakunnanvoudi sekä apulaisvaltakunnanvoudi.

Ulosottolaitoksessa on myös muita oikeusalan ammattinimikkeitä, joista mainittakoon muun muassa talousneuvonnan suunnittelija, erityisasiantuntija, hallinnonvoudi ja johtava hallintovoudi.

Valtaosa ulosoton rahasaatavien perinnästä hoidetaan valtakunnallisessa **perustäytäntöönpanon toimintayksikössä** sähköisin perintämenetelmin, eikä tämä edellytä velallisen tapaamista.

Ulosottolaitoksen **viisi laajan täytäntöönpanon alueellista toimintayksikköä** vastaa omilla alueillaan muun muassa ulosmitatun omaisuuden myynneistä sekä muista vaativammista täytäntöönpanotehtävistä.

Valtakunnallinen erityistäytäntöönpanon yksikkö hoitaa paljon selvittelyä ja aikaa vaativia täytäntöönpanotehtäviä, osallistuu viranomaisyhteistyöhön sekä harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan.

Ulosottolaitoksen **keskushallinnolle** kuuluvat ulosottoimen hallinnollinen ohjaus, kehittäminen ja valvonta. Keskushallinto vastaa myös koko viraston toiminnan tuloksellisuudesta.

Ulosottolaitoksen keskushallinto ei osallistu yksittäisten täytäntöönpanotehtävien hoitamiseen vaan täytäntöönpanoyksiköt toimivat itsenäisesti. Toimivalta yksittäisissä ulosottoasioissa kuuluu aina asiaa hoitavalle ulosottomiehelle, eikä keskushallinnossa voida esimerkiksi muuttaa yksittäisissä ulosottoasioissa tehtyjä päätöksiä.

Lisätietoja [Suomen Ulosottolaitoksen](#) verkkosivuilla.

Päivitetty viimeksi: 19/05/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvalliot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvalliot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Ruotsi

Tässä osiossa esitetään yleiskatsaus Ruotsin oikeusalan ammatteihin.

[Syyttäjät](#)

[Tuomarit](#)

[Asianajajat](#)

[Notaarit](#)

[Muut oikeusalan ammatit](#)

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjälaitokseen kuuluvat [Ruotsin valtakunnansyyttäjänvirasto](#) ja [Ruotsin talousrikosviranomaisen](#). Molemmat viranomaiset ovat suoraan hallituksen (oikeusministeriön) alaisia. Syyttäjänviraston johdossa on valtakunnansyyttäjä ja talousrikosviranomaisen johdossa pääjohtaja. **Valtakunnansyyttäjä** (*riksåklagare*) on maan korkein syyttäjäviranomainen, ja hänellä on vastuu koko syyttäjälaitoksesta, jota hän johtaa.

Valtakunnansyyttäjä on vastuussa oikeudellisesta kehitystyöstä, [korkeimman oikeuden](#) toiminnasta ja hallintotehtävistä. **Ylisyyttäjät** (*överåklagare*) vastaavat valtakunnansyyttäjän alaisuudessa syyttäjälaitoksen tietyistä osa-alueista. Valtakunnansyyttäjä nimittää yleiset syyttäjät alueellisiin syyttäjämareihin, joissa toimii **kamarisyyttäjä** (*kammaråklagare*). Osa kamarisyyttäjistä on erikoistunut tiettyyn alaan. Yleisiä syyttäjämareita on 32. Näiden lisäksi on kolme kansainvälistä ja neljä valtakunnallista syyttäjämaria, jotka käsittelevät vain tietyntyyppisiä asioita. Syyttäjämamarin päällikköä kutsutaan **pääsyyttäjäksi** (*chefsåklagare*).

Kaikki syyttäjänviraston syyttäjät tekevät ratkaisunsa täysin itsenäisesti, ts. ylemmän tason syyttäjä ei saa vaikuttaa alemman tason syyttäjän ratkaisuun asiassa, josta tämä vastaa. Syyttäjän on oltava Ruotsin kansalainen. Syyttäjäksi pääseminen edellyttää ruotsalaista oikeustieteen korkeakoulututkintoa ja kahden vuoden tuomioistuinharjoittelua eli notaarin virassa toimimista (*notarietjänstgöring*) kärjäoikeudessa tai läänioikeudessa. Oikeustieteen korkeakoulututkintoon rinnastetaan tietyin edellytyksin myös jossain toisessa Pohjoismaassa suoritettu lakimiestutkinto. Syyttäjät otetaan ensin yhdeksän kuukauden **syyttäjäharjoitteluu**n, jonka aikana heillä on tukenaan perehdyttäjä. Tämän jälkeen syyttäjä saa tavanomaisen syyttäjäntyön ohessa kaksivuotisen peruskoulutuksen ennen kuin hänet nimitetään kamarisyyttäjäksi.

Tukholmaan, Göteborgiin ja Malmöhön on perustettu syyttäjälaitoksen **toiminnan kehittämiseksi erityiset keskuskeskukset**, joiden päällikkönä on ylisyyttäjä. Keskusten tehtävänä on kehittää menettelyihin liittyvää ja oikeudellista tietämystä rikollisuuden eri osa-alueilla sekä hallinnoida tietoa omalla vastuualueellaan. Myös oikeudelliset seuranta- ja tarkastustoimet kuuluvat keskusten tehtäviin. Kehittämiskeskukset käsittelevät esimerkiksi kaikki syyttäjän päätöksiä koskevat valitukset.

Tehtävät

Syyttäjällä on **kolme keskeistä tehtävää**:

johtaa rikostutkintaa

päätää syytteen nostamisesta ja

osallistua oikeudenkäynteihin.

Syyttäjä johtaa esitutkintaa, kun tiettyä henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta eikä ole kyseessä ns. yksinkertainen tapaus. Syyttäjä voi myös muissa tapauksissa johtaa esitutkintaa, jos siihen on erityisiä syitä. Syyttäjä on esitutkinnan johtajana vastuussa siitä, että rikos tutkitaan mahdollisimman hyvin. Vähemmän vakavien rikosten yhteydessä esitutkinnan suorittaa yksinomaan poliisi.

Niissä tapauksissa, joissa syyttäjä johtaa esitutkintaa, poliisi avustaa häntä tutkinnassa. Syyttäjä seuraa tutkintaa jatkuvasti, ja hänen on sen kaikissa vaiheissa määrättävä, mihin toimenpiteisiin ryhdytään ja mitä päätöksiä tehdään. Kun esitutkinta on saatu valmiiksi, syyttäjä päättää, nostetaanko asiassa syyte. Näin on myös silloin, kun poliisi on vastannut esitutkinnasta.

Syyttäjän työn muita tärkeitä osa-alueita ovat asioiden valmistelu ja oikeudessa esiintyminen. Tuomioistuin käsittelee kanteen syyttäjän syyttämispäätöksen ja rikosnimikettä koskevan päätöksen puitteissa. Useimmat syyttäjät osallistuvat oikeudenkäynteihin vähintään yhtenä tai kahtena päivänä viikossa. Valtakunnansyyttäjä on ainoa yleinen syyttäjä, jolla on oikeus nostaa ja ajaa syytteitä korkeimmassa oikeudessa. Hänellä on oikeus valita tilalleen apulaissyyttäjä valtakunnansyyttäjänvirastosta tai nimetä yleinen syyttäjä edustamaan valtakunnansyyttäjää korkeimmassa oikeudessa.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja syyttäjistä on yleisön käyttöön tarkoitettulla [Ruotsin valtakunnansyyttäjänviraston](#) internetsivustolla.

Tuomarit

Organisaatio

Hallitus nimittää **vakinaiset tuomarit** itsenäisen valtiollisen nimityslautakunnan (Domarnämnden) esityksestä. Periaatteessa vakinainen tuomari voidaan irtisanoa yksinomaan hallitusmuodossa erikseen määritellyissä tapauksissa.

Tuomarin on oltava Ruotsin kansalainen. Ollakseen pätevä tuomarin virkaan henkilöllä on oltava ruotsalainen oikeustieteen korkeakoulututkinto.

Oikeustieteen korkeakoulututkintoon rinnastetaan tietyin edellytyksin myös jossain toisessa Pohjoismaassa suoritettu lakimiestutkinto. Useimmat vakinaiset tuomarit toimivat raatimiehinä (*rådman*) kärjäoikeudessa tai hallinto-oikeudessa, hovioikeudenneuvoksina (*hovrättsråd*) hovioikeudessa tai kamarioikeudenneuvoksina (*kammarrättsråd*) kamarioikeudessa. Hovioikeuden ja kamarioikeuden puheenjohtaja kutsutaan presidenteiksi ja kärjäoikeuden tai hallinto-oikeuden päälliköitä laamanneiksi (*lagman*). Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tuomareita kutsutaan **oikeusneuvoksiksi** (*justitieråd*).

Monet vakinaisen tuomarin virkaan nimitetyt ovat valmistumisen jälkeen aloittaneet työuransa toimimalla kaksi vuotta **notaarina kärjäoikeudessa** (329 Kb) [SV](#) tai **hallinto-oikeudessa** (281 Kb) [SV](#) ja hakeneet sen jälkeen hovioikeuteen hovioikeudenviskaaliksi tai kamarioikeuteen kamarioikeudenviskaaliksi.

Toimittuaan vähintään vuoden hovioikeudessa tai kamarioikeudessa **tuomariharjoittelija** työskentelee viskaalina kärjäoikeudessa tai hallinto-oikeudessa vähintään kaksi vuotta. Tätä seuraa vähintään vuoden tuomariharjoittelu väliaikaisena hovioikeudenasessorina (*hovrättsassessor*) hovioikeudessa tai väliaikaisena kamarioikeudenasessorina (*kammarrättsassessor*) kamarioikeudessa. Kun tuomarikoulutus on suoritettu hyväksytysti, henkilö nimitetään hovioikeudenasessoriksi tai kamarioikeudenasessoriksi. Viskaalit ja assessorit ovat esimerkkejä **ei-vakinaisista tuomareista**, joita tuomioistuimissa voi olla.

Tuomioistuimissa on myös joukko **avustavia lakimiehiä** (*beredningsjurister*) (280 Kb) [SV](#) ja **esitteleviä lakimiehiä** (*föredragande*) (281 Kb) [SV](#). Kussakin kärjäoikeudessa, hovioikeudessa, hallinto-oikeudessa ja kamarioikeudessa on useita **lautamiehiä** (*nämndeman*). Lautamiehet nimitetään neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kärjäoikeuden lautamiesten nimittämisestä vastaavat kärjäoikeuden alueelliseen toimivaltaan (tuomiopiiriin) kuuluvien kuntien kunnanvaltuustot.

Hallinto-oikeuden, kamarioikeuden ja hovioikeuden lautamiesten nimittämisestä vastaavat hallinto-oikeuden, kamarioikeuden tai hovioikeuden toiminta-alueeseen kuuluvien läänien maakärjäedustajat.

Kullakin lautamiehellä on tuomioistuinikäsiin liittyvissä äänestyksissä yksi ääni.

Oikeudelliset tietokannat

Tuomareista ja lautamiehistä on lisätietoja [Ruotsin tuomioistuinlaitoksen](#) verkkosivuilla ja tuomareista [Ruotsin tuomariliiton](#) (*Sveriges Domareförbund*) verkkosivuilla.

Oikeusalan ammattien organisaatio: lakimiehet

Asianajajat

Ruotsin lainsäädännön mukaan vain [Ruotsin asianajajaliiton \(Sveriges advokatsamfund\)](#) jäsenillä on oikeus käyttää ammattinimikettä ”advokat” (asianajaja). Liiton **jäsenyyden edellytyksiä** ovat muun muassa seuraavat:

asuinpaikka Ruotsissa tai muussa Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen valtiossa tai Sveitsissä tuomarinvirkaan vaadittavan tutkinnon eli Ruotsissa oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaminen oikeusosalta vähintään kolmen vuoden työkokemus, joka jatkuu hakemuksen ajankohtana asianajajaliiton asianajajatutkintoon tähtäävän koulutuksen ja tutkinnon hyväksytyt suorittaminen nuhteeton maine ja muu soveltuvuus asianajajan ammattiin.

Hakijoihin, joiden asuinpaikka on jossakin muussa EU:n tai ETA:n jäsenvaltiossa tai Sveitsissä ja jotka täyttävät omassa asuinmaassaan asianajajan ammattin harjoittamiseen vaadittavaa koulutusta koskevat edellytykset, sovelletaan erityisiä sääntöjä.

Ruotsin asianajajaliitto päättää jäsenyyshakemusten hyväksymisestä.

Ruotsin asianajajaliitto perustettiin yksityisestä aloitteesta vuonna 1887, ja se sai virallisen aseman, kun nykyinen oikeudenkäymiskaari tuli voimaan vuonna 1948. Liitolla on nyt yli 4 700 jäsentä.

Liittoon sovelletaan oikeudenkäymiskaaren säännöksiä ja sen omia sääntöjä, jotka hallitus on vahvistanut. Asianajajaliitto on yksityisoikeudellinen yhteenliittymä. Sillä on seuraavat tavoitteet:

ylläpitää eettisiä periaatteita ja hyvää ammattitapaa asianajajakunnan keskuudessa

seurata lainsäädännön kehitystä ja pyrkiä varmistamaan, että liiton kokemuksta hyödynnetään lainsäädännön kehitystä tuettaessa

turvata jäsentensä yleiset ammatilliset edut ja edistää yhtenäisyyttä ja yksimielisyyttä jäsentensä keskuudessa.

Liitolla on myös eräitä julkisoikeudellisia tehtäviä. Sille on oikeudenkäymiskaaren nojalla annettu hallinnollisia tehtäviä, ja se toimii siten julkisena viranomaisena erityisesti kurinpitoasioissa.

Liittoon kohdistuvalla sääntelyllä pyritään varmistamaan oikeusapua tarvitseville annettavan avun ja neuvonnan hyvä laatu. Oikeudenkäymiskaaren nojalla jäsenten velvoitteena on noudattaa hyvän asianajajatavan vaatimuksia. Harjoittaessaan ammattiaan he ovat asianajajaliiton ja oikeuskanslerin sääntely- ja valvontatoimivallan alaisia. Asianajajaliiton kurinpitolautakunta valvoo asianajajia. Jos kurinpitolautakunta katsoo, että asianajaja on toiminut hyvän asianajajatavan vastaisesti, se voi päättää määrätä asianajajalle kurinpitoseuraamuksen.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on [Ruotsin asianajajaliiton](#) internetsivustolla.

Oikeusavustajat

Oikeusavustajan (*rättegångsombud*) ei tarvitse olla asianajaja. Tuomioistuimen on kuitenkin pidettävä oikeusavustajaa tehtävään soveltuvana. Sen sijaan julkiseksi puolustajaksi (*offentlig försvarare*) voidaan periaatteessa nimittää vain asianajaja.

Notaarit

Organisaatio

Julkisen notaarin (*notarius publicus*) (ks. jäljempänä) lisäksi Ruotsissa ei tunneta notaarin ammattia.

Julkisen notaarin nimittää [läänihallitus \(länsstyrelsen\)](#). Julkisen notaarin on oltava lakimies, ruotsinkielentaitoinen ja muilta osin soveltuva notaarin virkaan.

Tehtävät

Oikeudelliset tietokannat

Tälle ammatille ei ole erikseen olemassa yleisön käyttöön tarkoitettua hakemistoa ja/tai yleistä internetsivustoa.

Julkisista notaareista saa kuitenkin lisätietoja joidenkin lääninhallitusten internetsivustoilta.

Julkisen notaarin tehtävänä on avustaa kansalaisia erilaisissa asioissa, joita ovat esim. seuraavat:

allekirjoitusten, jäljennösten, käännösten ja muiden asiakirjojen sisältöä koskevien tietojen oikeaksi todistaminen eräissä tapauksissa toimiminen todistajana tuomioistuimessa

arpajaisien valvonta

omia havaintoja koskevan lausunnon esittäminen muiden tarkastusten tai tutkintojen lopuksi

oikeudellisia tai taloudellisia olosuhteita koskevien selvitysten vastaanottaminen ja toimittaminen kolmannelle osapuolelle

vahvistuksen antaminen siitä, että viranomaisella tai henkilöllä on oikeus tai pätevyys suorittaa tiettyjä toimenpiteitä

todistusten antaminen ulkomaisten yleisten asiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta 5. lokakuuta 1961 tehdyn Haagin yleissopimuksen mukaisesti (apostille-todistukset).

Oikeudelliset tietokannat

Tälle ammatille ei ole erikseen olemassa yleisön käyttöön tarkoitettua hakemistoa ja/tai yleistä internetsivustoa.

Julkisista notaareista saa kuitenkin lisätietoja joidenkin lääninhallitusten internetsivustoilta.

Muut oikeusalan ammatit

[Ruotsin kruununvoutiviranomainen \(Kronofogdemyndigheten\)](#) vastaa velkojen perinnästä ja muiden velvoitteiden täytäntöönpanosta. Viraston palveluksessa oleva **kruununvouti** vastaa esimerkiksi sen varmistamisesta, että velkojen ulosmittauksessa noudatetaan lakia. Ruotsissa annetaan kruununvoutikoulutusta. Koulutukseen pääsyyn vaaditaan Ruotsin kansalaisuus, suoritettu oikeustieteen korkeakoulututkinto tai vastaava tutkinto sekä hyväksytyt tuomioistuinharjoittelu. Tuomioistuinharjoittelu voidaan myös korvata erityisellä harjoittelujaksolla tai siitä voi saada erityisvapautuksen. Päivitetty viimeksi: 09/11/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Oikeudelliset ammatit - Englanti ja Wales

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus tärkeimpiin oikeusalan ammatteihin Yhdistyneen kuningaskunnan Englannin ja Walesin oikeudenkäyttöalueella. Se käsittää tietoja tuomareista, syyttäjistä ja muista oikeusalan toimijoista.

Tuomioistuinlaitos

Englannin ja Walesin oikeuslaitoksessa tuomarinvirvoistaan erilaiset tuomarit istuvat Englannin ja Walesin eri tribunal- ja muissa tuomioistuimissa. Osa tuomarinvirvoista on päätoimisia, osa sivutoimisia. Lisätietoja Englannin ja Walesin tuomioistuinlaitoksesta on verkkosivustossa [Judiciary of England and Wales](#).

Päätoimiset tuomarit

Lord Chief Justice on Englannin ja Walesin tuomioistuinlaitoksen päällikkö ja Englannin ja Walesin tuomioistuinten presidentti. Jälkimmäinen tehtävä siirrettiin hänelle oikeusministeriltä (*Lord Chancellor*) perustuslain muutoslain (*Constitutional Reform Act 2005*) yhteydessä. Lord Chief Justice on myös rikoslainkäytön alan johtava virkamies.

Jaostojen päälliköinä (*Heads of division*) toimii muilla oikeudenkäytön aloilla neljä johtavaa tuomaria: *Master of the Rolls* (siviilioikeus), *President of the Queen's Bench Division* (rikosoikeus), *President of the Family Division* (perheoikeus) ja *Chancellor of the High Court (Chancery)* (varallisuus oikeus).

Lisätietoja on [Judiciary of England and Wales](#) -sivuilla.

Court of Appeal -muutoksenhakutuomioistuimen tuomareista käytetään nimitystä **Lords Justices of Appeal**. Court of Appeal käsittelee sekä rikos- että riita- asioita.

High Court Judges ovat monimutkaisia riita-asioita käsittelevän ylempään oikeusasteeseen High Court -tuomioistuimen tuomareita. High Court käsittelee myös alemman oikeusasteeseen *Crown Court* -rikostuomioistuimelta siirretyt vakavat ja arkaluonteiset rikokset (kuten murhat).

Circuit Judge käsittelee yleensä rikos-, riita- ja perheoikeudellisia asioita.

District Judge (piirituomari) käsittelee siviilioikeudellisia asioita pääasiassa suljetussa käsittelyssä (ei julkisissa oikeudenkäynneissä). Piirituomarilla on myös toimivalta tutkia mikä tahansa kanne County Court -tuomioistuimessa (alempaan oikeusasteeseen siviilituomioistuin), jos seuraamus alittaa tietyn rahamäärän. Raja-arvon ylittävät asiat käsittelee Circuit-tuomari. Raja-arvoa tarkistetaan aika ajoin. Yli 80 prosentissa kaikista Englannin ja Walesin riita-asioiden oikeudenkäynneistä tuomarina toimii piirituomari.

Käsitteltävät asiat ovat samanlaisia kuin ne, joita maallikkotuomarit (*magistrates*) käsittelevät (katso jäljempänä). Piirituomarit osallistuvat kuitenkin ennen kaikkea laajojen ja monimutkaisten asioiden käsittelyyn.

High Court Master ja High Court Registrar ovat prosessitoimista vastaavia tuomareita, jotka käsittelevät suurimman osan siviilioikeudellisista asioista High Court -tuomioistuimen *Chancery*- ja *Queen's Bench* -osastoilla.

Sivutoimiset tuomarit

Sivutoimiset tuomarit nimitetään yleensä vähintään viideksi vuodeksi; tällöin otetaan kuitenkin huomioon tuomareihin sovellettava yläikäraja. Tärkeimmät sivutoimisten tuomarien lajit ovat:

Deputy High Court Judge, joka toimii tuomarina yhdellä tai useammalla High Court -tuomioistuimen osastolla.

Recorder, jonka toimivalta vastaa Circuit-tuomarin toimivaltaa, vaikkakin Recorder-tuomarin alaisessa tuomioistuimessa käsitellään yksinkertaisempia ja vähemmän merkittäviä asioita.

Deputy District Judge, joka toimii tuomarina County Court -tuomioistuimissa ja High Court -tuomioistuimen piirikirjaamoissa (*District Registries*). Käsitteltävät asiat ovat samoja kuin piirituomarilla, mutta eivät yhtä monimutkaisia.

Deputy District Judge (Magistrates' Court), joka käsittelee samoja asioita kuin vastaavat päätoimiset piirituomarit.

Deputy High Court Master ja Deputy High Court Registrar käsittelevät samankaltaisia asioita kuin vastaavat päätoimiset High Court -tuomioistuimen tuomarit.

Tribunal-tuomioistuimen tuomarit

Tribunal-tuomioistuimissa käsitellään vuosittain lähes 800 000 asiaa, jotka koskevat erittäin vaihtelevia aiheita, kuten vero-, eläke- tai maahanmuuttoriitoja. Tribunal-tuomioistuin kokoontuu tavallisesti lautakuntana, jonka puheenjohtajana toimii oikeusoppinut tai tuomari, ja tämän tukena on eri asiantuntemusaloja edustavia maallikkojäseniä. Tribunal-tuomioistuimessa ei ole valamiehistöä, eikä tuomarilla ole toimivaltaa vangita jutun hävinnyttä asianosaista. Tuomarin päätehtävä on yrittää löytää ongelmiin hyvä ratkaisu, ja joissakin tapauksissa hän päättää, mikä on jutun voittaneelle asianosaiselle maksettavan vahingonkorvauksen tai muun korvauksen määrä.

Maallikkotuomarit

Maallikkotuomari (*Magistrate*) tunnetaan myös nimellä "rauhantuomari" (*Justice of the Peace, JP*). Maallikkotuomarit käsittelevät noin 95 prosenttia Englannin ja Walesin rikosasioista. Paikallistasolla toimii yli 30 000 maallikkotuomaria, ja istuntopäiviä heille kertyy vuodessa yleensä vähintään 26 puolta päivää. Heidän ei tarvitse olla oikeusoppineita, eikä heille makseta palkkaa.

Tavallisesti oikeudenkäyntiin osallistuu kolmen maallikkotuomarin kollegio (*Bench*). Yksi heistä on koulutettu toimimaan puheenjohtajana, joka ohjaa kollegiota eteenpäin asian käsittelyssä ja puhuu sen puolesta. Kollegiota avustaa aina lainopillisen koulutuksen saanut kirjaaja, joka antaa lainsäädäntöä ja menettelyä koskevia neuvoja.

Maallikkotuomarit käsittelevät suhteellisen vähäisiä rikosasioita, kuten näpistyksiä, vahingontekoja, järjestyshäiriöitä ja liikenne rikkomuksia. He voivat myös käsitellä erilaisia perhe-elämää tai lapsia koskevia asioita ja anniskelulupahakemuksia.

Syyttäjät

Organisaatio

Valtion syyttäjälaitos [Crown Prosecution Service \(CPS\)](#) on riippumaton viranomais, joka vastaa syytteiden ajamisesta Englannin ja Walesin poliisin tutkimissa rikosasioissa. Syyttäjälaitoksen johdossa on ylin syyttäjä (Attorney General), joka vastaa CPS:n toiminnasta parlamentille. Englannin ja Walesin syyttäjälaitos on jaettu 42 toimialueeseen, joista jokaisen johdossa toimii *chief crown prosecutor* (johtava kruununsyyttäjä). Lisäksi on neljä kansallista erikoisjaostoa: järjestäytyneen rikollisuuden, erikoisrikosten, terrorismin torjunnan ja petosten syyttäjät. CPS Direct -puhelinpalvelu antaa toimistoajan ulkopuolella neuvontaa ja päätöksiä Englannin ja Walesin poliisille.

CPS:n johtajana toimii *Director of Public Prosecutions*, joka tekee päätökset monimutkaisimmissa ja arkaluonteisimmissa tapauksissa ja antaa poliisille rikosasioita koskevaa neuvontaa. Johtajalla on kokonaisvastuu CPS:n nostamista syytteistä. Hän toimii Attorney Generalin alaisuudessa.

CPS:n palveluksessa on syyttäjiä ja apulaissyyttäjiä, asian käsittelyyn osallistuvia avustajia ja hallintovirkamiehiä. Syyttäjät (*crown prosecutors*) ovat kokoneita oikeudenkäyntiasianajajia (*barristers*) tai muita lakimiehiä, jotka vastaavat rikosasioiden syyttämisestä valtion puolesta. Apulaissyyttäjät (*associate prosecutors*) käsittelevät ja esittelevät joitakin asioita Magistrates' Courts -alioikeuksissa.

Tehtävät

CPS:n henkilöstö:

antaa neuvoja poliisille ja tarkistaa todisteet asioissa, joissa mahdollisesti nostetaan syyte päättää syytenimikkeen (kaikissa paitsi vähäisissä asioissa), jos päätetään, että syyte nostetaan valmistelee asiat ja esittelee ne oikeudessa.

Syyttäjät luokitellaan virkamiehiksi, ja heidät otetaan palvelukseen avoimen virkakilpailun kautta. Hakijan on oltava jokin seuraavista:

Englannissa ja Walesissa hyväksytty toimistoasianajaja (*solicitor*), jolla on täydellinen ja voimassa oleva toiminnan harjoittamislupa

Englannin asianajajakuntaan (*English Bar*) kuuluva oikeudenkäyntiasianajaja, joka on suorittanut auskultoinnin (*pupillage*).

Englannin ja Walesin ulkopuolella pätevyytensä hankkinut lakimies, joka on Euroopan talousalueen tai Kansainyhteisön kansalainen. Lisäksi hänen on ennen viran vastaanottamista suoritettava hyväksytyt lakimiehen pätevyyden siirtämiseen oikeuttava koe.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Asianajajat

Oikeudenkäyntiasianajajat

☞ **Bar Council** (asianajajaneuvosto) on kaikkien Englannin ja Walesin oikeudenkäyntiasianajajien (*barristers*) hallintoelin. Se on perustettu edustamaan ammattikunnan etuja, muotoilemaan ja toteuttamaan keskeisiä toimintalinjoja ja pitämään yllä asianajajakunnan normeja, kunniaa ja riippumattomuutta. Lainopillisista palveluista annetun lain mukaisesti (*Legal Services Act 2007*) ammattikunnan sääntelytoiminta on annettu riippumattomalle ja erilliselle *Bar Standards Board* -valvontalautakunnalle. Oikeudenkäyntiasianajajat toimivat lainopillisina neuvonantajina yksittäisissä asioissa ja avustajina oikeudenkäynneissä. He ovat yleensä itsenäisiä ammatinharjoittajia ja työskentelevät useamman asianajajan muodostamissa oikeudenkäyntiasianajajien toimistoissa (*chambers*), joissa heitä kutsutaan myös toimiston "vuokralaisiksi" (*tenants*). Oikeudenkäyntiasianajajat ovat yleensä suorittaneet asianajokoulutuksen. Tällä tarkoitetaan sitä, että heidät on koulutettu edustamaan päämiehiään ylemmissä tuomioistuimissa. Oikeudenkäyntiasianajajat käyttävät myös suuren osan ajastaan asiakasneuvotteluihin ja asioiden valmisteluun sekä erikoistumisalaa koskevan osaamisensa syventämiseen. Noin kymmenen prosenttia ammattia harjoittavista oikeudenkäyntiasianajajista on asianajajaneuvoksia (Queen's Counsel, QC), jotka hoitavat tärkeimmät ja haastavimmat oikeudenkäynnit.

Toimistoasianajajat (oikeudelliset neuvonantajat)

Solicitor (toimistoasianajaja) antaa asiakkailleen (yksityishenkilölle, yrityksille, vapaaehtois- ja hyväntekeväisyysjärjestöille jne.) asiantuntevaa lainopillista neuvontaa ja edustaa heitä myös oikeudessa. Työ on erittäin vaihtelevaa. Useimmat toimistoasianajajat työskentelevät yksityisissä toimistoissa, joiden osakkaat ovat asianajajia. Toimisto voi tarjota yleisluonteisia asianajopalveluja, jotka kattavat useita oikeudenaloja, tai erikoistua tiettyyn alaan. Muut toimistoasianajajat työskentelevät keskus- tai paikallishallinnossa, valtion syyttäjälaitoksessa, alioikeuksissa, kauppa- tai teollisuusjärjestöissä taikka muissa elimissä. Valinnanvaraa on siis runsaasti.

Yleensä toimistoasianajajat kuitenkin tarjoavat lainopillista neuvontaa asiakkaille. Jos asiakas tarvitsee asiamiehen edustamaan häntä Englannin ja Walesin ylemmissä tuomioistuimissa, toimistoasianajaja voi valtuuttaa oikeudenkäyntiasianajajan ajamaan asiaa oikeudessa. Oikeudenkäyntiasianajajaa ei aina tarvita, koska pätevyityneillä toimistoasianajajilla on oikeus asioiden ajamiseen (eli heillä on oikeus edustaa asiakkaita) ylemmän oikeusasteen tuomioistuimissa.

Toimistoasianajajia edustaa Englannissa ja Walesissa ☞ **Law Society**. Sen tehtävät ulottuvat ammattikunnan sääntelyelinten, hallinnon ja muiden tahojen kanssa käytävistä neuvotteluista ja lobbauksesta koulutuksen ja neuvonnan tarjoamiseen. Law Society'n tehtävänä on auttaa, suojella ja kannustaa toimistoasianajajia Englannissa ja Walesissa.

Toimistoasianajajilla on myös erillinen sääntelyelin, ☞ **Solicitors Regulation Authority**, joka käsittelee kaikki sääntely- ja kurinpitotoimet sekä vahvistaa toimistoasianajajia koskevat normit Englannissa ja Walesissa ja seuraa ja valvoo niiden noudattamista. SRA toimii yksinomaan yleisen edun hyväksi. SRA:n entinen nimi on *Law Society Regulation Board*.

☞ **Office for Legal Complaints** on palvelu, jonka avulla yksityishenkilöt voivat tehdä toimistoasianajajaa koskevan valituksen. Palvelun entinen nimi oli *Legal Complaints Service*. Se on riippumaton ja puolueeton elin, joka pyrkii ratkaisemaan ongelmat nopeasti ja tehokkaasti.

Notaarit

Kolmas ja vanhin oikeudellinen ammattikunta Englannissa ja Walesissa ovat notaarit (notaries). Notaarin pätevyyden hyväksyy ja luvan notaarin ammatin harjoittamiseen myöntää ☞ **Faculty Office**. Ensimmäisen notaariluvan myönsi Canterbury'n arkkipiispa vuonna 1279. Sääntelyelimenä toimii *Court of Faculties*. Notaarit muodostavat yhteyden roomalais-germaanisen oikeuden ja common law -oikeuden välille.

Kaikilla notaareilla on lainopillinen koulutus, ja vaikka useimmat heistä voivat olla myös toimistoasianajajia, notaariksi pätevoidytään erillisten, riippumattomien kokeiden kautta. Pätevytykseen notaarin ammattiin loppututkinnon jo suorittaneiden ehdokkaiden on suoritettava ☞ **notaarin harjoituskurssi Lontoon University Collegessa**. Pätevä notaari voi harjoittaa ammatiaan kaikkialla Englannissa ja Walesissa, ja kaikilla notaareilla on samat toimivaltuudet. Notaarit laativat ja vahvistavat virallisia asiakirjoja. Lisäksi he voivat antaa neuvontaa testamentin laatimisessa, perimysasioissa ja kuolinpesän selvityksessä sekä vahvistaa kiinteistökauppoja.

Notaaritoiminta on tunnustettu kaikkialla maailmassa jo vuosisatojen ajan, ja sen ansiosta kansalaiset ja liikeyritykset ovat voineet liikkua vapaammin.

Notaarit helpottavat kauppa- ja tavallisten ihmisten elämää siten, että nämä voivat jatkaa jokapäiväisiä toimiaan ja hoitaa liikeasioitaan vapaasti kohtuullisin kustannuksin ilman tarpeettomia viiveitä.

Notaarilla on virallinen sinetti, ja notaarin vahvistamat asiakirjat ovat todistusvoimaisia Englannissa ja Walesissa. Notaarin vahvistamat asiakirjat laaditaan yksityiseen tai julkiseen muotoon. Viimeksi mainitut tunnetaan myös nimellä "notaarin vahvistama asiakirja todistusvoimaisessa muodossa" (*notarial acts in authentic form*). Notaarin allekirjoittamat ja sinetillä vahvistamat asiakirjat hyväksytään vastuullisen oikeudellisen virkamiehen antamaksi todisteeksi kaikissa maailman maissa.

Notaareja koskevat samat ammatilliset säännöt kuin toimistoasianajajia. Heidän on uusittava toimilupansa vuosittain ja pidettävä voimassa vakuutus ammatinharjoittajan vahingonkorvausvastuun ja luottamusaseman väärinkäytön varalta. Toimiluvan uusiminen edellyttää sääntöjen noudattamista. Notaarin nimitys on henkilökohtainen ja koskee yksittäistä notaaria. ☞ **The Notaries Society** -yhdistys edustaa noin 800:aa julkista notaaria. Lisäksi noin 30:tä pääasiassa Lontoon keskustassa toimivaa notaaria edustaa ☞ **The Society of Scrivener Notaries**. Nämä "kirjuri-notaarit" on nimittänyt vanha kirjurielämä, ☞ **the Scriveners Company**.

Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet

Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet (*patent and trade mark attorneys*) ovat teollis- ja tekijänoikeuksiin erikoistuneita neuvonantajia. He antavat asiakkaille oikeudellista neuvontaa, joka liittyy erityisesti patentteihin, tavaramerkkeihin, malleihin ja tekijänoikeuksiin. Lisäksi he edustavat asiakkaitaan teollis- ja tekijänoikeuksiin erikoistuneissa tuomioistuimissa (osa hankkii tätä varten erityisen oikeudenkäyntivaltuutuksen, *litigator's qualification*). Useimmat patentti- ja tavaramerkkilakimiehet työskentelevät yksityisissä toimistoissa. Monet ovat erikoistuneiden asianajajatoimistojen palveluksessa, mutta osa on toimistoasianajajien yhtiökumppaneita. Myös yritysmaailman palveluksessa on paljon patentti- ja tavaramerkkilakimiehiä. Oikeudenkäyntivaltuutuksen hankkineet patentti- ja tavaramerkkilakimiehet voivat toimistoasianajajien tapaan edustaa asiakastaan tuomioistuimissa teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvissä asioissa. He voivat myös toimia oikeudenkäyntiasianajajien neuvonantajina oikeudenkäynneissä. ☞ **Chartered Institute of Patent Attorneys** (CIPA) edustaa patenttilakimiehiä koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sen tehtäviin kuuluvat yhteydenpito hallitukseen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaan lainsäädäntöön liittyvissä asioissa, koulutuksen antaminen patenttilakimiehille ja alalle pätevyityville lakimiehille sekä yhteydenpito alan sääntelyelimiin. CIPA toimii teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön ja ammatinharjoittajien edunvalvojana. ☞ **Institute of Trade Mark Attorneys** (ITMA) edustaa tavaramerkkilakimiehiä ja koko alaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa. ITMA:n tehtäviin kuuluvat neuvottelemisen ja lobbaus valtionhallinnossa, teollis- ja tekijänoikeuksien riippumattomassa valvontaelimessä (*Intellectual Property Regulation Board*) ja muissa alalle merkityksellisissä organisaatioissa. ITMA tarjoaa koulutusta ja neuvontaa tavaramerkkilakimiehille ja vastaa ammattikunnan ja teollis- ja tekijänoikeuksien edunvalvonnasta. ☞ **Intellectual Property Regulation Board** (IPReg) käsittelee kaikki sääntely- ja kurinpitotoimet sekä antaa patentti- ja tavaramerkkilakimiehiä koskevat normit ja valvoo niiden noudattamista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. IPReg on yleishyödyllinen elin, joka ylläpitää sekä luonnolliset henkilöt että yhteisöt käsittävää patentti- ja tavaramerkkilakimien lakisäätörekisteriä.

Muut oikeusalan ammatit

Lukuun ottamatta Magistrates' Courts -alioikeuksien henkilöstöä, useimmissa Englannin ja Walesin tuomioistuimissa kirjaajilta ja muulta henkilöstöltä ei vaadita oikeudellista koulutusta. He ovat virkamiehiä, jotka käsittelevät hallinnollisia asioita ja avustavat tuomareita. He eivät saa antaa oikeudellista neuvontaa. Kaikki tuomioistuinten henkilöstöön kuuluvat ovat oikeusviraston ([Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)) palveluksessa olevia virkamiehiä.

Lisätietoja tuomioistuinten henkilöstöryhmistä on [täällä\(456 Kb\)](#).

Magistrates' Courtsien kirjaajilla on erityinen asema. Maallikkotuomareilla ei ole oikeudellista pätevyyttä, joten he tarvitsevat neuvontaa lainopillisen koulutuksen saaneilta kirjaajilta, joita on kahdenlaisia: *justices' clerks* ja *legal advisers* (eli *court clerks*).

Justices' clerk on maallikkotuomarin tärkein lainopillinen neuvonantaja. Hän on lakimies (joko oikeudenkäynti- tai toimistoasianajaja), jolla on asiaankuuluva ammattikokemus vähintään viiden vuoden ajalta. Hän antaa maallikkotuomareille lainsäädäntöä ja menettelyjä koskevia neuvoja sekä oikeussalissa että sen ulkopuolella. Lisäksi hän vastaa lainopillisten neuvonantajien hallinnosta ja koulutuksesta, tarjottujen lainopillisten palvelujen laadusta ja johdonmukaisen lainopillisen neuvonnan antamisesta koko hallinnollisella toimialueellaan.

Legal adviser osallistuu tuomioistuinikäsitteilyyn ja antaa maallikkotuomareille lainsäädäntöä, oikeuskäytäntöä ja menettelyjä koskevaa neuvontaa. Hänkin on lainoppinut (tavallisesti toimisto- tai oikeudenkäyntiasianajaja).

High Court enforcement officer on ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen virkamies, joka panee täytäntöön High Courtin määräämät toimet. Oikeusministeri (Lord Chancellor) tai tämän valtuuttama henkilö nimittää nämä virkamiehet tehtäviinsä ja määrää heidän toimialueensa. Heidän tehtävänä on panna täytäntöön tuomioistuimen määräykset, joilla velallisilta peritään High Courtin tuomion tai sille siirretyn County Courtin tuomion mukaiset saatavat. He voivat ulosmitata ja myydä irtainta omaisuutta velan suorittamiseksi. Lisäksi he vastaavat omaisuuden hallinnasta ja palauttamisesta ja valvovat näitä toimintoja.

County court bailiff on oikeusviraston palveluksessa oleva ulosottomies, jonka tehtävänä on panna täytäntöön County Courtin antamat ja kirjaamat tuomiot ja /tai määräykset. Ulosottomies panee täytäntöön toimeenpanomääräykset, ottaa takaisin kiinteän omaisuuden hallinnan hallintamääräyksen perusteella ja palauttaa irtainta omaisuutta palautusmääräyksen perusteella. Ulosottomiestä koskevat säännöt on vahvistettu vuonna 1984 annetun County Courts -lain 85–111 §:ssä. Toimeenpanomenettelyt on vahvistettu lainkäyttöä riita-asioissa koskevissa säännöissä (*civil procedure rules*). Lisäksi ulosottomies hoitaa muita tehtäviä, kuten asiakirjojen ja syytteesenpanomääräysten henkilökohtaisia tiedoksiantoja. Säännökset pidätysmääräyksestä on vahvistettu County Courts lain 118–122 §:ssä.

Certificated bailiff on yksityinen ulosottomies, joka saa toimivaltuutensa County Courtin Circuit-tuomarilta vuokran ulosmittausta koskevien sääntöjen perusteella. Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa vuokraisäntä ottaa haltuunsa vuokralaisen irtainta omaisuutta turvatakseen vuokratästä maksun ilman tuomioistuimen väliintuloa. Yksityinen ulosottomies voi eräiden muiden lakien perusteella ulosmitata myös muita erityisvelkoja, kuten paikallisveroja ja liikekiinteistöveroja (*non-domestic rates*).

Linkkejä

- [Crown Prosecution Service](#)
- [Faculty Office](#)
- [Notaries Society](#)
- [Judiciary of England and Wales](#)
- [The Law Society](#)
- [Solicitors Regulation Authority](#)
- [Office for Legal Complaints](#)
- [Legal Services Commission](#)
- [Chartered Institute of Patent Attorneys](#)
- [Institute of Trade Mark Attorneys](#)
- [Intellectual Property Regulation Board](#)
- [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

Päivitetty viimeksi: 25/07/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [en](#)

Oikeudelliset ammatit - Pohjois-Irlanti

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus oikeusalan ammatteihin Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlannin oikeudenkäyttöalueella.

Oikeusalan ammatit – johdanto

Pohjois-Irlannissa oikeusalan ammatteihin kuuluvat seuraavat:

Oikeuslaitos

Syyttäjät

Oikeudenkäyntiasianajajat (Barristers)

Toimistoasianajajat (Solicitors)

Oikeusalan ammattien organisaatio: Tuomarit

Pohjois-Irlannin oikeudenkäyttöalueella on seuraavia tuomarinvirkoja:

Lord Chief Justice, tuomioistuinlaitoksen ylin johtaja

Lord Justice of Appeal, Court of Appeal -muutoksenhakutuomioistuimen tuomari

High Court Judge, ylemmän oikeusasteen High Court -tuomioistuimen tuomari

Master of the Supreme Court, korkeimman oikeuden Master-tuomari

County Court Judge, alemman oikeusasteen siviilituomioistuimen (County Court) tuomari

piirituomari (District Judge), alemman oikeusasteen siviilituomioistuimen (County Court) tuomari

piirituomari (District Judge), alemman oikeusasteen tuomioistuimen (Magistrates' Court) tuomari

Maallikkotuomarit

Coroner, kuolemansyyntutkija.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Syyttäjät

Organisaatio

Pohjois-Irlannin johtava syyttäviviranomainen on Pohjois-Irlannin yleinen syyttäjälaitos (Public Prosecution Service for Northern Ireland, PPS). Se tekee syyttämistä koskevat päätökset sekä Pohjois-Irlannin poliisin tutkimissa asioissa että muiden lakisäätöisten viranomaisten, kuten tull- ja veroviranomaisen (HM Revenue and Customs) tutkimissa asioissa.

Yleistä syyttäjälaitosta johtaa Pohjois-Irlannin johtava syyttäjä (Director of Public Prosecutions). Hänen alaisenaan toimii apulaissyöttäjä (Deputy Director of Public Prosecutions). Apulaissyöttäjällä on samat valtuudet kuin johtavalla syyttäjälläkin, mutta hän käyttää valtuuksiaan johtavan syyttäjän valvonnassa ja tämän ohjauksella alaisena. Näihin julkisiin virkoihin valittavien henkilöiden nimityksistä päättää Pohjois-Irlannin oikeuskansleri (Attorney General for Northern Ireland).

Yleinen syyttäjälaitos on julkishallinnon yksikkö, joka ei toimi minkään ministeriön alaisuudessa. Lain mukaan syyttäjälaitoksen johtava syyttäjä hoitaa tehtäviään täysin itsenäisesti (Justice (Northern Ireland) Act 2002). Samassa vuoden 2002 laissa säädetään, että johtava syyttäjä ja oikeuskansleri konsultoivat toisiaan aika ajoin sellaisista asioista, joista oikeuskansleri on vastuussa Pohjois-Irlannin edustajakokoukselle. Tällä hetkellä tietyt syytetoimet voi käynnistää vain Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentti. Näihin asioihin liittyvistä tehtävistä vastaa Pohjois-Irlannin julkisasiamies (Advocate General for Northern Ireland).

Tehtävät

Yleisen syyttäjälaitoksen tärkeimpänä tehtävänä on päättää rikossyytteiden nostamisesta ja asianmukaisten rikosnimikkeiden valitsemisesta.

Se vastaa myös syytteen ajamisesta tuomioistuimissa. Syyttäjä esittää oikeudelle todisteet valtion puolesta. Syyttäjät kutsuvat kuultaviksi omia todistajiaan ja kuulustelevat heitä sekä ristikuulustelevat puolustuksen todistajia. Asian käsittelyn päätteeksi he esittävät oikeudelle valtion puolesta yhteenedon todisteita.

Oikeusalan ammattien organisaatio: Asianajajat (Lawyers)

Oikeudenkäyntiasianajajat (Barristers)

Pohjois-Irlannissa oikeudenkäyntiasianajajat jakautuvat vanhempiin ammatinharjoittajiin (Queen's Counsel) ja nuorempiin ammatinharjoittajiin (Junior Counsel). Oikeudenkäyntiasianajajat ovat oikeusriitoihin erikoistuneita lakimiehiä, joilla on kokemusta päämiestensä edustamisesta tuomioistuimissa. Yleensä asiakkaat saavat heihin yhteyden toimistoasianajajan (Solicitor) kautta, sillä oikeudenkäyntiasianajajaan voi ottaa yhteyttä suoraan ainoastaan erityisissä olosuhteissa.

Pohjois-Irlannin asianajajaliitto ([Bar of Northern Ireland](#)) on riippumattomien oikeudenkäyntiasianajajien yhdistys, jonka toimipaikka on Belfastissa sijaitseva Bar Library. Syyskuun 1. päivänä 2012 yksityispraktiikkaa pitäviä oikeudenkäyntiasianajajia oli lähes 600.

Toimistoasianajajat (Solicitors)

Pohjois-Irlannin asianajajayhdistys ([Law Society](#)) on sääntelyviranomainen, joka sääntelee toimistoasianajajien koulutusta, toimintaa, menettelysääntöjä ja ammatillisia menettelytapoja. Sen tehtävänä on pitää huolta riippumattomuudesta, eettisten sääntöjen noudattamisesta, ammatillisesta pätevyydestä ja yleisölle tarjottujen palvelujen laadusta. Toimistoasianajajat voivat erikoistua johonkin tiettyyn alaan tai toimia yleisinä asianajajien ammatin harjoittajina.

Notaarit

Pohjois-Irlannissa kaikilla toimistoasianajajilla on valtuudet ottaa vastaan oikeudelle esitettäviä kirjallisia todistuksia. Tämä tarkoittaa, että he voivat vahvistaa virallisten asiakirjojen todistusvoimaisuuden. Tämä ei kuitenkaan koske asiakirjoja, joita he itse tai heidän vastapuolensa ovat laatineet jossakin asiassa. Lisäksi osa toimistoasianajajista on julkisia notaareja (notaries public). Tämä tarkoittaa, että he voivat vahvistaa ulkomailta käytettäviä asiakirjoja. Heitä koskevia tietoja saa [Pohjois-Irlannin asianajajayhdistyksen](#) verkkosivuilta.

Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet

Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet ovat teollis- ja tekijänoikeuksiin erikoistuneita neuvonantajia. He antavat asiakkaille tämän alan oikeudellista neuvontaa, joka liittyy erityisesti patenteihin, tavaramerkkeihin, malleihin ja tekijänoikeuksiin. He myös edustavat asiakkaitaan teollis- ja tekijänoikeuksiin erikoistuneissa tuomioistuimissa (osa hankkii lisäoikeuksia pätevöitymällä oikeudenkäyntiasianajajiksi (litigator's qualification)).

Useimmat patentti- ja tavaramerkkilakimiehet työskentelevät yksityisissä asianajotoimistoissa. Monet ovat erikoistuneiden asianajotoimistojen palveluksessa, mutta osa on toimistoasianajajien yhtiökumppaneita. Myös yritysmaailman palveluksessa on paljon patentti- ja tavaramerkkilakimiehiä.

Oikeudenkäyntivaltuutuksen hankkineet patentti- ja tavaramerkkilakimiehet (patent attorney/trademark attorney litigators) voivat toimistoasianajajien tapaan edustaa asiakastaan tuomioistuimissa teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvissä asioissa. He voivat myös toimia oikeudenkäyntiasianajajien neuvonantajina oikeudenkäynneissä.

[Chartered Institute of Patent Attorneys](#) (CIPA) edustaa patenttilakimiehiä koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sen tehtäviin kuuluvat yhteydenpito hallitukseen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaan lainsäädäntöön liittyvissä asioissa, koulutuksen antaminen patenttilakimiehille ja alalle pätevöityville lakimiehille sekä yhteydenpito alan sääntelyelimiin. CIPA toimii teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön ja ammatinharjoittajien edunvalvojana.

[Institute of Trade Mark Attorneys](#) (ITMA) edustaa tavaramerkkilakimiehiä ja koko alaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa. ITMA:n tehtäviin kuuluvat neuvottelemine ja lobbaus valtionhallinnossa, riippumattomassa valvontaelimessä (Intellectual Property Regulation Board) ja muissa alalle merkityksellisissä organisaatioissa. ITMA tarjoaa koulutusta ja neuvontaa tavaramerkkilakimiehille ja vastaa ammattikunnan ja teollis- ja tekijänoikeuksien edunvalvonnasta.

[The Intellectual Property Regulation Board](#) (IPReg) käsittelee kaikki sääntely- ja kurinpitoasiat sekä antaa patentti- ja tavaramerkkilakimiehiä koskevat normit ja valvoo niiden noudattamista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. IPReg toimii yleisen edun mukaisesti ja ylläpitää sekä luonnolliset henkilöt että yhteisöt sisältävää patentti- ja tavaramerkkilakimiesten lakisäätöistä rekisteriä.

Muut oikeusalan ammatit

Tuomioistuimen kirjaajat

Pohjois-Irlannin tuomioistuinten kirjaajat ja muu henkilökunta ovat valtion virkamiehiä, joilla ei ole lakiesikoulutusta ja jotka hoitavat hallintoasioita.

Tuomioistuimen kirjaajat (Court Clerks) huolehtivat siitä, että tuomareilla on oikeat asiakirjat tapausten tutkimiseksi oikeudessa, kirjaavat tuomarin antaman päätöksen ja antavat tuomareille muuta tarvittavaa hallinnollista tukea. Tuomioistuimen henkilökunta voi neuvoa oikeudenkäyttäjää prosessiasioissa, mutta he eivät voi antaa lainopillisia neuvoja eivätkä suosituksia siitä, mihin toimenpiteisiin asianosaisten olisi ryhdyttävä. Kaikki tuomioistuinten työntekijät ovat Pohjois-Irlannin oikeusviraston ([Northern Ireland Court Service](#)) virkamiehiä. Oikeusvirasto toimii Pohjois-Irlannin oikeusministeriön alaisuudessa.

Täytäntöönpanoviranomaiset

Täytäntöönpanoviranomaiset (Enforcement officers) ovat Pohjois-Irlannin oikeusviraston palveluksessa olevia valtion virkamiehiä. He hoitavat siviilituomioiden täytäntöönpanon tuomioiden täytäntöönpanovirastossa (Enforcement of Judgments Office). Kyseinen virasto panee täytäntöön alemman oikeusasteen tuomioistuinten (Magistrates' Courts) ja alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten (County Courts) tuomiot, myös vähäisiä riita-asioita käsittelevien tuomioistuinten sekä ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen (High Court) tuomiot. Tuomioiden täytäntöönpanosta säädetään asiasta vuonna

1981 annetussa määräyksessä (Judgments Enforcement (Northern Ireland) Order) sekä samana vuonna annetuissa säännöissä (Judgment Enforcement Rules (Northern Ireland)), sellaisina kuin ne ovat muutettuina.

Linkkejä

- [Yleinen syyttäjälaitos](#)
- [Pohjois-Irlannin asianajajaliitto](#)
- [Asianajajayhdistys](#)
- [Pohjois-Irlannin oikeusvirasto](#)

Päivitetty viimeksi: 03/10/2018

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tämän sivun alkukielistä versiota [en](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Oikeudelliset ammatit - Skotlanti

Tällä sivulla esitetään yleiskatsaus Skotlannin oikeudenkäyttöalueen keskeisiin oikeusalan ammatteihin. Sivulla on tietoa tuomareista, syyttäjistä ja muista oikeusalan toimijoista.

Tuomarit

Skotlannissa ei ole erillistä tuomarien ammattikuntaa. Tuomareiksi voidaan nimittää vain **kokeneita toimisto- tai oikeudenkäyntiasianajajia**. Skotlannin lainkäyttöalueella tuomareita toimii seuraavissa viroissa:

Lord President of the Court of Session: ylin tuomari

Lord Justice Clerk: toiseksi ylin tuomari

Sheriff Principals: kutakin Skotlannin kuudesta tuomiopiiristä (*sheriffdom*) johtavat tuomarit

Senators of the College of Justice: Court of Sessionissa työskentelevät tuomarit

Lords Commissioners of Justiciary: High Court of Justiciaryssa työskentelevät tuomarit

Sheriffs: paikalliset tuomarit

Part-time sheriffs: osa-aikaiset tuomarit, joita käytetään tavallisimmin vakinaisten tuomarien sijaisina

Justices of the Peace (rauhantuomarit): maallikotuomareita, jotka käsittelevät asioita yksin tai kolmen tuomarin kokoonpanossa. Heitä avustaa tuomioistuimen lainoppinut virkamies tai oikeudellinen neuvonantaja.

Syyttäjät

Organisaatio

Skotlannissa kaikista syyttäjäntehtävistä vastaa [Crown Office and Procurator Fiscal Service](#) (syyttäjänvirasto). Sitä johtaa **Lord Advocate**, joka on myös Skotlannin hallituksen ministeri. Hänen apunaan toimii *Solicitor General*.

Syyttäjänvirasto vastaa ainoana viranomaisena rikosten **syytteenpanosta**, äkillisten tai epäilyttävien kuolemantapausten **tutkinnasta** sekä poliisin toimintaa koskevista **kanteluista**.

Vuonna 1998 annetun lain (*Scotland Act 1998*, 48 §) mukaan *Lord Advocate* tekee päätöksensä Skotlannin rikossyyte- ja kuolemansyynytutkintajärjestelmän johtajan ominaisuudessa oman harkintansa mukaisesti ja muista riippumattomana.

Syyttäjiksi voidaan nimittää vain kokeneita lakimiehiä tai oikeudenkäyntiasianajajia.

Tehtävät

Poliisi tai jokin erityisvirasto, kuten *HM Revenue and Customs* (tulli- ja veroviranomainen) suorittaa esitutkinnan ja toimittaa siitä pöytäkirjan paikalliselle syyttäjälle (*Procurator Fiscal*). Esitutkintapöytäkirjan tutkittuaan syyttäjä päättää, ryhdytäänkö asiassa syytetoimiin yleisen edun nimissä. Päätöstä harkitessaan syyttäjä arvioi, onko rikoksesta riittävästi todisteita ja miten asiaa kannattaa lähteä selvittämään eli nostetaanko syyte, määrätäänkö suorita seuraamuksia (esimerkiksi sakkoa) vai jätetäänkö syyttämättä. Jos asia on käsiteltävä yhdessä valamiehistön kanssa, syyttäjä kuulee todistajia sekä kokoaa ja tarkastaa rikostekniset ja muut todisteet ennen syytteenpanopäätöksen tekemistä. Sen jälkeen hän vie asian *Crown Counselille*, joka tekee lopullisen päätöksen syytetoimista.

Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat

Oikeudenkäyntiasianajajat

Oikeudenkäyntiasianajajat (**advocates** eli **barristers**) ovat Skotlannin asianajajaliiton (**Scottish Bar**) jäseniä. Heillä on oikeus edustaa päämiestään kaikenlaisissa oikeudenkäynneissä, tavallisesti ylempien oikeusasteen tuomioistuimissa (*Court of Session* ja *High Court of Justiciary*), sekä antaa asiantuntijaneuvontaa oikeudellisissa kysymyksissä. Kokeneimmat asianajajat voidaan nimittää asianajajaneuvoksiksi (*Queen's Counsel*). Kaikki oikeudenkäyntiasianajajat ovat alan ammattijärjestön [Faculty of Advocates](#) jäseniä.

Toimistoasianajajat

Oikeusalan ammattilaisista suurin osa toimii toimistoasianajajina (**solicitors**). He voivat antaa neuvontaa mistä tahansa oikeudellisista kysymyksistä ja edustaa päämiestään oikeudessa. Kaikki toimistoasianajajat ovat ammattijärjestön [Law Society of Scotland](#) jäseniä. Järjestö edistää ammattikunnan etuja ja yleisen edun mukaista asianajotoimintaa.

Lisäksi Skotlannissa toimii kokeneita asianajokoulutuksen saaneita toimistoasianajajia (*solicitor-advocates*), jotka ovat myös **Law Society of Scotlandin** jäseniä. Heillä on oikeus esiintyä ylimmissä siviili- ja rikostuomioistuimissa (*Court of Session* ja *High Court of Justiciary*) tasaveroisesti oikeudenkäyntiasianajajien kanssa.

Notaarit

Julkiset notaarit (*Notaries Public*) ovat toimistoasianajajia, jotka kirjaavat tiettyjä oikeustoimia ja todistavat oikeaksi tiettyjä oikeudellisia asiakirjoja. He eivät kuitenkaan muodosta omaa erillistä ammattikuntaa.

Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet

Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet (*patent and trade mark attorneys*) ovat teollis- ja tekijänoikeuksiin erikoistuneita neuvonantajia. He antavat asiakkaille tämän alan oikeudellista neuvontaa, joka liittyy erityisesti patenttien, tavaramerkkien ja mallien rekisteröintiin ja niihin liittyvien oikeudenkäyntien vireillepanoon sekä muihin teollis- ja tekijänoikeuksien osa-alueisiin, mukaan lukien tekijänoikeussuoja. Yleisemmästä siviili- ja rikoslainsäädännöstä poiketen koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan samoja teollis- ja tekijänoikeuksien aineellisen oikeuden säännöksiä. Teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät asiat on Skotlannissa yleensä käsiteltävä *Court of Session* tuomioistuimessa, koska sillä on yksinomainen toimivalta patenteissa ja useimmissa muissa rekisteröidyissä teollis- ja tekijänoikeuksissa (erityisesti yhteisön tavaramerkit ja rekisteröidyt yhteisömallit). Sillä on myös useita nimitettyjä teollis- ja tekijänoikeuksiin erikoistuneita tuomareita ja erityissäännöt alaan liittyvien asioiden käsittelyä varten. Patentti- ja tavaramerkkilakimiehet voivat suoraan edustaa asiakkaitaan alioikeutena toimivassa *Patents County Court* tuomioistuimessa sekä haettaessa muutosta Yhdistyneen

kuningaskunnan teollis- ja tekijänoikeuksien viraston (*UK Intellectual Property Office*) päätökseen *High Court of Justice of England and Wales* tuomioistuimen patenttiosastolla. Patenttilakimiehet, joilla on asianajo-oikeudet, voivat myös ajaa kannetta *High Court in London* -tuomioistuimessa, mutta patentti- ja tavaramerkkilakimiehillä ei ole tällä hetkellä oikeutta edustaa asiakkaitaan Skotlannin tuomioistuimissa käsiteltävissä teollis- ja tekijänoikeusasioissa. Näin ollen teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyviä asioita hoitavat Skotlannissa nykyään alaan erikoistuneet lakimiehet, jotka tekevät usein yhteistyötä patentti- ja tavaramerkkilakimiesten kanssa.

Useimmat patentti- ja tavaramerkkilakimiehet ovat Skotlannissa erikoistuneiden asianajotoimistojen palveluksessa, mutta osa työskentelee yritysmaailmassa.

[Chartered Institute of Patent Attorneys](#) (CIPA) edustaa patenttilakimiehiä koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sen tehtäviin kuuluvat yhteydenpito hallitukseen teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaan lainsäädäntöön liittyvissä asioissa, koulutuksen antaminen patenttilakimiehille ja alalle pätevyilylle lakimiehille sekä yhteydenpito alan sääntelyelimiin. CIPA toimii teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön ja ammatinharjoittajien edunvalvojana.

[Institute of Trade Mark Attorneys](#) (ITMA) edustaa tavaramerkkilakimiehiä ja koko alaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa. ITMA:n tehtäviin kuuluvat neuvottelemisen ja lobbaus valtionhallinnossa, riippumattomassa valvontaelimessä (*Intellectual Property Regulation Board*) ja muissa alalle merkityksellisissä organisaatioissa. ITMA tarjoaa koulutusta ja neuvontaa tavaramerkkilakimiehille ja vastaa ammattikunnan ja teollis- ja tekijänoikeuksien edunvalvonnasta.

[Intellectual Property Regulation Board](#) (IPReg) käsittelee kaikki sääntely- ja kurinpitoasiat sekä antaa patentti- ja tavaramerkkilakimiehiä koskevat normit ja valvoo niiden noudattamista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. IPReg toimii yleisen edun mukaisesti ja ylläpitää sekä luonnolliset henkilöt että yhteisöt sisältävää patentti- ja tavaramerkkilakimiesten lakisääteistä rekisteriä.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet (**sheriff officers ja messengers-at-arms**) ovat tuomioistuimen puolesta toimivia virkamiehiä, joiden tehtävänä on antaa tiedoksi asiakirjoja ja panna täytäntöön tuomioistuinten päätöksiä Skotlannissa. Haastemiehet ovat yksityisten yhtiöiden palveluksessa, ja heidän perimänsä palkkiot määritellään johdetun oikeuden säännöksissä.

Messenger-at-armsin ja *sheriff officerin* toimet poistetaan käytöstä ja korvataan uudella haastemiehen (**Judicial officer**) toimella, kun konkurssilain (*Bankruptcy and Diligence (Scotland) Act 2007*) 60 §:n mukainen muutos tulee voimaan. Lain muutoksen mukaiset haastemiehet valtuuttaa Skotlannin uuden *Civil Enforcement Commissionin* (siviilioikeuden alan valvontakomitea) suosituksesta *Court of Sessionin* puheenjohtaja.

Related Links

[Crown Office and Procurator Fiscal Service](#), [Faculty of Advocates](#), [Law Society of Scotland](#), [Scottish Association of Law Centres](#); [Chartered Institute of Patent Attorneys](#), [Institute of Trade Mark Attorneys](#), [Intellectual Property Regulation Board](#)

Päivitetty viimeksi: 13/11/2014

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.